

YU ISN — 0547-311x
UDK-UDC 929+013:551.44(497.12)

NAŠE JAME

30

Dodatek — Supplement

Izdaja — Published by:

JAMARSKA ZVEZA SLOVENIJE
SPELEOLOGICAL ASSOCIATION OF SLOVENIA

Naše jame, 30 — Dodatek-Supplement, 1—192
Ljubljana, YU, 1988

NAŠE JAME izhajajo enkrat letno.

NAŠE JAME (OUR CAVES) are published ones a year.

Naročnino nakazujte na račun uprave:

Subscription assign to account current of Administration Office:

LB 50100-678-0046103, Jamarska zveza Slovenije, 61000 Ljubljana, Lepi pot 6, Jugoslavija

Na naslovni strani:
Spušcanje v brezna
iz F. Kraus, Höhlenkunde, Wien 1894

Uredniški odbor — Editorial Board:

Marko Aljančič (glavni in odgovorni urednik), Ivan Gams, France Leben, Tomaž Planina, Boris Sket, Stane Stražar, France Šušteršič, Janko Urbanc in Srečko Šajn

UDK: Nada Novak

Tiskala — Printed by: Tiskarna »Jože Moškrič«, Ljubljana

Izdajo tega zvezka so podprli: Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije, Raziskovalna skupnost Slovenije in občinska raziskovalna skupnost občine Postojna, in Izobraževalna skupnost Slovenije

GRADIVO ZA SLOVENSKO SPELEOLOŠKO BIOGRAFIJO Z BIBLIOGRAFIJO

S sodelovanjem
dr. Franceta Lebna, Franceta Velkoverha in dr. Andreja Kranjca
ter jamarskih društev
zbral in uredil
mgr. Dušan Novak

Redka so društva, ki dočakajo častitljivo starost — 100 let delovanja. Tako obletnico bo praznovala slovenska jamarska organizacija leta 1989. Ustanovitev prve slovenske jamarske organizacije pred tako davnim časom ni naključje.

Pogoj za razvoj jamarske organizacije je v legi slovenskega ozemlja med kontinentalnim zaledjem in morjem. Tu, kjer poteka najbolj zložna pot iz srednje Evrope na morje, so se potopisci in znanstveniki prvič srečali s svojevrstnim svetom, tu so videli do takrat neznane prirodne oblike. Kasnejši raziskovalci so te oblike imenovali kraški pojavi, po pokrajini v zaledju Trsta, po Krasu.

Prav na naših tleh se je pričela nova znanstvena disciplina, jamarstvo ali speleologija. Z raziskovanjem so se takrat pečali v glavnem nemški pa tudi italijanski raziskovalci, z njimi pa so sodelovali številni naši domači, slovenski ljudje. Mnogi od raziskovalcev pa so se čutili zrasle s slovenskim prostorom, tako da jih lahko prištevamo tudi med naše raziskovalce. Eden takih je bil Ljubljčan Janez Valvasor, k takim pa lahko štejemo tudi notranjskega rojaka Franca Steinberga.

Prav naš, slovenski kras, je dal pobudo za ustanovitev prve jamarske organizacije na Dunaju, Verein für Höhlenkunde, 1879. in leta 1883 jamarskega odseka primorske sekcije nemško-avstrijskega planinskega društva.

V tistem času so hodile po jamah seveda tudi neorganizirane jamarske skupine, zgolj iz raziskovalnih in športnih nagibov, kot ona, ki ji je pripadal Gregor Žiberna, ali ona iz Boršta. Raziskovalci so bili pozorni tudi na okolico Postojne, kar priča napis na steni predjamskega podzemlja »Slovenski gadje, 11. 5. 1882«. Odkritje Otoške jame leta 1889 je bilo pravzaprav povod za ustanovitev jamarskega društva Antron v Postojni. To je bila prva slovenska jamarska organizacija.

V nekaj naslednjih letih je raziskovalno delo Antrona zamrlo, jamarska dejavnost pa se je nadaljevala v tržaški podružnici Slovenskega planinskega društva v Trstu z jamarskim krožkom v Nabrežini, v ajdovsko-vipavski podružnici SPD, ki je raziskovala podzemeljski Hubelj, jame pa so raziskovali tudi v savinjski in radovljiški podružnici SPD. V Trstu je deloval tudi jamarski klub Hades, ki je združeval slovenske in nemške dijake in izdajal svoj list. Okoli leta 1911 se je združil s sekcijo Küstenland v Jamarski odsek Hades.

Leta 1910 so v Ljubljani ustanovili Društvo za raziskovanje podzemeljskih jam — Gesellschaft für Höhlenkunde, ki so se mu pridružili kot raziskovalna skupina Drenovci pod vodstvom dr. J. Cerka.

Delo je prekinila prva svetovna vojna. P. Kunaver in J. Michler sta kot mobilizirana vojaka s posebno skupino raziskovala brezna na Banjščici, po Krasu in v Trnovskem gozdu.

Po vojni je delo znova oživel, člani društva so se posvetili Notranjski in porečju Ljubljance.

Leta 1923 so namesto prejšnjih društev in skupin na Primorskem ustanovili Commissione Grotte Società Alpina delle Giulie. Na Goriškem je med leti 1924—1925 ilegalno delovala jamarska skupina Planinskega kluba Krpelj. Leta 1927 je za ureditev Županove jame J. Perme ustanovil Društvo za urejanje podzemeljskih jam v Ponovi vasi, ki je delovalo nekaj let, med 1932 in 1936 pa v Velenju Jamarsko društvo Speleos, ki se je ukvarjalo predvsem z arheološkimi raziskavami. Leta 1937 je deloval krajši čas tudi jamarski odsek SPD Gorje.

Druga svetovna vojna je vse raziskovalno delo v naših jamah zopet prekinila. Pravi razmah je doživela jamarska dejavnost po drugi svetovni vojni, posebej še po ustanovitvi Inštituta za raziskovanje krasa pri SAZU leta 1947.

Že leta 1953 je zrastle v Postojni Društvo za raziskovanje jam Luka Čeč, leta 1956 je bila ustanovljena Jamarska sekcija PD Železničar iz Ljubljane, 1956 logaška, 1957 sežanska podružnica DZRJ, leta 1958 ribniška sekcija, leta 1960 pa podružnica v Domžalah, Rakeku, Starem trgu pri Ložu in jamarska sekcija pri TD Cerknica. Leta 1962 je bil ustanovljen Jamarski klub v Novem mestu. Istega leta so se vse skupine združile v Društvo za raziskovanje jam Slovenije, ki je v kratkem (1971) preraslo v Jamarsko zvezo Slovenije. Ta ima sedaj že 35 članov, društev, klubov in sekcij, ki pokrivajo ves slovenski kraški prostor.

Zasluga slovenske jamarske organizacije je, da je leta 1953 v Postojni zasedal 1. jugoslovanski speleološki kongres in da je bila ustanovljena Zveza speleologov Jugoslavije. Slovenske jamarske organizacije so dobile priznanje tudi z organizacijo 4. mednarodnega speleološkega kongresa leta 1965. Na tem kongresu je bila ustanovljena Mednarodna speleološka zveza (UIS).

Skoraj tisoč jamarjev je raziskovalo in raziskuje slovenski podzemeljski svet. To delo ima svoj rezultat. Kataster jam JZS šteje sedaj okoli 5800 objektov. Delo v sodelovanju s številnimi strokovnimi institucijami prinaša vedno nove rezultate in znanje se pogloblja. Od golih podatkov o jamah prehajamo na razprave o genezi jam in kraškega površja, starosti jam in kapnikov, podzemeljskem pretakanju vode in nastanku kraških polj, o podzemeljskem življenju in o onesnaževanju ter varstvu krasa, o oskrbi z vodo, urejanju jam za turistični obisk in o jamarski tehniki.

Vse to ogromno delo jamarjev je neprecenljiv zaklad spoznanja o našem kraškem svetu. Zato slovenski jamarji lahko ponosno zro na stoletnico svoje organizacije, na Antron, ki je bil leta 1889 tretja jamarska organizacija na svetu.

* * *

Pobudo za izdelavo slovenske speleološke biografije in bibliografije je, resnici na ljubo, že 19. 5. 1979 izrazil prof. dr. Jurij Kunaver, ko smo se pogovarjali o prispevku Slovencev k speleologiji in poznavanju krasa. Medtem sta izšla Prilog bibliografiji Krša Jugoslavije 1666—1974 (M. Herak, B. Magaš, A. Sarič in F. Habe) v Kršu Jugoslavije, JAZU v Zagrebu in pomembno delo A. Kranjca in F. Habeta v Zborniku za zgodovino naravoslovja in tehnike, Slovenska matica, Delež Slovencev v speleologiji, ki je dalo za pričujoče delo osnovne napotke.

Pri sestavljanju gradiva smo se odločili za obliko, ki nam jo je prav v tem času pokazala Scopolia, 5, kjer obravnavajo naravoslovce na Slovenskem

tj., da se omejimo zgolj na prikaz dela pri raziskovanju krasa. Le pri tistih, ki jih ne najdemo v nobeni literaturi, smo osnovne podatke razširili.

Izbrali smo osebe, katerih delež, čeprav morda le kratkotrajen, je bil pomemben. Upoštevali ali skušali smo upoštevati one, ki so bili aktivni jamarji, funkcionarji jamarskih društev in dobitniki odlikovanj, ter one, ki so o krasu in jamah pisali.

V pregled smo skušali zajeti vse od začetkov raziskovanja krasa pri nas. Žal pa nam prostor ni dovoljeval, da bi upoštevali načelo odprte širine in bi tako upoštevali tudi aktivnejše sodelavce, ki pa po jamah sicer niso hodili. Zaradi tega smo skrčili tudi bibliografski del, ki v načelu zajema objavljena dela do leta 1980, kasnejša ni popolna, izvzeta so tudi knjižna poročila. Ko smo se odločali, koga predvsem od starejših bi vključili v naš pregled, smo se odločili za raziskovalce slovenske narodnosti — ali one, ki so se čutili Slovence. Vendar tudi tu zadeve niso povsem dosledne. Napravili smo nekaj izjem, kajti za nekatere ni znano, kakšnega rodu pravzaprav so. Naj o tem odločajo drugi. »Posvojili« smo Puticka, ki je za našo speleologijo napravil res veliko, drugod pa na krasu ni deloval.

Naša publikacija ni popolna. Mnogo je še raziskovalcev, ki so raziskovali predvsem na Primorskem in Notranjskem, pred prvo vojno ali med obema vojnama, ki pa jih poznamo le po priimkih. Da ne govorimo o onih, povojnih ali onih, ki še delujejo na krasu.

Klub Hades sicer nemško društvo, je vključevalo tudi slovenske dijake. Le krajši čas je deloval klub Krpelj. Vrsta članov DZRJ za Kranjsko je bila aktivna, posebej pa ni izstopala. Po Sloveniji pa so delovale tudi še druge jamarske skupine, o katerih ne vemo prav mnogo. Dopolnitve bodo vsekakor potrebne. Omeniti pa kaže, da tudi osebni stiki z nekaterimi društvi niso dali potrebnih podatkov, zato bo za izpopolnjevanje tega gradiva v prihodnje potrebno še mnogo dela.

Poleg dr. F. Lebna, ki je obdelal arheologe, Franceta Velkovrha, ki je pregledal biologe, sta mi pri delu mnogo pomagala dr. Andrej Kranjc in Marko Aljančič ter vrsta posameznih jamarjev, zastopnikov društev in klubov, ki so zbrali potrebne podatke.

Na kraju vidimo, da kljub relativni anonimnosti Slovenci le nismo prav malo prispevali k poznavanju krasa.

Ljubljana, jeseni 1987

Dušan Novak

The societies living to venerable age — 100 years of activity are very rare. The Slovene caving society is going to celebrate such an anniversary in the year 1989. The foundation of the first Slovene caving club before so many years was not a coincidence.

The development of the caving club was conditioned by the position of the Slovene territory between the continental hinterland and the sea. Here where the most gently sloping way from the Central Europe towards the sea there the travel-writers and scientists first met that kind of land and saw the natural forms not known till then. The later researchers named these forms karstic occurrences after the province in the hinterland of Trst, i. e. Karst (Kras).

A new scientific discipline called caving or speleology started right on our territory. The resarches were being carried out mainly by German and Italian researchers and many Slovene collaborators. Many of the researchers felt grown up with the Slovene territory and could be therefore treated as our researchers. One of them was Janez V. Valvasor as well as the Inland compatriot Franc Steinberg.

It was our Slovene Karst which gave an iniciative for the foundation of the first caving club at Vienna, Verein für Höhlenkunde, 1879, and in the year 1883 the first caving group of the German-Austrian Alpine club — Littoral Section.

At that time the caves were of course being visited by the unorganized caving groups morely for research purposes and sport making. Gregor Žiberna belonged to one of them or for instance the group from Boršt. The researchers were paying attention also to the surroundings of Postojna. The inscription on the wall of the cave of Predjama, »Slovenski gadje, 11. 5. 1882« (Slovene Vipers) proves it.

The discovery of »Otoška jama« (The Otok cave) in the year 1889 was actually the reason for the foundation of the caving club Antron in Postojna. This was the first Slovene caving organization.

In the few following years the research work of Antron ceased, but the caving activity was going on in Trst branch of Slovene Alpine club at Trst by the circle from Nabrežina, then by the society branch of Ajdovščina—Vipava, which was researching Hubel underground. The caves were being researched also by the Savinjska dolina (valley of Savinja) and Radovljica branch of Slovene alpine club. The caving club Hades was performing its activity in Trst, associating Slovene and German scholars and publishing its own brochure. About the year 1911 it allied itself with the section Küstenland into Speleological Division Hades.

In the year 1910 the Association for the underground cave-researches-Gesellschaft für Höhlenkunde was established and joined by the research group »Drenovci« under the lead of Dr. J. Cerk.

Their work was interrupted by the First World War. P. Kunaver and J. Michler as mobilized soldiers with the special caving-group researched the abysses on Banjščica, on Karst and Trnovski gozd (Woods of Trnovo).

After the War the work was revived again, the members of the Association concentrated their research on Inland (Notranjska) and on the river basin of Ljubljana.

In the year 1923 »Commissione Grotte Società Alpina delle Giulie« in Primorje (Littoral Province) was founded instead of previous association and groups. In Goriško (region of Gorica) the caving group of Alpine club Krpelj was illegally working between the years 1924—1925. In the year 1927 J. Perme established a society called »Society for the organization of the underground caves« in Ponova vas, in order to tidy up Županova jama (Župan cave) performing its activity only few years. Between 1932 and 1936 the caving club Speleos was working in Velenje; its activity was mainly archeological researches. In the year 1937 the caving section of SPD (Slovene alpine club) Gorje was working only for short time.

The second World War once again interrupted all the research work in our caves.

The caving activity reached its full swing after the Second World War, especially after the foundation of the Institute for the Research of Karst at SAZU (Slovene Academy of Science and Art), in the year 1947.

Already in the year 1953 the »Luka Čeč« caves' research society began to work.

In the year 1956 the caving section of the Alpine club Železničar from Ljubljana was established, and during the next years had grown up numerous groups all over in Slovenia. In the year 1962, the caving club in Novo mesto was founded and in the same year all groups were united into Speleological society of Slovenia, which soon overgrew into the Speleological Association of Slovenia. The last has already 35 members, societies, clubs, covering the entire Slovene karstic area.

It is owing to the Slovene speleological organization that the first Yugoslav speleological congress took place in Postojna in the year 1953, and that the Association of the Yugoslav speleologists was established. The Slovene caving organizations were acknowledged also by the organization of the Fourth International Speleological Congress in the year 1965, where the International Speleological Union was formed (UIS).

Almost thousand slovene speleologists have been and are still researching the slovene underworld, the result is the JZS (Speleological Association of Slovenia), cave-cadastre containing about 5800 caves. The work in collaboration with many professional institutions is giving always new results and the knowledge is becoming more and more rich. From the bare data about the caves, we are passing over to dissertations about the caves' genesis and Karst surface, age of caves, and stalactites, underground water discharge and formation of karstic poljes, about life in the underground, pollution and protection of karst, water supply, organization of caves for tourist purposes, and caving techniques.

All this enormous work done by speleologists is an invaluable treasure of knowledge about our karstic world. Therefore the slovene speleologists have the right to be proud of the hundredth anniversary of their organization Antron, which was in the year 1889 as the third caving organization in the world.

* * *

The initiative for elaboration of the Slovene speleologic Biography was expressed by prof. Dr. Jurij Kunaver, already on May 19, 1978, when we were talking about the contribution of Slovenes to speleology and the knowledge of karst.

In the meantime two important works were published »Prilog bibliografiji Krša Jugoslavije« 1666—1974 (M. Herak, B. Magaš, A. Savič and F. Habe) (Annex to Bibliography of Karst in Yugoslavia) in the »Krš Jugoslavije« (Yugoslav Karst), JAZU Zagreb, and very significant work of A. Kranjc and F. Habe in the Anthology for natural sciences and technics, Slovenska matica, 1981: The Slovenes' Share in Speleology« giving basic directions for this work.

When putting this material together, we decided upon the form presented exactly that time by Scopolia 5, treating naturalists in Slovenia, meaning that we should concentrate only to the presentation of their work, when researching karst. We added more details to the basic data only about those scientists found in any other literature.

We have selected the individuals whose share even though only shortlived was important. We took or were trying to take into consideration those who were active speleologists, officials of caving clubs, and holders of decorations, and those who were writing about karst and caves.

We were trying to include in this review everybody from the beginning of karst-researching in Slovenia. Unfortunately it was not enough room to consider also more active collaborators even though they were not visiting caves. Therefore we reduced also the bibliographical part which in principle contains published works till the year 1980 excluding also numerous literary reports.

When we were selecting whom from the old generation to include into our review we decided for the researchers of Slovene nationality or those who felt themselves Slovenes. Even here the matter is not quite logical. There are some exceptions because the nationality of some of them is *not known*. Let others decide about it! We »adopted« Putick who had done really much for our speleology, but he was not active elsewhere on karst.

Our publication is *not complete*. There are many researchers who were performing their job mainly in Littoral region and Inland before the First World War or in the period between the two wars, knowing them only by their surnames *not speaking* about those researchers after the War and those who are still working on Caves.

The Hades club, else German club consisted also of Slovene scholars. The club Krpelj was living only short time. A number of members of DZRJ for Carnolia was active but not especially distinctive. Many caving groups were being working all over Slovenia, about which we do not know much. Completions will certainly be necessary.

It should be mentioned that also personal contacts with some clubs did not give the necessary data, therefore a lot of work will be needed in future for the completion of this material.

Besides, dr. F. Leben who registered archeologists, France Velkavrh who surveyed byologists, I received great help from dr. Andrej Kranjc and numerous individual speleologists, representatives of clubs, who were gathering the necessary data.

All this proves that inspite of the relative anonymnity, the Slovenes contributed great deal to the knowledge of karst.

Ljubljana, Automn 1987

Dušan Novak

VIRI

- Poleg podatkov, ki so objavljeni v Slovenskem biografskem leksikonu in v Primorskem slovenskem biografskem leksikonu (SBI in PSBL), smo se opirali še na naslednje vire:
- Annotated bibliography of prof. dr. B. Kiauta (1953—1982). University of Utrecht, 1982.
- Biografije in bibliografije univerzitetnih učiteljev in sodelavcev. Univerza v Ljubljani,
- Bibliografija delavcev Pedagoške akademije v Ljubljani, 1978,
- Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU, Biblioteca, 5: 1976,
- Desanka Milojević: Hidrogeološka bibliografija Jugoslavije 1945—1976,
- Fabjančič M., 1982: Bibliografija publikacij SAZU v letih 1972—1980. SAZU, Biblioteca, 7,
- Gosar M., V. Petkovšek, 1982: Naravoslavci na Slovenskem. Scopolia 5. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana,
- Geografska bibliografija Slovenije, od 1960 dalje,
- Habe, F., A. Kranjc, 1981: Delež Slovencev v speleologiji. Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike, 5—6: 1—93,
- Letopis SAZU,
- Naše jame, 1—28, Jamarska zveza Slovenije,
- Prilog bibliografiji krša. Krš Jugoslavije, 9/3. Zagreb 1976,
- Pregledni kazali za Planinski vestnik in Proteus,
- Speleološka bibliografija izmedju dva kongresa (od 1958—1962 godine), 3. jug. spel. kongres, 1962. Sarajevo in osebne informacije.

KRATICE:

An	Antena, Pavliha, Ljubljana.
BSY	Glasnik muzejskega društva, Muzejsko društvo za Slovenijo, Ljubljana.
ESI	Enciklopedija Slovenije, MK, 1987.
GV	Geografski vestnik. Slovensko geografsko društvo, Ljubljana.
IB	Ilyrisches Blatt. Ignaz Alois von Kleinmayer, Ljubljana,
NJ	Naše jame. Jamarska zveza Slovenije, Ljubljana.
ND	Nedeljski dnevnik. ČP Ljubljanski dnevnik, Ljubljana.
NP	Nova proizvodnja. Zveza inženirjev in tehnikov Slovenije, Ljubljana.
Np	Nova prog. Železniško gospodarstvo Ljubljana.
NT	Novi tednik, Občinske organizacije SZDL, Celje.
PN	Primorske novice, glasilo SZDL, Koper — Nova Gorica.
PV	Planinski vestnik. Planinska zveza Slovenije, Ljubljana.
MMS	Moj mali svet. Zveza hortikulturnih organizacij Slovenije, Ljubljana.
PSBL	Primorski slovenski biografski leksikon. Goriška Mohorjeva družba, Gorica.
SA	Spominski almanah slovenskih strokovnih pisateljev, publicistov in projektantov. Nova strokovna založba v Ljubljani, 1939/40 (?).
SBL	Slovenski biografski leksikon. Znanstveno-raziskovalni center, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, SAZU, Ljubljana.
SSC	Speleo Stamp Collector.
TV	Turistični vestnik, Turistična zveza Slovenije, Ljubljana.
TT	Tedenska tribuna, ČGP Delo, Ljubljana.

ALJANČIČ, Marko, biolog

* 23. avgusta 1933 v Kranju.

V dijaških letih kot krožkar raziskoval kraške objekte v kranjski okolici (tloris Dobruške jame /Bidov štorrn/ 1949). Kot študent biologije poslušal tudi predavanja prof. Brodarja in 1953 prejel študentovsko Prešernovo nagrado. Pri kranjskem planinskem društvu 1954 organiziral jamarški odsek in ga nekaj let tudi vodil. Zanimal se je predvsem za ekologijo jamskih živali in za delo o slepih postranicah prejel 1956 svojo drugo Prešernovo nagrado. V diplomski nalogi je razvil idejo o jamskem laboratoriju, ki ga je 1960 kot asistent na medicinski fakulteti organiziral v Tularju v

Kranju. Sodeloval je pri projektu o ekologiji jamskih živali. Posvečal se je predvsem človeški ribici. Študijsko se je izpopolnjeval v Franciji (Moulis, 1963) in bil na študijskih obiskih na Madžarskem (jamski laboratorij v Baradli, 1963), na Slovaškem in Poljskem (jame v Tatrah, 1963), v ZDA (Cincinnati, 1972) in v ZRN (Göttingen, 1974). Sodeloval je pri organizaciji 4. mednarodnega speleološkega kongresa (Ljubljana-Postojna, 1965). Od 1977 je urednik Naših jam. S predavanji in izleti v jame ter članki populariziral kraški svet. Ima zlati častni znak JZS.

Iz bibliografije:

- 1960: O jamarstvu na Gorenjskem. PV 60: 294.
Prehrana močerila. Proteus 23: 224—225.
- 1961: Še o prehrani močerila. Proteus 24: 25—26.
Nabiranje jamskih živali. Proteus 24: 86—88.
Spermatofore človeške ribice. Proteus 24: 119—120.
Naše jame. Glasilo Društva za raziskovanje jam. II, 1—2. Proteus 24: 188—189.
Biospeleološki laboratorij v jami Tular pri Kranju. NJ 2: 69—71.
- 1962: Nova spoznanja o življenju človeške ribice. Proteus 25: 177—180.
Po jamah Popovega polja. Proteus 25: 239—245.
Geografska razširjenost močerila in vprašanje njegovih ras. Zbornik 2. kongr. biol. Jugosl. Beograd.
- 1963: Močeril vasuje. Proteus 26: 166—170.
Domovina človeške ribice. Proteus 26: 146—148.
Hitlerjev hrošček — iz naših jam. Proteus 26: 151.
- 1964: Ptiči v podzemeljskih jamah. Proteus 27: 55—56.
Polžje peščine. Proteus 27: 56—57.
Primer akcidentalne superregeneracije pri močerilu. Biol. vestn. 5: 147—152 (z B. Sketom).
Nenavadna »porajanja« človeške ribice. Proteus 27: 169—170.
- 1965: Tular v Kranju in naš jamski laboratorij. Proteus 28: 175—180.
Henrik Freyer in človeška ribica. Proteus 28: 247—250.

- O močerilovem sorodstvu. *Proteus* 28: 222—223.
 Troglifilni ptič iz Afrike. *Proteus* 28: 223—224.
 Novi jamski laboratoriji. *NJ* 6 (1964): 55—56.
- 1966: Henrik Freyer o človeški ribici. *Proteus* 29: 51—53.
 Pojasnjen razvoj marifugije. *Proteus* 29: 53—54.
 Biospeleološka raziskovanja na otoku Puerto Rico. *Proteus* 29: 194—196.
 Dve novi nahajališči močerila v Sloveniji. *NJ* 8: 64—65.
 Predhodno poročilo o presaditvi dveh kavernikolov. *NJ* 8: 66.
- 1968: Le laboratoire biospéologique de la grotte de Tular, Slovénie, Yougoslavie. *Spelunca IV Ser. T. 8, No 1: 22—24.*
- 1969: Contribution à la connaissance de l'écotopie du Protée. *Proc. 4th Int. Congr. Spel., 4—5: 11—14, Ljubljana.*
 Etude expérimentale sur les niches écologiques de quelques cavernicoles aquatiques de Yougoslavie. *Proc. 4th Int. Congr. Spel., 4—5: 41—48, Ljubljana (z A. Chodorowskim).*
- 1970: Naš podzemeljski svet. Sprehod skozi Postojnsko jamo. *Pionirski list 23/2 (priloga): 15—18.*
- 1974: Mikrotubuli kot citoskeltetni in kontraktilni elementi v eritrocitih pri vrsti *Proteus anguinus* Laur., *Amphibia*. Prvi balk. kongr. elektr. mikrosk. Predkongresni abstrakti: 205, Sarajevo.
- 1978: A. C. Waltham, *Caves*, McMillan, London, 1974, in *World of Caves. Orbis*, London, 1974. *NJ* 19 (1977): 112—113.
- 1979: Kje je najgloblje brezno na svetu. *Pionir* 35: 204.
- 1980: Živi zmajček ali bela četveronožna riba, ki vpije in cvili. *Slovenski izseljenski koledar 1980: 78—82.*
- 1983: Od zmajev in čarovnic do nenavadnih živali. *Kurirček 24/3: 30—31. (Ponatis v Slov. izseljenskem koledarju 1985.)*
 Cerknjiško polje — med romantiko in stvarnostjo. *Proteus* 46: 64—69.
- 1984: Človeška ribica v dolenskem krasu in njegovem obrobju. *NJ* 26: 39—45.
 Popularnost naše človeške ribice. *NJ* 26: 106—107.
 Proslava stoletnice rojstva Bogumila Brinška. *NJ* 26: 107—108.
 Zanimiv grafični prikaz jamskega prostora. *NJ* 26: 108—109.
- 1985: Človeška ribica. *Kurirček 26/4—5: 60.*
- 1986: Živi zmajček ali bela četveronožna riba ali riba, ki vpije in cvili, skratka: kranjsko čudo. *Pavlihova Pratika 1986: 170—174, Jama pod Babjim zobom — k naši naslovnici. NJ* 27: 55—56.
 Jože Bole — redni član SAZU. *NJ* 27: 61—62.
 Roman Kenk — zunanji dopisni član SAZU. *NJ* 27: 63.
 Jamarstvo pollegalna organizacija? Pogovor s Francetom Šušteršičem. *NJ* 28: 7—10.
 Črni močeril iz Bele krajine. *NJ* 28: 39—44 (s P. Habičem in A. Mihevcem).
 Najdaljši podzemski vodni tok na svetu? *NJ* 28: 68.
 Italijanska avtorja o našem močerilu. *NJ* 28: 68—69.
 Zlati častni znak JZS Hubertu Trimmlu, zlati medved Francetu Habetu. *NJ* 28: 87—89.
 Dvojno slavje v Celovcu. Delo (jamarske novice), 3. 11. 1986.
- 1987: Škocjanske jame in varstvo kraškega sveta. *NJ* 29: 3—4.

Knjiga:

- 1988: *Kraški svet. Sprehodi v naravo. CZ Ljubljana.*

ANDJELIČ, Jurij-Jeti, rudarski tehnik

* 27. decembra 1953 v Ljubljani.

K jamarjem v DZRJL je pristopil leta 1967. Bil je med glavnimi pobudniki nadaljevanja raziskav v Breznu pri gamsovi glavici in v okoliških objektih. Nad 16 let je vanj vodil raziskovalne odprave.

Poleg tega brezna je raziskoval še v Majski, Pološki, Kavkni, Ljubljanski

jami, v Jami v Kofcah in v vrsti drugih.

Nekaj let je bil urednik časopisa Glas podzemlja, član nadzornega odbora DZRJL. Ima zlati častni znak JZS.

Pisal je v Glas podzemlja in zbral jamarske pesmi v posebno pesmarico.

Odborniki Društva za raziskovanje jam 5. oktobra 1929 na Vrhniku ob krstu prvega gumijastega čolna »Nade«.

Od leve: Fanny Copeland, lektorica angleškega jezika na ljubljanski univerzi. Včasih se je udeležila tudi katere od jamarskih ekskurzij; Jože Jelovšek, mecen jamarjev in tudi sam raziskovalec; Jovan Hadži; Eleonora Jelovšek, botra jamarskega čolna; Franci Bar; Ivan Michler; Josip Turk, društveni blagajnik; Janez Leskovec, slučajni udeleženec, delavec pri Jelovšku; Tone Krašovec, delavec pri Jelovšku, včasih se je udeležil odprave v bližnje jame; Boris Koman; Roman Kek; Ivan Dolar; Uroš Turk, slučajni udeleženec proslave; Marjan Bukovec in Afred Šerko st.

Fotografija je povzeta po objavi v Naših jamah (12. 16. 1971), osebe pa določene s pomočjo prof. J. Stanovnika in prof. S. Turka

Bibliografija :

1979: Brezno pri gamsovi glavici v Julijskih Alpah (poročilo o raziskavah po letu 1972). NJ, 20 (1978), 49—58 (s F. Malečkarjem).

B A R, Franci, finomehanik

* 22. decembra 1901 v Trstu, † 24. januarja 1988 v Ljubljani.

Sodelavec Društva za raziskovanje jam iz časov med obema vojnama (od leta 1927). Posvečal se je jamski fotografiji. V času po drugi svetovni vojni se je ukvarjal, in to uspešno, s stereo-fotografijo. Z več serijami diapozitivov je imel z dr. Bohincem vrsto odmevnih predavanj o našem krasu, doma in na tujem. To je v tistem času zelo dvignilo zanimanje za naše kraje in za kras. Žal pa njegova tehnika ne doma ne v tujini ni našla posnemo-

valca. Udeležil se je večjih raziskovanj, npr. Županove jame in Ledence, odprav v Gradišnico, Planinsko jamo, Logarček, v Karlovice, na Popovo polje in seveda v Križno jamo, ki je bila tudi eden od predmetov njegovega fotografskega zanimanja. Prvopristopnik v 113 jam.

Častni član DZRJL.

Vira:

NJ, 13; 120; ŽIT, 33/9.

Bibliografija :

1949: Fotografiranje v podzemeljskih jamah. Proteus, 12/3; 113—115.

1961: Osvetljevanje pri fotografiranju v jamah. NJ, 2/1—2; 71—74.

1964: Fotografiranje v jamah. Jamarski priročnik; 121—129.

1979: Poročilo o foto in stereofotografiji v jamah in na krasu. Simpozij o fotodokumentaciji krasa in jam; 49—51, Postojna.

B E L A R, Albin, naravoslovec

* 21. februarja 1864 v Ljubljani, † 1. januarja 1939 v Kočevju.

Znan po seizmološkem delovanju in osnovanju potresne postaje v Ljubljani in na Tašmajdanu. Od 1901—1910 izdajal časopis Die Erdbebenwarte.

Pred upokojitvijo vodja in sodelavec odseka za sestavo poljudnega spisa Kras. Sestavil navodila za raziskovanje podzemeljskih jam.

Med ustanovitelji DZRJ za Kranjsko. Že leta 1912, 5. januarja, so poročali,

da je na podlagi bibliografskih podatkov katastrskega materiala sestavil seznam jam.

Kataster jam je izdelal zelo sistematično in sodobno. Vprašalnik je bil napravljen dvojezično in razposlan po šolah, občinah, ustanovah... (Glej pri logo.)

Vira:

Pionir, 1980/81; str. 22; SBL.

Vprašalna pola.

1.	So-li v ondolni občini podzemске jame in votline? Ime?	
2.	Kje so dotične jame in votline? (Označi naj se kraj kolikor mogoče natanko).	
3.	Kako daleč in v kateri smeri leži jama, oziroma votlina od bližnje vasi?	
4.	Pozna-li kdo jamo (votlino)? Je bil že kdo v njej?	
5.	Ali se pripovedujejo o jami (votlini) kakšne pripovedke in kdo jih zna pripovedovati?	
6.	Je-li jama (votlina) suha ali je v njej voda? Ali je potreba posebnih priprav, ako se hoče vanjo?	
7.	Ali se je v jami že kaj našlo?	
8.	Druge opombe:	

Fragebogen.

1.	Befinden sich in der dortigen Gemeinde unterirdische Grotten und Höhlen? Name?	
2.	Wo befinden sich die betreffenden Grotten, beziehungsweise Höhlen? (Der Ort wolle so genau als möglich bezeichnet werden).	
3.	Wie weit und in welcher Richtung liegt die Grotte (Höhle) von der nächsten Ortschaft?	
4.	Kennt jemand die Grotte (Höhle)? War schon jemand in derselben?	
5.	Existieren über die Grotte (Höhle) irgendwelche Erzählungen und wer weiß sie nachzuerzählen?	
6.	Ist die Grotte (Höhle) trocken oder befindet sich in derselben Wasser und benötigt man einer besonderen Ausrüstung für den Besuch der Grotte (Höhle)?	
7.	Wurde in der Grotte (Höhle) bereits etwas gefunden?	
8.	Sonstige Bemerkungen:	

BOHINEC, Valter, dr. sc., geograf

* 12. avgusta 1898 na Voloskem, † 18. maja 1984 v Ljubljani.

Maturiral je v Ljubljani, promoviral na Univerzi v Ljubljani. Leta 1930 je napravil izpit za srednješolskega profesorja iz zemljepisa, narodne zgodovine in slovenskega jezika, 1939 pa državni izpit za bibliotekarja. Od leta 1950 je bil zunanji znanstveni sodelavec SAZU.

V prvih letih po obnovitvi Društva za raziskovanje jam je raziskal Županovo jamo in rezultate objavil kot eno prvih monografij kraškega objekta.

Kenk in Bohinec sta po obnovitvi Društva bila leta 1925 med sestavljalci Programa za raziskovanje jam, po katerem so napravljeni zapisniki in ki velja v osnovi še danes. Leta 1926 je v GV poročal o delu DZRJ.

Udeležil se je vrste domačih in mednarodnih speleoloških kongresov in povojnih zborovanj, deloma z referati, mnogimi predavanji, od katerih so bila zelo odmevna ona, ki so jih spremljali diapozitivi F. Bara. Leta 1965 je bil

generalni sekretar 4. mednarodnega speleološkega kongresa v Jugoslaviji.

Bil je predsednik Društva za raziskovanje jam Slovenije 1953—1962, zatem do 1967 predsednik Jamarskega kluba Ljubljana-matica. Bil je tudi pobudnik ustanovitve Speleološke zveze Jugoslavije leta 1955 in bil do leta 1958 tudi njen prvi predsednik. Častni predsednik DZRJ Slovenije.

Sourednik Acta carsologica 1—6, 7, nato član uredniškega odbora. Urednik revije Naše jame 1—10, do 1964 z R. Savnikom, leta 1965 z I. Gamsom, 1966—1968 z R. Gospodaričem. Od leta 1969 član uredniškega odbora.

Glavni urednik zbornika 4. medn. speleološkega kongresa, sourednik zbornika 150 let Postojnske jame.

Leta 1968 odlikovan z redom dela z rdečo zastavo, 1975 z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki.

Viri:

NJ, 10 (1968) s fotogr.; 20 (1978) s fotogr. PSBL, 93; Delo, 22. 5. 1984.

Razprave:

1927: Županova jama. Geogr. v., 3; 156—168.

1960: Fünfzig Jahre Forschung im Klassischen Karst. Mitt. Verb. Deutsch. Höhlen u. Karstf., 6; 41—42, München.

1961: Die Križna jama bei Lož in Slowenien. Die Höhle, 12, Wien; 44 povzetek v BSc, 1962, 32.

1962: Einige Bemerkungen zur D. Pfeiffers Arbeit »Zur Definition von Begriffen der Karst-Hydrologie«, Mitt. d. Deutsch. Höhlen u. Karstf., 8; 70—77, München, (z R. Gospodaričem. P. Habičem in R. Savnikom).

1963: Die Križna jama (Kreutzberg Höhle) bei Lož — Slowenien. 3. Intern. Congr. Spel., 2; 211—214, Wien.

1963: Über die Beziehungen zwischen Mensch und Unterwelt im Slowenischen Karst. 2eme Congres Intern. Spel., 2; 186—192, Bari.

1963: Speleološka bibliografija izmedju dva kongresa. 3. jug. spel. kongres, 1962; 259—272, Sarajevo.

1969: Neuere Ergebnisse der Karstforschung in Slowenien. 5. Intern. Kongress Spel., 1969, Bd. 6, 16, 1—7. Stuttgart.

- 1971: Lazius, Planinska reka in Cerkniško jezero. NJ, 12 (1970); 73—84.
 1973: Die Erforschung des Jugoslawischen Karstes in ihrer Bedeutung für die Entwicklung der Speläologie. 4. Congr. Intern. Spel. 1965, 4 (1973); 85—92.

Članki:

- 1927: V podzemnem svetu, Življenje in svet, 1, 1927, knj. 1., 14—17, 39—44.
 1951: Simon Rutar. Ob stoletnici njegovega rojstva. Sloven. poročevalec 16. 8. 1951.
 1951: Simon Rutar, veliki sin tolminske zemlje. Primorski dnevnik 21. 8. 1951, Trst.
 1951: Štiridesetletnica Društva za jamoslovje v Salzburgu. Proteus, 14.
 1952: Kako so našli prazgodovinsko jamo pri Lescauxu. Proteus, 14, 326.
 1953: Nove metode za ugotavljanje poti podzemeljskih tokov. Proteus, 16, 28.
 1954: Kako je bilo na I. speleološkem kongresu Jugoslavije. Slov. poročevalec, 2. 2. 1954.
 1954: Dosedanje delovanje Društva za raziskovanje jam Slovenije. Prvi jug. spel. kongres, 1955, 37—39.
 1955: O speleološki bibliografiji. Prvi jug. spel. kongres, 1954, 119—123.
 1959: Erfolge slowenischer Höhlenforscher. Die Höhle, 10; 106—107, Wien.
 1959: »Našim jamam« na pot. Naše jame, I; 1—4.
 1959: Drugi mednarodni speleološki kongres v Bariju, Lecceju in Salernu, 1958, Naše jame, I; 34—37.
 1959: Iz dejavnosti naših turističnih jam. Naše jame, 1; 79—81.
 1959: Verbandsnachrichten, 1959. NJ, I, 90—91.
 1960: Ob 70-letnici Pavla Kunaverja. Turist. vest., 8, 75.
 1960: Pol stoletja dela v naših jamah in breznih. Turist. vestn. 8, 1960, 270—272.
 1960: Rutar Simon. Slovenski biogr. leksikon, 9, 1960, 175—177.
 1961: Kako smo proslavljali petdesetletnico Društva za raziskovanje jam Slovenije. Naše jame, 2 (1960); 3—5.
 1961: V Maurin et. J. Zötl: Die Untersuchung der Zusammenhänge unterirdischer Wässer mit besonderer Berücksichtigung der Karstverhältnisse. Naše jame, 2, 1960, 88—90.
 1962: Nova nemška jamoslovna in kraška bibliografija (Bibliografie zur Karst- und Höhlenkunde in Deutschland, H. 1., Stuttgart, München, H. 2, 1962, NJ, 3 (1961), 46.
 1962: Madžarski jamoslovni periodični tisk, 1962. NJ, 3, 47—48.
 1962: 3. mednarodni speleološki kongres v Avstriji, 1961. Naše jame, 3/1—2 (1961), 28—31 (soavtorja Rado Gospodarič in Jože Bole).
 1963: Drugi jugoslovanski speleološki kongres. Split i Dalmatinska Zagora, 1.—4. 6. 1958. NJ, 4 (1962), 61.
 1964: Prvi mednarodni speleološki kolokvij v Grčiji, 1963. Naše jame, 5, (1963), 52, 58.
 1964: Štirim odličnim avtrijskim speleologom v spomin. Naše jame, 5, 1963; 65, 67.
 1964: Četrti mednarodni speleološki kongres bo leta 1965 v Jugoslaviji. Tur. v., 11, 1963, 117—119.
 1965: Iz zgodovine raziskovanja kraških jam v Sloveniji. Jamarski priročnik, 1965, 144—150.
 1966: Pál Poltán Szabó. Naše jame, 8, 1966, 92—93.
 1965: Jamarski priročnik. MK, v zbirki Priroda in ljudje. Ljubljana 1964. NJ, 6 (1964), 58.
 1966: Od Francije do Poljske. Štiri pomembne speleološke publikacije, 1965. NJ, 8, 94—96.
 1966: Speleološko društvo Hrvatske. Prvi decenij rada 1954—64. Zagreb, 1965. NJ, 8, 98.

- 1968: Francu Mermolji v slovo. NJ, 9 (1967), 75—76.
 1968: Österreichische längste und tiefste Höhlen. Wissenschaftliche Beihefte zur Zeitschr. Die Höhle, 14, 1966, Wien. NJ, 9 (1967), 96.
 1968: Nove švedske publikacije. NJ, 9, 97.
 1968: Speläologisches Fachwörterbuch. III. intern. spel. kongres, Wien, 1965, NJ, 9, 95—96.
 1968: Inventaire spéléologique de la France I. Département de Jura. II-Alpes Maritimes. Naše jame, 9, 1967, 90 (in D. Novak).
 1969: 150 let Postojnske jame, 1818—1968. Postojna. NJ, 10, 119.
 1972: Pranci Bar — sedemdesetletnik. NJ, 13 (1971), 120—121.
 1972: Simon Robič kot jamar, Naše jame, 13, 1971, 10—16.
 1972: Srečku Gromu v spomin. NJ, 13, 117—118.
 1978: Taborska jama — šolski primer podzemeljske jame, Proteus, 40, 175—179.
 1978: Josip Perme in njegova jama. Zbornik občine Grosuplje, 10, 117—124. Grosuplje.
 1981: Leander Tell. NJ, 22, 161—162.

BOLE, Jože, dr. sc., akademik, biolog
 * 17. junija 1929 v Ljubljani.

Leta 1953 je diplomiral iz biologije in leta 1960 doktoriral s tezo Morfološki, taksonomski in filogenetski problemi naših subteranih gastropodov.

Njegovo področje je raziskovanje mehkužcev Jugoslavije in speleobiološke raziskave mehkužcev. Posebej preučuje polže iz naddružine Hidrobioidea. Raziskuje vplive podzemeljskega načina življenja na anatomske spremembe pri podzemeljskih vrstah v primerjavi s podobnimi površinskimi vrstami. Ugotavlja troglobiontne in troglofilne znake. Preučuje tudi zoogeografske razmere podzemeljskih in površinskih vrst. Zanimive rezultate so dale raziskave odnosov med razporedom podzemeljskih vrst in vrst v izviri ter razvojnem porečju v geološki preteklosti.

Težišče raziskav je Slovenija, nekaj dela pa je opravil tudi na krasu za-

hodnega Balkana. Za mnoge vrste in rodove je določil nova mesta v sistemu, opisal nove vrste, podvrste in rodove. Pomemben je opis podzemeljske školjke *Congeria kusceri* iz jam v Hercegovini. Vnesel nove poglede v ekološko klasifikacijo podzemeljskih polžev.

Različni raziskovalci so po njem imenovali nekatere podezemeljske živali, npr. suhe južine *Siro duricorius bolei*. Hadži, 1973, *Paranemastoma bolei*, Hadži, 1973, rod *Bolea* Hadži, 1973, polže *Shreatica bolei*, Velkovrh, 1970 in rod *Boleana*, Radoman, 1973, enakonožec *Microlistra bolei*, Sket, 1960 in hrošč *Duvalius bolei*, Pretner, 1963.

Vir:

E Sl.

Razprave:

- 1960: K problematiki rodu *Lanzaia* Brusina (Gastropoda). Biol. v., 7, 55—79.
 1960: Novi vrsti iz rodu *Zospeum* Bourg (Gastropoda). Biol. v., 7, 61—64.
 1961: Nove hidrobiide (Gastropoda) iz podzemeljskih voda zahodnega Balkana. Biol. v., 9, 59—69.

- 1961: Nove vrste podzemeljskih polžev iz Črne gore. 2. jug. spel. kong., 205—207, Zagreb.
- 1961: O nekaterih problemih preučevanja subterane malakofavne. 2. jug. spel. kongres, 1958, 161—166.
- 1961: Über Biologie und Zoogeographie der unterirdischen Schnecken des Westbalkans. Die Höhle, 12, 79—80, Wien.
- 1962: *Congeria kusceri*, sp. n. (Bivalvia, Dreissenidae). Biol. v., 10, 55—61.
- 1963: O morfoloških spremembah pri podzemeljskih polžih. 3. jug. spel. kongres, 1962, 121—124, Sarajevo.
- 1965: Rodova *Ancylus* O. F. Müll. in *Acroloxus* Beck (Gastropoda, Basommatophora) v podzemeljskih vodah Jugoslavije. Razprave SAZU, cl. IV, 8, 155—175, Lj.
- 1966: Varstvo podzemeljskega živalstva. Varstvo narave, 4, 69—80.
- 1966: Malakološke značilnosti loškega ozemlja. Loški razgledi, 21, 156—162.
- 1966: Mehkužci in zoogeografski položaj Rakovega Škocjana. Varstvo narave, 5, 129—137.
- 1967: Taksonomska in ekološka, zoogeografska problematika družine *Hydrobiidae* (Gastropoda) iz porečja Ljubljane. Razprave SAZU, cl. IV, 10/2, 73—108.
- 1968: Ekološka klasifikacija podzemeljskih mehkužcev. Ökologische Klassifikation der unterirdischen Mollusken. Biol. vestnik, 16, 51—59, Ljubljana.
- 1971: Zoogeografski pomen novejših malakoloških raziskovanj v Jugoslaviji. Biol. v., 19, 115—124.
- 1972: Podzemeljski polži na osamljenem krasu Slovenije. NJ, 13 (1971), 55—59.
- 1974: Podzemeljski polži in zoogeografske razmere Slovenskega Primorja. Acta carsol., 6, 277—284.
- 1974: Malakološke razmere v podzemlju na Idrijskem. NJ, 16, 85—92.
- 1974: Rod *Zospeum* Bourguignat, 1856 (Gastropoda, Ellobiidae) v Jugoslaviji. Razprave, 4. r., 17/5, 242—292.
- 1977: Podzemeljski polži v osamljenem krasu Posavskega hribovja. NJ, 18 (1976), 31—38.
- 1979: Mehkužci Cerkniškega jezera in okolice. Acta carsol., 8, 1978, 201—236.
- 1980: Malakološke značilnosti Planinskega polja in okolice. Varstvo narave, 12, 1979, 33—44.
- 1981: Organizmi kot indikatorji podzemeljskih vodnih povezav. Naš krš, 6/10—11, 243—252.
(z B. Sketom.) S povzetkom v Naš Krš, 6 (1982)/12—13, 115—117.
- 1986: Recentni podzemeljski polži in razvoj nekaterih porečij na dinarskem krasu. Razprave, 4. r. SAZU, 26, 315—328.
- 1986: Mollusca from Continental Subterranean Aquatic Habitats v L. Botorancanu: Stygofauna mundi, 177—208. Leiden (in F. Velkovrh).

Članki :

- 1962: 3. mednarodni speleološki kongres v Avstriji, 1961. NJ, 3/1—2, 28—31 (z V. Bohincem in R. Gospodaričem).
- 1966: Henrik Freyer in jamski polži. Proteus, 28, 263.
- 1967: Ohranimo podzemeljski živalski svet nedotaknjen. Proteus, 29, 272.
- 1970: Taborska jama. Zbornik občine Grosuplje 2, 65—68.
- 1973: Jovan Hadži. Letopis SAZU, 23/1972, 117—120.
- 1973: Akademik prof. dr. Jovan Hadži. NJ, 14/1972, 43—44.
- 1975: Speleološke raziskave v Sloveniji po drugi svetovni vojni. Proteus, 37/6—7; 255—260 (in F. Šušteršič in D. Novak).
- 1981: Univ. prof. dr. Janez Matjašič — šestdesetletnik. Bio V, 29/2, 219—221.
- 1981: Postojnska jama, zibelka speleobiologije. NJ, 22, 45—48.

1982: Razgovor z Egonom Pretnerjem. *Proteus*, 44, 323—326.

1982: Egon Pretner. *NJ*, 23—24, 118—119.

1985: Podzemeljski vodni mehkužci v svetu in pri nas. *NJ*, 27, 35—41.

1986: Podzemeljski vodni polži kažejo na razvoj porečja Ljubljane. *Proteus*, 48, 16.

BOLTEZ, Martin, miličnik

* 23. maja 1932, † 5. januarja 1987 v Kostanjevici.

Kot miličnik v Kostanjevici se je povezal z novomeškimi jamarji in leta 1963 pričel spoznavati Kostanjeviško jamo, takrat imenovano še Jamo Studeno.

Bil je pobudnik za ustanovitev kostanjeviške jamarske sekcije spomladi 1964. Bil je njen predsednik, pridobil je več članov iz vrst šolske mladine in tudi odraslih. Posvetili so se predvsem urejanju in raziskovanju jame, ki so jo turističnim ogledom izročili avgusta 1971. leta.

Ob tem pa niso zanemarili tudi objektov v okolici. Pri Stragulčevem breznu v Rakovniku pri Šentjerneju so na njegovo pobudo vklesali spominsko obeležje, saj je objekt znan iz NOB.

Boltez je bil z drugimi dolensjkimi jamarskimi društvi pobudnik za vsakoletno srečanje dolenskih jamarjev.

V letih 1983—84 je organiziral obnovitev stopnic v Kostanjeviški jami. Že leto zatem so pod njegovim vodstvom pričeli graditi jamarski dom pri Kostanjeviški jami.

V svojem jamarskem krogu je bil neutrujen in vedno aktiven, izvedel je več raziskovanj in organiziral množico manifestacij. Leta 1973 je dobil medaljo s srebrnim vencem, 1978 zlato častno značko JZS.

Vir:

Dolenjski kras, 2, 1987 (s fotogr.).

BRANCELJ, Anton, mgr. sc., biolog

* 12. novembra 1957 v Iški pri Ljubljani.

Na ljubljanski univerzi je diplomiral leta 1981, leta 1986 pa je magistriral s tezo Razporeditev ceponožnih rakov (Copepoda, Crustacea) v Postojnsko-planinskem jamskem sistemu.

Član Društva za raziskovanje jam Ljubljana od leta 1975. Nekaj časa je bil gospodar.

Skupaj s T. Petkovskim je opisal dve novi vrsti ceponožnih rakov iz rodu *Elaphoidella* iz jam v Sloveniji

in iz Srbije. Opisal je novo vrsto iz rodu *Metacyclops* ter novo podvrsto iz rodu *Trogloidiaptomus*, ki ju je našel v Postojnsko-planinskem sistemu.

Tu je našel 46 vrst in podvrst ceponožnih rakov. Podrobneje se je ukvarjal še s sezonsko in prostorsko razdelitvijo, številčnostjo in vplivi na oblikovanje združb v podzemlju.

Osebna informacija.

Bibliografija :

- 1985: Zur Copepodenfauna (Crustacea) der Grotten Škocjanske jame in Slowenien. Acta mus. Maced. Sci. Nat., (in T. Petkovski) 28, 1, 1—25.
- 1986: Zanimivosti med ceponožnimi raki. Proteus, 48/8, 293—296.
- 1986: Rare and lesser known harpacticoids (Copepoda, Harpacticoida) from the Postojna—Planina Cave System (Slovenia). Biol. v., 34/2, 13—36.
- 1987: Cyclopoida and Harpacticoida from the Postojna—Planina Cave System (Slovenia). Bio V. v tisku.

BREŠČAK, Danilo, dipl. arheolog
* 16. septembra 1947.

Član JK Vinko Baderšič-Batreja je od ustanovitve 1962 dalje. Dalj časa je bil tajnik kluba.

Veliko se je angažiral pri raziskavah Studene jame z okolico.

Osebna informacija.

Bibliografija :

- 1966: Dolenjski kras, tipkopis, maturitetna naloga na gimnaziji v Novem mestu.
- 1982: Beceletova jama, Dolenjski kras, str. 54—55, Novo mesto.
- 1982: Arheološke raziskave jam v porečju Krke. Dolenjski kras, str. 32—33, Novo mesto.

BRINŠEK, Bogumil, uradnik, fotograf

* 10. avgusta 1884, v Ilirski Bistrici, padel je 15. septembra 1914 v prvi svetovni vojni na srbski fronti.

Uradnik na finančnem ministrstvu. Že kot dijak se je ukvarjal z opazovanjem pojavov na krasu. Pred letom 1910 je obiskal nekatere jame na Notranjskem. V letih 1910—1911 se je kot aktiven član skupine Dren na Cerkovno pobudo aktivno posvetil raziskovanju jam v okviru Društva za raziskovanje jam na Kranjskem. Kot fotograf je s Cerkom in Jožetom Kunaverjem kmalu zbral vrsto diapozitivov in slik, ob katerih je Pavel Kunaver v predavanjih pripovedoval o krasu in kraškem podzemlju. Iz tega časa so tudi fotografije, ki so pozneje

ilustrirale vrsto del o krasu in kraških oblikah.

Bil je v Ješičevem prepadu, Golešički in Kriviški okroglici in Žiglovici. V Marjanšici bi se zaradi izrabljene vrvi skoraj ponesrečil. P. Kunaver pripoveduje, da je leta 1911 na enem od 18-urnih nedeljskih pohodov v gore utrujenim sotovarišem vzkliknil: »Pa smo le kakor iz drenea!« Tako se je skupine prišlo značilno ime.

Viri:

PV, 20/8; PV 75/3; PV 67/5, NJ, 2 s fotogr., Primorski slovenski biografski leksikon, SBL.

BRODAR, Mitja, dr. sc., arheolog, kvartarolog
* 13. januarja 1921 v Ljubljani.

Leta 1949 je diplomiral za gradbenega inženirja, leta 1953 pa iz geologije in paleontologije. Leta 1959 je na univerzi v Ljubljani promoviral s tezo Mokriška jama, nova visokoalpska aurignaška postaja v Jugoslaviji. Od leta 1971 do 1982 upravnik Inštituta za arheologijo SAZU.

Raziskoval je jamske paleolitske postaje v Sloveniji in drugod na jugoslovanskem krasu. Sistematično je izkopaval v Mokriški jami, Jami v Lozi, Poljšiški cerkvi, Postojnski jami, Podrisovcu, Vilharjevi jami, Pod Črmukljo, v Ciganski jami, Divjih babah, pa v Crveni stijeni v Črni gori in Bosni. Sodeloval je pri številnih skupnih raziskovalnih akcijah akademije in univerze.

V Sloveniji je sondiral v šestdesetih jamah in odkril nove paleolitske postaje (Risovec, Podrisovec, Vilharjeva jama, Koprivška luknja, Ciganska ja-

ma, Pod Črmukljo, Divje babe I in II, Jamnikov spodmol, Mamula). V nekaterih jamah je v holocenskih sedimentih zadel tudi na prazgodovinske plasti (Judovska hiša, Polična jama, Ciganska jama, Jelenca jama, Živinski spodmol).

Aktivno se je udeležil številnih domačih in tujih arheoloških, kvartaroloških kongresov in simpozijev, jugoslovanskih speleoloških srečanj in zborov slovenskih jamarjev.

Zlata častna značka JZS, Red dela z zlatim vencem.

Viri:

Biblioteka in publikacije SAZU v letih 1952—1971; Bibliografija publikacij SAZU v letih 1972—1980; Letopisi SAZU; Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU, Ljubljana 1976.

Bibliografija:

- 1951: Poročilo o sondiranju v Zijalki pod Jamarskim vrhom. Arheološki vestnik 2, 204—206, Ljubljana.
- 1954: Izkopavanja v Parski golobini. Arheološki vestnik 5, 92—94, Ljubljana.
- 1954: Stara kamena doba na Krasu. Naši razgledi 3, št. 8 (24. 4. 1954), 13, Ljubljana.
- 1955: Poskusno izkopavanje v Mokriški jami. Arheološki vestnik 6, 204—226, Ljubljana.
- 1955: Ledena doba — zibelka človeštva. Mladina 12, št. 50 (20. 12. 1955), 7, Ljubljana.
- 1956: Prve paleolitske najdbe v Mokriški jami. Arheološki vestnik 7, 203—219, Ljubljana.
- 1957: Crvena stijena — V. stratum. Glasnik Zemaljskog muzeja 12, 51—55, Sarajevo.
- 1958: Crvena stijena, V.—XIV. stratum. Glasnik Zemaljskog muzeja 13, 43—64, Sarajevo.
- 1958: Crvena stijena, la première station paléolithique au Montenegro. Bulletin scientifique 4/2, 55, Zagreb.
- 1959: Crvena stijena, eine neue Paläolithstation aus dem Balkan in Jugoslawien. Quartär 10/11, 227—236, Bonn.
- 1959: Mokriška jama, nova visokoalpska aurignaška postaja v Jugoslaviji. Razprave 4. razr. SAZU 5, 417—469, Ljubljana.
- 1959: Ledenodobni človek v Mokriški jami. Kamniški zbornik 5, 161—164, Kamnik.
- 1960: Mokriška jama; Špehovka. Varstvo spomenikov 7, 277, 288, Ljubljana.
- 1960: Mokriška jama, nouvelle station aurignacienne de Hautes-Alpes en Yougoslavie. Bulletin scientifique 5/3, 83, Zagreb,

- 1960: Die hochalpine Aurignac-Station Mokriška jama (1500 m). Steinzeitfragen der Alten und Neuen Welt (Festschrift für L. Zotz), Bonn, 99—116.
- 1960: Sondiranje v jami Judovska hiša pri Krupi v Beli krajini. Letopis SAZU 11, 53—54, Ljubljana.
- 1961: Sondiranje v Polični jami nad Žurgami. Letopis SAZU 12, 1961, 123, Ljubljana.
- 1962: Mokriška jama nad Kamnikom; Polična jama. Varstvo spomenikov 8, 188, 232, Ljubljana.
- 1965: Poročilo o paleolitskih poskusnih izkopavanjih. Arheološki vestnik 15—16, 167—174, Ljubljana.
- 1965: La stazione paleolitica jugoslava di Crvena stijena. Atti del VI° Congresso Internazionale delle Scienze Preistoriche e Protostoriche 2, Firenze, 192—194.
- 1965: Kulture Crvene stijene, jugoslovanske paleolitske postaje v Črni gori. Situla 8, 161—163, Ljubljana.
- 1965: Pod Črmukljo nad Ilirsko Bistrico. Varstvo spomenikov 10, 189—190, Ljubljana.
- 1965: Povšiška (tudi Poglejska) cerkev. Varstvo spomenikov 10, 190, Ljubljana.
- 1966: Četrto izkopavanje v Mokriški jami. Arheološki vestnik 17, 427—435, Ljubljana.
- 1968: Knochen spitzenfundstellen des älteren Jungpaläolithikums in Deutschland und Österreich. Quartär 19, 219—237, Bonn.
- 1969: Nove paleolitske najdbe v Postojnski jami. Arheološki vestnik 20, 141—144, Ljubljana.
- 1971: Paleolitska poskusna izkopavanja v letih 1969 in 1970. Arheološki vestnik 21—22, 269—274, Ljubljana.
- 1971: Mokriška jama — station paléolithique des Hautes-Alpes. Epoque préhistorique et protohistorique en Yougoslavie, Recherches et résultats, Beograd, 218—220.
- 1971: Poskusno paleolitsko izkopavanje v Marketovem spodmolu pri Planini. Mladinski raziskovalni tabori 1970, Ljubljana, 26—27.
- 1973: Ciganska jama pri Željnah. Varstvo spomenikov 17—19, 89—90, 180—181, Ljubljana.
- 1973: Medvedji rov v Križni jami in tamkajšnji ostanki jamskega medveda. Mednarodni mladinski raziskovalni tabori 1971—72; Ljubljana, 30—46. (Soavtor R. Gospodarič.)
- 1977: Odkritje iz stare kamene dobe na Kočevskem. Kočevski razgledi 3; 8. 2. 1977, 14—17, Kočevje.
- 1977: Velika pečina nad Orešjem. Varstvo spomenikov 21, 195, Ljubljana.
- 1978: Paleolitska slika mamuta pri izviru Kolpe? Arheološki vestnik 29, 729—734, Ljubljana.
- 1979: Olševjen nekoč in danes. Ledenodobne kulture v Sloveniji (razstavni katalog). Ljubljana, 25—30.
- 1979: 50 years of paleolithic research in Slovenia. Arheološki vestnik 30, 21—28, Ljubljana.
- 1979: Nalazišta paleolitskog i mezolitskog doba u Sloveniji. Praistorija jugoslavenskih zemalja I, Sarajevo, 135—157. (Soavtor F. Osole.)
- 1979: Paleolitske i mezolitske regije i kulture u Sloveniji. Praistorija jugoslavenskih zemalja I, Sarajevo, 159—194. (Soavtor F. Osole.)
- 1980: Po sledih naših prednikov. Soteska Huda luknja. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije 102, 8—12, Ljubljana.
- 1983: Potočka zijalka, visokoalpska postaja aurignacijskih lovcev. Dela 1. in 4. razr. SAZU 24, Ljubljana. (Soavtor S. Brodar.)
- 1984: Jamnikova zijalka. Varstvo spomenikov 26, 217—219, Ljubljana.
- 1985: Potočka zijalka in Mokriška jama. Arheološki vestnik 36, 11—23, Ljubljana.
- 1985: Iskanje novih paleolitskih postaj v letih 1971—1982. Arheološki vestnik 36, 25—38, Ljubljana.

1985: Die Höhlen Potočka jama und Mokriška jama. Quartär 35/36, 69—80, Bonn.

1986: Jama v Lozi. Arheološki vestnik 37, 23—75, Ljubljana.

1987: Paleolitik v Mamuli. Arheološki vestnik 38, 35—40, Ljubljana.

Mitja Brodar je objavil v strokovnih časopisih še vrsto ocen in recenzij.

BRODAR, Srečko, dr. sc. univ. prof., akademik

* 6. maja 1893 v Ljubljani, † 27. aprila 1987 v Ljubljani.

Poučeval je naravoslovje v Ljubljani in v Celju vse do leta 1939, ko je bil na univerzi v Ljubljani promoviran za doktorja geoloških in paleontoloških znanosti z disertacijo O stratigrafiji Potočke zijalke. Poučeval je še do leta 1946, ko je postal izredni, leta 1951 pa redni profesor za prazgodovino človeka in kvartarologijo na univerzi v Ljubljani. Na fakulteti je ustanovil Inštitut za prazgodovino človeka, bil je dvajset let upravnik Inštituta za raziskovanje krasa SAZU v Postojni (1950 do 1970) in enajst let tudi načelnik Sekcije za arheologijo SAZU (1960—1971).

Leta 1928 je S. Brodar v Potočki zijalki odkril prvo paleolitsko postajo v Sloveniji in takrat se je posvetil študiju pleistocena in paleolitskih kultur. Do vojne je raziskal še Špehovko, Mornovo zijalko, Jamo pod Herkovimi pečmi, Njivice in Ajdovsko jamo. Po osvoboditvi je osredotočil raziskovalno dejavnost predvsem v Pivško kotlino. Že leta 1947 je začel izkopavati v Betalovem spodmolu, kjer je odkril bogate paleolitske horizonte in najstarejšo ledenodobno kulturo pri nas. S kronološko in klimatsko interpretacijo jamskih sedimentov je podal temelje za vsa nadaljnja kvartarološka raziskovanja na Notranjskem krasu. Odkrival in znanstveno interpretiral je nova paleolitska najdišča: Otoško jamo, Postojnsko jamo, Županov spod-

mol, Parsko golobino, Jamo v Lozi, Črni Kal, Risovec. Nemajhne zasluge ima tudi pri odkrivanju starokamenodobnih postaj v Bosni, Srbiji in Črni gori.

Brodar ni le prvi odkril paleolitika v Sloveniji, temveč je zgostil mrežo paleolitskih postaj tako, da je vzpostavljena zveza med avstrijsko-moravskim paleolitikom in onim na zahodu. Pomembne so tudi ugotovitve na področju kraškega paleolitika, ki je tesno povezan z alpskim. Sistematično preučevanje jamskih sedimentov je posleglo tudi v speleogenezo in služi celo geomorfologiji.

Svoja odkritja je predstavljal v tujini, med drugim tudi na mednarodnem speleološkem kongresu v Bariju, 1958.

Soustanovitelj revije Quartär, dvajset let urednik Arheološkega vestnika, pet letnikov Acta carsologica.

Zlati častni znak JZS, red dela z rdečo zastavo, red zasluge za narod z zlato zvezdo.

Viri:

Arheološki vestnik 13—14, 1962—63; Biblioteka in publikacije SAZU v letih 1952—1971; Bibliografija publikacij SAZU v letih 1972—1980; Slovenska akademija znanosti in umetnosti ob štiridesetletnici, Ljubljana 1978; P. Likar: Srečko Brodar, potnik skozi čas (zbirka Slovenski znanstveniki 1), Ljubljana 1979.

Bibliografija :

- 1928: Dragocene paleolitske najdbe pod Olševo. Jutro 17. 10. 1928, 3.
- 1928: Die Potočka zijalka, eine Hochstation der Aurignac-Schwankung in den Ostalpen. Praehistorica 1, 3—13, Wien (soavtor J. Bayer).
- 1929: Potočka zijalka, višinska postaja aurignaškega človeka. Časopis za zgodovino in narodopisje 24, 113—116, Maribor.
- 1930: Prioriteta odkritja paleolitske postaje na Olševi. Naša doba 1, 239—245, Ljubljana.
- 1931: Raziskovanja v Potočki zijalki in nje problemi. Časopis za zgodovino in narodopisje 26, 153—176, Maribor.
- 1931: Potočka zijalka na Olševi. Glasnik Jugoslavenskog profesorskog društva 11, št. 608, 497—505, Beograd.
- 1931: Temperature v Potočki zijalki na Olševi. Geografski vestnik 7, 109—114, Ljubljana.
- 1934: Moškati bik. Proteus 2, 49—54, Ljubljana.
- 1934: Še o temperaturah v Potočki zijalki na Olševi. Geografski vestnik 10, 143—150, Ljubljana.
- 1935: Nova paleolitska postaja v Njivicah pri Radečah. Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo 16, 1—33, Ljubljana.
- 1936: Crteži na paleolitskih koščenih artefaktih iz Potočke zijalke na Olševi. Etnolog 8—9, 1—25, Ljubljana.
- 1937: Jama nad posestnikom Levakom v Šutni pri Dolu (Sv. Križ na Dolenjskem). Rokopisno poročilo DZRJS o ekskurziji dne 5. 9. 1937, Arhiv JZS in Inštituta za arheologijo ZRC SAZU, Ljubljana.
- 1937: Die ersten bisher im hochalpinen Gebiete gefundenen Kunstäusserungen des vorgeschichtlichen Menschen. Jahrbuch für prähistorische und ethnographische Kunst (IPEK) 2, 1936/37, 128—129, Berlin-Leipzig.
- 1938: Die Potočka-Höhle (1700 m), die höchste jungpaläolithische Station in den Alpen. Verhandlungen der III. Internationale Quartär-Konferenz, Wien, 1938, 314—317.
- 1938: Das Paläolithikum in Jugoslawien. Quartär 1, 140—172, Berlin.
- 1939: O stratigrafiji Potočke zijalke. Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo 20, 66—95, Ljubljana.
- 1939: Rezultati lanskega izkopavanja (1937) v Špehovki pri Zg. Doliču. Zbornik Prirodoslovnega društva 1, 56—59, Ljubljana.
- 1939: Stara kamena doba v celjskem mestnem muzeju. Celjska razstava 1, 4—6, Celje.
- 1940: Mornova zijalka. Arhiv Muzejskega društva za Slovenijo, 1937—1940, Ljubljana.
- 1947: Začasno poročilo o paleolitskem izkopavanju v Betalovem spodmolu. Letopis SAZU 2, 154—159, Ljubljana.
- 1948: Betalov spodmol — ponovno zatočišče ledenodobnega človeka. Proteus 11, 1948/49, 97—106, Ljubljana.
- 1948: Tajnosti jamskih plasti. Tajne davne preteklosti naše domovine. Ljudski tednik 3; št. 109, 113, 114, Trst.
- 1949: Iz Betalovega spodmola pri Postojni. Varstvo spomenikov 2, 118—122, Ljubljana.
- 1949: Lep primerek paleolitskega rezila. Proteus 12, 1949/50, 90—93, Ljubljana.
- 1950: Iz prazgodovine človeka. Koledar Prešernove družbe, Ljubljana, 221—227.
- 1950: Prerez paleolitika na slovenskih tleh. Arheološki vestnik 1, 5—11, Ljubljana.
- 1951: Otoška jama — paleolitska postaja. Razprave 4. razr. SAZU 1, 203—242, Ljubljana.
- 1951: Paleolitski sledovi v Postojnski jami. Razprave 4. razr. SAZU 1, 243—284, Ljubljana.
- 1951: K odkritjem novih paleolitskih postaj v avstrijskih Alpah. Arheološki vestnik 2, 111—123, Ljubljana.

- 1952: Prispevek k stratigrafiji Pivški kotline, posebej Parske golobine. Geografski vestnik 24, 43—76, Ljubljana.
- 1953: The Otok Cavern — a Paleolithic Station. Bulletin scientifique 1/1, 28—29, Ljubljana.
- 1953: Palaeolithic Traces in the Postojna Cavern. Bulletin scientifique 1/1, 29, Ljubljana.
- 1953: Ajdovska jama. Razprave 1. razr. SAZU 3, 7—44, Ljubljana.

- 1953: O Potočki zijalki in njenem pomenu. Planinski vestnik 53, 406—414, Ljubljana.
- 1953: Ein Beitrag zum Karstpaläolithikum im Nordwesten Jugoslawiens. Bulletin scientifique 1/3, 87—88, Ljubljana.
- 1953: K odkritju kamenih industrij ob Usori. Glasnik Zemaljskog muzeja 8 n. s., 225—236, Sarajevo.
- 1954: Historičen in kritičen pregled domnevnih paleolitskih najdišč na jugu Jugoslavije. Razprave 4. razr. SAZU 2, 395—424, Ljubljana.
- 1955: Paleolitik v Vršču in njegovi okolici. Arheološki vestnik 6, 181—203, Ljubljana.
- 1955: Ledenodobni človek na ljubljanskih tleh. Zgodovina Ljubljane I, Ljubljana, 1955, 223—242.
- 1955: Ledenodobni človek v Slovenskem Primorju. Odkritje nove paleolitske postaje v kamnolomu pri Črnem Kalu. Slovenski Jadran, št. 48, str. 5, 11, Koper.
- 1955: Paleolitik na Krasu. Prvi jugoslovanski speleološki kongres, Ljubljana, 79—87.
- 1955: Le paléolithique du Karst. Bulletin scientifique 2/2, 62, Ljubljana.
- 1955: Ein Beitrag zum Karstpaläolithikum im Nordwesten Jugoslawiens. Actes du IVe Congrès International du Quaternaire, Roma 1955, 737—742.
- 1957: Zur Frage der Höhlenbärenjagd und des Höhlenbärenkults in den paläolithischen Fundstellen Jugoslawiens. Quartär 9, 147—159, Bonn.
- 1958: Črni Kal, nova paleolitska postaja v Slovenskem Primorju. Razprave 4. razr. SAZU 4, 269—363, Ljubljana.
- 1959: Roška špilja v Škocjanskih jamah. Varstvo spomenikov 7, 1958—59, 277, Ljubljana.
- 1959: Jama v Lozi pri Orehku. Varstvo spomenikov 7, 1958—59, 288, Ljubljana.
- 1960: Periglacialni pojavi v sedimentih slovenskih jam. Geografski vestnik 32, 33—43, Ljubljana.
- 1960: Die enormen Kiesvorkommen in den Kulturschichten der Potočka zijalka. Steinzeitfragen der Alten und Neuen Welt (Festschrift für L. Zotz), Bonn, 117—124.
- 1961: Prazgodovinska Potočka zijalka kot turistična zanimivost. Turistični vestnik 9, 230—232, Ljubljana.
- 1961: Najdbe kostnih ostankov ledenodobnega človeka na slovenskih tleh. Arheološki vestnik 11—12, 5—14, Ljubljana.
- 1962: Ovčja jama pri Prestranku. Varstvo spomenikov 8 (1960—61), 189, Ljubljana.
- 1963: Die Moustérienstation Črni Kal bei Koper (Capodistria). Actes du Deuxième Congrès International de Spéléologie 2, Castellana-Grotte 193—198.
- 1964: Stratigrafska obdelava Potočke zijalke na Olševi. Elaborat za Sklad B. Kidriča (191 str., 57 tabel, 40 prilog). Inštitut za geologijo univerze, Ljubljana 1964.
- 1966: Pleistocenski sedimenti in paleolitska najdišča v Postojnski jami. Acta carsologica 4, 55—138, Ljubljana.
- 1967: Razčlenitev pleistocena. Arheološki vestnik 18, 227—233, Ljubljana.
- 1969: Risovec pri Postojni. Varstvo spomenikov 13—14, 147, Ljubljana.
- 1969: Die Spuren des altsteinzeitlichen Menschen in der Höhle Postojnska jama. Actes du IVe Congrès International de Spéléologie 4—5, Ljubljana, 301—305.
- 1970: Paleolitske najdbe v jami Risovec pri Postojni. Acta carsologica 5, 271—300, Ljubljana.
- 1971: Betalov spodmol près de Postojna-station paléolithique. Epoque préhistorique et protohistorique en Yougoslavie, Recherches et résultats, Beograd, 201—205.
- 1975: Betalov spodmol — ponovno zatočišče ledenodobnega človeka. Proteus 37, 314—325, Ljubljana.
- 1979: Lep primerek paleolitskega rezila. Ledenodobne kulture v Sloveniji (katalog razstave), Ljubljana 1979, 30—33.
- 1979: Najdbe kostnih ostankov ledenodobnega človeka na slovenskih tleh. Ledenodobne kulture v Sloveniji (katalog razstave), Ljubljana 1979, 33—36.

1983: Potočka zijalka, visokoalpska postaja aurignacijskih lovcev, Dela 1. in 4. razr. SAZU 24, 1983, Ljubljana (soavtor M. Brodar).

S. Brodar je v Letopisih SAZU (2, 1947 — 10, 1959) objavil še vrsto (25) krajših letnih poročil Prazgodovinske sekcije, Sekcije za arheologijo in Inštituta za raziskovanje krasa SAZU o paleolitskih izkopavanjih, ki se nanašajo na Betalov spodmol, Postojnsko jamo, Županov spodmol, Parsko golobino, Črni Kal, Špehovko, Jamo v Lozi, Roško špiljo, Ovcjo jamo in Potočko zijalko. Objavil pa je tudi vrsto ocen in recenzij.

BUČAR, Zdravko, kemik

* 25. septembra 1960 v Novem mestu.

Od leta 1982 aktiven raziskovalec, jamarski reševalec-pripravnik in član JK Vinko Paderšič-Batreja. Predsednik tega kluba v letih 1985 in 1986. Sodeloval in vodil raziskave na Kočevskem Rogu in v širši okolici No-

vega mesta. Sodeloval pri klubskih odpravah v Bosno leta 1983, 1984 in 1985.

Med prvimi raziskovalci v 65 jamah. Pomembnejši objekti: Jojkinovac, Brezno pri Cinkovem križu, Greznica.

Bibliografija:

1985: Jojkinovac. Naše jame, 27, 1985, 35—37.

BUKOVEC, Marjan, kirurg

O njem ni potrebnih podatkov.

Po gimnazijskih študijah je dokončal študij medicine v Innsbrucku. V času študija v Ljubljani je bil zvest

sodelavec Društva za raziskovanje jam in, kot je videti iz zapisnikov, pogosten udeleženec ekskurzij, predvsem

Ob vhodu v Logarček je Marjan Bukovec, 10. 8. 1927. Foto F. Bar.

v letih med 1925 in 1933. Udeleženec 66 prvenstvenih ekskurzij.

Leta 1937 se je na smučanju v bohinjskih gorah smrtno ponesrečil. Bukovčev rov v Logarčku je poimenovan

po njem. Bržkone njemu je posvetil Pretner hrošča *Anopthalmus bukoveci*.

Vir:

Zdr. v., 1937/222.

BUTKOVIČ, Bogdan

* 14. novembra 1950 v Sovodnjah ob Soči.

Z Jamarskim klubom Kraški krti sodeluje od vsega začetka in se trudi

za izboljševanje varnostnih naprav za plezanje po vrvi.

CERAR, Ivan Nepomuk

* 7. maja 1789 v Škofji Loki, † 14. oktobra 1849 v Trstu.

Po šolanju je imel različne zaposlitve, med drugim je bil leta 1816 okolišni gozdar v Trnovem pri Ilirski Bistrici, 1829 okrožni tajnik v Postojni in zatem uradnik v državnih uradih.

Kot gozdar je spoznal potrebo po pogozdovanju na Krasu. Seznanil se je z obsežnim in domala neznanim gozdnatim svetom okoli Snežnika. V Starem trgu pri Ložu je od župnika in kaplana izvedel za jamo, ki so zanj domačini že vedeli in vanjo hodili po kapnike. Župnik Ivan Cigler je ja-

mo v dostopnem delu že sam obiskal in istega leta je do vode pospremil še Cerarja. Domačini so zgradili primer-no plovilo in se 7. julija 1825 odpravili v jamo. Po podzemlju je Cerarja prevažal bržkone tudi Grega Kebe iz Cerknice. Cerar je poleg opisa in načrta Križne jame izdelal tudi prvi povrhnji poligon jame, ki pa je zaradi nepravilnih razdalj zgrešen.

Vir:

NJ, 2; PSBL.

Bibliografija:

1838: Beschreibung einer Berghöhle beim Heiligen Kreuz unweit Laas im Adelsberger Kreise, nebst dem Grundrisse und Situations Plane. Beitr. zur Naturgesch. Landw. u. Topogr. des Herz. Krain, Ljubljana.

CERK, Josip, profesor geografije, dr. phil.

* 24. novembra 1881 v Cerkovi vasi pri Logatcu. Ponesrečil 4. aprila 1912 na Stolu.

Bil je profesor zemljepisa na ženskem liceju, tajnik Muzejskega društva, od 1910 do 1912 tajnik Društva za raziskovanje jam za Kranjsko in znanstveni vodja društvenih raziskav.

Zanimalo ga je, ali so na krasu prave podzemeljske reke ali pa nahajamo tam le kraško podzemeljsko vodo, kot je to takrat zagovarjal A. Grund.

Rešiti je skušal vprašanje razvodnice med Krko in Ljubljano, kam odtekajo vode iz Ribniške doline itd. Zanimal se je predvsem za vodne jame in globoka brezna, kjer bi lahko odkrili podzemeljsko vodo in vodne tokove. Raziskoval Marjanščico, 84 m; Žiglovico, 82 m; Golešičko v Istri, 97 m; Kriviško okroglico, 93 m; Jame na Kajžerjevem lazcu, 65 m; Ješičev prepad pri Gozdu, 64 m; Jančjo jamo,

61 m; Jamo na Plehu, 56 m in prepad na Tisovcu, 53 m itd. Na novo je odkril Tentero.

Bil je pobudnik ustanovitve katastra in zbiranja bibliografskih podatkov o jamah na Kranjskem. Mnogo je tudi fotografiral.

Viri:

PV, 1912; 105; SBL; NJ 2, s fotogr.

Bibliografija:

1911: Die Žiglovica. Laibacher Ztg. 1911, 2087—88.

1911: Eine neue Höhle. Laib. Ztg., 1789—90.

1911: Krebs N. Dr., Die Landeskundliche Literatur der Österreichischen Karstländer in den Jahren 1897—1904 iz leta 1906 in članek pod istim naslovom o kraški literaturi za leta 1905—1908 iz leta 1910. Carniola, 2/3, 1911, 216.

CERKVENIK, Jože, delavec iz Motovuna

Bil je član skupine, ki je leta 1895 nadelala pot v vhodno brezno Kačne jame. Leta 1887 je s Hankejem, Mariničem in Müllerjem prodril do 14. sla-

pu v Hankejevem kanalu. Dne 22. 7. 1904 je odkril v družbi z Antonom in Francem Cekvenikom in Jožetom Nedo hom Tihno jamo.

CERKVENIK, Jože, jamski vodnik

* 26. oktobra 1877, v Škocjanu, † 17. januarja 1961.

Po letu 1897 je bil zaposlen pri raziskavi in nadelavi poti do Schmidlove dvorane in Mrtvega jezera. Od 1910 do 1943 je bil vodnik po Škocjanskih

jamah. Pravi, da je bil zadnji jamski vodnik po Š. j.

Vir:

NJ, 3; 40 s fotogr.

CERKVENIK, Jurij, jamski vodnik v Škocjanskih jamah

* okoli leta 1865, † ?

15. 4. 1888 je s Pavlom Antončičem odkril Jamo s Ponvicami, sicer pa je od vsega začetka sodeloval pri nade-

lavi poti. Z Mariničem in J. Novakom je 20. 8. 1893 prodril do odtočnega sifona Hankejevega kanala, ki so ga pri

Trije domačini, ki so v 80. in 90. letih prejšnjega stoletja sodelovali pri napornem prodiranju v Škocjanske jame in so tod nadelali prvo turistično pot.

Na levi stoji ob lestvi Jurij Cerkvenik iz Škocjana, v sredini Jože Cerkvenik iz Motovuna in na desni Pavel Antončič iz Motovuna.

tem imenovali Mrtvo jezero. Leta 1901 se je ponesrečil in ostal do smrti nezmožen za delo.

Njegov sin Jože (1894—1911) se je 20. maja 1911 smrtno ponesrečil, star

17 let. Sodeloval je pri nadelavi poti proti Tihi jami. Truplo so našli šele po 10 dneh v dnu Müllerjeve dvorane.

CORACI, Jože

* 8. novembra 1951 v Postojni.

Član jamarskega društva je od leta 1968. Od takrat opravlja različne dolžnosti, vodi kataster, gospodar, podpredsednik in tajnik. Posebej se po-

sveča meritvam jam. Domala vse na Sežanskem raziskane jame je izmeril on in jih izrisal. Ukvarja se tudi s fotografijo.

ČADEŽ, Nada, geolog

* 14. julija 1920, v Ljubljani.

Delovala je sprva na Komiteju za vodno gospodarstvo, na Zavodu za vodno gospodarstvo in nazadnje do leta 1982 na Hidrometeorološkem zavodu v Ljubljani.

Že spočetka je usmerila svoje delo v reševanje problematike podzemelskega pretakanja vode v krasu in na določevanje podzemelskih vodnih

zvez. Vodila je vrsto sledenj: 1952 Logaščice, 1953 Hotenke, 1956 Rinže, 1965 Bistrice, 1955 Rakitnice, 1965 Igmance, 1964 Potoka v Loškem potoku, 1955 požiralnika pod Kremenco, 1957 Retja na Cerkniškem polju, 1959 Rešet, 1961 Češljence, 1966 Raščice pri Ponikvah, 1965 Prezidskega potoka itd.

Bibliografija:

1952: Barvanje ponikalnice Logaščice v letu 1951. Geogr. v., 24, 177—189.

1952: O barvanju ponikalnice Logaščice. Proteus, 15/2, 49—52.

1951: Smo res naleteli na novo Postojnsko jamo? Proteus, 13, 222 (z D. Novakom).

1953: Nove raziskave v Trebenski jami (Labodnici) pri Trstu. Proteus, 15, 119.

1956: Barvanje v vzhodnem rokavu Jame pod Gradom pri Planini. Proteus, 18/10, 290—293.

1958: Z jamarji na Kočevsko TT, 6, 6, 1 (z D. Novakom).

1960: Zanimiv kraški pojav. Proteus, 23, 52.

1961: Določevanje razvodnic na krasu. Geologija, 7, 193—196.

Jamski vodnik leta 1920. Drugi na levi je leta 1877 v Škocjanu rojeni Jože Cerkvenik.

- 1963: Hidrografsko zaledje izvira Radeščice pri Podturnu. *Georg. v.* 34, 139—141.
 1963: Hidrogeološke razmere na Cerkniškem polju. 3. jug. spel. kongres 1962, 65—66, Sarajevo.
 1973: Dosedanji sledilni poskusi v porečju Ljubljane. Poročila 1, 3. medn. simp. o sledenju podzem. voda, Ljubljana.
 1977: Podzemne vode. Meteor. služba, hidrol. služba, 30 let, 1947—1977; 53—55 (in S. Meden), Ljubljana.

ČAR, Jože, dr. sc., geolog

* 23. aprila 1942 v Idriji.

Diplomiral je na geološkem oddelku PMF v Ljubljani in tam leta 1985 tudi doktoriral.

Ukvarja se z rekonstrukcijo srednje-triasnih razmer na območju idrijskega rudišča in širšega idrijsko-cerkljanskega prostora (litološko-sedimentološke in tektonske študije), s preučevanjem

hidrologije in litološko-tektonskih razmer in genezo kraške morfologije v odvisnosti od geološke zgradbe.

Aktivno je sodeloval z Jamarskim klubom v Idriji in bil dolgo časa njegov vodja.

Osebna informacija.

Bibliografija:

- 1960: Lanske jamarske raziskave v idrijski okolici. *Idr. r.* 5/2, 41—44.
 1961: Idrijski jamarji v jubilejnem letu. *Idr. r.*, 6/1, 8—11.
 1961: Odkritje v Ravenski jami. *Idr. r.*, 6/3, 70—71.
 1961: Tominčevo brezno in idrijska stota jama. *Idr. r.*, 6/4, 82—83.
 1962: Dosedanje raziskave krasa v idrijski občini. *Idr. r.*, 7/2, 8—10.
 1962: Kras v idrijski občini. *Idr. r.*, 7/4, 10—11.
 1962: Naši jamarji v letu 1961. *Idr. r.*, 7/1, 4—6.
 1963: Jamarski problemi na Cerkljanskem. *Idr. r.*, 8/4, 70—72.
 1963: Divje jezero tudi požira. *Idr. r.*, 8/1, 11—12.
 1964: Idrijski jamarski klub v letu 1963 in 1964. *Idr. r.*, 9/1, 5—7.
 1965: Sedmo leto jamarskih raziskav. *Idr. r.*, 10/3, 114—116.
 1967: Jamarske akcije v letu 1966. *Idr. r.*, 11/1, 12—15.
 1968: Raziskave v Pološki jami. *Idr. r.*, 12/4, 110.
 1972: Nekaj osnovnih podatkov o osamljenem krasu na Idrijskem. *NJ*, 13 (1971), 61—70.
 1973: Ob petnajstletnici Jamarskega kluba. *Idr. r.*, 17/2, 120—121.
 1974: Zakriti kras. *Idr. r.*, 18/1—2, 21—25.
 1974: Sedmi zbor slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa *NJ*, 16, 49—50.
 1974: Zakriti kras v bližnji okolici Idrije. *NJ*, 15, 51—62.
 1974: Problem podzemeljske razvodnice Trnovskega gozda, Križne gore in Črnovrške planote. *Acta carsol.*, 6, 79—93 (z L. Placerjem).
 1975: Potapljaški podvigi v kraških sifonih na Idrijskem. *Idr. r.*, 17/1—2, 69.
 1982: Geološka zgradba požiralnega obrobja Planinskega polja. *Acta carsol.*, 10, 75—106.
 1984: O geologiji krasa med Postojno, Planino in Cerknico. *Acta carsol.*, 12, 91—106 (in R. Gospodarič).
 1986: Geološke osnove oblikovanja kraškega površja. *Acta carsol.*, 14—15, 31—38.

1986: Vpliv tektonsko pretrtih con na smeri pretakanja podzemne vode in zbiralna zaledja izvirov v razpoklinskih in kraško razpoklinskih vodonosnikih. Posvetovanje Zaštita izvorišta voda za vodoobskrbu. Split, 241—246. (in J. Janež).

Knjige:

1978: Življenje kapnikov. Vodnik 3, Kraška muzejska zbirka (in P. Habič in R. Gospodarič).

1979: Kamen in kras. Vodnik 4, Kraška muzejska zbirka, 1—7.

ČEČ, Luka, jamski delavec

* 11. oktobra 1785 v Postojni, † julija 1836 v Postojni.

Leta 1816 se je bil zaposlil pri Postojnski jami, ko je J. Jeršinovič najel nekaj delavcev, da bi primerno razsvetlili Veliko dvorano v jami, kajti približno 14. maja naj bi se v Postojni ustavil cesar Franc I.

Dve leti kasneje je cesar jamo znova obiskal. Ob tej priložnosti je Jeršinovič zaupal vodstvo skupine delavcev, ki so v jami urejali luči, Jakobu Vidmarju. Delavec Čeč je neko popoldne z velikim naporom splezal na visoko skalo nad podzemeljsko Pivko in izginil. Po več kot pol ure se je navdušen vrnil in zaklical: »Tu je nov svet, tu je paradiž!« Naslednjega dne so se v skupini odpravili v jamo še drugi.

Po odstopu J. Jeršinoviča je Jamska komisija leta 1825 med 6 pomožnimi svetilničarji najela tudi L. Čeča, ki je zatem do smrti bil v službi pri jami. Njegovo mesto je nato prevzel brat Jakob. L. Čeč je pomagal pri urejanju

jamskih poti, za Zastorom je uredil bazen s človeško ribico, zasadil je prvo drevje pred vhodom v jamo. Leta 1831 je odkril prvega jamskega hrošča na svetu. Dal ga je Francu Hohenwartu, ta pa Ferd. Schmidtu, ki je živalco poimenoval *Leptodirus hohenwarti*, po slovensko drobnovratnik.

Skupina delavcev, med njimi tudi L. Čeč, se je zaradi slabih gmotnih razmer pritožila na deželno gubernijo in celo na cesarja (1825 oz. 1832), da bi jim zaradi zaslug pri odkrivanju jame priznali vodniško službo do smrti. Prošnja je bila zavržena.

Na rojstni hiši v Postojni ima vzdano spominsko ploščo.

Viri:

Tur. V., 1955; 150 let Post. j., 1968; NJ, 1968; PSBL, 221.

Die Höhle, 37/4, 214—215, 1986. Zapis o njem.

ČERNAČ, Matevž, jamski vodnik Doma z Velikega Otoka.

Aktiven raziskovalec postojnskega jamskega sistema. Leta 1852 je odkril v sistemu Črne jame rov, ki se sedaj imenuje po njem Matevžev rov.

Vir:

Proteus, 26/2, 1963.

DOLAR, Ivan, sanitarni tehnik

* 9. junija 1900 v Polšniku pri Litiji, † 15. februarja 1973 v Kočevju.

Jamar tiste generacije, ki je med obema vojnama raziskovala na območju med Ljubljanskim barjem in nekdanjo državno mejo. Bil je med prvimi, ki so usmerili pozornost na Logaški Ravnik. Delo je kasneje nadaljeval na Kočevskem. Član prvopristopne ekipe v 57 jamah.

Znan je kot samohodec z nekaterimi dokaj nevarnimi avanturami, npr. v Križni jami, ko mu je vrnitev prepre-

čila visoka voda. Obiskoval je jame obrobja Cerknškega jezera in prispeval mnogo zapisnikov, predvsem iz kočevske okolice.

Nosilec zlatega častnega znaka, 1968. Po njem se imenuje Dolarjeva jama pri Logatcu.

Vir:

NJ, 10, 1968, 26, 1985.

DRAME, Leon, tehnični risar

* 20. julija 1956 v Celju.

Član Jamarskega kluba Rakek od 1970, podpredsednik od 1974—80, od 1981 predsednik.

Pri jamarstvu ga zanima pregledovanje in izobraževanje. Ukvarja se s katastrom in računalniško obdelavo podatkov.

Sodeloval je pri vseh večjih akcijah društva in vodil dve medklubski akciji na Snežniško območje.

Udeležil se je skupno 123 društvenih akcij in je bil med prvimi v 208 jamah.

Bibliografija:

1986: Snežnice in ledenice v Notranjskem Snežniku in vzhodnih Javornikih. Naš krš, V. 12, 20, Sarajevo.

1986: Reševanje hidrološke problematike južnega rova Zelških jam. Naš krš, 12, 21, 65—69, Sarajevo.

DROVENIK, Božo, dr. sc., biolog

* 16. februarja 1940 v Celju.

Maturiral je 1961 na srednji tehnični šoli. Po letu dni službe in vojaščini se je vpisal na biologijo, ki jo je redno dokončal, diplomiral in leta 1979 doktoriral s tezo Cenotske raziskave karabidov (Carabiidae, Coleoptera) v nekaterih mrzliščih Trnovskega gozda.

Leta 1979 je doktoriral.

Ukvarja se z raziskovanjem hroščev, posebno krešičev, med njimi raziskuje tudi podzemeljske hrošče. Posveča se podzemeljski favni alpskega in osamelega krasa, predvsem pa po Pretnerjevi smrti nadaljuje njegove raziskave.

Opisal je dve novi podvrsti krešičev.

Bibliografija:

- 1972: O jamski favni Domžal in Moravč. NJ, 13, 41—44.
 1974: Enoletno opazovanje jamskih hroščev v dveh jamah na Dobrovljah. Acta carsol., 6, 317—324.
 1979: Prispevek k poznavanju hroščev (Coleoptera) Cerknškega jezera in okolice. Acta carsol., 8, 237—256.
 1987: Beschreibung einer neuen Art der Gattung Aphaenopidius Müller 1913 (Trechinae, Carabidae, Coleoptera). Entomologische Zeitschr.

ERIC, Milan, slikar, jamar

* 9. februarja 1959 v Mariboru.

Jamarski tečaj je naredil v Ribnici leta 1979 in se udeleževal akcij v bližnji okolici. Poleti 1980 je bil povabljen na prvo jamarsko odpravo v najgloblje jame na svetu, Na akciji je sodeloval kot šofer, ekonom, kuhar. Naslednjega leta je sodeloval na odpravi v brezno Gortani na Kaninu in slovenski jamarski odpravi v Sniežno na Poljskem. Leta 1982 je raziskoval ponor na Bunjevcu, udeležil se je novoletne odprave v brezno Mirola v savojskih Pirenejih, pa v Batman-

höhle v Avstriji in Antro dell'Corcia. V letih 1983—85 je bil tudi na Orjenu. V ribniškem jamarskem društvu je opravljal različne funkcije, od 1982 je podpredsednik.

Opravil tečaj za jamarskega potapljača (1981) in sodeloval tudi pri potapljanju v Črni jami, Pivki jami, izviri Ljubljance, v Predjami. Leta 1985 je opravil tečaj za jamarskega reševalca.

Osebna informacija.

ERJAVEC, Fran, profesor prirodopisa in pisatelj

* 4. septembra 1834 v Ljubljani, † 12. januarja 1887 v Gorici.

Kot gimnazijec se je seznanil s Ferd. Schmidtom (prim. Črtice iz življenja Schnackschnepperleina. Vaje; Slov. Glasnik, 1858), mu pomagal pri urejanju njegovih zbirk, hodil z njim ali zanj v jame (prim. Schmidtovo pismo, Verh. zool.-bot. Ver. Wien, 1854: 83/84) in se zanimal predvsem za polže in žuželke. Na Dunaju je študiral prirodopis in kemijo. Kot študent je na Dežmanovo pobudo analiziral ilovico

iz jame Wicherle na Kočevskem (gl. Drittes Jahresheft Ver. krain. Landes-Mus., 1862: 225—226). Služboval je kot realčni profesor na Dunaju (1859), v Zagrebu (1860—1871), Gorici (1871—1887), vmes (1875) bil imenovan za profesorja zoologije na zagrebškem vseučilišču, a mesta ni prevzel.

Po njem imenovanih več vrst polžev (npr. rod *Erjavecia*).

ERŽEN, Milan, tehnik
* 1938 v Idriji.

Leta 1958 se je včlanil v idrijski klub in sodeloval pri raziskavah matičnega krasa in okolice Idrije. V Novem mestu je pričel leta 1963 aktivno delovati v JK Vinko Paderšič-Batreja. Leta 1965 je bil izvoljen za predsed-

nika. V začetnem obdobju je bil nosilec raziskovalnega dela. Leta 1982 je zbral in uredil gradivo za publikacijo Dolenjski kras, ki je izšla ob 20-letnici delovanja kluba.

Bibliografija:

1965: Kostanjeviška jama, Naše jame, 6 (1964), str. 17—19.

1982: Ob dvajsetletnici, Dolenjski kras, Novo mesto, str. 8—12.

G A M S, Ivan, geograf, dr., akademik
* 5. julija 1923 v Šmartnem pri Slovenj Gradcu.

Iz geografije je diplomiral v Ljubljani leta 1951 in doktoriral 1959 s tezo Pohorsko Podravje — razvoj kulturne pokrajine.

Pri geomorfološkem preučevanju je zadel na nekatera nerazjasnjena vprašanja, ki še dandanes omogočajo različna tolmačenja. Pri analizi reliefa na krasu je obstal pred istimi problemi in menil, da mu preučevanje korozijske intenzitete daje zanesljivejšo podlago za razlago geomorfogeneze na krasu. Pokazal je, da je korozija intenziven morfogenetski proces, ki ga premalo upoštevamo. To je osrednja nit njegovega raziskovalnega dela. Postavil je tezo o dominantni vlogi vodnega odtoka, ki se je v glavnem uveljavila v nasprotju z dosedanjim naziranjem o pomembnosti temperature.

Kot jamar, član DZRJ je od 1951, se je vključil v raziskave kraškega podzemlja in obravnaval dejavnike razvoja jam, podzemeljske vodne zveze in tipologijo kroženja jamskega zraka, jamsko klimo. Zavzema se je za novo opredelitev tipizacije kraških polj. Organiziral je razprave o kraški

terminologiji v Sloveniji, na Hrvaškem in pri Srbih.

Član odbora DZRJS 1952—1962.

Bil je predsednik Jamarske zveze Slovenije 1962—64, od 1965 je član mednarodne komisije za preučevanje kraške denudacije pri Mednarodni speleološki zvezi, od 1977 je njen vodja. Vodil komisijo za kraško denudacijo pri SSJ 1976—80.

Bil je sourednik knjige Dolenjska zemlja in ljudje, urednik Jamarskega priročnika, souredil je 7. letnik Naših jam, ki je posvečen 4. medn. speleološkemu kongresu, kjer je sodeloval kot vodja programske sekcije. Dolga leta je član uredniškega odbora Naših jam.

Od leta 1985 je redni član SAZU. Ima zlati častni znak JZS, proglašen je bil za zaslužnega člana Saveza speleologa Jugoslavije.

Njemu je posvečena vrsta podzemeljskega pajka *Troglohyphantes gamsi* Deeleman-R. 1978.

Glej: Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU, Ljubljana 1976; Delo, 6. 7. 1983.

R a z p r a v e :

- 1955: Morfološki problemi jame in potoka Mitošćice. Acta carsol., 1, 159—66.
 1959: H geomorfologiji kraškega polja Globodola in okolice. Acta carsol., 2, 27—65.
 1959: Problematika regionalizacije Dolenjske in Bele krajine. Geogr. v., 31, 79—95.
 1961: H geomorfologiji Bele krajine. Geogr. zb., 6, 161—191.
 1962: Meritve korozijske intenzitete v Sloveniji in njihov pomen za geomorfologijo. Geogr. v., 34, 3—204.
 1962: Slepe doline v Sloveniji. Geogr. zb., 7, 263—204.
 1962: Slepe doline Slovenije v primerjalni metodi. Zbornik 6. kongres geografov FNRJ, 185—190.
 1962: Terminologija večjih kraških površinskih oblik. Geogr. v., 34, 116—122.
 1963: Der Einfluss der Schichtenlage auf die Richtung der Höhlengänge und auf die Querschnitte in den längsten Höhlen Sloweniens. Dritter Intern. Kongres. f. Spel. 1, 215—220, Wien.
 1963: Pomen raziskovanja Triglavskega brezna. Treći Jug. spel. kongr. 183—186, Sarajevo.

- 1963: Klasifikacija kraških voda Slovenije v pogledu morfogenetskih sposobnosti. 1. c 67—75, Sarajevo.
- 1963: Logarček. *Acta carsol.*, 3, 7—84.
- 1963: Velo polje in problem pospešene korozije. *GV*, 35, 55—64.
- 1963: Jezero pod Krimom. *GZ*, 8; 211—222.
- 1963: Dopolnilne raziskave Triglavskega brezna leta 1962. *NJ*, 4, 21—22.
- 1963: H kvartarni morfogenezi ozemlja med Postojnskim, Planinskim in Cerkniškem poljem. *GV*, 37, 61—101.
- 1964: Logaška jama. *NJ*, 5, 11—19.
- 1965: Speleological characteristics of Slovene Karst. *NJ*, 7, 41—50.
- 1965: Types of accelerated corrosion. Problem of speleological research, 133—139.
- 1965: Aperçu sur l'hydrologie du karst Slovène et sur ses communications souterraines, *NJ*, 7, 51—60.
- 1966: K hidrologiji ozemlja med Postojnskim, Planinskim in Cerkniškim poljem. *Acta carsol.*, 4, 5—54.
- 1966: Faktorji in dinamika korozije na karbonatnih kamninah slovenskega dinarskega in alpskega krasa. *GV*, 38, 11—68.
- 1966: Poročilo o barvanjih v Dimnicah in v Triglavskem breznu. *Acta carsol.*, 4, 151—156.
- 1966: *Die Formen der Längenden Tropfsteinbildungen in Bezug auf die Art des Sickerwasserdurchflusses. IV.eme Col. Intern. Spel.*, 128—135.
- 1967: Sur la nature des eaux qui conduisent à la formation du tufs calcaires dans le Nord-Ouest du Karst Dinarique. *Spelaion Carso*, no. 5.
- 1968: Blind Valey: The Encyclopedia of Geomorphology, 81—82.
- 1968: Neka merjenja intenziteta korozije u dinarskom krasu i njihov značaj za geomorfologiju. *Cvijičev zbornik*, 89—93.
- 1968: Über die Faktoren, die Intensität der Sintersedimentation bestimmen. 4. *Cong. Intern. Spel.*, 107—116.
- 1968: Versuch einer Klassifikation der Tropfsteinformen in der Grotte von Postojna, 4. *Cong. Intern. Spel.*, 117—126.
- 1969: Some morfological characteristics of the Dinaric Karst. *Georg. Journal*, 135, 4, 563—572.
- 1970: Maksimiranost kraških podzemeljskih pretokov na primeru ozemlja med Cerkniškim in Planinskim poljem. *Acta carsol.* 5, 171—189.
- 1971: A New Method for determining of Karst Soil Erosion. *Papers of IGU European regional Conference. Budapest*, 89, 44—51.
- 1971: On the types of tufa-depositing waters and on the corrosion intensity in the northwestern Dinaric. *Proc. Symp. Hydrol in Frac. Rocks, Dubrovnik, ATH*, 63—71.
- 1971: Podtalne kraške oblike. *GV*, 43, 27—43.
- 1971: Psevdovrtače v slovenjegraški Dobravi. 1. c., 47—52.
- 1972: Effects of runoff on corrosion intensity in the Northwestern Dinaric Karst. *The trans. of the Cave Res. Group of G. B., Karst Denudation*, 12, 2, 78—83, Nottingham.
- 1972: Geografsko raziskovanje krasa v Sloveniji. *GV*, 44, 57—74.
- 1972: Prispevek k mikroklimatologiji vrtač in kraških polj. *Geogr. zb. SAZU*, 13.
- 1973: Subcutaneous karst form. 5. intern. *Spel. Congr., Actes*, 39—40, Olomouc.
- 1973: Zur Ergränzung der vergleichenden Forschungen der Karstkorosionsintensität. *Intern. Kongr. Spel. Stuttgart*, Bd. 2, 1969.
- 1973: Die zweiphasige Quartärzeitliche Flächenbildung in den Poljen und Blindtälern des Nordwestlichen Dinarischen Karstes. *Geogr. Zeitschr. Beihefte, Wiesbaden*.
- 1974: Nekateri posebnosti kraške klime. *Razprave društva meteorol. Slov.*
- 1974: K ekologiji vrtač. *Zbornik, 9. kong. geogr. Jug.*

- 1974: Subkutani kras in vprašanje kraške erozije in korozije. Zbornik 9. kongr. geogr. Jug. u BiH, 111—121, Sarajevo.
- 1974: Koncentracija CO₂ v jamah v odvisnosti od zračne cirkulacije na primeru Postojnske jame. Acta carsol., 6, 183—192.
- 1976: Forms of subsoil Karst. 6th Intern. Congr. Spel., V. 3, 169—179; Olomous, 1976.
- 1976: Variations of total Hardness of Karst Waters in relations to Discharge (Case studies in Slovenia). Karst processes and relevant landformes. Intern. Symp. on standardisation of field research methods of karst denudation., 41—45, Ljubljana.
- 1976: Chemical erosion as a landscape-forming climatological phenomena. Geomorphology and Paleogeography. Intern. Geogr., 76, 23. Intern. geogr. congress, 1, Moskva.
- 1977: Hydrogeographical Review of the Dinaric and Alpine Karst in Slovenia with special Regard to Corrosion. Problems of the Karst Hydrology in Yugoslavia: Memoirs of Serbian Geogr. Soc., V. 13, 41—52, Beograd, 1976.
- 1977: Einige Arten der Umwandlung des Halbbedeckten Karstes durch die Landwirtschaftliche Bebauung. Proceed. 6th Intern. Congr. Spel., V. 7., 27—36. Praha, 1977.
- 1979: Retention water in karst: its role in influencing total water hardness and denudation rates. Proc. Symp. on karst denudation. Aix-eProvence — Marseille — Nimes.
- 1979: Bajeslovna izročila o jamah in vodah na krasu. Traditions. Zbornik instituta za slovensko narodopisje. SAZU, 5—6, 1976—77; 125—232.
- 1979: International comparative study of limestone solution by means of standard tablets. Actes du Symposium international sur l'erosion karstique, UIS, Aix-en-Provence.
- 1980: Poglavitni dejavniki kemične erozije na krasu po svetu. GV, 52, Ljubljana, 3—15.
- 1980: Tropfsteinwachstum — Theorie und Praxis in der Höhle von Postojna. NJ, 22 (1980), Ljubljana.
- 1981: Comparative research of limestone solution by means of standard tablets. Proceedings of. 8th Intern. Congress of Speleol., 1, Bowling, Green.
- 1981: Morfološki sistemi u Jugoslaviji. Glasnik srp. geogr. dr., 61, Beograd.
- 1981: Karst Research in Yugoslavia. Geographica Jugoslavica. Titograd, 2 (1980, 41—48.
- 1981: Karst-Karst Denudation — Chemical Erosion — Climate. Perspectives in Geomorphology, Concepts — Inter. Series in Geogr. Concept Publish. comp., New Delhi, 2, 211—222.
- 1981: Types of Accelerated Corrosion. Karst Geomorphology. Benchmark Papers in Geology, 59; 126—132, Stroudsburg.
- 1981: Poplave na Planinskem polju. Geogr. zb., 20.
- 1982: Razvoj krasologije u vreme J. Cvijića i danas. Naučno delo J. Cvijića, Sanu. Naučni skupovi, knj. 11; 175—184, Beogr.
- 1984: Geomorfološke in pokrajinsko-ekološke razmere srednje Krške doline z zaledjem. Dolenjska in Bela krajina; 167—181.
- 1984: Regionalizacija nizke jugovzhodne Slovenije. Dolenjska in Bela Krajina. Zb. slov. geogr. Novo mesto 7—24.
- 1985: Kraška klima in človek. Naš krš, V. 11, No. 18—19; 71—79.

Članki:

- 1951: Svet pod zemljo. Tovariš, 478.
- 1953: Jamska akcija. Tovariš, 29, 776.
- 1953: Kras doma in v svetu v luči statistike. Lj. Dnevnik, 9. 5. 53.

- 1953: Naš kras še vedno skriva mnogo skrivnosti. Lj. dnevnik, 10. 1. 1953.
- 1953: Poročilo o občnem zboru Društva za raziskovanje jam Slovenije v Ljubljani. Proteus, 16, 1953/54, 219.
- 1954: Svet brez svetlobe. Naši razgledi, 3, 1954, št. 24.
- 1954: Kraška piraterija. Proteus, 17, 1954/55, 159—160.
- 1955: Pripovedke o kraškem podzemlju. Slovenski etnograf, 8, 1955, 151—52.
- 1955: Nova prepadina v Pretlih nad Ručetno vasjo. Proteus, 18, 1955/56, 52—53 (soavtor Alojz Hrovat).
- 1955: Ali je Postojnska jama samo ena? Turistični vestnik, 3, 1955, 502—504.
- 1956: Pitanje recentnosti i fosilnosti na slovenskom krasu. Izveštaj o radu 4. kongresa geografa FNRJ, 1956, 73—74, Beogr.
- 1956: Speleološka postaja v Podpeški jami, Proteus, 19, 1956/57, 225.
- 1956: Jamoslovec Viljem Putick. Proteus, 19, 1956/57, 121—123.
- 1956: Ob prvi številki prve slovenske speleološke publikacije. Naši razgledi, 5, 1956, 223.
- 1957: O razvoju jugoslovanske Speleologie v poslednjih letih. Československý kras, 10, 1957, 49—59, Praha.
- 1957: Visoka voda v Škocjanskih jamah 24. decembra 1958. Proteus, 21, 1958/59, 188—190.
- 1958: Pugljevo brezno, najgloblje na Dolenjskem. Proteus, 21, 191—193.
- 1958: Visoka voda v Škocjanskih jamah, 24. dec. 1958. Proteus, 21, 188—190.
- 1959: Snežna jama na Mežaklji. Tur. v., 7, 302.
- 1959: O legi in nastanku najdaljših jam na Slovenskem. NJ, 1, 4—9.
- 1959: Poskus s ploščicami v Podpeški jami. Naše jame, 1, 1959, 76—77.
- 1959: Savezno svetovanje o kršu, Split, 1957. Geogr. v., 31, 185—88.
- 1959: Kras v publikacijah mednarodnih kongresov. Geogr. v., 31, 189—92.
- 1961: Kras-zakraševanje — ukraševanje. Geogr. zbornik, 8, 18—19.
- 1961: Dvatisoča jama. NJ, 2; 24—30.
- 1961: Prečni jamski profil in njegova odvisnost od lege skladov. NJ, 2; 47—54.
- 1961: Brezno pod Grudnom. Proteus, 24; 58—60 (s P. Habičem).
- 1962: Nekatere značilnosti Krke in njenih pritokov. Dolenjska zemlja in ljudje. 92—110, Novo mesto.
- 1962: Jama pod Babjim zobom. Proteus, 24, 6—11.
- 1962: Kako nastajajo korozijske kotlice? Proteus, 25, 26—28.
- 1962: Ivačičeva ledena jama pod Kredarico. Planinski vestnik, 18, 296—300.
- 1962: Triglavsko brezno. Naše zame, 3, (1961); 1—17.
- 1963: Ekskurzija v Postojnsko jamo. Geogr. obzornik, 10, 18—20.
- 1963: Jamski turizem, razvoj v polpretekli dobi in sedanja problematika. Turistični vestnik, 11, 293—295.
- 1963: Kraški turizem v polpretekli dobi in sedanja problematika. Turistični vestnik, 11, 298—301.
- 1963: Izolanski kras. Proteus, 26, 235—239.
- 1963: Društvo za raziskovanje jam Slovenije v letu 1962. Naše jame, 4 (1962); 48—50.
- 1963: I. mednarodni speleološki kolokvij v Grčiji. Geogr. v., 35, 102—4.
- 1964: Poročilo o delu Društva za raziskovanje jam Slovenije v letu 1963. Naše jame, 5, 44—46.
- 1964: Zbor jamarjev v Rakovem Škocjanu od 6. do 10. avgusta 1963. Naše jame, 5, 47—48.
- 1964: Über die Rolle und Tätigkeit des Karstforschungsinstitute in Postojna (Slovenien). Mitt. Verb. d. D. Höhlen- und Karstf., 10/4, 97—102, Erlangen.
- 1964: Diskusija o Logarčku. Naše jame, 5, 69—71.
- 1964: Organizacija jamskih ekskurzij. Jamarski priročnik, 93—98.
- 1964: Kako imenujemo površinske kraške oblike. Gozd. gl. 4, 62—65.
- 1964: Raziskovanje jamskih oblik in nastanka jame. Jamarski priročnik, 1964, 7—49.

- 1964: Oglašajoči se kapniki. *Proteus*, 27, 1964/65; 21.
- 1965: Guide de l'excursion à travers le Karst Dinarique. Ljubljana. Union Yougoslave de Spéléologie 1965. (sourednik in avtor delov: La grotte de Postojna, La Vilenica, Ljubljana — Grotte Tabor).
- 1965: Iz nove mednarodne književnosti o krasu GV. 37; 198—201.
- 1965: Poročilo Društva za raziskovanje jam Slovenije o delu v letu 1964. Naše jame, 6, 1964, 44—46.
- 1965: IV. Mednarodni speleološki kongres v Jugoslaviji. *Geogr. v.*, 37, 176—178.
- 1965: Slovenska speleologija. Pred IV. mednarodnim speleološkim kongresom. Naši razgledi, 14, 29.
- 1965: Jamarski mostovi. Na rob IV. mednarodnega speleološkega kongresa. Naši razgledi, 14, 472.
- 1965: Première réunion International sul la Sauvetage en Grotte, 13.—15. 4. 1963. *NJ*, 6 (1964), 62.
- 1965: Tri malo znane turistično pomembne jame: Francetova, Železna in Vilenica. Turistični vestnik, 13, 6—11.
- 1965: O »barvanju«, »ugotavljanju« in »zasledovanju« podzemeljskih zvez na Krasu. *Proteus*, 28, 1965/66; 187.
- 1966: Vilenica — naša najstarejša turistična jama. *Življ. in tehnika*, 1966, 1064—1068.
- 1966: Zakaj rastejo kapniki in kako hitro? *Proteus*, 29, 1966/67, 5—9.
- 1966: Kaj določuje kapniku obliko? *Proteus*, 29, 1966/67, 44—48.
- 1967: Nenavadne kapniške oblike. *ŽIT*, 18/1, 80—89.
- 1967: Perspektive fizične geografije krasa. *GO*, 14/2; 47—50.
- 1967: Termokras. *GO*, 14/1, 24—26.
- 1968: Prispevek k vprašanju starosti Postojnske jame. *NJ*, 9 (1967), 32—36.
- 1968: Rast in oblike kapnikov v Postojnski jami. 150 let Postojnske jame 1818—1968.
- 1969: Varstvo jamskih kapnikov v luči novih raziskovanj. *Varstvo narave*, 6, 15—25.
- 1969: Novejša merjenja rasti kapnikov in meteorološka merjenja v Postojnski jami. *NJ*, 10 (1968), 33—35.
- 1970: Peti mednarodni speleološki kongres v Stuttgartu (22.—26. sept. 1969). *GV*, 42, 113—115.
- 1970: Najdaljše jame in najgloblja brezna sveta. *Proteus*, 32, 250.
- 1971: Krš Jugoslavije, 6, *JAZU Zagreb. GV*, 43, 172—173.
- 1971: Konimetrične meritve v Postojnski jami in vprašanje speleoterapeutskega raziskovanja pri nas. *NJ* 12, (1970), 35—41.
- 1972: Železna jama (kat. št. 2678). *NJ*, 13 (1971), 27—33.
- 1972: Dimnice — Matarsko podolje — Vilenica. *Vodnik ekskurzije*, 6. jug. spel. kongr., Postojna.
- 1972: Prispevek k mikroklimatologiji vrtač in kraških polj. *Geogr. zbornik*, 13/1, 5—80.
- 1973: O jami dolgi 225 m in o Postojnski jami za primerjavo. *Proteus*, 35, 316—320.
- 1974: Letošnja mila zima v Postojnski jami. *Proteus*, 37, 76—80.
- 1975: Mednarodni simpozij o standardizaciji terenskih metod za preučevanje kraške denudacije (korozije), v Ljubljani, 1.—5. sept. 1975. *Raziskovalec*, 11/12, 342—343.
- 1975: Strokovnjaki o pravih in umetnih jamah, o dveh mednarodnih krasoslovnih prireditvah, če o odzivnosti ne govorimo. Naši razgledi, 10. 10. 1975, 495.
- 1975: Jama pod Babjim zobom in vprašanje razčlenitve würma. *NJ*, 17, 111—116.
- 1976: Mednarodni simpozij o standardizaciji terenskih metod za preučevanje kemične erozije (korozije) v Ljubljani. September 1975. *GV*, 48, 203—204.
- 1976: Karst Processes and relevant Landformes. *G. O.* 23; 314, 44—45.
- 1977: Nove jamske tvorbe v Križni jami. *Proteus*, 39/6; 237—238.
- 1977: Towards the Terminology of the Polje. *Proceed. 7th Intern. Congres Spel.*; 201—202; Sheffield, 1977.
- 1977: Novejši krasoslovni učbenik. *GV*, 49, 247—249.

- 1977: Herak M., B. Magaš, A. Šarić, F. Habe: Prilog bibliografiji krša Jugoslavije (1966—1974). Krš Jugoslavije, 9/3, JAZU 1976, Zagreb, NJ, 18 (1976), 105.
- 1977: Nove jamarske knjige v ZDA. NJ, 18; 109—111.
- 1977: Iz kraške bibliografije. Proteus, 39, 234.
- 1978: Sedmi mednarodni speleološki kongres v Sheffieldu (Anglija). GV, 50; 233—234.
- 1979: Tekma za drugo najdaljšo jamo na svetu. Proteus, 42, 31.
- 1979: Modifikatorji kapniške rasti. Simpozij o fotodokumentaciji krasa in jam. Postojna, 12.—14. maja 1978., 31—36, Ljubljana, 1979.
- 1979: Pivka je izdelala zibelko speleologije. Naši razgl., 28/22; 23. 11. 1979, 641—642.
- 1979: Nova odkritja v Veliki Ledenici v Paradani. NJ, 20, 7—20 (z A. Mihevcem).
- 1980: Karst reseach in Yugoslavia. Geogr. Yugoslavica. V, 2; 41—48, Ljubljana.
- 1980: Morfometrija stalagmita. Glasnik srp. geogr. dr., 59/2; 3—13, Beograd.
- 1980: Poglavitni dejavniki kemične erozije na krasu po svetu. Geogr. vestnik, 52 3—15.
- 1980: Sigove tvorbe — kapniki — Kras — kras. Geogr. v., 52, 89—92.
- 1980: Jamarstvo: jamoslovje; ali jamarstvo + jamoslovje NJ, 21, 85—96.
- 1981: Človek in kras. Proteus, 44, 131.
- 1983: Škocjanski kras kot vzorec kontaktnega krasa. Medn. simp. »Zaščita Krasa«, 160-letnica tur. r. Škocj. jam.
- 1982: O osmem mednarodnem speleološkem kongresu v ZDA in o razvoju speleologije po svetu. GV, 54, 145—147.
- 1982: Nekaj geomorfoloških in speleoloških značilnosti Globodola in okolice. Dolenjski kras. JD Novo mesto, 28—29.

Knjiga:

- 1974: Kras. Zgodovinski naravoslovni in geografski opis. Slovenska Matica, Ljubljana.

GANTAR, Janez, geološki tehnik.

* 23. aprila 1933 v Celju.

Aktivno pričel sodelovati pri jamar-skih raziskavah že leta 1949 na Krasu. Po diplomu se je leta 1954 zaposlil na Inštitutu za raziskovanje krasa, pri Postojnski jami je bil do leta 1958.

Deloval je v okviru DZRJ Luka Čeč in bil nekaj časa njegov tajnik. Leta

1955 je z Jožetom Štirnom in B. Ske-tom dobil študentsko Prešernovo na-grado za nalogo o raziskavah na Blo-čiškem polju. Med prvimi v 133 jamah.

Bibliografija:

- 1955: Arneševa luknja. Acta carsol., 1, 149—158.
- 1955: Z Valvasorjem v Rakovi kotlini. TV 3/7, 323—324.
- 1959: Ravenska jama. Acta carsol., 2, 2—25 (z D. Kušcerjem in R. Savnikom).
- 1959: Kraško podzemlje na Idrijskem. Acta carsol., 2, 107—155.

GARZAROLI, Elo

* 24. avgusta 1905 v Postojni, † 7. decembra 1980.

Od 1955 do 1965 direktor Zavoda Postojnska jama. S svojo prodornostjo in zagnanostjo je postal »drugi Globočnik«. V času njegovega delovanja je oživila publicistična dejavnost, turistična potovanja in predavanja, s katerimi je širil sloves Postojnske jame.

V tem času so zgradili nove remize, uredili krožno pot po jami, uvedli električno vleko. Prizadeval si je, da bi ohranili jama čimbolj nedotaknjeno. Uredili so okolico vhoda.

Častni član DZRJS.

Glej: NJ, 22, 1981, s fotografijo.

Bibliografija:

1956: V Postojnski jami — lani 200 000 turistov. TV 4/3, 120—121.

1958: Naš podzemski svet. Turistični vestnik, 6, 90—91.

1960: Postojnsko turistično žarišče na pragu nove sezone. TV, 7/1, 10—14.

1978: Maršal Tito v Postojnski jami. Primorska srečanja, 9/11, 94.

GLOBOČNIK, Anton pl. Sorodolski, pravnik

* 20. maja 1825 v Železnikih, † 2. marca 1918 na Dunaju.

Kot okrajni glavar v Postojni od 1863 je vodil Jamsko komisijo* do leta 1885, ko je kot dvorni svetnik odšel na Dunaj. Poskrbel je za dobro upravo, reklamo in popularizacijo Postojnske jame. Leta 1866 so zgradili nov vhod v jama, napravili novo cesto do jame, uredili trg in park pred jama. Postavili so prve tire jamske železnice. Leta 1884 so jama kot prvo na svetu elektrificirali. Istega leta je Globočnik preprečil, da bi jama prišla v zasebne roke. Leta 1886 je bil proglašen za častnega občana Postojne.

* Po odstopu J. Jeršinoviča je bila osnovana Jamska komisija kot upravni organ Postojnske jame. Vodil jo je okrajni glavar, drugi člani pa so bili okrožni komisar, blagajnik, inženir in zastopnik občinskega odbora.

Značilno za njegovo pripadnost narodu je bilo tudi to, da je leta 1880 dal zamenjati vse zgolj nemške napise z večjezičnimi, tudi slovenskimi.

Poznal je vso jamoslovno strokovno literaturo, čeprav se z jamarstvom sam ni ukvarjal. Kot vodja Jamske komisije je moral poznati vso problematiko krasa, tako da je bil tudi dober svetovalc strokovnjakom, ki so takrat raziskovali kras.

Bil je tudi pobudnik prvega slovenskega turističnega društva leta 1883 v Postojni in s svojim delovanjem ustvaril pogoje za ustanovitev Antrona, prvega slovenskega jamarskega društva.

Viri:

150 let Postojnske jame, Loški razgledi, 26, 1979, PSBL, 427.

GOLOB, Jože, elektrotehnik

* 9. januarja 1932 v Celju.

Zaposlen pri DES Kočevje.

Z jamarstvom se ukvarja vse od ustanovitve podružnice v Ribnici leta 1963, kasneje sekcije Kočevje in od leta 1969 do 1972 vodil Društvo za raziskovanje jam v Kočevju. Od 1974

do 1976 je bil zopet predsednik društva.

Vsa leta je aktiven član in animator del. Leta 1976 je prejel zlati častni znak JZS.

GOSPODARIČ, Rado, dr. sc., geolog

* 14. januarja 1933 na Pragerskem, † 12. februarja 1988 v Ljubljani.

Leta 1959 je diplomiral. Na Inštitutu za raziskovanje krasa je delal kot laborant od 1958. Od takrat se je aktivno ukvarjal s speleologijo. V Zagrebu je magistriral z nalogo Hidrogeologija Cerkniškega polja in okolice, doktorsko tezo, Razvoj jam med Pivško kotlino in Planinskim poljem v kvartarju, je obranil leta 1973.

Sodeloval je pri delu jamarških organizacij na tujem in doma. Ukvarjal se je z vprašanji razvoja in starosti jam in jamskih sedimentov, kraško hidrogeologijo in še posebej s problematiko sledenja podzemeljskih vodnih tokov. Preučeval je kvartarno speleogenozo in pri preučevanju jamskih sedimentov razvil nekaj originalnih postopkov. Med prvimi raziskovalci v 133 jamah.

Sodeloval je pri sestavljanju Speleološke karte Slovenije. Velik je njegov prispevek pri poznavanju razvojnih faz krasa in jam ter pri oblikovanju in nastajanju morfostrukturne analize kraških ozemelj kot raziskovalne metode, ki pomaga pri preučevanju zgradbe ozemlja in hidrogeoloških razmer.

Bil je predsednik DZRJS med 1964—65, predsednik komisije za speleokronologijo ZSJ 1980—84.

1965—70 je bil urednik revije Naše jame, kasneje pa sourednik poročil 3. medn. simpozija o sledenju podzemeljskih voda, 1972, 1973, 1974 in 1975.

Odlikovan z zlatim častnim znakom 1968.

Razprave:

1963: Skakavac. Acta carsol. 3, 103—130 (soavtor Peter Habič).

1963: Izkoriščanje kraškega izvira pri Miljevini za vodno oskrbo, Treči jug. spel. kongres, 1962, 217—220, Sarajevo.

1964: Sledovi tektonskih premikov iz ledene dobe v Postojnski jami. Naše jame 5 5—11.

1965: Pripombe o nekaterih jamskih biserih iz jugoslovanskih jam. Naše jame, 6, 30—34 (soavtor Zbigniew Wojcik).

1965: Zelške jame, začetek jamskega turizma v Cerkniški občini. Naše jame, 6, 50—53 (soavtor France Habe).

1966: Črni potok in Lekinka v sistemu podzemeljskega odtoka iz Pivške kotline. Naše jame, 8, 12—32 (soavtor Peter Habič).

- 1967: Über Entstehung und Alter der Paläogensichten im Pivka Becken bei Postojna. Anzeiger Österr. Akademie der Wissensch. 2, 1967, 33—37, Wien (s soavtorji).
- 1968: Über einige klastische Sedimente im Slowenischen Karst. Proc. of 4th Int. Congr. Spel., T 3, 139—146. Ljubljana.
- 1969: Raziskovanje Postojnske jame po l. 1918. 150 let Postojnske jame. 1968, 41—50.
- 1969: Speleološki procesi v Postojnski jami iz mlajšega pleistocena. Naše jame, 10, 37—46.
- 1969: Raziskovanje Velike in Male Karlovice. Naše jame, 10, 1968, 61—66.
- 1969: Probleme der Bruchtektonik der NW Dinariden. Geol. Rundschau, 59, 308—322, Stuttgart.
- 1969: Prirodne akumulacije vode v jamah porečja Ljubljanice. Krš Jugoslavije, 6, 157—174, Zagreb.
- 1970: O limonitnih prodnikih na Postojnskem krasu. Naše jame, 11, (1969), 83—88 (soavtor Erika Grobelšek).
- 1970: Orehovški kras in izvir Korentana. Acta carsol., 5, 1970, 85—108 (soavtorja France Habe in Peter Habič).
- 1970: Speleološke raziskave Cerkniškega jamskega sistema. Acta carsol., 5, 109—169.
- 1971: Najdaljše in najgloblje jame v Sloveniji. Peti jug. spel. kongres, 261—266, Skopje.
- 1971: O nekaterih jamah ob Cerkniškem jezeru. Mladinski raziskovalni tabor, 2, 49—64.
- 1971: O nekaterih ponorih ob Cerkniškem jezeru. Naše jame, 12, (1970), 43—51.
- 1971: O vzrokih podiranja kapnikov v jamah okolice Postojne. 5. jug. spel. kongres. Skopje, 183—190.
- 1972: Prvi podatki o absolutni starosti sige v Postojnski jami na podlagi ¹⁴C. Naše jame, 13, (1971), 91—98, Skopje.
- 1972: Die Hydrologische Problematik und die Erkundung der Zusammenhänge unterirdischer Wasser im Karst der Nordwest-Dinariden. Geol. Jahrb., C 2, 1972, 213—226. Hannover (soavtor Peter Habič).
- 1973: H geologiji kraškega porečja Ljubljanice. Poročila 3. medn. simpozija o sledenju podzemskih voda, 1., 1973, 1—17.
- 1974: Fluvialni sedimenti v Križni jami. Acta carsol., 6, 327—366.
- 1974: Izvor apnenčevega proda v Planinski jami. Acta carsol., 6, 169—182 (soavtor Rajko Pavlovec).
- 1974: Nekaj osnovnih podatkov o zaledju kraških izvirov Ljubljanice. Poročila 3. med. sim. o sledenju podzem. voda, 2, 3—21 (soavtor Peter Habič).
- 1976: Razvoj jam med Pivško kotlino in Planinskim poljem v kvartarju. Acta carsol., 7, 8—135.
- 1976: Hydrogeologic interpretation of underground water connections. Underground water Tracing; 213—216, Ljubljana (s P. Krivcem, R. Verbovškom) tudi Steir. Beitr. zur Hydrogeol., Graz, 1976.
- 1978: The Collapse of the Speleothems in the Postojna Cave System. 7th Spel. Intern. Congress, 223—225, Sheffield.
- 1978: Speleochronologische Untersuchungen aus dem Slowenien. Int. Jour. Spel., 10/1 (s H. Frankejem, F. Habetom in F. Šušteršičem).
- 1979: Kraški pojavi Cerkniškega polja. Acta carsol., 8/1978, 7—162 (s P. Habičem).
- 1980: Karsthydrologische Untersuchungen mit natürlichen künstlichen Tracern in Neuburger Jura (Schweiz). Steir. Beitr. Hydrogeol., 5—10 (s soavtorji).
- 1981: Generacije sig v klasičnem krasu Slovenije. Acta carsol., 9, 87—110.
- 1981: Cave Systems speleogenesis on Karst poljes of Slovenia (NW Yugoslavia). Povzetek. 8th Int. Congr. Spel., 656.

- 1981: Fossilne poplave na krasu. Naš krš, 6, 87—93. Sarajevo.
- 1981: Die Entwicklung der Karsthöhlen in der Umgebung von Postojna in jüngeren Pleistozän. Intern. Spel. Meeting (1971), 219—229. Athens.
- 1982: Stratigrafija jamskih sedimentov v Najdeni jami. Acta carsol., 10, 176—194.
- 1982: Morfološki in geološki položaj kraških votlin v ponornem obrobju Planinskega polja. Acta carsol., 10, 157—171.
- 1982: La geologia della grotta Dimnice (Matarsko podolje). Atti V. Convegno Reg. Spel. Friuli — VG: 243—249. Trst (in F. Malečkar).
- 1982: Tracerhydrologische Untersuchungen im Karst von Slowenien (NW Jugoslawien). Beitr. zur Geol. der Schweiz. Hydrologie, 26, 169—175. Bern (in P. Habič).
- 1982: Karstwasserprobleme in Slowenien. Gas-wasser-wärme, 36, 172—174, Graz.
- 1983: Hidrogeologija in kraški izviri v Rakovem Škocjanu pri Postojni. Acta carsol., 11, 19—40 (in J. Kogovšek in M. Luzar).
- 1983: Moravška in Smokavska vala ter jama pod Krogom. Acta carsol. 11, 77—97 (in P. Habič, A. Mihevc, F. Sušteršič).
- 1983: ESR Dating of Postojna Cave Stalactite. Acta carsol., 11, 117—131 (in Ikeya Motoji in Miki Toshitaksu).
- 1983: Hydrogeologic Features of some Karst Parts in Slovenia. Hydrogeology of Dinaric Karst, 185—197, Beograd.
- 1983: O geologiji in speleogenezi Škocjanskih jam. Geol. zbornik, 4, 163—172.
- 1983: O starosti sige v Škocjanskih jamah. Medn. simp. »Zaščita krasa«, ob 160-letnici turist. razvoja Škocjanskih jam, 20—21. Lipica.
- 1984: O geologiji krasa med Planino, Postojno, Cerknico. Acta carsol. 12, 91—105 (in J. Čar).
- 1984: Jamski sedimenti in speleogeneza Škocjanskih jam. Acta carsol., 12, 27—48.
- 1984: Starost jamskih sedimentov v jamah Dinarskega krasa Slovenije. 9. jug. spel. kongres, Zagreb, 225—230.
- 1984: Kraške in hidrogeološke značilnosti Košanske doline ter njen prispevek k onesnaženosti Notranjske Reke. Acta carsol., 12, 67—89 (in P. Habič in J. Kogovšek).
- 1985: O speleogenezi Divaške jame in Trhlovcu. Acta carsol., 13, 5—36.
- 1985: Age and Development of Collaps Dolines above the Cave Systems, the examples from Classical Karst of Slovenia (NW Yugoslavia). Annales Soc. Geol. Belg., 198, 113—116, Liege.
- 1986: O geološkem razvoju klasičnega Krasa. Acta carsol., 14—15, 19—30.
- 1986: Poljes of Hotoussa, Levidi and northern Tripolis (v: Karst Hydrogeology of the Central and Eastern Peloponnesus, Greece). — Steirische Beiträge zur Hydrogeologie, 37—38, 169—185, Graz., (soavtor: P. Habič).
- 1986: Evaluation and interpretation of the tracing data (v: Karst Hydrogeology of the Central and Eastern Peloponnesus, Greece). — Steirische Beiträge zur Hydrogeologie, 37—38, 276—287, Graz, (soavtor: C. Leibundgut).
- 1987: Karst of Notranjsko. Geological setting. — Man's impact in Dinaric Karst (Guide-book), 9—12, Ljubljana.
- 1987: Hidrogeologija kraškega območja Pece in mežiškega rudnika v severnih Karavankah. Zbornik ref. 8. jug. simp. HIG, 109—112, Priština (in I. Štruel).

Članki:

- 1959: O pretrtem apnencu in podzemeljskih prostorih. Naše jame, 1, 47—53.
- 1961: Belojača, kraška jama v Halozah. Naše jame, 2, (1960), 39—42.
- 1961: Pogled v speleološko dejavnost Avstralije. Naše jame, 2 (1960), 80—82.
- 1961: Belojača, kraška jama v Halozah. Proteus, 24, 15—16.
- 1962: Nekaj misli o zadnjem ugrezu v Tomaju. Naše jame, 3, (1961), 18—21.

- 1963: K poznavanju Postojnske jame, Pisani rov. Naše jame, 4, (1962), 9—16. (Peter Habič).
- 1963: Snežniško brezno. Poročilo kluba Luka Čeč. Naše jame, 4, 1962, 16—20 (soavtor Peter Habič).
- 1964: Ekскурzija v Bolgarijo, 1963. Naše jame, 5, 58—61.
- 1965: De Nova Gorica à Sežana. Guide de l'excursion à travers le Karst classique, 1965, 10—13.
- 1965: Les Grottes de Škocjan. Guide de l'excursion à travers le Karst dinarique, 1965, 30—34.
- 1965: Tretji jugoslovanski speleološki kongres v Sarajevu, Naše jame, 4, 53—56 (s P. Habičem).
- 1966: Gospodarič: O »Izginuli reki« — film o krasu. Naši razgledi 7/135.
- 1966: Občni zbor Društva za raziskovanje jam Slovenije, 27. febr. 1966. Naše jame, 8, 70—74 (z V. Bohincem in P. Habičem).
- 1966: Prvi koraki v podzemeljski svet. ŽIT, 66/78, 619—625.
- 1967: O geologiji in krasu v Karpatih. ŽIT, 67/11—12, 898—903.
- 1968: Podrti kapniki v Postojnski jami. Naše jame, 9 (1967), 15—31.
- 1968: Nekaj novih speleoloških raziskav v porečju Ljubljane leta 1966. Naše jame, 9, 37—44.
- 1968: Prvo zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa. Ljubljana, 22. aprila, 1967. Naše jame, 9 (1967), 77—82.
- 1969: Peti jugoslovanski speleološki kongres v Skopju, 1968. Naše jame, 10, 114—117 (s soavtorji).
- 1969: Občni zbor Društva za raziskovanje jam Slovenije, 19. maja 1968. NJ, 10, 103—117.
- 1970: Stalaktit iz rudnika Mežica. Naše jame, 11, 89—91 (in E. Grobelšek).
- 1971: Preplavani sifon v Dimnicah. Naše jame, 12, 1970, 96.
- 1972: Druga mednarodna konferenca o sledenju podzemeljske vode v Freiburgu (DBR), 10—14. okt. 1970. NJ, 13, 1971, 124—128.
- 1972: Drugi mednarodni speleološki kolokvij v Atenah, 28. 8.—1. 9. 71. Naše jame, 13, 1971, 128—130.
- 1972: Notranjski kras. Ekскурzija 6. kongresa speleologa Jugoslavije (Postojna), 1972, 37—53.
- 1973: Viršnica-jamski sistem Šice ob Radenskem polju. Naše jame, 14 (1972), 26—33.
- 1973: Medvedji rov v Križni jami in tamkajšnji ostanki jamskega medveda. Medn. mladinski razisk. tabori 1971—1972, 30—46 (soavtor Mitja Brodar).
- 1974: Osnovna speleološka karta Slovenije. Naše jame, 15, 83—98 (soavtorja Peter Habič in Andrej Kranjc).
- 1975: Geološke zanimivosti doline Pivke. Ljudje in kraji ob Pivki, 17—23.
- 1975: Osnovna speleološka karta Slovenije 1. in 2. nadalj. Naše jame, 17; 137—150; 151—171 (soavtorji Peter Habič, Ivan Kenda in Andrej Kranjc).
- 1975: Po krasu in jamah Severne Amerike in Puerto Rica. Naše jame, 17, 188—199.
- 1976: Poročilo o 3. medn. simpoziju o sledenju podzemeljskih voda (3. SUWT), ki je bil na Bledu od 27.—29. sept. 1976 ter o strokovni ekскурziji po krasu porečja Ljubljane od 30. sept. do 1. okt. 1976. Raziskovalec, št. 6, 310—311.
- 1976: Prvi idejni projekt kraškega muzeja. Vodnik 2, (in P. Habič in M. Urleb).
- 1978: Sedmi mednarodni speleološki kongres, 11. 9.—16. 9. 1977, Sheffield, Velika Britanija. NJ, 19 (1977), 98—106.
- 1980: Škocjanske jame. Vodnik ekскурzije 6. jug. simp., HIG, 5—8.
- 1981: Kras in jame Cerkniške doline in okolice. Notranjski listi, 2, 174—178.
- 1983: Hidrogeološke raziskave Pece. Koroški fužinar.
- 1985: Geološke razmere v Postojni. — Ljudje in kraji ob Pivki, 2, 145—153, Postojna.

- 1987: Mednarodni kolokvij o kraških sedimentih, 18.—22. maj 1987, Han sur Lesse, Belgija. — Obvestila Slovenskega geološkega društva, 16, 14—15, Ljubljana.
- 1987: Geološke razmere Notranjske. — Notranjska, Zbornik 14. zborovanja slovenskih geografov, 49—60, Postojna.

Knjige:

- 1975: Kraška muzejska zbirka. Vodnik 1. 1975 (soavtorja Peter Habič in Mehtilda Urleb).
- 1978: Življenje kapnikov. Vodnik, 3, IZRK (s. P. Habičem in J. Čarom).

G R O M, Srečko

* 14. maja 1887 v Trstu † 14. novembra 1971 v Ljubljani.

Uspešen podjetnik in gospodarstvenik je našel protiutež v preučevanju narave. Posvetil se je botaniki, predvsem biologiji in postal eden od najboljših poznavalcev mahovne flore pri nas. Od 1964 je bil zunanji sodelavec Inštituta za biologijo SAZU. Imel je veliko zbirko mahov, med njimi veliko število novih vrst.

Leta 1957 je zbral skupino mladih in dve leti kasneje v Sežani ustanovil

jamarski klub, ki mu je predsedoval več let. V tem času si je tudi prizadeval za ponovno ureditev Vilenice.

Po preselitvi v Ljubljano je bil blagajnik DZRJ Ljubljana.

Zlati znak 1968.

Vira:

NJ, 13, 117—118; Proteus, 34, 320—1.

Bibliografija:

- 1953: Cvetje v jeseni. *Proteus*, 16, 128—9.
- 1959: Prispevek k poznavanju flore v sistemu Škocjanskih jam. *Acta carsol.*, 2, 251—262.
- 1959: Mahovna flora naših jam. *NJ*, 1, 17—19.
- 1961: Jamsko rastlinstvo. *NJ*, 2, 63—68.
- 1961: Historiat sežanske podružnice DZRJS. *NJ*, 2, 78—79.
- 1963: Prispevek k poznavanju mahovne flore Slovenskega primorja. *Razprave SAZU*, r. prir. med. vede, 3, 197—212.
- 1963: Draga pri Ponikvah. *Acta carsol.*, 3, 85—101 (s F. Hribarjem in R. Savnikom).
- 1964: Vilenica pri Lokvi. Ob njeni ponovni otvoritvi 9. maja 1963. *NJ*, 5, 49—52.
- 1964: Najdba kosti jamskega medveda blizu Sežane. *NJ*, 5, 52—52.
- 1966: Vegetacije jam kot pomožni činitelj pri ocenjevanju njih starosti. *NJ*, 8, 54—55.
- 1966: Mahovna flora Triglavskega narodnega parka. *Varstvo narave*, 5, 39—52.
- 1966: Še nekaj o ljubljanski floristiki. *Proteus*, 16; 228—9.
- 1969: Mahovna flora Trnovskega gozda. *VN*, 6, 51—72.

GUSTINČIČ, Jože, obrtnik

* 14. decembra 1933 na Suhorju.

Prvi stiki z jamarstvom že leta 1975 v jamarski sekciji Planinskega društva v Sežani. Pod vodstvom S. Groma kmalu postal vodja tehnične ekipe. Po Gromovem odhodu 1963 je postal predsednik in je to funkcijo opravljal dolgih 22 let do 1984.

V kasnejšem jamarskem društvu je organiziral ureditev katastra in izobraževanje članov, predvsem za merjenje jam. Uvedel je zgledno sodelovanje z občinskimi upravnimi organi. Njegova ideja je bila ureditev Vilenice in gradnja jamarskega doma. Pri tem je veliko dela opravil sam.

Velik uspeh so imele raziskave Jame v Kanjaducah in jam v Brestovici,

odkoder so se razširile raziskave za Kraški vodovod.

Organiziral je jamarsko potapljaško skupino, ki se je z njegovim prizadevanjem dobro opremila.

Nekaj časa je bil podpredsednik JZS in predsednik Društva za jamarsko potapljanje Proteus. Aktivno je sodeloval v organizacijskih odborih 4. medn. spel. kongresa in 6. jugosl. speleol. kongresa. V jamah se je ukvarjal tudi s fotografijo in sodeloval na številnih razstavah.

Odlikovan z zlatim častnim znakom JZS. Red Zasluge za narod s srebrnim vencem, itd.

Osebna informacija.

Bibliografija:

1984: Jamarsko društvo Sežana. Sežanski kras; 4—5, Sežana.

HABE, France, geograf, dr. sci.

* 11. januarja 1909 na Vrhniki.

Diplomiral iz geografije in občine in narodne zgodovine leta 1932 z nalogo: Toplinski odnošaji na izviri Ljubljane. Doktoriral je v Ljubljani leta 1964 s tezo Morfološko-hidrografski razvoj severnega roba Pivške kotline s posebnim ozirom na Predjamski sektor.

Bil je aktiven raziskovalec in organizator raziskovanja. Znan kot pisec vodnikov po naših turističnih jamah posebno o Postojnski jami. Ukvarja se z jamsko fotografijo. Predvsem propagandna dejavnost in organizacija publikacij o krasu in naših znanih jamskih objektih, boj za varstvo kraša, so njegova posebnost.

Bil je med prvimi v 172 jamah.

Bil je predsednik Zveze speleologov Jugoslavije 1970—76, njen podpredsednik 1976—80; predsednik Društva za raziskovanje jam Slovenije 1967—71 in predsednik Jamarske zveze Slovenije 1971—72. Vodja Komisije za varstvo jam in jamski turizem 1972—1982.

Od leta 1976 je eden od šestih pomožnih sekretarjev UIS, od 1978—80 predsednik komisije za varstvo jam in jamski turizem pri Mednarodni speleološki zvezi (UIS).

Več let je bil predsednik jamarskega društva Luka Čeč.

Častni član JZS, 1979, ima zlati častni znak JZS, zaslužni član ZSJ. Prejel plaketo za zasluge v speleologiji na univerzi v Olomoucu in druga priznanja.

Član uredniškega odbora Naših jam 1970—1982.

Vir:

PSBL, 521.

Razprave:

- 1937: Toplinski odnošaji na izvirih Ljubljance. *Geogr. v.*, 12/13, 1936/37, 53—61.
- 1955: Podzemeljski svet Prestranškega in Slavinskega Ravnika. *Acta carsol.*, 1, 91—147 (s F. Hribarjem in R. Ravnik).
- 1955: Habečkov brezen. *Acta carsol.*, 1, 27—39 (s F. Hribarjem in P. Štefančičem).
- 1955: Raziskave odtočnega sifona v Pivki jami. *Acta carsol.*, 1, 169—172 (in France Hribar).
- 1960: Ponor Silvije na Nikšičkem polju. *Geogr. v.*, 32, 1960; 89—96.
- 1961: Die Tektonik des Nordrandes des Pivkabeckens mit besonderer Berücksichtigung des Predjama (Lueger) Höhlensystem. *Die Höhle*, 12, 113. Wien.
- 1962: Hydrometeorologische Beobachtungen in Höhlensystem von Predjama, VI. cong. met. Alp. (1960), 407—469. Bled.
- 1963: Hidrološki problemi severnega roba Pivške kotline. 3. jug. spel. kongres. 1962; Sarajevo, 77—84.
- 1965: Sajevško polje. *Geogr. v.*, 36, 1965, 13—49 (soavtor France Hribar).
- 1966: Die Tektonik des nördlichen Rande des Pivka-Beckens unter besonderer Berücksichtigung des Höhlensystems von Predjama. Dritter Intern. Kongress f. spel., 5, 1963, 93—97, Wien.
- 1966: Morphological and hydrographical development of the northern edge of the Pivka basin with special regard to the section of Predjama, *Bull. scient. A.* 11, 1966, 205—206. Zagreb.
- 1970: Predjamski podzemeljski svet. *Acta carsol.*, 5, 1970, 1—94.
- 1970: Izvir Korentana, *Acta carsol.*, 5, 1970, 95—108 (soavtorja Peter Habič in Rado Gospodarič).
- 1971: Die Eishöhlen im slowenischen Karst. *Slovensky kras*, 9, 1971, 135—150.
- 1972: Nekateri speleološke značilnosti osamelega krasa Slovenije. *Naše jame*, 13 (1971), 45—53.
- 1972: Eis- und Schnehöhlen in Jugoslawien und ihre Verbreitung. V. intern. Kongress f. Spel. Bd., 3, 56—59, Stuttgart.
- 1972: Zaščita podzemeljskega sveta. Zelena knjiga o ogroženosti okolja v Sloveniji, 25—29.
- 1973: Das Pivkabecken als hydrographisches Dach des Innerkainer Karstes. *Beitr. z. Klimatologie, Meteorologie u. Klimamorphologie Festschr. f. Hans Tollner zum 70. Geb.*, 1973, 229—248, Salzburg.
- 1976: Hydrographische Verbindungen im Slowenischen Karst in der Volkstradition und der Alten Literatur bis 1914. *Papers of. 3. SUWT*, 91, 100.
- 1976: Morfološki hidrografski in speleološki razvoj v studenskem flišnem zatoku. *Acta carsol.*, 7, 141—213.
- 1984: Problem sanacije Notranjske Reke in Škocjanskih jam. 9. jug. spel. kongres, 841—844.
- 1986: Turistične poti v preteklosti in bodočnosti. *Naš krš*, V. 12, No. 20, 77—81 (in A. Debevec).
- 1986: Prilog bibliografiji krša Jugoslavije (1966—1974). *Krš Jugoslavije*, 93, 5—225 (soavtorji Milan Herak, B. Margaš, A. Savič).

Strokovni članki:

- 1952: Sto let od prvega znanstvenega dela o jamah do ustanovitve Speleološke zveze Jugoslavije. Tur. v., 2/1.
- 1955: Naš visokogorski kras vabi alpiniste h globinski alpinistiki PV 55, 122.
- 1955: Deset let jamarskega raziskovanja na Postojnskem. TV, 3/7, 316—317.
- 1955: Dva pereča problema Postojnske jame. TV 3/7, 327.
- 1961: Pivška kotlina — hidrografska streha slovenskega krasa. Geogr. obzornik, 8/1, 7—10.
- 1964: Zelške jame — začetek jamskega turizma v cerkniški občini. Naše jame, 6, 1964, 50—55 (soavtor Rado Gospodarič).
- 1965: De Postojna à Vipava. De Lokve à Nova Gorica. De Sežana à Koper (La Grotte de Lipica). Guide de l'excursion à travers le Karst classique, 1965, 3—4, 8—10, 13—17.
- 1965: Les sources de Ljubljana. Le bassin de Pivka et le monde souterrain. A partir des Grottes de Škocjan jusqu' a Opatija de Predjama. Guide de l'excursion à travers le Karst dinarique, 1965, 14—18, 23—30, 35—37.
- 1966: Postojnska jama in Predjama v delih J. G. Seumeja iz leta 1802. Naše jame, 8, 66—69.
- 1966: Katastrofalne poplave pred našimi turističnimi jamami. Naše jame, 8, 45—54.
- 1967: Težave zaščite jam. N. Razgl., 67/27, 5, 249.
- 1968: Problem inventarizacije kraških pojavov na Slovenskem. Naše jame, 9 (1967), 68—72.
- 1968: Luka Čeč, odkritelj Postojnske jame. 150 let Postojnske jame 1818—1968, 9—16.
- 1968: Postojnske jame stopetdesetletnica odkritja. ZIT, 19/4, 244—248.
- 1969: Vodniška literatura Postojnske jame. Naše jame, 10 (1968), 15—32.
- 1969: Cerkniško jezero, fenomen svetovnega slovesa. 3. mednarodni mladinski tabor, 1969, 8—12.
- 1970: Das Schloss in der Höhle. Merian, 23, 1970, 61, Hamburg.
- 1970: Abstieg in die Höhlenwelt des Karstes. Merian, 23, 1970, 70—72, Hamburg.
- 1970: Jamsko mleko v Breznu za Hramom v Hrušici. Naše jame, 11, 1969, 73—81.
- 1970: 60 let dela v podzemlju. Ob 60-letnici Društva za raziskovanje jam Slovenije. Naši razgledi, 11. 9. 1970, 504.
- 1971: Nekateri rezultati in problemi Društva za raziskovanje jam Slovenije. Naše jame, 12 (1970), 15—20.
- 1971: Podzemeljski svet in njegove lepote in zanimivosti. Moj mali svet, 3, 1971, 10—11.
- 1972: 150 let turističnega razvoja Škocjanskih jam, Prim. Dnevnik, 16, 271/4, 18, 273/4, 24, 278/4.
- 1972: 6. kongres speleologov Jugoslavije v Lipici in 150-letnica turističnega razvoja Škocjanskih jam. Kras, 1, 5—6.
- 1973: Speleologija gradi mostove med narodi. Raziskovalec, 3, 384—385.
- 1973: Še o vodniški literaturi Postojnske jame, NJ, 14 (1972), 60—61.
- 1974: Ledeno bogastvo podzemlja. Moj mali svet, 2, 46—47.
- 1974: Problematika kraškega sveta. Raziskovalec, 1, 30—31.
- 1974: Turistični razvoj Škocjanskih jam. Kras, 12, 17—18, 25. 12. 1974.
- 1974: Turistične jame v Jugoslaviji in njih zaščita. Naše jame, 16, 7—16.
- 1974: Postojnska jama barometer jugoslovanskega turizma. Naše jame, 16, 93—100.
- 1974: Stopetdeset let turističnega razvoja Škocjanskih jam. Naše jame, 15 (1973), 23—40.
- 1974: Nekaj o začetkih slovenskega speleološkega izrazoslovja. Naše jame, 15 (1973), 111—115.
- 1974: Zaščiti podzemeljskega sveta bije plat zvona. Proteus, 36, 1973/74, 361—363.
- 1974: Ledene jame na Slovenskem. Moj mali svet, 6, 6, 38—39, Ljubljana.

- 1975: Zum Internationalen Jahr des Höhlenschutzes. Die Höhle, 26, 1975, 1—3, Wien (soavtor Heinz Ilming).
- 1975: Pivška kotlina, streha notranjskega krasa. Ljudje in kraji ob Pivki, 1975, 51—54.
- 1975: Stari podpisi v Postojnski jami. Ljudje in kraji ob Pivki, 1975, 306—307.
- 1975: Krasu posvečajmo več skrbi. Proteus, 38, 173.
- 1975: Problemi jamskega katastra v Jugoslaviji. NJ, 17, 11—14.
- 1975: Postojnska jama — barometer jugoslovanskega turizma. Ljudje in kraji ob Pivki, 1975, 313—321.
- 1976: Naloge jamarjev pri zaščiti kraškega podzemlja. NJ, 17, 173—178.
- 1976: Leto 1975 proglašeno za leto zaščite jam. Raziskovalec, 131—133.
- 1976: VII. kongres speleologov Jugoslavije, Herceg Novi, 9.—14. 10. 76. NJ, 17, 89—97.
- 1976: Vesela in žalostna iz jmarskega življenja. MMS, 7/8, 49—50.
- 1976: Über die speläologische Forschungstätigkeit in Jugoslawien. 6. CIS, 1973, III, Praha, 113—121.
- 1977: 7. mednarodni speleološki kongres in zaščita krasa. Proteus, 40/7, 271—273.
- 1977: Še o Luki Čeču in njegovih. Proteus anguinus, 6 (1), Postojna.
- 1977: Sovjetska speleologija na dobri poti. NJ, 18, 100—104.
- 1978: Čudovita reka s štirimi imeni. Pionir 77/78, 256.
- 1978: Turistična pot po Postojnski jami pred dobrimi sto leti. Proteus, Ljubljana.
- 1978: Pomen fotografije kot znanstvene dokumentacije pri raziskovanju krasa. Simpozij o fotodokumentaciji krasa in jam. Postojna, 12—14. maja, 1978, Ljubljana.
- 1978: S Postojnsko jamo se je pred 10 leti začel jamski turizem. NJ, 19 (1977), 1—3, Ljubljana.
- 1978: Vloga Postojnske jame v znanstvenem in turističnem pogledu. Proteus, Glasilo del. sk. Post. jame.
- 1978: Simpozij o fotodokumentaciji krasa in jam. Raziskovalec, 8/5—7, 236.
- 1979: Geografska podoba Ekvadorja. NJ, 20 pos., 30—38.
- 1979: Morfološki, hidrološki in speleološki oris Planinskega polja. Varstvo narave, 12, 3—12.
- 1979: Razgovor s profesorjem dr. Valterjem Bohincem ob osemdesetletnici. Proteus, 41, 258.
- 1979: Dva visoka jubileja Postojnske jame. Proteus, 41, 268.
- 1980: Mednarodni simpozij »O izrabi kraškega prostora«. Trst, 28—30. 3. 1980. GV, 52, 217—218.
- 1980: Problemi izrade vodiča kroz turističke pećine Jugoslavije i zaštite pećina. 8. jug. kongr. spel., 191—194.
- 1980: Problem zaštite podzemnog svijeta Jugoslavije. 7. jug. spel. kongres., 1976, 143—149.
- 1980: Turističke pećine u Crnoj gori i njihova zaštita. 1. c., 151—159.
- 1980: Ob devetdesetletnici organiziranega jamskega dela na Slovenskem NJ, 21, 7—12.
- 1984: Der Anteil der Slowenen in der Höhlenforschung bis zum Jahre 1920. Wiss. Beih. z. z. Die Höhle, 31, 32—35.

Poročila:

- 1952: Milijonski obisk Postojnske jame. Slov. poroč. 3. 9. 1952.
- 1956: Občni zbor Društva za raziskovanje jam Slovenije. Proteus, 18, 18.
- 1956: I. plenum Speleološke zveze Jugoslavije. Proteus, 18, 259.
- 1968: Peti jugoslovanski speleološki kongres v Skopju, 1968. Naše jame, 10, 114—117.
- 1968: Profesorja Melika ni več med nami. NJ, 9 (1967), 73—75.
- 1969: Občni zbor Društva za raziskovanje jam Slovenije 1968. Naše jame, 10 (1968), 103—109.
- 1970: V. mednarodni speleološki kongres, 1969 v Stuttgartu. Naše jame, 11 (1969), 101—108.

- 1970: Tretji jamarski dom na Slovenskem v Logatcu. Naše jame, 11, (1969), 109—110.
- 1970: Društvena ekskurzija v jamo v Briščikih in k izvirom Timava. Naše jame, 11 (1969), 110—111.
- 1970: Jamarsko raziskovalni tečaj v Postojni od 8.—10. 8. 69. NJ, 11 (1969), 110.
- 1970: Slovenski jamarji proslavljajo letos šestdesetletnico. Življenje in delo ljudske tehnike Slovenije, 1970, 6—8.
- 1970: Peti mednarodni speleološki kongres v Stuttgartu. Proteus, 32, 401.
- 1971: Občni zbor Društva za raziskovanje jam Slovenije v Ljubljani, 30. maja 1970. NJ, 12, 85—91.
- 1971: Poučna ekskurzija slovenskih jamarjev v Cerovačke pečine. Stoletnica Dobšinske ledene jame na Slovaškem. Ekskurzija v avstrijske ledene jame od 4. do 6. septembra 1970. Odkritje spominske plošče jamarju Antonu Suwi v turistični jami Pekel pri Preboldu. Naše jame, 12 (1970), 98—101.
- 1972: Kostanjeviška jama na Dolenjskem — turistična. Naše jame, 13, 1971, 124.
- 1972: Mednarodna delovna konferenca za kraško terminologijo, 12.—17. 9. 1971, Obertraun. Naše jame, 13 (1971), 126—130.
- 1972: Dr. Valter Bohinec. Proteus, 35, 22.
- 1973: Poročilo o delu Jamarske zveze Slovenije v obdobju 1970—1971. Naše jame, 14 (1972), 45—54.
- 1973: 150 let turističnega razvoja Škocjanskih jam. Turistični vestnik, 21, 1973, 13—14.
- 1974: Umrl je najstarejši vodnik Škocjanskih jam — Franc Zafred. NJ, 10, 135—136.
- 1974: Prvi jugoslovanski simpozij o turističnih jamah in njihovi zaščiti. Domžale, 25. in 26. V. 1973. NJ, 16, 3—6.
- 1974: 6. mednarodni speleološki kongres v Olomoucu (ČSSR). 1.—10. sept. 1973. Naše jame, 16, 107—110 (in soavtorji).
- 1974: Posvet o kraškem turizmu, Olomouc, 4.—8. sept. 1973. Naše jame, 16, 113—114.
- 1974: Naš krš i naše more. Zbornik referata konferencije o zaščiti Jadrana (Opatija, 1974), 249—253, Zagreb.
- 1975: Ravbarjev stolp v Planini — nov jamarski dom. NJ, 17, 200—203.
- 1977: Tretji mednarodni simpozij o sledenju podzemeljskih voda na Bledu od 27.—29. sept. 1976. NJ, 18, 97—100.
- 1977: Sedmi kongres speleologov Jugoslavije. NJ, 18, 89—97.
- 1978: 7. mednarodni speleološki kongres in zaščita krasa. Proteus, 40, 271—272.
- 1978: Franco Anelli, NJ, 19, 120.
- 1979: V spomin jamarju Ravedu Sili. NJ, 20, 113—114.
- 1979: V spomin dipl. ing. dr. Robertu Oedlu. NJ, 20, 114—115.
- 1977: Postojnska jama proslavlja 160 letnico odkritja. Pionir, 240—242.
- 1979: Dva visoka jubileja Postojnske jame. Proteus, 268—269.
- 1977: Anton Globočnik — pionir slovenskega jamskega turizma. Proteus, Glasilo Post. j.
- 1980: Anton Globočnik, narodni buditelj in pionir jamskega turizma. Loški razgledi, 12.
- 1982: Habe, Notranjska Reka je izginila v breznu. Proteus, 45, 96.
- 1983: Spomini najstarejših živečih vodnikov na leto 1945. 100 let turističnega društva Postojna. TD Postojna, 21—23.

Knjige:

- 1965: Postojna. Fotovodnik. Izd. zav. Jugoslavije, 1—26, Beograd.
- 1965: Predjama-Grad in jama, Vodnik (ponatis 1981).
- 1972: Die Höhle von Postojna und die Höhlen von Planina und Predjama. Zavod Postojnske jame. Vodnik v 6 jezikih.
- 1974: Planina in svet okoli nje. Jamarski klub Planina. Planina pri Rakeku (S P. Habičem, S. Markovičičem, M. Urleb in T. Vrhovcem).

- 1973: Postojnska jama. Barvna monografija v 6 jezikih. Zavod Post. jama.
 1976: La grotte de Postojna et les autres grottes touristiques (1ere ed.) Postojna (2 ed).
 1976: Postojnska jama i druge turističke pećine Slovenije, Postojna.
 1976: Postojnska jama in druge turistične jame Slovenije, Postojna.
 1978: Turistične jame v Sloveniji. Vodnik v 7 jezikih.
 1978: Die Höhle von Postojna. Farbmonographie. Zweite Ausgabe. Italia, Padova.
 1978: Postojna Cave. IInd edition. Padova
 1982: Škocjanske jame. Vodnik.

HABIČ, Peter, dr. sc., geograf

* 29. septembra 1934 na Vrhniki.

Leta 1960 je diplomiral, 1964 pa doktoriral s tezo Kraški svet med Idrijco in Vipavo.

Aktiven jamar je še iz gimnazijskih let. Sedaj se ukvarja s tipologijo kraških površij ter odnosi kraških ozemelj do kraške podzemeljske vode. Vodja speleološke karte Slovenije. Raziskoval je površje Trnovskega gozda, vodja odprav v Pološko jamo. Prvopristopnik v 151 jamah.

Raziskoval je javorniški podzemeljski tok, povodje Bele in reševal praktične naloge pri reševanju oskrbe z vodo za Postojno. Oblikoval je mor-

fostrukturno metodo raziskovanja kraških ozemelj.

Bil je tehnični sekretar organizacijskega odbora 4. medn. speleol. kongresa v Ljubljani leta 1965.

Vodja znanstvene sekcije DZRJS 1968—72 in vodja strokovne komisije JZS.

Sourejal Acta carsol. 6 in 7., član uredniškega odbora glasila Naše jame 1968—1975. Ima zlato častno značko JZS, častni član ZSJ, 1984.

Vir:

PSBL, 521—522.

Razprave:

- 1959: Jazben, kat. št. 1024. Naše jame, 2, 58—64. (Soavtor Franc Hribar.)
 1961: Nekaj oblik akumulacije in značaj sedimentov v kraških jamah. Drugi jug. spel. kongres. 1958, 101—106, Zagreb.
 1961: Brezno pod Grudnom. Proteus, 24, 1961/62, 58—60. (Soavtor Ivan Gams.)
 1962: Snežniško brezno. Poročilo kluba Luka Čeč. Naše jame, 4, 16—20. (Soavtor Rado Gospodarič.)
 1963: Skakavac, hidrogeološka študija. Acta carsol., 3, 105—130. (Soavtor Rado Gospodarič.)
 1963: Udorne vrtače, koliševke in podzemeljski tokovi. Treći jug. spel. kongres, 1962, 125—129, Sarajevo.
 1963: Nekaj rezultatov speleoloških raziskovanj med Planinskim poljem in Ljubljanskim barjem. Naše jame, 4 (1962), 3—8.
 1964: O podzemeljskih ledenikih na Nanosu. Naše jame, 5 (1963), 19—29.
 1964: Logaška jama, Naše jame, 5, 11—19.
 1966: The Karst Region between the Idrijca and Vipava Rivers. Bull. scient. A. 11, 1966, 206, Zagreb.

- 1966: Hidrografski problemi visokega krasa med Idrijco in Vipavo. Geografski obzornik, 13, 104—108.
- 1966: Črni potok in Lekinka v sistemu podzemeljskega odtoka iz Pivške kotline. Naše jame, 8, 12—32. (Soavtor Rado Gospodarič.)
- 1967: Jama Kaščica nad Zapudjem. Naše jame, 9, 49—52. (Soavtor Stanko Klepec.)
- 1968: Pološka jama, kat. št. 3000. Naše jame, 9, 3—15.
- 1968: Nova odkritja v Veliki Karlovinci. Naše jame, 9, 52—54.
- 1968: Kraški svet med Idrijco in Vipavo. Prispevek k poznavanju razvoja kraškega reliefa. Dela SAZU, IV., 21, Inštitut za geogr., 11, Ljubljana 1968.
- 1968: Geomorphological Evolution of the mountainous Karst in the West Slovenia. Actes du IVe Congr. Intern. Spel. en Yougoslavie, 3, 469—476.
- 1969: Javorniški podzemeljski tok in oskrba Postojne z vodo. Naše jame, 10, 47—54.
- 1969: Hidrografska rajonizacija krasa v Sloveniji, Krš Jugoslavije, 6, 79—91, Zagreb.
- 1970: Orehovški kras in izvir Korentana. Acta carsologica, 5, 95—108. (Soavtorja Rado Gospodarič in France Habe.)
- 1970: Intermitentni kraški izvir Lintvern pri Vrhniki. Acta carsol. 5, 190—203.
- 1970: Ali je Lippertova jama najdena? Naše jame, 11, 67—71.
- 1970: Hidrogeološke značilnosti visokega krasa v odvisnosti od geomorfološkega razvoja. 1. kolokvij o geologiji Dinaridov, 2, 125—133, Ljubljana.
- 1971: Pološka jama, najgloblja v Jugoslaviji. Naše jame, 12, 23—24.
- 1972: Nova odkritja v Pološki jami. Naše jame, 13; 99—108. (Soavtor Primož Krivic.)
- 1972: Hidrografske značilnosti Divjega jezera in njegovega kraškega zaledja. Divje jezero. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, 30, 7—14.
- 1972: Die hydrologische Problematik und die Erkundung der Zusammenhänge unterirdischer Wässer im Karst der Nordwest-Dinariden. Geol. Jahrb., C 2, 1972, 213—226. (Soavtor Rado Gospodarič.) Hannover.
- 1973: O vodnih sifonih v kraških jamah. Naše jame, 14 (1972), 15—24.
- 1974: Osnovna speleološka karta Slovenije, Naše jame, 15, 83—98. (Soavtorja Rado Gospodarič in Andrej Kranjc.)
- 1974: Tesnenje požiralnikov in presihanje Cerkniškega jezera. Acta carsol. 6, 35—50.
- 1974: Nekateri speleološke značilnosti Trnovskega gozda. Naše jame 16, 63—78.
- 1974: Nekateri aktualni problemi raziskovanja krasa v Sloveniji. Zbornik 9. kongresa geogr. jugosl. (Sarajevo, 24—30. 9. 1972), 103—110, Sarajevo.
- 1975: Osnovna speleološka karta Slovenije, 1 in 2. nadalj. Naše jame, 17, 137—150, 151—171. (Soavtorji Rado Gospodarič, Ivan Kenda in Andrej Kranjc.)
- 1976: Hidrogeološke značilnosti povodja Bele pri Vrhniki in problem izrabe kraških voda za oskrbo. Acta carsol. 7, 215—256.
- 1976: Geomorphologic and Hydrographic Characteristics — investigations in Ljubljana River Basin. Underground water tracing. 1972—1975. 3. SUWT, Ljubljana—Bled, 1976, 12—27, Ljubljana.
- 1976: Karst Hydrographic evaluation — New Hydrogeological perceptions. Underground water tracing. 3. SUWT, 1976; 197—213, Ljubljana (et all.) tudi Steirische Beiträge zur Hydrogeol., Graz 19.
- 1976: Speleohydrological investigations. Investigations before the tracing test, 1972—1975. 3. SUWT, 56—67, Ljubljana.
- 1977: Osnovna speleološka karta Slovenije, 3. nadalj. Naše jame, 18 (1976), 55—62. (Z R. Gospodaričem, A. Kranjcem, F. Habetom in F. Šušteršičem.)
- 1978: Osnovna speleološka karta Slovenije, 4. nadalj. Naše jame, 19, 43—57. (Z R. Gospodaričem, F. Habetom, I. Kendo, A. Kranjcem in F. Šušteršičem.)
- 1978: Speläochronologische Untersuchungen aus dem Slowenien. Int. Jour. Spel., 10/1 (soavtorji H. Franke, F. Habe in R. Gospodarič).
- 1978: Razporeditev kraških globeli v dinarskem krasu. GV, 50, 17—71.
- 1979: Problematika geografskega vrednotenja krasa. GV, 51, 147—157.

- 1979: Kraški pojavi Cerkljiškega polja. *Acta carsol.* 8/1978, 7—162. (Z R. Gospodaričem.)
- 1979: Percolating water karst denudation in the case of Postojnska and Planinska jama. *Actes Symp. inter. sur l'érosion karstique UIS.* 49—60. Nîmes (in J. Kogovšek).
- 1980: Osnovna speleološka karta Slovenije, 5. nadalj. NJ, 21, 19—29 (in R. Gospodarič, A. Kranjc, F. Šušteršič).
- 1980: Vertikalno prenikanje vode v krasu na primerih Planinske in Postojnske jame. 6. jug. simp. hidr. inž. geol., Portorož, 1, 199—207 (z J. Kogovšek).
- 1980: O kvartarnem razvoju Dubokega doła in Lipske pečine v Črni gori. 7. jug. spel. kongres, 1976, 161—175.
- 1980: Prispevek slovenskih jamarjev k poznavanju kraških voda. *Naše jame*, 21, 31—38 (in D. Novak).
- 1981: Nekaj rezultatov speleološkega kartiranja Slovenije. 8. jug. spel. kongres, 45—49 (in I. Kenda).
- 1981: Dinaric karst poljes and neotectonic. 8th Int. Congr. of Spel., 2, 797.
- 1981: Nekatere značilnosti kopastega krasa v Sloveniji. *Acta carsol.*, 9, 5—25.
- 1981: Preučevanje vertikalnega prenikanja vode na primerih Planinske in Postojnske jame. *Acta carsol.*, 9, 129—148 (z J. Kogovšek).
- 1981: S poti po kitajskem krasu. *GV*, 52, 107—122.
- 1981: Tipi krasa na Gorenjskem. *Gorenjska. Zbornik 12. zborovanja slov. geografov*, 78—88.
- 1982: Pregledna speleološka karta Slovenije. *Acta carsol.*, 10, 5—22.
- 1982: The hydrogeological differentiation of karst areas in Slovenia. *Geographica Iugoslavica*, 3, 52—59.
- 1982: Tracerhydrologische Untersuchungen im Karst von Slowenien (NW Jugoslawien), *Beitr. Geol. der. Sweiz-Hydrologie*, 28, 1, 169—175. Bern (in R. Gospodarič).
- 1982: Vpliv tektonike na pretakanje vode v krasu. *Naš krš*, 6/10—11, 37—46, Sarajevo.
- 1982: Kraški izvir Mrzlek, njegovo zaledje in varovalno območje *Acta carsol.*, 10, 45—73.
- 1982: Kraški relief in tektonika, l. c. 23—44.
- 1983: Kraški izviri Vipave in njihovo zaledje. *Acta carsol.*, 11, 41—57.
- 1983: Kraški pojavi v krškem hribovju. *Acta carsol.*, 11, 6—18.
- 1983: Hidrološki pregled Doberdobskega jezera. *Tabor Doberdob '83* (in M. Grauner).
- 1983: Moravska in Smokavska vala ter jama pod Krogom. *Acta carsol.*, 11, 77—97 (in R. Gospodarič, A. Mihevc, F. Šušteršič).
- 1983: Speleological Phenomena of Dinaric Karst. *Hydrogeology of Dinaric Karst. Geozavod*, 59—68, Sarajevo.
- 1984: Kraške in hidrološke značilnosti košanske doline in njen prispevek k onesnaženosti Notranjske Reke. *Acta carsol.*, 12, 67—89 (in R. Gospodarič, J. Kogovšek).
- 1984: Reliefne enote in strukturnice matičnega Krasa. *Acta carsol.*, 12, 6—26.
- 1984: Novo vrednotenje tektonskega oblikovanja reliefa v zahodni Sloveniji, *GV*, 56, 3—12.
- 1984: Jamska nadstropja v NW delu Dinarskega krasa. 9. jug. spel. kongres, 231—236, Zagreb.
- 1984: Strukturne oblike v krasu Dolenjske in Bele krajine. *Dolenjska in Bela krajina; Zbornik zborovanja slov. geografov*, 57—66.
- 1984: Vrednotenje kraških votlin v občini Sežana. *Naše jame*, 26, 21—26.
- 1985: Razpadanje in uničevanje kapnikov pod vplivom naravnih dogajanj in človekovega poseganja v kras. *Naš krš*, 11/18—19, 21—31, Sarajevo.
- 1985: Vodna gladina v Notranjskem in Primorskem krasu Slovenije. *Acta carsol.*, 13 (1984), 37—78.

- 1986: Površinska razčlenjenost Dinarskega krasa. *Acta carsol.*, 14—15, 39—58.
 1986: Poljes of Hotoussa, Levidi and northern Tripolis. *Karst Hydrogeology of the Central and Eastern Peloponnesus (Greece)*. *Steir. Beitr. Hydrogeol.*, 37—38, 169—185. Graz.

Članki in poročila:

- 1959: V Zimni na Poljskem. *Naše jame*, 1, 81—83.
 1961: Poročilo o delu podružnice DZRJS v Logatcu, NJ, 2, 77—78.
 1963: Tretji jugoslovanski speleološki kongres v Sarajevu. *Naše jame*, 4, 53—56 (in R. Gospodarič).
 1965: Priprava na 4. medn. speleološki kongres v Jugoslaviji. *Naše jame*, 6, 47—49.
 1966: Poročilo organizacijskega sekretarja 4. mednarodnega speleološkega kongresa. *Naše jame*, 8, 78—86.
 1966: Občni zbor Društva za raziskovanje jam Slovenije, 27. februarja 1966. *Naše jame* 70—74 (z V. Bohincem in R. Gospodaričem).
 1967: Muzejska in raziskovalna dejavnost na Krasu. Prihodnja ureditev kraškega muzeja v Postojni. *N. Razgl.*, 16/16, 438.
 1968: Iz novejšje speleološke književnosti. *GV*, 68, 135—141.
 1969: Delovna območja jamarskih klubov v Sloveniji. *Naše jame*, 10 (1968), 83—87.
 1970: Dr. Uroš Tršan. *Naše jame*, 11, 112.
 1973: Simpozij o zaščiti prirode u našem kršu. JAZU., 1971, Zagreb. *Geogr. v.*, 45, 45, 1973, 117—118.
 1973: O razvoju krasa in podzemeljske cirkulacije v porečju Ljubljane. Poročila 3. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda, 1, 18—32, Ljubljana.
 1974: Nekaj osnovnih podatkov o zaledju kraških izvirov Ljubljane. Poročila 3. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda, 2, 3—21. (Soavtor Rado Gospodarič.)
 1975: Pivka in njena kraška jezera. Ljudje in kraji ob Pivki. 1975, 41—50.
 1975: Razlika med alpskim in dinarskim krasom. *Naše jame*, 17, 77—84.
 1975: Janko Petkovšek, 14. 9. 1948—23. 8. 1974. *Naše jame*, 17, 3—5.
 1976: Inštitut za raziskovanje krasa pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Postojni. *GV*, 48, 177—180.
 1977: Inštitut za raziskovanje krasa SAZU v letu 1976. *GV*, 49, 240—245.
 1978: Sedmi mednarodni speleološki kongres v Sheffieldu (Anglija). *Naše jame*, 19, 98—104 (J. Kogovšek, A. Kranjc, T. Novak).
 1978: Inštitut za raziskovanje krasa v letu 1977. *GV*, 50, 243—245.
 1979: O delu Inštituta za raziskovanje krasa SAZU v letih 1977 in 1978. *GV*, 51.
 1981: Geografska podoba Cerkniške doline in njene okolice. *Notranjski listi*, 2, 163—173, Cerknica.
 1983: Turistične poti in organizacija obiska v Škocjanskih jamah. *Medn. simp. »Zaščita Krasa«*, Lipica 104—110.

Knjige:

- 1974: Planina in svet okoli nje. Jamarski klub Postojna, Planina (s F. Habetom, S. Markovčičem, M. Urleb in T. Vrhovcem).
 1975: Kraška muzejska zbirka. Postojna, IZRK (z R. Gospodaričem, M. Urleb).
 1978: Življenje kapnikov. *Vodnik*, 3. Kraška muzejska zbirka. Postojna (z R. Gospodaričem in J. Čarom).
 1976: Kraški muzej pri Postojnski jami, prvi idejni načrt. *Vodnik*, 2 Postojna (in R. Gospodarič, V. Nečimer, T. Urleb).
 1983: Kras in voda. *Vodnik* 8, Postojna, KMZ.
 1984: Kraško površje. *Vodnik*, 9, Postojna, KMZ.

HADŽI, Jovan, dr. sc., biolog, akademik

* 22. novembra 1884 v Temišvaru, † 11. decembra 1972 v Ljubljani.

Na Dunaju je študiral naravoslovje, doktoriral še pred koncem študija s tezo o živčnem sistemu hidre.

Po ustanovitvi ljubljanske univerze po prvi svetovni vojni je prišel v Ljubljano in bil profesor zoologije. Štiri desetletja je vodil biološki inštitut SAZU.

Takoj po prihodu v Ljubljano se je povezal z Društvom za raziskovanje jam in je bil v letih 1927—1945 njegov predsednik, čeprav sam ni mnogo zahajal v jame. Pomagal je pri organizaciji odprav v hercegovski kras, predvsem v Vjetrenico, ki jih je vodil A. Seliškar. Leta 1954 je bil proglašen za častnega člana DZRJ.

Pod njegovim vodstvom se je društvo usmerilo v bolj znanstveno smer in je bila večja pozornost posvečena podzemeljskemu živalstvu. Med drugo svetovno vojno je poskrbel, da pomembni deli arhiva niso prišli v okupatorjeve roke. Z delom v društvu je nadaljeval tudi po drugi svetovni vojni.

Spremljal je raziskovanje človeške ribice in napisal več kritičnih člankov. Posebno rad je o teh problemih polemiziral s francoskimi raziskovalci.

Za raziskovanje podzemeljskega življenja je navduševal tudi mlade biologe. Ukvarjal se je s splošnimi problemi speleobiologije. Ob sebi je na Biološkem inštitutu zbral skupino spe-

leobiološko usmerjenih raziskovalcev in jim dal mnogo možnosti za delo.

Za obsežno društveno delo je dobil zlati častni znak JZS.

Uredil je zbornik I. jug. speleološkega kongresa (s Savnikom).

Viri:

Naše jame, 14 s fotogr.; Bio V. 22; Proteus, 47/3.

Po njem so imenovali vrsto podzemeljskih živali: protozoja *Diafolliculina hadzii* Matjašič 1962, vrtničarja *Stygoditiola hadzii* Matjašič, 1985, polža *Lyhnidia hadzii* (Hadžišče 1956), rod podzemeljskega polža *Hadziella* Kuščer 1932 in vrsto *Saxurinator hadzii* (Bole 1960), strigo *Monotarsobius hadzii* Matic et Darabantu 1968, samooka *Cyclopina hadzii* Petkovski 1955, pijavko *Piscicola hadzii* Sket 1985, maloščetnica *Psammoryctides hadzii* S. Karman 1976, enakonožca *Monolistea bericum hadzii* Sket 1964, paščipalca *Neobisium hadzii* Beier 1939 ter postraničce *Nipharagus hadzii* Rejic 1956, *Synurella ambulans hadzii* S. Karaman 1929, in rod *Hadzia* S. Karaman 1932. Slede pajki *Stalita hadzii* Kratochvil 1934, *Leptyphantes hadzii* Miller et Polenec 1975, *Troglohyphantes hadzii* Kratochvil 1934, suhe južine *Anelasmacephalus hadzii* Martens 1979, *Ischyropsalis hadzii* Roewer 1950, *Platybunus hadzii* Kratochvil 1935, in dvojnoga *Acherosoma hadzii* Strasser 1966 ter hrošč *Astogobius hadzii* Pretner 1970.

Razprave:

- 1929: Nova pečinska pseudoskorpija iz južne Srbije: *Obisium* (Blothrus) *karamani* sp. n. (Ciril). Glasnik jug. entom. društva 3—4, 1928/29, 61—71, Beograd.
- 1933: Nov pečinski pauk kosac iz Južne Srbije. *Siro gjorgjevići* sp. n. (Ciril). Zbornik radova posv. Z. Gjorgjevića. 1933, Beograd, 41—50.
- 1935: Ein eigentümlicher neuer Höhlenopilionid aus Nord-Amerika, *Cladonychium corii* g. n. sp. n. Biologia generalis, Bd. XI, L. I., Wien, 49—72.
- 1939: Razvojni krog speleofrije (Suctoria). Zbornik prir. dr. I, 63—65.
- 1941: Biospeleološki prispevek. Zbornik Prir. dr. 2, 83—91.

- 1940: Nove simforijske suktorije: *Spelaeophrya polypoides* sp. n., *Spelaeophrya lacustris* sp. n. *Acineta karamani* sp. n. i njihovi razvića (Ciril). Glas srpske kr. akad. 173, 1, B. 91, prir. nauke, Br. 3, 83—143, Beograd.
- 1940: Neue symphorische Suktorien: *Spelaeophrya polypoides* sp. n., *Sp. lacustris* sp. n., *Acineta karamani* sp. n. und deren Entwicklungskreise. Bull. intern. de l'Academie des. sc. nat. mat., Belgrade, no. 6, 39—56.
- 1940: Über eine an der Höhlenassel (*Microlistra spinosissima* Rac.) epibiotisch lebende Infusorienfaunula. Prirod. razprave Akad. sc. et des Art., cl. mat. hist. nat., T. 4, 121—128, Ljubljana.
- 1940: Eine neue Art von Höhlenscorpioniden aus Südserbien: *Neobisium*, (*Blothrus*) *ohridanum* sp. n. Glasnik srpskog naučnog društva, odsjek prir. nauka, 22, Skopje, 129—235.
- 1954: Značaj pećinske faune za biologiju i speleologiju. 1. jug. spel. kongres, Postojna, 1, 72—79.
- 1955: Etwas über den Grottenolm. Jb. Ver. Schutze d. Alpenflanzen u. Tierre, 1955, 66—70.
- 1958: Fortschritte in der Erforschung der Höhlenfauna des Dinarischen Karstes. Verh. Dtsch. zool. Gess., 1958, 470—477.
- 1959: Jamske živali in 100-letnica Darwinovega dela o nastanku vrst. NJ, 1/2, 41—47.
- 1961: Jamske stonoge. NJ, 2, 90—92.
- 1961: Napredak u poznavanju pećinske faune Dinarskog krasa. 2. jug. spel. kong. r., 155—159.
- 1963: Novi doneski k boljšemu poznavanju človeške ribice. NJ, 4, 33—40.
- 1964: Pripombe k članku »Novi doneski k boljšemu poznavanju naše človeške ribice«. NJ, 5 (1963), 71—72.
- 1965: Pripombe k nekaterim biološkim problemom Dinarskega krasa NJ, 7, 21—31.
- 1965: Ščipalci in jame. NJ, 6, 4—11.
- 1968: Človeška ribica naj bi ne bila mladorodna dvoživka. NJ, 9 (1967), 44—48.
- 1974: Človeka ribica je neotenična ali pa ni dvoživka. Acta carsol., 6, 271—276.

Članki:

- 1949: Jamski paščipalci. Proteus, 11, 93.
- 1959: Ali je problem ploditve človeške ribice končno rešen? Proteus, 22, 1—4.
- 1959: Ob slovesu odličnega jugoslovanskega speleobiologa dr. Stanka Karamana. NJ, 1, 86—87.
- 1960: Nekaj pomembnih dosežkov na področju speleologije. Proteus, 22, 264—265.
- 1961: Nekaj jamarskih spominov iz druge svetovne vojne. NJ, 2, 11—13.
- 1961: Jamske stonoge (C. Attems-H. Strouhal: Die Myriapoden der Höhlen der Balkanhalbinsel). NJ, 2 (1960), 90—92.

HAFNER, Janko, novinar

* 19. marca 1907 v Škofji Loki, † 9. decembra 1972 v Buenos Airesu.

Bil je glavni urednik Slovenca in so-urednik Slovenčevega koledarja. V 30. letih je bil aktiven član Društva za raziskovanje jam in mnogo sodeloval z A. Šerkom. V letih 1934—36 je bil

petkrat v Križni jami, kjer je tudi fotografiral. Bil je član skupine, ki je leta 1934 prva prišla do Kristalne gore v Križni jami.

Njegova fotografija Križa s Kristalne gore je tudi na znamki za 5 cent. iz časa Ljubljanske pokrajine, iz leta 1945.

Vir:

Speleo Stamp Coll, 15, 84.

Bibliografija:

- 1941: Ljubljana in njeno podzemsko kraljestvo. Slovenčev koledar, 101—106, Ljubljana.
 1942: Županova jama, biser dolenskega krasa. Slovenčev koledar, 161—165. Ljubljana.

HAFNER, Matej, notar, naravoslovec

* 25. avg. 1865 v Dorfarjih, † 31. julija 1946 v Ljubljani.

Sprva se je udeleževal na literarnem področju, kasneje se je posvetil naravoslovju in zbral obsežne zbirke metuljev, hroščev, muh in stenic. Strokovne prispevke je objavljala v Slov. čebelarju, Slov. sadjarju, Lovcu in Geogr. v. Bil je član Muzejskega društva, odseka za varstvo prirode. Po-

sebeno si je prizadeval za obstoj varstvenega parka pri Sedmerih jezerih.

Prvi predsednik obnovljenega Društva za raziskovanje jam, 1924—1927.

Vir:

SBL I, 1926.

HOČEVAR, Alojz, gradbeni inženir

* 18. maja 1881 v Škrabčah pri Novi vasi, † 12. septembra 1958 v Zagrebu.

Kot gradbenik, ki se je na Banski upravi ukvarjal z vodnimi razmerami in melioracijami na Barju in na kraških poljih, se je bil prisiljen ukvarjati tudi z raziskovanjem jam.

Predvsem med obema vojnama se je posvečal predvsem Cerkniskemu polju in Radenskemu polju, kjer je bil med prvimi raziskovalci Viršnice in Zatočne jame.

Okoli leta 1931 je vodil cerkniške domačine, ki so v okviru Vodne zadruge izvajali regulacijska dela v bližini ponorov in v jamah, na raziskovanje obeh Karlovic. S tem, da so znižali jamsko dno v vhodnih delih, so omogočili nadaljnje prodiranje.

Leta 1931 je animiral za raziskovanje Karlovic tudi A. Šerka in I. Michlerja.

V tem času je v zaledju bivše jugoslovansko-italijanske državne meje raziskoval tudi možnosti oskrbe z vodo. Ukvarjal se je z bajalico, pri čemer pa je večkrat doživel tudi neuspeh.

Hočevar je bil okoli leta 1939 šef odseka za kras in podzemne vode, ki je sodil k hidrotehničnemu sektorju Tehničnega oddelka kraljeve banske uprave. V tem času je organiziral in vodil barvanja požiralnikov v Podstelah in Milavčevih ključih na Planin-

skem polju (1938) ter ponikalnic v Petkovcu in Rovtarice (1938), leto kasneje pa še Loškega obrha v Golobini, Bloščice, Velike Karlovice in Logaščice.

Po drugi svetovni vojni je delal pri ministrstvu za gradnje v odseku za hidrografijo Glavne uprave za vode. Tu je sodeloval z M. Kuncem, kasneje z D. Burjo. Nadaljevali so že pred vojno pričete raziskave na notranjskih poljih. Barvali so Farovščico in Iščico, žal, brez rezultata.

Dne 13. 6. 1947 je bil prestavljen na Upravo hidrometeorološke službe, ki je bila takrat ustanovljena. Že 3. 3. 1948 je nastopil službo pri Republiškem hidrometeorološkem zavodu v Zagrebu, kjer je bil vse do upokojitve 31. 5. 1958.

Za njim je ostala vrsta rokopisnih poročil z mnogimi podatki.

Vira:

Naše jame, 10, Naše jame, 14.

Bibliografija:

- 1922: Pomen melioriranj v narodno-gospodarskem oziru. Narodno-gospodarski vestnik, 19/3, 19—21.
- 1925: Osuševanje travnikov, Kmetijski koledar.
- 1932: Naša potopljena plodna zemlja. Jutro, 13/62, 3.
- 1933: Kako osušujemo zemljišče na barjanskem svetu. Kmetovalec, 51/1, 15—16.
- 1934: Nujnost izvršitve melioracijskih del v Dravski banovini. Kmetovalec, 51/4, 71—72.
- 1934: Kultura krompirja na barjanskem svetu. Kmetovalec, 51/6, 135—136.
- 1935: Drenaže s posebnim ozirom na barjanski svet. Kmetovalec, 52/2.
- 1938: Melioracije Ljubljanskega barja. Poroč. kmet. ankete.
- 1938: Melioracije kraških polj. Poroč. kmet. ankete.
- 1948: Studija o slivnom področju Cetine. Vijesti RHMZ Zagreb.
- 1956: Hidrografija Istre. Vijesti RHMZ, Zagreb.
- 1958: Slivno področje Plitvičkih jezera. Vijesti RHMZ, Zagreb.

HOFFMANN, Nikolaj, nožar in pesmar

* 10. septembra 1819 v Ljubljani, † 16. novembra 1901 v Ljubljani.

Zanimanje za naravoslovje ga je privedlo v stike z Dežmanom, Erjavcem in tujimi naravoslovci in naravoslovnimi društvi. Zbirateljska vnema ga je za jamsko favno vlekla v jame. Poskušal se je tudi v pesništvu (izza mladih let je pisal nemške, pozneje tudi slovenske pesmi). Čeprav nem-

škega (židovskega) rodu, je bil po srcu »Kranjec« (prim. Levstikovo pripovedko Doktor Bežanec v Tožbanji vasi, kjer je H. kot doktor Pipec).

Viri:

SBL I: 329. (M. A.) Sl. in del zapuščine v Narodnem muzeju v Ljubljani.

H O L C, Janez, dr. sc., dipl. ing. kemije
* 10. marca 1952.

Kot študent se je priključil JS PD Železničar (l. 1971) in se kmalu izkazal kot vsestranski jamar. Že naslednjo sezono je sodeloval pri raziskovanju Brezna pri gamsovi glavici. Na-

čelnik sekcije je bil leta 1973 — v času, ko je bila jamarska skupina železničarjev na višku delovanja. Raziskoval je predvsem na južnem robu ljubljanskega barja.

H O S T N I K, Slavko, rudarski tehnik
* 3. maja 1961 v Celju.

Je eden od najstarejših članov Jamarskega kluba Speleos, Titovo Velenje, kasneje prešel v Šaleški jamarski klub Podlasica. Njegov predsednik je od leta 1984.

Raziskuje v območju Šaleške doline in zgornje Savinjske doline.

Osebna informacija.

H R I B A R, Franc, biolog
* 5. decembra 1915 v Ljubljani.

Na Inštitutu za raziskovanje krasa je bil od l. 1952 do 31. 12. 1961, ko je odšel na Hidrometeorološki zavod do 1982.

Sodeloval na I. speleološkem kongresu v Postojni, na kongresu avstrijske speleološke zveze v Salzburgu in na Dunaju, na simpozijih o sledenju podzemskih voda v Grazu in Freiburgu in na simpoziju o problemih varstva voda v Beogradu ter drugod.

Ukvarjal se je predvsem s problematiko sledenja in s kakovostjo kraške

podzemeljske vode ter jamarsko tehniko.

Raziskoval je Prestranški in Slavinski ravniki, Habečkov brezen, postojnski in predjamski sistem, ledenice v Trnovskem gozdu, Jazben in Labodnico. Sodeloval pri raziskavah podzemeljskega toka Notranjske Reke, Ljubljanske, podzemeljskih voda Vojskarske planote, Matarskega podolja ipd. Kot prvi raziskal 228 jam.

Bibliografija:

- 1953: V Magdalensko brezno. Lj. dnevnik, 18. 11.
1952: Postojnski jamski muzej. Slovenski Jadran, 11. 1. 1952.
1955: Habečkov brezen. Acta carsol. I., 25—39 (soavtorja France Habe in Pavle Štefančič).
1955: Podzemeljski svet Prestranškega in Slavinskega Ravnika. Acta carsol. 1, 91—147 (soavtorja France Habe in Roman Savnik).

- 1955: Raziskave odtočnega sifona Pivke v Pivki jami. *Acta carsol.* 1, 167—172 (soavtor France Habe).
- 1955: Tehnika raziskovanja jam. Prvi jug. spel. kongres, 1954, 119.
- 1955: Raziskovanje Postojnske jame. *Tur. v.* 3, 313—316.
- 1955: Hidrografija Črne jame. *Proteus*, 18, 15—18 (soavtor Ivan Michler).
- 1959: Prispevek k poznavanju podzemeljske Pivke. *Acta carsol.* 2, 157—195 (soavtor Ivan Michler).
- 1959: Najgloblja brezna v Jugoslaviji. *Naše jame*, 1, 29.
- 1960: Sistem Postojnskih jam. *Proteus*, 22, 193—200 (soavtor Ivan Michler).
- 1960: Jazben. *Naše jame*, 1/2 (s P. Habičem).
- 1962: Jama Čednikova kašča. *Proteus*, 24, 201—206 (soavtor Ivan Michler).
- 1962: Temperatur und Vegetationsumkehrungen in Trnovski gozd. VIe Congr. Intern. de Météorologie Alpine, 347—352, Beograd.
- 1963: Draga pri Ponikvah. *Acta carsol.* 3, 85—101 (soavtorja Srečko Grom in Roman Savnik).
- 1963: Trnovski gozd in njegova zaščita. *Varstvo narave*, 2.
- 1965: Sajevoško polje. *Geogr. v.*, 36, 13—49 (soavtor France Habe).
- 1966: La détermination de la fluoresceine dans aide de solutions concentrees de fluoresceine sur charbon activ. *La Houille Blanche*, Grenoble (in F. Bidovec, J. Perkavec in A. Pollak).
- 1967: Absorbitivne Ultramikro-Methode zur Bestimmung des Fluorescein im Wasser. Fachtagung über Anwendung von Markierungstoffen zur Verfolgung Unter. Wass., 1966, Graz (in J. Perkavec in A. Pollak).
- 1967: Nova metoda za ugotavljanje podzemeljskih vodnih zvez s pomočjo koncentriranja fluoresceina. Zbornik radova povodom 20 godina rada hidrometeorološke službe Jugoslavije, Beograd.
- 1972: Hidrologische und hydraulische Gesichtspunkte bei Markierungsversuchen. 2. Intern. fachtag. zur Unters. unterird. wasserwege mittels künstlicher und natur. Markierungsmittel. Freiburg. *Geol. Jrb. C*, 2 Hannover (z F. Bidovcem).
- 1973: Nekaj predhodnih fizikalno-kemijskih raziskav v kraškem padavinskem območju Ljublanice 3. SUWT, Poročila 1.
- 1973: Predlog programa sledenja v kraškem porečju Ljublanice 3. SUWT, Poročila 1.
- 1974: K programu sledilnih poizkusov. 3. SUWT, Poročila 2.
- 1974: Program sledilnih poizkusov v zaledju izvirov Ljublanice 3. SUWT, Poročila 4.
- 1976: Realisation and Results of Combined Water Tracing Test, 1975. Underground water tracing, 3 SUWT, Ljubljana.
- 1976: Markierung unterirdischer Wässer. Untersuchungen in Slowenien 1972—1975 (s soavtorji). *Steir. Beitr. Hydrogeol.*, Graz.

HORVAT, Alojz, gradbeni inženir

* 21. junija 1885, † 22. marca 1974.

Zanimal se je za dinamiko in procese zakrasevanja in posledice zakrasevanja kot faktorje, ki odločilno vplivajo na gospodarstvo na kraškem svetu. Zanimala ga je kraška ilovica kot eden od faktorjev pri gradnji na kra-

su. Znana je njegova zbirka fotografij, posnetkov istega motiva v več zaporednih letih in sprememb v kraškem reliefu. Sodeloval je z jamarji pri raziskavah na Dolenjskem in v Beli krajini.

Bibliografija :

- 1950: Kraško polje pri Žalni. NJ, 1, 53—57.
 1955: Dinamika v kraških tleh. 1. jug. spel. kongres. 106—109.
 1955: Samotarji. Proteus, 281—283.
 1955: Preučevanje krasa. Proteus, 7—11.
 1955: Prepadina v Pretljah. Proteus, 52—53 (z I. Gamsom).
 1956: Grezi. Proteus, 243—247.
 1958: Požiralniki, Proteus, 20, 233—237.

Knjige :

- 1953: Kraška ilovica, njene značilnosti in vpliv na zgradbe, DZS, Ljubljana.

HUDOKLIN, Andrej, dipl. biolog.

* 11. oktobra 1959 v Novem mestu.

V novomeški klub je pristopil leta 1981 in oživil raziskovalno dejavnost. Sodeloval in vodil je predvsem raziskave na območju Kočevskega Roga. Prav tako sodeluje pri raziskavah onesnaženih voda in kraških objektov v občini. Bil je udeleženec klubske raz-

iskovalne odprave na Grmeč, zah. Bosna, v letih 1983, '84, '85. Za raziskovanje podzemne favne Tominčevega studenca je prejel Krkino nagrado. Prvopristopnik v 55 jam.

Bil je predsednik med leti 1983—84.

Osebna informacija.

Bibliografija :

- 1984: Raziskave podzemne favne v zaledju Tominčevega studenca, BTF — Biologija, Ljubljana (diplomska naloga).

ISTENIČ, Lili, dr. sc., biolog

* 12. aprila 1931 v Ljubljani.

Po diplomu se je posvetila zoologiji strunarjev, v zadnjih desetletjih pa raziskuje predvsem okolje, v katerem živi člov. ribica, pa tudi njegovo morfologijo in fiziologijo.

O svojih raziskavah poroča na domačih in tujih speleoloških kongresih in sodeluje s specialisti različnih strok.

Društveno z jamarji ni povezana.

Bibliografija :

- 1971: Izhodišče za reševanje ekološke problematike človeške ribice (*Proteus anguinus* Laur. 1768). Bio. Vestnik, 19, 125—130.
 1974: Poraba kisika pri močerilu (*Proteus anguinus*). Acta carsologica, VI, 22, 301—305 (in A. Sojar).

- 1974: Riboflavin as »Pigment« in the skin of *Proteus anguinus* Laur. Naturwissenschaften, 1, 12, 686—687 (in I. Ziegler).
- 1976: Anatomske raziskave membranskega labirinta pri močerilu (*Proteus anguinus* Laurenti, Urodela, Amphibia). Razprave SAZU, XIX, 2, 22, 58 (in B. Bulog).
- 1976: Endolimfatični organ pri močerilu (*Proteus anguinus* Laurenti, Urodela, Amphibia). Biol. Vestnik, 24, 53—60.
- 1976: Der Grottenolm in Freiheit und Gefangenschaft. DGHT — Rundbrief Nr. 49 — Tagung, Basel.
- 1979: Strukturne diferenciacije ustno-žrelne sluznice pri močerilu (*Proteus anguinus* Laur.). Biol. Vestnik, 27, 1—12 (in B. Bulog).
- 1979: Prilagoditve močerila na energetske pogoje v okolju. Zbornik Biologija danes-jutri, 14—16, Ljubljana (in A. Sojar).
- 1979: Funkcionalna morfologija kože močerila (*Proteus anguinus* Laur.) (in B. Bulog). I. c.
- 1979: Raziskave močerila (*Proteus anguinus*) z ekološkim izhodiščem. I. c.
- 1979: Pomanjkanje kisika v Putickovem jezeru Planinske jame. Acta carsologica, 8 (1978), 334—352.
- 1980: Kristalografska in SEM analiza otokonijev v notranjem ušesu pri močerilu (*Proteus anguinus*, Urodela, Amphibia). Zbornik YUSEM 80, 40—41.
- 1980: Proteus — živi zaklad Postojnske jame. Naše jame, 22, 49—54.
- 1981: Upoštevanje hidrokemijskih parametrov pri proučevanju adaptacij pri močerilu (*Proteus anguinus* Laur., Urodela, Amphibia). Zbornik 8. jugoslovanskega speleološkega kongresa, 139—142, Beograd.
- 1982: Point de départ pour la recherche de l'adaptation du Proteé. Bull. Soc. Herp. Fr., 22, 9—16.
- 1982: Données de base pour l'étude de l'adaptation du protéé. Bulletin de la société herpetologique de France, 2 trimestre, 22, 9—15.
- 1983: Nekatere ultrastrukturne značilnosti kože močerila (*Proteus anguinus* Laur., Urodela, Amphibia). Zbornik YUSEM 83, 97—98, Kranjska gora.
- 1983: Staro in novo o proteju. Proteus 46/2, 80—83.
- 1984: Vprašanje čutne sposobnosti proteja (*Proteus anguinus* Laur.) ob odkritju ampularnih elektroreceptorjev. Zbornik 9. jugoslovanskega speleološkega kongresa, 513—520, Karlovac.
- 1984: Some evidence for the ampullary organs in the European cave salamander *Proteus anguinus* (Urodela, Amphibia). Cell and Tissue Research 235, 394—402, Springer-Verlag (in B. Bulog).
- 1984: Podatki o nekaterih težkih kovinah v tkivih proteja (*Proteus anguinus* Laur.), 9. jug. spel. kongres (in M. Dermelj in L. Kosta), 579—586.
- 1986: The discovery of the ampullary organs in cave salamander *Proteus anguinus* Laur. (Urodela, Amphibia). Communications 9. Congr. Int. de Espeleologia, Barcelona, 104—106.
- 1986: Evidence of hypoxic conditions in the habitat of the cave salamander *Proteus anguinus* in the Planinska jama. Communications 9. Congr. Int. de Espeleologia, Barcelona, 110—112.
- 1986: First Light-microscopic Findings on the Ovaries of the European Cave Salamander *Proteus anguinus*. Boll. Zool. Vol. 53 — Suppl. 1986, str. 104 (izvlečki 51. kongr. zool. Italije in biospel. simpozij).
- 1986: O najdbi črne človeške ribice: Črni močeril še pod drobnogledom. DELO, str. 8 »Znanje za razvoj«, 25. 11. 1986 (in B. Bulog).

JAKOPIN, Primož, mag. sci., dipl. matematik

* 30. junija 1949 v Ljubljani.

Član jamarskega društva od leta 1966. Delaven je bil na obrobju Planinskega polja, pri raziskavah Najdene jame, v Mačkovici in v Planinski jami. Ukvarja se tudi z jamsko fotografijo.

Leta 1979 je izdelal numerični model za ponazoritev kraških objektov, predvsem namenjen merjenju prostor-

nine jam. O tem je poročal na evropskem stereološkem kongresu v Ljubljani (1981) in na mednarodnem speleološkem kongresu v Bowling Greenu (1981). Pripravil strokovne osnove za prenos podatkov Jamskega katastra MRK v računalniško obliko in je avtor ustreznega programa.

Osebna informacija.

Bibliografija:

- 1972: O numeričnem vrednotenju kraških objektov. 6. jug. spel. kongr., 41—42.
 1979: O nekaterih pojmihi v zvezi z jamskim prostorom. Glas podzemlja, 17—18.
 1981: Stereological evaluation of cave space. Proc 3rd Eur. Congr. Stereology, 621—628, Ljubljana.
 1981: On Measuring caves by volumes. Proc. 8th Intern. Congr. Speleol., 270—272.
 1983: O novih možnostih pri merjenju jam. NJ, 25, 105—107.
 1983: Caves, Volume and ... Stalagmit. mimorad. pril., 24—27.
 1983: Informatisation d'un fichier de cavités-l'exemple de la Slovenie, Yougoslavie. Spélunca, Memoires, 13, 35—36. Summary (in A. Kranjc).
 1984: Jamski kataster v računalniški obliki. Naš krš, 10, 16—17, Sarajevo (in A. Kranjc).
 1984: Krasoslovna zbirka podatkov. Acta carsol., 12, 139—135 (in A. Kranjc, I. Kenda ter M. Kranjc).

JANČIGAJ, Tomaž, zdravnik

* 15. aprila 1943.

K jamarjem je pristopil kot dijak leta 1959 ter je aktivno sodeloval v društvenem življenju. Med leti 1968 in 1972 je bil načelnik JS PD Železničar v Ljubljani.

Organiziral in vodil je številne akcije v Julijske Alpe in na Kočevsko, kjer je želel podrobneje raziskati predvsem območja Roga.

JELINČIČ, Zorko, učitelj

* 5. marca 1900, † 13. julija 1965

Vodja narodopisnega oddelka študijske knjižnice v Trstu. Alpinist, predsednik Slovenskega planinskega

društva v Trstu 1955—1965. Leta 1951 je oživel jamarski odsek SPD v Trstu, zbiral podatke o zgodovini jamarstva

na Primorskem, preverjal in zbiral domača imena na Tržaškem krasu. Lotil se tudi toponomastične karte tržaškega ozemlja.

Viri:

NJ, 8, 1966, 91—92, PV 65/11, 481 s fotogr., PSBL, 583.

Bibliografija:

- 1957: Skrivnosti našega krasa. Tržaški kras — porečje reke Timave. Koledar slov. Koroške. 1958, 93—99, Trst.
 1959: Meteorološka postaja v Jami v Borštu na Tržaškem. NJ, 1, 37.
 1961: Planinski klub Krpelj. NJ, 2 (1960), 13—15.
 1962: Pokriti so potoki. Jug. koledar, 89—97, Trst.

JELOVŠEK, Jože, podjetnik in posestnik

* 25. februarja 1898 na Vrhniki, † 5. marca 1937 na Vrhniki.

Lastnik opekarne na Vrhniki, imel tudi večje posestvo in več obrtnih delavnic.

Med ljudstvom še vedno slovi po svoji radodarnosti in širokem srcu. Bil je strasten lovec in gasilec, kljub temu, da se s svojo težo nikjer ni mogel posebno uveljaviti. Bil je mecen številnih akcij, med drugim je podpiral tudi jamarje in se nekaterih akcij tudi sam udeleževal.

Njegova žena Eleonora (* 21. 2. 1908 v Linzu, Avstrija, † 19. 12. 1960 na Vrhniki), uradnica, je bila 5. oktobra 1929 botra prvega jamarskega čolna »Nada«, ki ga je Jelovšek kupil jamarjem. Tudi sam je imel svoj čoln.

Viri:

Proteus, 47/3, 1984.

JENC, Anton, tehnik

* 18. maja 1950.

Kot dijak železniške šole je stopil v vrste JS PD Železničar leta 1969 in je bil nepogrešljiva gonilna sila na vseh večjih akcijah.

Njegova odlika so bili požrtvovalnost, neutrudnost (od tod tudi njegov

vzdevek Žila), izjemno tovarištvo in dobrosrčnost. Bil je zelo dober in natančen jamski kartograf. Zlasti so ga privlačile jame v Alpah in na Dolenjskem. Več prispevkov je objavil v Biltenu JKŽ. Prvopristopnik v 66 jam.

JENKO, Franc, dr. sc., gradbeni inženir
* 30. januarja 1907, † 27. septembra 1987.

Ko se je okoli leta 1950 zaposlil na Komiteju za vodno gospodarstvo — kasneje Zavodu za vodno gospodarstvo, je prišel v stik s krasom in projektiliral večja vodnogospodarska dela. Znani so njegovi načrti za izrabo voda na Cerknškem in Planinskem polju s HE na Verdu. Okoli leta 1958 je promoviral s tezo Hidrogeologija in vodno gospodarstvo krasa.

Bibliografija:

- 1952: Dragoceno raziskovanje krasa. Lj. Dnevnik, 22. 11. 1952.
1953: Neizkoriščeni zakladi porečja Ljubljane. Slov. poročevalec 24. 9. 1953.
1953: Vodno gospodarstvo. Gradbeni vestnik, 15—16.
1953: Hidrologija in vodno gospodarstvo krasa. Gradb. v., 22—23.
1955: Vloga speleologije v našem vodnem gospodarstvu. 1. jug. spele. kongres, 1954, 117—119.
1959: Poročilo o novejših raziskavah podzemeljskih voda na slovenskem krasu. Acta carsol., 2, 209—227.
1966: Stalna ojezeritev Cerknškega jezera. Tur. v., 1, 24.

Knjiga:

- 1959: Hidrogeologija in vodno gospodarstvo krasa. DZS, Ljubljana.

JERŠINVIČ, Josip pl. Löwengreif
* 1775, † 1847.

Bil je okrožni blagajnik v Postojni in takrat se je začel zanimati za jame. Pričel je z raziskovanjem Postojnske jame. Leta 1797 je v Črni jami našel človeško ribico.

Leta 1816 je ob obisku cesarja Franca I. dal jamo razsvetliti. Sam je raziskal Imenski rov in našel človeško okostje, ki si ga je nekaj dni kasneje ogledal tudi njegov prijatelj F. Hohenwart. Danes o najdbi ni drugih

podatkov. Ob tem času je Luka Čeč odkril nadaljevanje.

Do septembra 1823 je bil blagajnik in upravnik Postojnske jame.

Zaradi zasluga pri ureditvi jame je prejel nagrado — briljantni prstan avstrijskega in ruskega cesarja. Zaradi nevoščljivosti pa je odstopil in jami odtlej le občasno nudil pomoč.

Viri:

- PSBL 7/1981, p. 589; NJ, 2, s sliko.

JOSIPOVIČ, Draško, dipl. arheolog

* 3. maja 1959, Kranj

Član DZRJ Kranj od leta 1976. Vpisal podiplomski študij kvartarologije (paleolitik in mezolitik) na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Sodeloval pri arheoloških raziskavah v Ajdovski jami

(Krško), Divjih babah (Idrija), Mali Triglavci (Divača), Smolučki pečini (Novi Pazar), Šalitreni pečini (Valjevo).

Bibliografija:

- 1980: Častitljiva jama nad Kolnico — novo arheološko najdišče. *Globine Gorenjske* 2, 31—34. (soavtor: J. Jocif).
- 1981: T. F. Lynch, Guitarrero Cave. — Early Man in the Andes. *Arheološki vestnik* 32, 654—655.
- 1981: H. Laville, J. — Ph. Rigaud, J. Sackett, Rock Shelters of the Perigord. *Arheološki vestnik* 32, 655—656.
- 1981: Sp. Lipnica — Častitljiva jama. *Varstvo spomenikov* 23, 259—260, (soavtor: J. Jocif).
- 1982: Najstarejši zapis o kraških jamah iz okolice Žirov. *Loški razgledi* 29, 151—155.
- 1982: Kranj — Tular. *Varstvo spomenikov* 24, 202—203.
- 1983: Paleolitske najdbe v jamah Dolenjske. *Naše jame* 25, 11—15.
- 1983: Laznikarjeva zijalka nad Golnikom — potencialna paleolitska jamska postaja. *Naše jame* 25, 17—21.
- 1984: Dolenja vas pri Cerknici — Skednenca. *Varstvo spomenikov* 26, 226, (soavtor: T. Schein).
- 1984: S. in M. Brodar, Potočka zijalka — visokoalpska postaja aurignacijskih lovcev. *Zgodovinski časopis* 38, 24—242.

JUREČIČ, Jože-Koko, profesor fizike in matematike

* 7. marca 1948, † 5. aprila 1978

Član DZRJ od leta 1969, dolgoletni blagajnik tega društva. Zanimale so ga predvsem podzemeljske skrivnosti na tržaškem krasu. Udeležil se je raz-

iskav na Kaninu in v Pološki jami. Prvopristopnik v 92 jam.

Glej: NJ, 19 (1977).

Bibliografija:

- 1974: Mednarodna jamarska ekspedicija balkanskih držav v Bolgariji, NJ, 16, 114—115, 12.—18. avg. 1973.
1975. 4. mednarodni jamarski tabor v Bolgariji. 16.—18. 6. 1974, NJ, 17, 199—200.

K A T E R N, Janko

* 16. maja 1904.

Domačin s Planine pri Rakeku, ki si že dolga leta prizadeva za turistični napredek Planine in Planinske jame in je dolga leta vodil v jamo domače ali tuje obiskovalce.

Dober poznavalec lokalne zgodovine, saj je dolgo zbiral material za kroniko Planine.

Kot otrok spremljal nekatere takratne raziskovalce v Planinsko jamo in v jame v okolici.

Vir:

NJ, 26, 123, s fotogr.

K E B E, Gregor, kmet, samouk, prijatelj narave z Dolenjega jezera

* 12. marca 1799, † 20. junija 1885.

Bil je razumen in zvedav kmet. Ob opazovanju narave in pojavov v naravi je prišel do jasnih predstav in realnih razlag. Kebe je za okrajno glavarstvo v Planini sestavil popis Cerkniškega jezera, ki ga je leta 1860 ponatisnil v Novicah. Ta opis sicer ni prvi v slovenščini, je pa eden redkih, delo domačina in poznavalca razmer in krajev. V tistih časih so se cerkniški domačini sami lotili melioracij jezerskega dna, še pred kasnejšimi strokovnimi in uradnimi ukrepi in posegi.

Kebe piše, da so razstreljevali ustja požiralnikov in jih nižali. Pisec je takrat sklepal na podzemeljske vodne zveze in ve, da nekatere vode odtekajo na Planinsko polje, druge pa naravnost na Ljubljansko barje, v izvire v Bistri. Za povezavo Vodonosa in Bistre pravi, da je po »skušnjah potrjena«. Cerar ob raziskovanju Križne jame piše, da je njegov čoln krmaril 1826 neki Kebe iz Cerknice. Komajda lahko dvomimo v to, da je to »naš« Kebe.

Leta 1847 je vodil prvo jamarsko odpravo v Veliko Karlovico. Leta 1850 je obiskal Karlovico s čolni, kot jih

sedaj imajo na Cerkniškem jezeru, le manjši so bili. Pri raziskavah leta 1877 je uporabil 5 m dolg čoln.

Sprva je šel v Karlovico pogledat, kaj tam voda maši. Prišel je le kakih 160 m daleč, vendar se je naslednje dni zopet odpravil v jamo, prvič s skupino 8 fantov in s čolnom, da so se prepeljali čez prvo jezero. Za naslednjo odpravo je naredil lahek čoln, da so ga lahko prenašali. Z dvema prijateljema so prišli kakih 380 m daleč. Podzemeljskega toka so se lotili tudi z druge strani, prodirali so v Zelške jame in jih pregledovali tri dni. Kot prvopristopniki so bili torej že v večjem delu dotlej znanih jam.

Odprave z več udeleženci, čolni, merjenjem jam in niveliranjem so bile takrat in še dolgo kasneje zelo redke. Tudi opisi še niso povsem natančni, pa tudi znani niso bili, vendar pa so ta raziskovanja bila osnova drugim večjim raziskovanjem.

Ker je bil nenavadno spreten in nardarjen risar in imel smisel za topografijo, je nanj postal pozoren A. Schmidl, in Kebe je tudi zanj risal.

Glej: SBL, 3, 1928, Obzornik, 8/11.

Bibliografija :

1860: Popis Cerkniškega jezera. Novice, gospodarske, obrtniške in narodne (Kmetijske in rokodelske novice), 18, list 34, str. 267—268, list 35, str. 274—275, list 36, str. 283—, list 38, str. 298—299, list 39, str. 308—309, list 41, str. 327—328.

K E N D A, Ivan, inženir rudarstva

* 24. julija 1943 v Idriji.

Obiskoval učiteljišče v Tolminu (maturitetna naloga 1964 »Kras na Tolminskem«). 1979 diploma I. stopnje na Odseku za rudarstvo, FNT — Montanistika ljubljanske Univerze (Izmera kraške jame »Najdena jama«).

Od 1963 član JD Idrija.

Odkril nadaljevanje Pološke jame (1964), sodeloval pri njenih raziskavah, pri odkritju Reke v Kačni jami in pri raziskovanju Kačne jame. Med prvimi v 90 jamah.

Od 1972—85 delal na Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni, kjer se

je ukvarjal predvsem z meritvami jam ter bil vodja Jamskega katastra. Predavatelj na jamarskih tečajih. Strokovnjak za natančne izmere jamskih prostorov (Škocjanske jame, Postojnska, Najdena jama, Vilenica, Divaška, Kačna jama, Gradišnica), miniranje v podzemlju ter za tehnično opremo jam. Sodeloval tudi pri raziskovanju jam na Peloponezu.

Po njem se imenuje prehod »Kendova luknja« v Pološki jami in »Ivanovo jezero« v Kačni jami.

Bibliografija :

- 1973: Odkritje Notranjske Reke v Kačni jami. — Planinski vestnik, 73, 111—115.
- 1974: Odkritje toka Notranjske Reke v Kačni jami pri Divači. — Naše jame, 15, 41—46 (in J. Petkovšek).
- 1975: Osnovna speleološka karta Slovenije, 1. nadaljevanje. — Naše jame, 17, 137—150 (in P. Habič, R. Gospodarič, A. Kranjc).
- 1975: Osnovna speleološka karta Slovenije, 2. nadaljevanje. — Naše jame, 17, 151—171 (in P. Habič, R. Gospodarič, A. Kranjc).
- 1977: Les grandes cavités mondiales — Yougoslavie. — Spelunca, 61—64 (in A. Kranjc, S. Božičević).
- 1978: Osnovna speleološka karta Slovenije, 4. nadaljevanje. — Naše jame, 19, 43—57 (in P. Habič, R. Gospodarič, F. Habe, A. Kranjc, F. Šušteršič).
- 1978: Jama pod Rdečo skalo (Mangartska jama). — Planinski vestnik, 78, 209—211 (in A. Kranjc).
- 1979: Neke osobenosti teodolitskih mjerjenja kraških jama. — Naš krš, 5, 97—102.
- 1980: Odrplo se je novo brezno. — Proteus, 43, 41—43 (in A. Kranjc).
- 1981: Nekaj rezultatov speleološkega kartiranja Slovenije. — 8. Jugoslovanski speleološki kongres, 45—49 (in P. Habič).
- 1983: Krasoslovna zbirka podatkov. — Acta carsologica, 12, 139—151 (in P. Jakopin, A. in M. Kranjc).
- 1984: Višinska izmera Kačne jame. — 9. jugoslovanski speleološki kongres, 411—416.

KENK, Roman, dr. sc., biolog, zunanji dopisni član SAZU
* 25. novembra 1898 v Ljubljani.

V Gradcu je študiral biologijo in tam leta 1921 tudi doktoriral. Istega leta se je zaposlil na zoološkem inštitutu na filozofski fakulteti v Ljubljani. Za docenta je bil izvoljen leta 1926, za izrednega profesorja pa leta 1937. Predaval je primerjalno anatomo.

Leta 1938 se je preselil v Portoriko, kjer je delal na oddelku za biologijo tamkajšnje univerze kot profesor vse do 1948. leta. Nato se je zaposlil v Kongresni knjižnici v Washingtonu, ZDA, na oddelku za zoologijo nevretenčarjev pri Smithsonian institutu.

Kenk je bil tajnik leta 1924 obnovljenega Društva za raziskovanje jam in odtlej organizator dela. Že leta 1925 je preiskal Zlatico in Govic, jami, ki v katastru nosita številki 1 in 2. Prvopristopnik v 58 jam. Z Žurgo in Bohincem je sestavil načrt dela in obrazec terenskega zapisnika, ki velja še danes: ime, topografija, geologija, morfologija, hidrografija, meteorologija, gena, paleobiologija, biologija, odnos do človeka, fotografije itd.

Leta 1926 je napravil osnutek za zbiranje jamske bibliografije, vendar je delo zastalo. Ukvarjal se je tudi z jamsko fotografijo. Težišče njegovega strokovnega dela je bilo na raziskavah trikladnih vrtinčarjev (*Turbellaria*). Opisal je mnogo novih vrst in rodov iz

Slovenije, Jugoslavije in drugih delov sveta. Postal je znan strokovnjak. Posebno pozornost je posvetil speleobiologiji in odkril nekaj novih vrst v podzemeljskih vodah Jugoslavije in ZDA. S sodelovanjem dr. Albina Seliškarja je organiziral podzemeljski laboratorij v Podpeški jami na Dobrem polju in skupno sta leta 1931 objavila pomembno študijo o ekoloških razmerah v jamah, kar je bilo za tiste čase pionirsko delo.

Za slovensko favno je važno delo Sladkovodni trikladi iz jam severozahodnega dela Dinarskega krasa (1936), v katerem je temeljito obdelal vse najdbe trikladov iz slovenskih jam. Pri tem se ni omejil le na troglobiontske vrste, ampak je navedel tudi najdbe zunanjih vrst v podzemlju. Leta 1970 je izdelal seznam vseh rodov in vrst sladkovodnih trikladov na svetu. Ukvarjal se je tudi z razmnoževanjem in morfologijo teh živali z regeneracijo in ekologijo.

Po njem sta imenovana vrtinčarja, rod *Kenkia* Hyman 1937 in *Dendrocoelum kenki* Beauchamp 1937, postranici *Niphargus stygius kenki* Karaman S. 1952 in *Stygobromus kenki* Holsinger 1978. Družina vrtinčarjev se imenuje *Kenkiidae* Hyman od leta 1937.

Bibliografija:

- 1924: *Dendrocoeloides spelaea* sp. n. nov jamski triklad iz Slovenije. Rad Jugosl. Akad., knj. 230.
1930: Društvo za raziskovanje jam. GV, 1929—30.
1936: Sladkovodni trikladi iz jam severozahodnega dela Dinarskega krasa. Prirodoslovne razprave, 3 (1), 1, 29, Ljubljana.
1974: Index of the Genera and Species of the Freshwater Triclad (Turbellaria) of the World. Smithsonian Contributions to Zoology, No. 183.

KIAUTA, Boštjan, dr. sc., biolog
* 20. januarja 1937, Ljubljana

Biolog, redni profesor za citotaksonomijo in citofilogenijo nevretenčarjev na Državni Univerzi v Utrechtu, Nizozemska. V letih 1960—1961 je bil zaposlen kot speleobiolog v Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU v Postojni. V drugi polovici 50. in v prvih letih 60. let aktiven speleobiolog in jamar, predvsem proučeval ljubljansko okolico, postojnski in alpski kras. Leta 1960 organiziral z dr. F. Lebnom in s pomočjo Inštituta za raziskovanje krasa speleološko zbirko v Loškem muzeju v Škofji Loki.

Bibliografija:

- 1960: Pisatelj Ivan Tušek kot jamar. *Proteus* 22 (7), 184—185.
 1960: Nova vrsta netopirjev v slovenskih jamah. *Proteus* 23 (1), 27.
 1960: Nekaj o ekologiji jamskih ravnokrilcev. *Proteus* 23, 45—47.
 1960: Sistematski opis jam v okolici Škofje Loke. *Loški Razgledi* 7, 157—178 (s F. Lebnom).
 1960: Netopirji v loških jamah. *Loški Razgledi* 7, 179—183.
 1961: Iz zgodovine raziskovanja jam na Moravškem in v okolici Domžal. *Proteus* 23 (8), 213—216.
 1961: Avtobiografija Ferdinanda J. Schmidta. *Proteus* 23 (9/10), 269—270.
 1961: *Eptesicus serotinus* Schreiber ugotovljen v jami na Slovenskem. *Naše jame* 2 (1/2), 80.
 1961: Originalna najdišča hroščev v jamah na loškem ozemlju. *Loški Razgledi* 8, 183—184.
 1961: Brezno izvira Soče v Trenti. *Speleolog*, Zagreb 9, 21—22.
 1962: Ferdinand Schmidt, prvi raziskovalec jamskih živali. *Kronika* 10 (1), 54—59.
 1962: Mali podkovnjak. *Proteus* 24 (7), 187.
 1962: Brezno v Gabrovških Lazih pri Škofji Loki. *Proteus* 24 (8), 218—219.
 1962: Slovenska krasologija na razpotju. *Naši Razgledi* 11 (12), 228—229.
 1971: Cytotaxonomic notes on the endemic ground-beetles (Coleoptera, Adephaga: Carabidae) of the Dinaric Karst. I. *Carabus* (*Megodontus*) *caelatus schreiberi* Kraatz, 1877. *Genen Phaenen* 14 (3), 61—64 (s P. Brandmayr-om).
 1973: Cytotaxonomic notes on the endemic ground-beetles (Coleoptera, Adephaga: Carabidae) of southeastern Alps and the Dinaric Karst. II. *Carabus* (*Platycarabus*) *creutzeri rinaldoi* Meggiolaro, 1958, and *C. (Megodontus) croaticus croaticus* Dejean, 1826. *Genen Phaenen* 16 (3), 73—79 (s P. Brandmayr-om).
 1973: Osservazioni cariologiche sugli spermatociti di *Troglophilus cavicola* (Kollar, 1833) della grotta Cianeate presso Cavazzo Carnico, Friuli, Italia (Orthoptera: Gryllacridoidea: Rhabdophoridae). *Mondo Sotterraneo*, Udine 1972—1973: 29—36.

KLEPEC, Stanislav, elektromonter
* 3. 10. 1941, Belčji vrh — Črnomelj.

Aktiven jamar od ustanovitve kluba v Črnomlju v letu 1965. V začetnem obdobju je klub deloval kot sekcija jam. kluba iz Novega mesta. Od leta 1975 deluje samostojno kot Belokranjski jamarski klub Črnomelj. Predsednik kluba od ustanovitve (1966 do 1975). Zadolžen za klubski kataster,

ki šteje prek 220 jam in 100 izvirov. V letu 1966 in 1967 opravil tečaj za merjenje in nato fotografiranje jam. Sodeloval pri vseh večjih akcijah medklubskega pomena in bil avtor ali soavtor pribl. 150 zapisnikov in načrtov jam, predvsem v Beli krajini in na Dolenjskem. Sodeloval tudi v akcijah na Gorenjskem in Posavju, kjer je izdelal

več zapisnikov in sodeloval pri merjenju objektov. Prvopristopnik v 152 jam.

Predava po šolah, z diapozitivi, o jamarstvu in tudi o drugih lepotah domovine. Pod njegovim vodstvom je klub pripravil že več samostojnih razstav.

Bibliografija:

Redno dopisuje v Dolenjski list in občasno v Delo.

1968: Jama Kaščica nad Zapudjem NJ, 9/1967; 49—52.

1970: Rezultati jamarskih raziskav v Beli krajini NJ, 11/1969, 51—56.

1981: Človeška ribica tudi v Beli Krajini. III. Dolenjski jamarski tabor. Kostanjevica na Krki, 37—39.

KODRIČ, Vladimir (Mirko), šolnik in publicist

* 13. septembra 1898 pri Sv. Ivanu v Trstu, † 10. februarja 1976 v Piranu.

Kot Primorec je po dolgoletnem šikaniranju leta 1925 pobegnil v Jugoslavijo, služboval na Štajerskem, v Brežicah in v Kranju. Ker ga je zanimalo naravoslovje, je bil dodeljen srbskemu naravoslovnemu muzeju v

Bgd. Posvetil se je entomologiji in se specializiral za jamske hrošče. Društveno ni bil aktiven.

Po njem je imenovan jamski krošč *Duvalius kodrici* Scheibel, 1938.

Glej: PSBL, 8/93.

KOGOVŠEK, Janja, mgr. sci., kemik

* 2. aprila 1951 v Postojni.

Leta 1975 je končala študij kemijske tehnologije, leta 1979 pa magistrirala z nalogo Študij porazdelitve nekaterih elementov pri nastajanju sig v kraških jamah.

Posveča se preučevanju vertikalnega prenikanja vode v krasu (Planinska in Postojnska jama, Škocjanske jame,

Dimnice, Vilenica in Divaška jama), samočiščenju odpadne vode pri prenikanju itd. Ukvarja se tudi s študijem izločanja sige in analizira značilne oprhe, ki se pojavljajo v nekaterih jamah. Pri arheoloških raziskavah analizira značilne plasti.

Bibliografija:

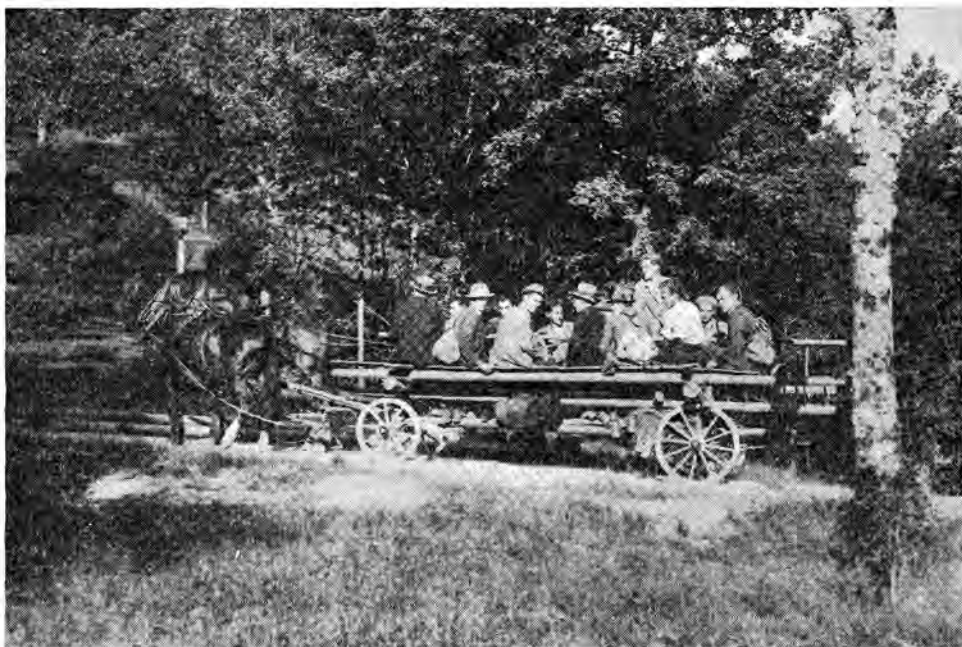
1976: Fluvio-glacial Cave Sediments — A Contribution to Speleochronology. 7th Intern. Spel. Congres, 240—243, Sheffield (in A. Kranjc).

1979: Percolating water karst denudation in the case of Postojnska an Planina jama. Actes du symp. intern. sur l'érosion karstique, UIS, 49—60, Nîmes.

- 1980: Vertikalno prenikanje vode v krasu na primerih Planinske in Postojnske jame Zbornik referatov 6. jug. simp. o HIG, knjiga 1, 199—207, Portorož, (soavtor P. Habič).
- 1981: Preučevanje vertikalnega prenikanja vode na primerih Planinske jame in Postojnske jame. Acta carsologica IX, 129—148, Ljubljana, (soavtor P. Habič).
- 1981: Porazdelitev nekaterih elementov pri nastajanju sig v kraških jamah. Acta carsologica IX, 111—127, Ljubljana.
- 1981: Raztapanje i izlučivanje kod vertikalnog pronicanja vode na krasu (Postojnska in Planinska jama). Osmi jug. speleol. kongres, 65—68, Beograd,
- 1982: Vertikalno oticanje vode na področju Planinske jame. Naš krš 10—11, 125—128, Sarajevo.
- 1982: Vertikalno prenikanje v Planinski jami v obdobju 1980/81. Acta carsologica X, 107—125, Ljubljana.
- 1983: Prenikanje vode in izločanje sige v Pisanem rovu Postojnske jame. Acta carsologica XI, 157—76, Ljubljana.
- 1983: Hidrogeologija in kraški izviri v Rakovem Škocjanu. Acta carsologica XI, 19—40, Ljubljana, (soavtorja R. Gospodarič in M. Luzar).
- 1983: Vertikalno prenikanje na območju Škocjanskih jam. Mednarodni simp. »Zaščita krasa ob 160-letnici tur. razvoja Škoc. jam«, 60—64, Lipica (soavtor M. Luzar).
- 1984: Vertikalno prenikanje vode v Škocjanskih jamah in Dimnicah. Acta carsologica XII, 49—65, Ljubljana.
- 1984: Kraške in hidrološke značilnosti Košanske doline ter njen prispevek k onesnaženosti notranjske Reke. Acta carsologica XII, 67—89, Ljubljana (soavtorja P. Habič in R. Gospodarič).
- 1984: Vertikalno prenikanje vode na matičnem Krasu v primerjavi s prenikanjem v Planinski in Postojnski jami. 9. Jug. speleol. kongres. 323—328, Zagreb.
- 1985: Vertikalno prenikanje padavinske in odpadne vode skozi strop Pivke jame. Naš krš, 11, 18—19, 39—46, Sarajevo.
- 1986: Kisli dež v Postojni. Življenje in tehnika, 37, 3, 45—46, Ljubljana (z A. Kranjcem).
- 1986: Korozija pri vertikalnem prenikanju vode. Acta carsologica, 14—15, 117—126, Ljubljana.
- 1986: Še o kislem dežju — tokrat v Postojni. Proteus, 48, 6, 233—234, Ljubljana (in A. Kranjc).
- 1986: Kisli dež v Postojni, Naše okolje, 1, 27—27, Ljubljana (in A. Kranjc).

Članki:

- 1977: Sedmi mednarodni speleološki kongres. Naše jame 19, 98—104 (z R. Gospodaričem, P. Habičem, A. Kranjcem, T. Novakom).
- 1987: Kisle padavine. Obzornik Prešernove družbe, 87, 6, 478—480, Ljubljana (z A. Kranjcem).

*Raziskovanje Kozlovke, 3. 9. 1929. Foto F. Bar.
Šesti z leve je I. Michler, v ozadju stoji B. Koman*

K O M A N, Boris, turistični delavec

* 9. februarja 1911, † 4. septembra 1982.

Med obema vojnama, ko je še študiral geografijo, je bil aktiven sodelavec DZRJ. Pod Melikovim vodstvom je opravljal nekatere raziskovalne naloge, npr. raziskovanje vodnih virov v Loškem potoku, v Cerkniški in Loški dolini.

Kot turistični delavec je kasneje mnogo potoval. Služboval je v Opatiji, Lovranu, Piranu, Rogaški Slatini in v Ljubljani.

Inform. vdove.

K O R E N Č, Drago, gradbeni tehnik

* 11. aprila 1957 v Logatcu.

Član logaškega društva od 1975, opravljal predsedniške in tajniške posele, organizator različnih dejavnosti v

društvu. Sodeloval pri raziskavah v Kačni jami, Paradani ter v Črni gori. Poroča v Logaških novicah.

KORENČAN, Zvone

* 23. februarja 1948 v Ljubljani.

Jamar od leta 1964 in gorski reševalec. Član DZRJ Kranj. Uvedel v jamarstvo alpinistično tehniko posebej

še v reševalno tehniko. Ukvarja se s prilagajanjem alpinistične opreme za jamarske potrebe.

Bibliografija:

- 1979: Poročilo o razvoju dvokolutne varnostne zavore. NJ, 20 (1978), 69—71.
 1980: Poročilo s 5. mednarodne konference jamarskih reševalcev v Zakopanah na Poljskem v dneh od 1.—6. okt. 1979. NJ, 21, 92—94.
 1982: Dvokolutna varnostna vrva zavora. NJ, 23—24, 59—66 (in T. Planina, M. Preisinger).

KOROŠEC, Josip, dr. sc., arheolog

* 13. oktobra 1909 v Ljubljani, † 11. marca 1966 v Ljubljani.

Maturiral 1929 in 1936 diplomiral iz klasične filologije na univerzi v Beogradu. Iz arheologije se je specializiral v Pragi, kjer je leta 1939 promoviral na Karlovi univerzi z disertacijo Ljubljansko barje. Leta 1947 je bil imenovan za izrednega in 1951 za rednega profesorja za prazgodovinsko in staroslovansko arheologijo na ljubljanski univerzi, kjer je ustanovil in vodil Oddelek za arheologijo na filozofski fakulteti.

J. Korošec je mnogo izkopaval in vzgojil vrsto arheologov. Častno je

zastopal slovensko arheološko znanost doma in v tujini. V svojih sintetičnih delih o rezultatih in problematiki starejših prazgodovinskih kultur se je močno opiral tudi na jamske najdbe in monografsko obdelal tudi izkopanine iz Ajdovske jame in Predjame.

Viri:

Arheološki vestnik 17, 1966, 5—15. Ljubljana.
 Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih delavcev SAZU. Ljubljana 1976.

Bibliografija:

- 1946: Pečina Hrustovača, novi lokalitet slavonske kulture. Glasnik Zemaljskog muzeja 1 (n. s.); 7—37, Sarajevo.
 1952: Fragment vaze kulturne skupine Bükk, najden v Vlaški jami. Arheološki vestnik 3, 289—295, Ljubljana.
 1953: Kulturne ostaline v Ajdovski jami pri Nemški vasi. Razprave 1. razr. SAZU, 3, 45—87, Ljubljana.
 1955: Arheološke ostaline v jugoslovanskih jamah po paleolitski dobi. Prvi jugoslovanski speleološki kongres, Ljubljana, 87—93.
 1956: Arheološke ostaline v Predjami. Razprave 1. razr. SAZU, 4, 1—64. Ljubljana.
 1957: Zanimive upodobitve na keramičnih fragmentih iz »Grapčeve spilje« na Hvaru. Arheološki vestnik 8, 3—8, Ljubljana.
 1957: Stražbenica v Danilu pri Šibeniku. Arheološki vestnik 8, 48—64. Ljubljana.

1959: Lubnik — pečina Kevderc. Arheološki pregled 1, 17—18, Beograd.

1960: Neolit na Krasu in v Slovenskem Primorju. Zgodovinski časopis 14, 5—34, Ljubljana.

1961: Novi rezultati kod istraživanja arheologije u kraškim pećinama Slovenije. Drugi jugoslovenski speleološki kongres, Zagreb, 139—142.

KOSIČ, Stanko, zidar, gradbeni podjetnik

* 15. julija 1939 v Mirnu pri Gorici.

Zanimanje za jame se mu je vzbudilo takrat, ko je še kot mladeček po Krasu zbiral staro železo, ostanke iz prve vojne. Umetne in naravne jame so bile pravi zaklad vojaškega materiala, ki pa je bil dostopen le pogumnim, ki so se brez strahu spuščali v globino in na površje prinašali to, s čimer so se preživljali. Ob tem je spoznal, da jame niso zanimive le zaradi gospodarskih učinkov, da imajo tudi svoje naravne lepote in zanimivosti.

Leta 1967 se je vključil v jamarsko društvo L. V. Bertarelli iz Gorice.

11. oktobra 1972 je bil med soustanovitelji jamarske skupine Kraški krti, ki je bila sekcija Slovenskega planinskega društva iz Gorice. Do leta

1982 je bil podpredsednik kluba, od takrat pa je predsednik.

Zanima ga fotografija in filmanje, zgodovina krasa, kultura in arheologija.

Aktivno je sodeloval pri odkrivanju in raziskovanju Kraljice Krasa, arheoloških znamenitosti jam Podgriže in Vivišče št. 1, pa še drugih.

Od 1984 nosi zlato častno značko JZS, leta 1985 pa mu je sekcija Naturfreunde iz Beljaka podelila zlato častno značko za zamisel, pobudo, organizacijo in izpeljavo trojnega jamarskega srečanja med Koroško, Slovenijo in Posočjem.

Leta 1975 je izdelal film Doberdobski kras, S 8, 20 min, barvni.

Osebna informacija.

KOTLUŠEK, Ivan, gradbeni inženir

* 1. februarja 1896 v Ljubljani, † 26. maja 1944.

Maturiral na realki leta 1914, diplomiral na tehnični fakulteti leta 1926.

Konec prve vojne je bil vpoklican v vojsko, kmalu je bil na italijanski fronti ujet in odpeljan v ujetništvo na Angleško.

Po vojni služboval sprva v nekem reklamnem podjetju, zatem pa v hidrotehničnem sektorju nekdanje banške uprave, v oddelku za vodovode.

Projektiral je vodovod za Belo krajino, obnovo vodovoda v Kranju, vodovod za Stari trg ob Kolpi, vodovod za Ribnico, Cerklje in na Globočcu za Suho krajino, Podbrezje, Koroško Belo in večje število manjših vodovodov.

Zaradi delovanja v odporiškem gibanju so ga leta 1944 zaprli. Dne

26. maja 1944 je v policijskih zaporih umrl.

Leta 1930 je teodolitsko izmeril Logarček pa tudi sicer je aktivno sodeloval pri raziskavah na Dolenjskem in Notranjskem.

Glej: Spominski almanah s fotogr.; ing. K. Puppis, sin Vlado.

KRAIGHER, Alojz, trgovec v Postojni

* 10. junija 1849 v Postojni, † 20. oktobra 1903 v Postojni

Član jamske komisije in načelnik odbora za upravo premoženja.

Bil je med soustanovitelji Antrona v Postojni.

Člani Antrona so leta 1889 odkrili Otoško jamo (Vilhar) in raziskovali Ruglovco (Lavrenčič), 1890 so odkrili povezavo med Tartarjem in podzemeljsko Pivko, leta 1891 preiskali podzemeljsko Pivko do Otoške jame, istega leta so odkrili Lepe jame (Kraigher). Skupaj z Martelom so Kraigher, Šeber, Vilhar, Šibenik in Ružička, prodirali po podzemeljski Pivki do Magdalene jame, preiskali Magdalensko brezno (1893) in brezno Ruglovca pri

Privki jami. Lotevali so se še drugih objektov v postojnskem sistemu, Lekinka, Zguba jama (Kraigher, Ružička) itd. Odkrivali so podzemeljske zveze med Otoško, Postojnsko in Pivko jamo.

Da si takrat Jamska komisija ni bila na jasnem, kaj naj ukrene z ravnokar odkrito Otoško jamo, dokazuje Kraigherjevo pismo deželnemu predsedniku Winklerju s prošnjo, naj skliče sejo, kjer naj bo podano stališče do tega odkritja.

Vir:

PV 79/9, s fotogr.

KRALJ, Luka, kmet iz Trebč pri Trstu

* 3. oktobra 1819, † 28. oktobra 1866.

Menda je prav on opozoril Lindnerja na Labodnico. Okoli leta 1829 odločilno sodeloval pri raziskovanju Labodnice in Škocjanskih jam. Prvi je bil 6. aprila 1841 na dnu Labodnice.

Deset let kasneje je s Schmidlom in Rudolfom sodeloval pri raziskavah Škocjanskih jam, kasneje pa je bil v

ekipi, ki je raziskovala Jamo v Griži na vzhodni strani Trsta, pri Vrdeli. V globini 264 m so minirali. Ko so se še istega dne spustili v jamo, so se zadušili L. Kralj, A. Fernetič in nekaj dni kasneje še M. Kralj.

Glej, NJ, 2; 16.

KRANJC, Andrej, dr. sc., prof. geografije in dipl. arheolog

* 5. novembra 1943 v Ljubljani.

Šolal se je v Ljubljani, maturiral 1962 (Podzemna favna — ogledalo ekoloških pogojev v jamah na Kočevskem). Študiral na ljubljanski Univerzi (a — geografija, b — arheologija), diplomiral 1971 (Kras in izraba tal na Kočevskem polju, za to prejel študentsko Prešernovo nagrado), 1977 opravil magisterij (Prispevek k poznavanju razvoja krasa v Ribniški Mali gori) in 1987 doktorat (Fluvalni jamski sedimenti, njihov pomen in vloga v speleogenezi). Od 1966 dela na Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni.

Od 1959 član Jamarske sekcije oziroma JK Železničar (Ljubljana), aktivno sodeloval do leta 1970, opravljal številne funkcije v društvu (vključno predsedniško), pri Jamarski zvezi Slovenije, Zvezi speleologov Jugoslavije in Mednarodni speleološki zvezi, kot

tudi v strokovnih organizacijah in v okviru UNESCO.

Sodeloval pri raziskovanju pomembnejših slovenskih jam (Pološka, Kačna, Planinska, Križna jama, Karlovci, Triglavsko brezno, Golerjev pekel) in pri raziskavah v okviru Inštituta, deloma tudi v tujini (Romunija). Član »prvopristopne« ekipe v okoli 200 jam. 1973—75 vodja Jamskega katastra pri Inštitutu. Ukvarja se z jamskimi sedimenti, regionalno speleologijo ter zgodovino krasoslovja in speleologije.

Po njem se imenuje brezence na Prehodavcih (Julijske Alpe).

Viri:

PSBL. Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU. SAZU, Biblioteka, 5, Ljubljana 1976, Speleolog, 32—33, 69, Zagreb, 1985.

Bibliografija:

- 1966: Brezno ob Zgornji Lenčajski cesti. — Naše jame, 8, 32—37, Ljubljana (soavtor D. Novak).
 1968: Weites Loch (Brezno nad Grgljem). — Naše jame, 9, 54—59, Ljubljana.
 1969: O delu in problemih nekega kluba. — Naše jame, 10, 93—100, Ljubljana.
 1970: Speleološka odkritja na Kočevskem polju. — Naše jame, 11, 45—50, Ljubljana.
 1970: Speleološke značilnosti Kočevskega polja. — 5. jug. spel. kongres, 151—159, Skopje.

- 1972: Kraški svet Kočevskega polja in izraba njegovih tal. — Geografski zbornik, 13, 129—194, Ljubljana.
- 1973: Les découverts spéléologiques les plus importantes de la dernière décennie en Slovénie (Yougoslavie). — Spelunca, 12, 88—89, Paris.
- 1974: Osnovna speleološka karta Slovenije. — Naše jame, 15, 83—98, Ljubljana. (Soavtor: Habič, P., R. Gospodarič.)
- 1974: Primer razvoja huma na Kočevskem polju. — Naše jame, 15, 65—70, Ljubljana.
- 1974: Jama Skednevnica — primer mehanskega razpadanja sige. — Proteus, 36, 316—319, Ljubljana.
- 1974: L'activité spéléologique en Yougoslavie (1968—1972). — Spelunca, 1—24, Paris.
- 1974: Nekaj novih zapažanj iz jame Gradišnice (kat. št. 86). — Proteus, 37, 80—82, Ljubljana.
- 1975: Brezno »Za barakco« — primer »nastanka« kraškega brezna. — Proteus, 38, 138—140, Ljubljana.
- 1975: Nouvelles spéléologiques de la Slovénie (Yougoslavie). — Spelunca, 44—45; Paris.
- 1975: Osnovna speleološka karta Slovenije, 1. nadaljevanje. — Naše jame, 17, 137—149, Ljubljana. (Soavtorji: P. Habič, R. Gospodarič, I. Kenda.)
- 1975: Osnovna speleološka karta Slovenije, 2. nadaljevanje. — Naše jame, 17; 151—171, Ljubljana. (Soavtorji: P. Habič, R. Gospodarič, I. Kenda.)
- 1975: Štiritisoča registrirana jama v Sloveniji. — Planinski vestnik, 75, 89—90, Ljubljana.
- 1976: A propos de Postojnska jama. — Spelunca, 27, Paris.
- 1976: Explorations 1975 en Slovénie. — Spelunca, 26—27, Paris.
- 1976: Jamarsko delo v letu 1975. — Planinski vestnik, 76, 185—185, Ljubljana.
- 1976: Poskus valorizacije kraških votlin v občini Kočevje z naravovarstvenega vidika. — Varstvo narave, 9, 3—20. Ljubljana.
- 1976: Tipi kraških votlin v Triglavskem pogorju. — Acta carsologica, 7, 257—277, Ljubljana.
- 1977: Dr. Alfred Šerko — speleolog in raziskovalec krasa (1910—1948). — Naše jame, 18, 3—10, Ljubljana.
- 1977: Fluvio-glacial cave sediments- a contribution to speleochronology. — Proc. 7th Int. Spel. Congress; 240—243, Sheffield. (Soavtor: J. Hladnik.)
- 1977: Jama v Strašilu (Raziskava ene izmed večjih jam v Bohinju). — Planinski vestnik, 77, 176—178, Ljubljana.
- 1977: Les grandes cavités mondiales-Yougoslavie. — Spelunca, 61—64, Paris. (Soavtorja: S. Božičević, I. Kenda.)
- 1977: Najstarejši objavljeni načrt kraške jame. — Proteus, 39, 266—267, Ljubljana.
- 1977: Osnovna speleološka karta Slovenije, 3. nadaljevanje. — Naše jame, 18; 55—62, Ljubljana. (Soavtorji: P. Habič, R. Gospodarič, F. Habe, F. Šušteršič.)
- 1978: Golerjev ali Jamniški pekel pod Olševo. — Naše jame, 19, 29—36, Ljubljana. (Soavtor: T. Novak.)
- 1978: Jama pod Rdečo skalo (Mangrška jama). — Planinski vestnik, 78, 209—211, Ljubljana. (Soavtor: I. Kenda.)
- 1978: Osnovna speleološka karta Slovenije, 4. nadaljevanje. — Naše jame, 19, 43—57, Ljubljana. (Soavtorji: P. Habič, R. Gospodarič, F. Habe, I. Kenda, F. Šušteršič.)
- 1978: Perkova knjižnica. — Naše jame, 19, 37—42, Ljubljana. (Soavtor: M. Kranjc.)
- 1979: Anthron — prvo slovensko jamarsko društvo. (Ob 90-letnici organiziranega jamarstva v Sloveniji.) — Planinski vestnik, 79, 601—606, Ljubljana.
- 1979: Jamarsko društvo Anthron. (Ob 90-letnici organiziranega jamarstva v Sloveniji.) — Proteus, 42, 80—83, Ljubljana.
- 1979: Kras v povirju Ljubije. — Geografski vestnik, 51, 31—42, Ljubljana.

- 1979: Kraško podzemlje slovenskih Alp (Ob 90-letnici organiziranega jamarstva v Sloveniji). — Planinski vestnik, 79, 679—684, Ljubljana.
- 1979: The influence of man on cave sedimentation. — Actes du Symp. Int. sur l'érosion karstique UIS, 117—123, Nîmes.
- 1979: Yougoslavie: les découvertes des spéléologues slovènes en 1976. — Spelunca, 19, 34, Paris.
- 1980: Osnovna speleološka karta Slovenije. 5. nadaljevanje. — Naše jame, 21, 19—29, Ljubljana. (Soavtor: P. Habič, R. Gospodarič, F. Šušteršič.)
- 1980: Prispevek Slovencev v speleomorfologiji. — Naše jame, 21; 1—17, Ljubljana.
- 1981: Delež Slovencev v speleologiji. — Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike, 5—6, 13—93, Ljubljana. (Soavtor: F. Habe.)
- 1981: Letošnja huda zima in klima v Jami (Predjami). — Proteus, 43, 357—359, Ljubljana.
- 1981: Največe pečine Slovenije. — Osmi jug. spel. kongres, 215—223, Beograd.
- 1981: Pebble investigations in Slovene Caves (Yugoslavia). — Proc. 8th Int. Congress of Speleology, 18—20, Americus.
- 1981: Poplavni svet na Kočevskem polju. — Geografski zbornik, 21, 117—155, Ljubljana.
- 1981: Postojnska jama v speleološki literaturi. — Naše jame, 22, 107—113, Ljubljana. (Soavtor: M. Kranjc.)
- 1981: Prispevek k poznavanju razporeditve favne v velikih rovih. — Acta carsologica, 9, 149—179, Ljubljana. (Soavtor: T. Novak, V. Kuštor, N. Sivec.)
- 1981: Prispevek k poznavanju razvoja krasa v Ribniški Mali gori. — Acta carsologica, 9, 27—85, Ljubljana.
- 1981: Speleološke značilnosti Gorenjske. — Gorenjska, Zbornik 12. zborovanja slovenskih geografov. Kranj—Bled, 15.—17. 10. 1981, 89—98, Ljubljana.
- 1981: Šljunak iz Podpeške pečine. — Osmi jug. spel. kongres, 69—74, Beograd.
- 1981: Viljem Putick (7. 7. 1856 — 26. 1. 1929). — Naše jame, 22, 147—150, Ljubljana. (Soavtor: M. Kranjc.)
- 1982: »Skedenj« — ljudsko ime za jamo. — Naše jame, 23—24, 43—48, Ljubljana.
- 1982: Brezno pri Leški planini. — Naše jame, 23—24, 73—78, Ljubljana. (Soavtor: F. Malečkar.)
- 1982: Erozijska v porečju Pivke. — Geografski vestnik, 54, 9—17, Ljubljana.
- 1982: Istorijske metode istraživanja voda na Dolenjskom (Slovenija) = Historical methods of water investigations in Dolenjsko (Slovenia). — Naš krš, 6, 3—10, Sarajevo.
- 1982: Kačna jama — ena največjih jamarskih odkritij v Sloveniji. — Obzornik Prešernove družbe, 82, 821—826, Ljubljana. (Soavtor: A. Mihevc.)
- 1982: O raziskovanju jam na osrednjem Dolenjskem. — Dolenjski kras, 19—21, Novo mesto.
- 1982: Prod iz Kačne jame. — Naše jame, 23—24, 17—23, Ljubljana.
- 1982: Proposition d'une bibliographie yougoslave sur le karst littoral. — Karst littoraux. Actes du Colloque de Perpignan, 41—50, Nîmes.
- 1982: Raziskovalec Franci Bar: jamska fotografija. — Življenje in tehnika, 33, 33—40, Ljubljana.
- 1982: Rupa na Brodu. — Dolenjski kras, 49—50. Novo mesto.
- 1982: Sedimenti iz Babje jame pri Mostu na Soči. — Acta carsologica, 10, 197—212, Ljubljana.
- 1983: Dinamika odpadanja sige v Golobji luknji, Predjama. — Acta carsologica, 11, 103—116, Ljubljana.
- 1983: Informatisation d'un fichier de cavités: l'exemple de la Slovénie, Yougoslavie. — Spelunca Mémoires, 35—36, Sanary. (Soavtor: P. Jakopin.)
- 1983: Kras v Kanadi. — Geografski vestnik, 55, 87—91, Ljubljana.
- 1983: O prvih fotografijah iz Postojnske jame. — Naše jame, 25, 3—28, Ljubljana.

- 1983: Recentni fluvialni sedimenti v Škocjanskih jamah. — Medn. simpozij »Zaščita krasa ob 160-letnici turist. razvoja Škocjanskih jam«, 27—31, Sežana.
- 1983: Speleološke značilnosti krasa na osrednjem Dolenjskem. — Naše jame, 25, 29—32, Ljubljana.
- 1983: Speljava hitrih cest čez kras. — Obzornik, 4, 316—319, Ljubljana.
- 1984: J. V. Valvasor — prvi slovenski jamar in krasoslovec? — Obzornik Prešernove družbe, 156—160, Ljubljana.
- 1984: Jamski kataster v računalniški obliki. — Naš krš, 10, Sarajevo. (Soavtor: P. Jakopin.)
- 1984: Krasoslovna zbirka podatkov. — Acta carsologica; 139—155, Ljubljana. (Soavtorji: Jakopin, P. I. Kenda, M. Kranjec.)
- 1984: Raziskovanje vodnih jam na Slovenskem. Pregled od antike do danes. — Kronika, 32, 35—43, Ljubljana.
- 1984: Razvoj jamarske tehnike. — Življenje in tehnika, 35, 12, 34—44, 35/3, 33—41, 35/4, 37—47, Ljubljana.
- 1984: Speleological characteristics of alpine karst in Slovenia, northwestern Yugoslavia. — Norsk Geografisk Tridsskrift, 38, 177—183, Oslo.
- 1984: Speleološke značilnosti osrednje Dolenjske in Bele krajine. — Dolenjska in Bela krajina, 13. zbor. slov. geogr., 67—76, Ljubljana.
- 1984: Speleološki inventar Bele krajine. — Deveti jug. spel. kongres, 345—351, Zagreb. (Soavtor: M. Luzar.)
- 1985: Gradivo za bibliografijo Dinarskega obalnega krasa s posebnim ozirom na spremembe morskega nivoja. — Naš krš, 11, 65—69, Sarajevo. (Soavtor: M. Kranjc.)
- 1985: Jadranski obalni kras. Bibliografski izpis. — Naš krš, 11, 179—201, Sarajevo. (Soavtor: M. Kranjc.)
- 1985: Gregor Kebe (1799—1885). — Obzornik Prešernove družbe, 826—830, Ljubljana.
- 1985: Poplave na kraških poljih. — Obzornik, 85, 317—320, Ljubljana.
- 1985: Poplavni svet na Pivki. — Ljudje in kraji ob Pivki, 2, 155—172, Postojna.
- 1986: Brezno pri gamsovi glavici; Pološjka jama. — Atlas des grandes cavités mondiales, 235, 237. (Soavtor: S. Morel.)
- 1986: Cerkniško jezero in njegove poplave. — Geografski zbornik, 25, 75—123, Ljubljana.
- 1986: Kisle padavine na krasu — primer iz Postojne. — Naš krš, 12, 21, 31—36, Sarajevo. (Soavtor: J. Kogovšek.)
- 1986: Observation of suspension load in karst streams around Planinsko polje (Slovenia, Yugoslavia). — European Regional Conference on Speleology, Proceedings, 2, 506—510, Sofia.
- 1986: O starejših fotografijah iz Postojnske jame. — Naše jame, 28, 19—25 + 3 fotografije, Ljubljana.
- 1986: Postojnski sistem. — Atlas des grandes cavités mondiales, 240, Paris.
- 1986: Transport rečnih sedimentov skozi kraško podzemlje na primeru Škocjanskih jam. — Acta carsologica, 14—15, 109—116, Ljubljana.
- 1986: Yougoslavie — Jugoslavija. — Atlas des grandes cavités mondiales, 234—235. (Soavtorja: M. Kranjc & F. Malečkar.)
- 1987: Cerkniško jezero — an example of man's impact on karst hydrology. — Man's impact in Dinaric Karst (Guide-book), 65—79, Ljubljana.
- 1987: Cerkniško jezero, primer človekovega vpliva na kraško hidrografijo. — Notranjska, zbornik 14. zborovanja slovenskih geografov, 155—166, Ljubljana.
- 1987: Kvaliteta voda na Notranjskem. — Notranjska, Zbornik 14. zborovanja slovenskih geografov, 167—178, Ljubljana. (Soavtor: J. Kogovšek.)

- 1987: Postojnska jama (Postojna Cave) — an example of man's impact on the karst underground by tourism. — *Man's impact in Dinaric Karst (Guide-book)*, 29—38, Ljubljana. (Soavtor: J. Kogovšek.)
- 1987: Proteus ali človeška ribica, neznana znanka iz našega podzemlja. K novi najdbi črne človeške ribice. — *Obzornik*, 10, 747—750, Ljubljana.
- 1987: Xu Xiake — kitajski »Valvasor«. Ob 400-letnici rojstva velikega kitajskega potopisca, geografa, krasoslovca in jamarja. — *Življenje in tehnika*, 38, 38—40, Ljubljana.

Poročila in manjši prispevki:

- 1963: Kras na Poljskem. — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1963: Speleološke raziskave v gorah. — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1965: Dolgo popotovanje po krasu Maghreba. — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1965: Kras v severni Afriki. — *Proteus*, 27, 222—226, Ljubljana.
- 1965: Ob meandrih reke Rinže (Kočevsko 1964). — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana. (Soavtor: Jančigaj, T.)
- 1966: Jamarski klub Železničar — poročilo o delu v letu 1965. — *Novice DZRJS*, 4, 10—11, Postojna.
- 1966: Na dnu najglobljega snežniškega brezna (Akcija Snežnik). — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1967: Ob zaključku leta 1966. — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1967: Pološka jama — skrivnost tolminskih gora. — *Planinski vestnik*, 67, 399—402, Ljubljana.
- 1967: V Triglavskem narodnem parku. — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1968: O delu sekcije v letu 1967. — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1968: Obiski in srečanja. — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1970: Bogat Dolenjski kras. — *Bilten JS PDŽ*, Ljubljana.
- 1970: Kras kot kulturnozgodovinski in naravni spomenik Libanona. — *Proteus*, 32, 388—390, Ljubljana.
- 1972: Pološka jama in njen pomen pri raziskovanju slovenskega alpskega podzemlja. *Planinski vestnik*, 72, 118—125, Ljubljana.
- 1972: Poletna suša v Bohinju. — *Bilten JS PDŽ*, 17—19, Ljubljana.
- 1973: Estavela — inversac?. — *Naše jame*, 14, 58—60, Ljubljana.
- 1973: Mühlhoferjeva jama — zakaj tako ime?. — *Naše jame*, 14, 56—58, Ljubljana.
- 1973: Novosti iz Katastra speleoloških objektov v letu 1973. — *Planinski vestnik*, 73, 422, Ljubljana.
- 1973: Poročilo o delu speleološke skupine VI. mednarodnega mladinskega raziskovalnega tabora v Cerknici od 5.—14. julija 1972. — *Mednarodni mladinski tabori 1971—1972*, 275—285, Ljubljana.
- 1973: Sealunkers, nova vrsta jamarjev v Ameriki. — *Naše jame*, 14, 61, Ljubljana.
- 1974: Nouvelles des grandes explorations 1974 (par P. Courbon). Yougoslavie. — *Spelunca*, 120, Paris.
- 1974: Nove raziskave v slovenskem kraškem podzemlju. — *Planinski vestnik*, 74, 553, Ljubljana.
- 1974: Pierre St. Martin-Piedra de San Martin. — *Planinski vestnik*, 74, 134—136, Ljubljana.
- 1978: Jamska siga kot zdravilo. — *Proteus*, 41, 124, Ljubljana.
- 1978: Sedmi mednarodni speleološki kongres. — *Naše jame*, 19, 98—104, Ljubljana, (Soavtorji: P. Habič, R. Gospodarič, J. Hladnik, T. Novak.)
- 1979: Jama Srnica. — *Planinski vestnik*, 79; 220—221, Ljubljana.
- 1979: Poročilo Komisije za velike kraške votline s 7. mednarodnega speleološkega kongresa. — *Naše jame*, 20, 79—86, Ljubljana.

- 1979: Les grandes découvertes de 1978 dans les cavités slovènes. — Grottes et gouffres, 71, 33—34, Paris.
- 1980: 25 let dela jamarskega kluba Železničar v alpskem podzemlju. — Planinski vestnik, 80, 296—297, Ljubljana.
- 1980: Evropska regionalna speleološka konferenca Sofija 80 (22.—28. sept. 1980). — Raziskovalec, 10; 568—569, Ljubljana.
- 1980: Nekaj pripomb k prispevku »Najgloblje jame v Sloveniji«, objavljenem v Naših jamah 19, 86—95, 1978. — Naše jame, 21, 96, Ljubljana.
- 1980: Observations of suspension load in karst streams around Planinsko polje (Slovenia, Yugoslavia). — Abstracts of Papers, 74, Sofia.
- 1980: Odrplo se je novo brezno. — Proteus, 43, 41—43, Ljubljana. (Soavtor: I. Kenda.)
- 1980: Siga (Prispevek k slovenskemu kraškemu imenoslovju). — Geografski vestnik, 52, 85—88, Ljubljana.
- 1980: Simpozij o kraški eroziji. — Geografski vestnik, 52, 218—21, Ljubljana.
- 1980: Simpozij o kraški eroziji. — Raziskovalec, 10, 220, Ljubljana.
- 1981: 8. kongres speleologov Jugoslavije (Ob Borskem jezeru, 23.—27. oktober 1980). — Raziskovalec, 11, 130, Ljubljana.
- 1981: Problematika raziskav alpskega krasa. — Bilten JK Železničar, 7—10, Ljubljana.
- 1982: 11. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa. — Naše jame, 23—24, 3—4, Ljubljana. (Soavtorja: F. Malečkar, D. Novak.)
- 1982: Jama pod ledenikom. — Planinski vestnik, 82, 23—27, Ljubljana.
- 1982: Javna razprava o Gradivu za zgodovino Društva za raziskovanje jam Ljubljana. — Glas podzemlja, 12, 30—36, Ljubljana. (Soavtor: I. Gams.)
- 1982: Mednarodno posvetovanje o obalnem krasu. — Raziskovalec, 12, 347, Ljubljana.
- 1982: Mednarodno posvetovanje o obalnem krasu. — Geografski vestnik, 54, 152, Ljubljana.
- 1982: News from Yugoslavia. — Speleo Stamp Collector, Schimmert.
- 1982: Poročilo Komisije za kraško topografijo in kartografijo pri Mednarodni speleološki zvezi z 8. mednarodnega kongresa v Bowling Greenu (Kentucky, ZDA), 1981. — Geografski vestnik, 54, 150—152, Ljubljana.
- 1982: Poročilo o 8. kongresu speleologov Jugoslavije (23.—27. oktober 1980). — Naše jame, 23—24, 102—105, Ljubljana. (Soavtor: M. Kranjc.)
- 1982: Poročilo o strokovnih predavanjih na 12. zborovanju jamarjev in raziskovalcev krasa. — Novice JZS, 17, 18—19, Ljubljana.
- 1982: Razvoj dokumentacije o kraških jamah na Madžarskem (povzetek), L. Kordos. Prevod in priredba. — Naše jame, 23—24, 81, Ljubljana.
- 1982: Stalagmite »Križ« (= Cross) from Križna jama (= cave) (Slovenia, Yugoslavia). A contribution to the history of Križna jama. — Speleo Stamp Collector, Schimmert.
- 1982: Še o Ivanu Michlerju. — Proteus, 45, 32, Ljubljana. (Soavtor: F. Šušteršič.)
- 1983: Choppy-Leger, B.: Prispevek za simpozij »Zaščita krasa ob 160-letnici turističnega razvoja Škocjanskih jam«. Prevod in priredba. — Medn. simpozij »Zaščita krasa ob 160-letnici turist. razvoja Škocjanskih jam, 32, Sežana.
- 1983: Imena... — Naše jame, 25, 104, Ljubljana.
- 1983: In memoriam Egon Pretner (1896—1982). — Mémoires de Biospéologie, 10, 7—9, Moulis. (Soavtor: T. Novak, M. Kranjc.)
- 1983: Krasoslovni simpozij v Mostarju (od 10. do 12. junija 1983). — Raziskovalec, 13, 354—355, Ljubljana.
- 1983: Norveška — Poročilo o udeležbi na simpoziju Arktični in alpski kras v Oslu od 1. do 15. 8. 1983. — Raziskovalec, 518, Ljubljana.
- 1983: Poročilo o strokovnih predavanjih na 12. zborovanju jamarjev in raziskovalcev krasa. — Naše jame, 25, 84.

- 1983: Victor Caumartin: Nova spoznanja pri osvetljevanju turističnih jam (prevod). Naše jame, 25, 79—80, Ljubljana.
- 1983: Victor Caumartin: Preizkušnje novih načinov osvetljevanja v turističnih jamah. Prevod. — Medn. simp. »Zaščita krasa ob 160-letnici turist, razvoja Škocjanskih jam«, 89—90, Sežana.
- 1984: Izveštaj o radu Komisije za kraško denudacijo SSJ 1981—1984. — Deveti jug. spel. kogres, 57—57, Zagreb.
- 1984: More about Križna jama stamp. YU—1945. — Speleo Stamp Collector, 2, Schimmert.
- 1984: New »Karst« Stamps from Yugoslavia. — The Speleo Stamp Collector, 15, 1, Schimmert.
- 1984: Simpozij »Arktični in alpski kras«. — Geografski vestnik, 56, 122—123, Ljubljana.
- 1984: Speleološki inventar Bele krajine. Sažeci predavanja 9. jug. spel. kongresa, 14, Zagreb. (Soavtor: M. Luzar.)
- 1985: About Jajce Stamps (Yugoslavia.) — Speleo Stamp Collector, 2—2, Schimmert.
- 1985: Biokovo and Pekel stamps. — Speleo Stamp Collector, 14—15, Schimmert.
- 1985: Čovjek i krš '85 (Kupres 7.—9. 6. 1985). — Naše jame, 27, 70—71, Ljubljana.
- 1985: Čovjek i krš '85. Kupres 7.—9. 6. 1985. — Geografski vestnik, 57, 126—127, Ljubljana.
- 1985: Die »Datenbank« des Institutes für Karstforschung (Postojna, YU). — Unterlagen zu den Referaten Spezialseminar, Wien.
- 1985: Mednarodni krasoslovni dnevi (v spomin J. Corbela). Metz (Francija), 23. do 25. 5. 1985. — Geografski vestnik, 57, 127—128, Ljubljana.
- 1985: Računalništvo v speleologiji. (Vtisi s seminarja o speleotopografiji in elektronski obdelavi podatkov. Dunaj 16.—19. 5. 1985.) — Naše jame, 27, 71—72, Ljubljana.
- 1985: Simpozij o kraškem površju. Postojna 12.—14. 6. 1985. — Geografski vestnik, 57, 125—126, Ljubljana.
- 1985: Titov Drvar (25 May 1984). — Speleo Stamp Collector, 5, Schimmert.
- 1985: Yugoslavian Working Group for the Project No. 200. — 1985 Annual Report, Int Geol. Correl. Program, Project No. 200, A-3, Paris.
- 1986: Karstic coast and its value for the sea level changes (Dinaric Adriatic coast). — Abstracts, IGCP No. 200 Int. Symposium on Sea-level Changes and Applications, 33, Qingdao.
- 1986: Kisli dež v Postojni. — Naše okolje, 27, Ljubljana. (Soavtor: J. Kogovšek.)
- 1986: Kisli dež v Postojni. — Življenje in tehnika, 37, 45—46, Ljubljana. (Soavtor: J. Kogovšek.)
- 1986: Mednarodni simpozij »Spremembe morske gladine in njihov pomen« IGCP Projekt št. 200, MNECO (7.—14. 10. 1986, Yantai in Qingdao, Kitajska). — Raziskovalec, 16, 489—490, Ljubljana.
- 1986: Poročilo o študijskem potovanju po Kitajskem (3.—23. 10. 1986). — Raziskovalec, 16, 491, Ljubljana.
- 1986: Še o kislem dežju — tokrat v Postojni. — Proteus, 48, 233—234, Ljubljana, (Soavtor: J. Kogovšek.)
- 1986: Voda in kras '86 (Igman, 6.—8. junij 1986). — Raziskovalec, 16, 253—254, Ljubljana.
- 1986: Voda in kras '86 (Igman, 6.—8. junij 1986). — Naše jame, 28, 80—82, Ljubljana.
- 1986: Yugoslavian Working Group for the Project No. 200. — Annual Administrative Report, IGCP. Project No. 200, 44, Paris.

- 1987: Deset let po kulturni revoluciji. Vtisi s poti po Kitajski. — Obzornik, 7—8, 537—547, Ljubljana.
- 1987: Dolina rumenega zmaja — sečuanske »Plitvice«. — Proteus, 49, 285—286, Ljubljana.
- 1987: Jovan Cvijić (1865—1927). — The Speleo Stamp Collector, 26, 19, Schimmert.
- 1987: Kisle padavine. — Obzornik, 6, 478—480, Ljubljana. (Soavtor: J. Kogovšek.)
- 1987: Planinstvo in jamarstvo (Ob bližajoči se 100-letnici organiziranega jamarstva na Slovenskem). — Planinski vestnik, 87, 376—380, Ljubljana.
- 1987: Poročilo o udeležbi na francosko-poljski okrogli mizi o paleokrasu 1.—8. junij 1987. — Raziskovalec, 17, 235—236, Ljubljana.
- 1987: Vela ploča — geomorfološka zanimivost Kornatov. — Proteus, 49, 311—313, Ljubljana.

K R A N J C, Marija Alenka-Maja (roj. Ravbar), viš. knjižničar
* 4. julija 1946 v Murski Soboti.

Šolala se v Ljubljani, maturirala 1964. leta.

Član Jamarske sekcije, kasneje JK Železničar (Ljubljana) od 1961.

Sodelovala pri raziskovanju Pološke jame.

Od 1968 dela na Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni, kjer se ukvarja tudi z zbiranjem gradiva za krasoslovne in speleološke bibliografije ter sodeluje na domačih in mednarodnih strokovnih srečanjih.

Bibliografija:

- 1970: Vsebina Naše jame, let. 1 (1959) — 10 (1968). — Naše jame, 12, 107—119, Ljubljana.
- 1974: Seznam speleoloških revij, ki jih prejema knjižnica JZS v zameno za Naše jame. — Naše jame, 16, 130—134, Ljubljana.
- 1978: Perkova knjižnica. — Naše jame, 19, 37—42, Ljubljana. (Soavtor: Andrej Kranjc.)
- 1980: Pregled slovenske speleološke bibliografije v zadnjih letih (1977—1980). — 8. jug. speleološki kongres, 271—272, Beograd.
- 1980: Prispevek h Kunaverjevi bibliografiji o krasu in jamah. — Naše jame, 21, 108—109, Ljubljana.
- 1981: Postojnska jama v speleološki literaturi. — Naše jame, 22, 107—113, Ljubljana. (Soavtor: Andrej Kranjc.)
- 1982: Poročilo o 8. kongresu speleologov Jugoslavije (23.—27. Oktober 1980). — Naše jame, 23—24, 102—105, Ljubljana. (Soavtorji: Andrej Kranjc, Franc Malečkar, Aleš Sojar.)
- 1984: 30 let jugoslovanskih speleoloških kongresov. — Deveti jug. spel. kongres, 767—773, Zagreb. (Soavtor: F. Malečkar.)
- 1985: Gradivo za bibliografijo dinarskega obalnega krasa s posebnim ozirom na spremembe morskega nivoja. — Naš krš, 11, 65—69, Sarajevo. (Soavtor: Andrej Kranjc.)
- 1985: Jadranski obalni kras — bibliografski izpis. — Naš krš, 11, 179—201, Sarajevo, (Soavtor: Andrej Kranjc.)

KRAŠEVEC, Tone, delavec

Delal je pri Jelovšku na Vrhniki. Bil je eden med tistimi, ki so poznali okoliške gozdove in kraje ter vedeli, kje so jame. Z jamarji, tudi z Jelovškom, so jame obiskovali in s tem

mного prispevali k poznavanju krasa in razvoju jamarskega društva.

Leta 1930 je prodrl z Michlerjem in Šerkom čez 1. jezero v Križni jami.

KRAŠOVEC, Marko, gradbeni delovodja

* 5. decembra 1949 v Brežicah.

Z jamarstvom se je pričel ukvarjati 1967. Takrat je naredil tudi potapljaški tečaj in odtlej se posveča jamar-skemu potapljanju.

V 70. in 80. letih aktiven sodelavec potapljaške sekcije DZRJL in kasneje ustanovitelj in vodja Društva za jamsko potapljanje Proteus. Vidnejše akcije: potapljanje v Divje jezero, izvir

Krupe, raziskave sifonov v Planinski in Postojnski jami, Mala in Velika Savica, Gradišnica, Najdena jama, Tkalca jama, Ombla, Gurdič vrulja, Sopot pri Risnju in drugi tudi gospodarsko pomembni objekti, saj aktivno sodeluje z vodnim gospodarstvom.

Z Mlinarjem sodeluje pri podvodnem snemanju filmov.

Bibliografija:

1979: *Mjerenje sifona*. Naš krš, 5/7, 105—106.

1983: *Ronilačka istraživanja u kršu*. Naš krš, 6/12, 101—106, Sarajevo.

KRIVIC, Primož, dr. sc., dipl. ing. geologije

* 27. marca 1950 v Ljubljani.

V 60. in 70. letih je bil aktiven jamar in jamski potapljač. Posebej si je prizadeval pri raziskovanju Pološke jame in pri raziskovanju sifonov in sifonskih izvirov po slovenskem krasu. Sodeloval je pri raziskavah. Najdene jame na Lanskem vrhu in na območju Kanina. Obiskal je tudi vse do takrat najgloblje jame, Jazben, Gotovž, Žankana jama itd. Sodeloval tudi pri slovenskih odpravah v najgloblje jame

na svetu (Gouffre Berger, Sniežna). Prvopristopnik v 71 jam.

Jamarsko delo mu pomaga pri poklicnem delu, kjer se ukvarja s hidrogeološkimi problemi kraškega ozemlja, predvsem z oskrbo Krasa z vodo in podzemeljskega zaledja Rižane. Leta 1981 je v Montpellieru doktoriral z nalogo *Etude hydrodynamique d'un aquifere karstique*.

Bibliografija:

1970: *Potapljanje ljubljanskih jamskih potapljačev v Divjem jezeru*. More, 13/2, 8 (in A. Praprotnik).

1970: *Akcije potapljaške sekcije DZRJS v drugi polovici leta 1970*. More, 13, 5—6, 26—27, Rijeka (in A. Praprotnik).

Naše jame 30, 1988

- 1971: Raziskovanje sifonov v Rakovem rokavu Planinske jame. *More*, 14, 1, 31—32, Rijeka (in Praprotnik).
- 1971: Pološka jama nad Tolminom, *Proteus*, 34, 15—17.
- 1972: Nova odkritja v Pološki jami. *Naše jame*, 13, 99—108, Ljubljana (in P. Habič).
- 1973: Jamarsko potapljanje v Sloveniji. *NJ*, 14, 14, 3—13 (in A. Praprotnik).
- 1973: Potapljaške raziskave izvirov Ljubljanice. *Proteus*, 36, 195—197.
- 1974: Ljubljanska jama. *NJ*, 15, 57—64.
- 1974: Podvodne raziskave Divjega jezera. *Idr. R.*, 19, 16—21.
- 1975: Nove raziskave sifonov v porečju Ljubljanice. *NJ*, 17, 123—135 (in A. Praprotnik).
- 1976: Slap Boka pod Kaninom. *Proteus*, 38, 331—335.
- 1976: Skozi Boko v osrčje Kanina. *PV*, 76/1, 1—7.
- 1976: Hidrogeološka karta porečja Ljubljanice. 3. SUWT (in R. Verbovšek, F. Drobne).
- 1978: Markierung unterirdischer Wäser. Untersuchungen in Slowenien 1972—1975. Graz, *Steirische Beiträge zur Hydrogeologie*, 257 (s soavtorji).
- 1976: Hydrogeologic Interpretation of Underground Water Connections. Underground Water Tracing, Institute for Karst Research SAZU, 213—216 Ljubljana, (in R. Gospodarič in R. Verbovšek).
- 1978: Etude chimique des eaux de la zone non saturée dans un karst (Perimètre experimental de Corconne) Rapport DEA, Montpellier, 51 pp.
- 1980: Hidrogeološke raziskave Tržaško-Komenskega krasa. Zbornik 6. jug. simp. hidrogeol. inž. geol., 233—239, Portorož (in F. Drobne).
- 1980: Kraška podtalnica pri Brestovici. *Vodnik* 6. jug. simp. hidrogeol. inž. geol., 14—15, Portorož.
- 1982: Variations naturelles de niveau piézométrique d'un aquifère karstique. *Geologija* 25/1, 129—150.
- 1982: Transmision des ondes des marée à travers l'aquifère côtier de Kras. *Geologija* 25/2, 309—325.
- 1983: Interpretation des essais par pompages réalisés dans un aquifère karstique. *Geologija*, 26, 149—186.
- 1983: Potapljaške raziskave Divjega jezera (kat. št. 5000) *NJ*, 25; 7—10 (in A. Praprotnik in R. Smerdu).

KULOVEC, Darko, strojni ključavničar

* 7. marca 1964 v Ljubljani.

Bil je pobudnik in ustanovitelj jamarskega društva Straža, ki je pričel delovati kot sekcija DZRJL v Straži in kasneje kot jamarska sekcija pri TVD Partizan Straža. Predsednik društva in vodja akcij.

Bibliografija:

- 1982: Radoška jama — Librenca, Dolenjski kras, Novo mesto. Nekaj člankov v Dolenjskem listu.

KUNAVER, Jože, elektrotehnik, uslužbenec mestne elektrarne
* 13. marca 1882, † 29. junija 1977.

Navdušen ljubitelj narave in planinac, je zbiral planinsko literaturo. Bil je član skupine Dren, z Brinškom in Cerkom je fotografiral, tako na planinah kot v jamah. Napravil je mnogo fotografij, diapozitivov in slik, ki jih je kasneje brat Pavel uporabljal pri predavanjih in v svojih publikacijah.

Avtor številnih planinskih razglednic. Kot planinski fotograf je bil aktiven vse do 2. svetovne vojne.

Pri jamarskih raziskavah je deloval predvsem pred 1. svetovno vojno.

KUNAVER, Jurij, dr. sc., geograf
* 13. junija 1933 v Ljubljani.

Leta 1958 je diplomiral z diplomom Visokogorski kras v vzhodnih Julijskih in Kamniških Alpah.

Leta 1973 je doktoriral s tezo Geomorfološki razvoj Kaninskega pogorja s posebnim ozirom na glaciokras.

Še iz gimnazijskih časov je aktiven sodelavec DZRJ. Kasneje je raziskoval procese v visokogorskem krasu. Med prvimi je raziskoval visokogorski kras na Malih podih in kasneje v ob-

močju Kanina. Predvsem Kaninu se posveča že dolgo časa. Raziskuje intenzivnost razkrasevanja, metodiko tovrstnega geomorfološkega raziskovanja in nastajanje tipičnih visokogorskih kraških pojavov. Dal je tudi nekatera terminološka izhodišča.

Vodja strokovne komisije JZS 1972 do 1974.

Bil je tudi predsednik Društva za raziskovanje jam Ljubljana.

Razprave:

- 1961: Brezno pri Medvedovi konti na Pokljuki. NJ 2, 30—39.
- 1961: Visokogorski kras Vzhodnih Julijskih in Kamniških Alp. Geogr. v. 33, 95—135.
- 1962: Terminologija visokogorskih kraških oblik. Geogr. v., 34, 123—129.
- 1964: Visokoplaninski krš u Sloveniji. Geogr. horizont., 10, 62—66.
- 1969: Nekaj rezultatov speleoloških raziskav v Kaninskem pogorju 1963—1966. NJ, 10, 69—81.
- 1971: Limestone Landforms. Diafilm, part 1 and 2. Diane Wyllie Ltd. London. Soavtor.
- 1973: O razvoju slovenske terminologije za mikroreliefne kraške oblike. Slovenska kraška terminologija, 68—76.
- 1973: The highmountainous karst of the Julian Alps in the system of Alpine Karst. Symposium on karst-morphogenesis (Budapest), 1973.
- 1975: Field Trip Guide to the Excursion B. The Upland Dinaric Karst — Trnovski gozd and Glaciokarst — Mt. Kanin. S soavtorjem dr. P. Habičem. Symposium on standardisation of field research methods for karst denudation, Oddelek za geografijo. 12—29.
- 1976: On Quantity, effects and measuring of the karst denudation in Western Julian Alps (Kanin Mts.) — Karst Processes and Relevant Landforms (Ljubljana) Intern. Symp. on Standardization of field Research Methods of Karst Denudation; Ljubljana, 1.—5. 9. 1975, 117—126.

- 1976: Kotlič — a specific depression form of subnival alpine karst. Proceedings 6th. intern. spel. congress (Praha), 223—230.
- 1978: Intenzivnost zakrasevanja in njegovi učinki v zahodnih Julijskih Alpah — Kaninsko pogorje. G. V. 50, 33—50.
- 1979: Some experiences in measuring the surface karst denudation in high alpine environment. Actes du symposium international sur l' exrosion karstique. Aix en Provence — Marseillex — Nimes, 10—14. sept. 1979. UIS, Commision de erosinon du karst. Nimes. 75—85.
- 1982: Geomorfološki razvoj Kaninskega pogorja s posebnim ozirom na glaciokraške pojave. Geogr. zb., 22, 197—346.
- 1984: High mountain Karst in Slovene Alps. Geographica Yugoslavica V, (1983), 15—21.
- 1984: V spomin Valterja Bohinca. Proteus, 47/3; 113.
- 1984: Oris Bloške planote. Ekskurzije naravoslovnih krožkov 9. Prirodoslovno društvo Slovenije 19. maj 1984, 7—19.
- 1984: Sinji vrh — Stari trg — Dobljče. Vodnik ekskurzije po Beli Krajini in Osrednji Dolenjski. 13. Zborovanje slovenskih geografov. Geografsko društvo Slovenije — Ljubljana 1984, 44—60.
- 1986: K problematiki geomorfološkega kartiranja in tipologije visokogorskega glaciokraškega reliefa. Acta carsol., 14—15, 173—182.

Članki in poročila:

- 1964: Mednarodna speleološka konferenca v Brnu od 29. 6. do 4. 7. 1964. GV, 36, 108—110.
- 1965: Pred četrtnim mednarodnim speleološkim kongresom v Jugoslaviji leta 1965. GV, 36, 128—129.
- 1965: Guide trough the high mountainous — Karst of the Julian Alps. Vodnik 4. medn. spel. kongresa 1965.
- 1967: Späleologisches Fachwörterbuch. Akten des dritten intern. kongress Späleol, Wien, 1965. GV, 38, 158—159.
- 1970: Ivan Gams: Some morphological Characteristics of the Dinaric Karst. The geographical Journal, 135, 1969. GV, 42, 137—138.
- 1973: Snidenje speleologov v Olomoucu. Delo, 25. 19. 9. 73, Ljubljana.
- 1975: Kras o Krasu. Delo, 21. 1. 1975.
- 1977: Planinstvo in kras. Plan. v., 77, 193—194.
- 1982: Apnenec + voda = kras. Pionir 38, št. 2, oktober. 4—5.
- 1982: Stožčasti kras na Kitajskem. Pionir 38, št. 2, oktober 48.

KUNAVER, Karel, strokovni učitelj strojništva

* 11. oktobra 1879, † 20. maja 1950.

Drugi najstarejši od bratov Kuna-
verjev. Po jamah sicer ni hodil, bil pa
je v pomoč pri izvedbi številnih akcij
kot »zunanji sodelavec« pri vrveh,
vitlu itd.

Izdela je prvi jamarski vitel, ki je
bil »krščen« pri Marjanščici in je v
uporabi še dandanes ...

Pri raziskovanju je sodeloval pred
prvo svetovno vojno.

KUNAVER, Pavel, gimnazijski profesor

* 19. decembra 1889 v Ljubljani, † 19. aprila 1988 v Ljubljani.

Dokončal je učiteljišče, obiskoval tečaj učiteljev za meščanske šole, dva letnika učiteljske akademije na Dunaju in bil izredni slušatelj geografije na Dunaju.

Pod bratovim vplivom je postal izreden planinec in član znane skupine Dren (1910—1914).

Za kras, kot je pripovedoval, se je začel zanimati ob prebiranju literature. Iz otroških let se spominja pripovedovanja svojega očeta o Postojnski jami in brata Franceta, ki se je seznanil s krasom kot zastopnik državnih železnic v Divači. Prvič je šel v jamo leta 1910 v Kevderc v bližini Marjanščice. Ta je bila naslednja...

V speleologijo kot vedo sta ga uvedla dr. Cerkl in ing. Pick. V letih 1910 do 1914 je sodeloval pri preiskovanju večjega dela dolenskega in notranjskega sveta (Marjanščica, Kriviška okroglica, Žiglovec, vrsta ledenih jam, sodeloval je pri barvanjih ponikalnic v povirju Krke itd.). Po Cerklu nesreči pa je raziskovalno skupino že vodil sam. Takrat so raziskali menda okoli 106 jam.

Marca 1917 do aprila 1918 je kot speleolog na soški fronti deloval v skupini ing. Bocka, ki je na Krasu pripravljala podzemelske jame za za-

ščito vojaštva. Ob tem je raziskal vrsto podzemeljskih objektov na Doberdobskem krasu, med njimi Trnovco, Vodnico, Jamo na Možci itd. Kasneje je bil priključen Michlerjevi skupini, ki je v enakem smislu delovala na Trnovskem gozdu in na Banjški planoti. Tudi o tem delu so se ohranili njegovi zapiski in načrti. Skupno je bilo takrat raziskanih več kot 100 objektov.

Bil je ploden pisec poljudnih sestavkov o krasu. Poročal je o delu jamarjev že vse od 1912. Leta 1922 je izšla njegova prva jamarsko-kraška knjiga, *Kraški svet in njegovi pojavi*.

Pisal je, da bi vzgajal in opozarjal na pojave, ki so za nas pomembni in zanimivi. Opazil je, da so ljudje, zlasti na Dolenskem, (bili) zelo vraževerni in so v to vpletali tudi kraške pojave.

Po 1. svetovni vojni je zopet v odboru DZRJ, kasneje, po izidu knjige *V prepadih*, pa aktivno pri delovanju društva ni več sodeloval.

Šele po drugi svetovni vojni ga zopet najdemo kot predsednika komisije za varstvo jam od 1962 do 1972.

Častni član JZS od 1980.

Glej: Spominski Almanah; PV, 1968, 1969; 1981/12; NJ, 21, 1980.

Bibliografija:

- 1912: Okroglica, eine neue Riesenschacht in Unterkrain. Lb. Ztg. 12. 6. 1912.
 1913: Berichte der Gessellschaft für Höhlenforschung in Laibach (Die Höhlen in den Bergen oben Ortenegg) Lb. Ztg. 3. 7. 1913.
 1913: Berichte... (Die Höhlen in den Bergen oben Ortenegg, Podpeč und Grosslaschitz), Lb. Ztg. 26. 4. 1913.
 1913: Berichte... (Höhlenforschungen aus den Reifnitzer Hochplateau) Lb. Ztg., 19. 8. 1913.
 1913: Berichte... (Höhlenforschungen auf der Velika gora) Lb. Ztg. 22. 9. 1913.
 1913: Berichte... (Die Höhlen von Pleh) Lb. Ztg.
 1914: Berichte der Gessellschaft für Höhlenforschung in Laibach. Lb. Ztg. no. 47/27. 2. 1914; 58/12. 3. 1914; 60/14. 3. 1914.
 1914: † Bogumil Brinšek. Plan v. 20/8, 169—172.

- 1914: Društvo za raziskovanje jam v Ljubljani. Slovenska straža, 113.
- 1921: Jame na Trnovskem gozdu in planoti Lokovec. PV, 21/6—7, 128—141.
- 1932: V prepadih. Mladika, 13, 15, 35, 49, 136, 171, 213, 253, 292, 331, 370, 413, 453.
- 1940: Spomini na Dolenjsko. PV, 40/6, 155—159.
- 1940: Spomini na Kočevje. Plan. v., 155—158.
- 1941: V podzemni svet, PV, 41/5—6, 113—116.
- 1948: Škocjanska jama. Proteus, 10/7, 181—184.
- 1948: Vrnjeni biser (Rakova dolina). Plan. v., 48, 178—184.
- 1949: Kras živi. Proteus, 11, 187—192.
- 1949: Podzemski ledeniki. Proteus, 12, 13—18.
- 1949: Zadnji kraj. Proteus, 12, 134—138.
- 1950: Visoka voda v Rakovi dolini. Proteus, 12, 173—178.
- 1951: Nesreča direktorja Kosmatina pri Pazinu. Lj. dnevnik, 6. 6. 1951.
- 1951: Rakova dolina (Topografski pregled). Proteus, 13, 186—190.
- 1951: Pazinski potok in jama Fojba. Proteus, 14, 133—140.
- 1951: Predjamski grad in njegove jame. Plan. v., 51, 35—43.
- 1951: Globoka alpinistika. Plan. v., 51, 119—129.
- 1952: Ljubljansko barje in njegova osušitev. Sl. poroč. 7. 8.
- 1953: Rakova dolina pozimi. Proteus, 15, 205—209.
- 1953: Led v Vranji in Skedneni jami. Proteus, 16, 109—114.
- 1953: Kraški pojavi v Kamniških planinah. Plan. v., 53, 261—270.
- 1953: Vzorniki. Plan. v., 53, 145.
- 1954: Snežnik spomladi. Plan. v., 54, 362.
- 1955: Začetek letošnje spomladi v Škocjanskih jamah pri Divači. Proteus, 17, 294—295.
- 1955: Raziskovanje našega visokogorskega krasa. I. jug. spel. kongres. Postojna, 51: 54.
- 1956: Ledene sveče v kraških jamah. Proteus, 19, 41—45.
- 1956: Z mladino na Slavniku. Plan. v., 56, 409.
- 1956: Arhitekti doline triglavskih jezer. Plan. v., 56, 643—657.
- 1956: Skrivnostna Ljubljana. Slov. izsel. kol., 327—340.
- 1956: Škocjanske jame. Koledar Prešer. dr.
- 1957: Vse okoli ledenika. Plan. v., 57, 121.
- 1957: Nastop pomladi v Škocjanskih jamah. Plan. v., 350—453.
- 1957: Kras v Kamniških planinah. Kamniški zbornik, 3, Kamnik.
- 1958: Prepad Gradišnica pri Logatcu. Proteus, 20, 210—216.
- 1958: Stara romantika ob Cerkniskem jezeru. Proteus, 21, 53—36.
- 1958: Triglavsko brezno — ledenica? Proteus, 21, 75—80.
- 1958: Trikotnik Cerkniška kotlina, Loška dolina, Bloška planota. Tur. v., 6/4, 114—117.
- 1959: Rakovemu Škocjanu popolno varstvo. Proteus, 21, 195—196.
- 1959: Modro in Rdeče jezero pri Imotskem. Proteus, 22, 14—18.
- 1959: Prepad Žiglovec. Proteus, 22, 44—48.
- 1959: Triglavski ledenik in njegova skrivnost — Borezno. Plan. v., 59; 387—394.
- 1960: Podzemeljske ledenice. Pionir, 1, 2.
- 1960: Kras v jesenskih nalivih, 1959, Proteus, 23, 8—14.
- 1960: Sence davnih dni. Plan. v., 60, 343—346.
- 1961: Odkrili so najgloblji prepada na Dolenjskem. Delo, 2, 76, 19, 3.
- 1961: Visoka voda na krasu jeseni, 1960. Proteus, 23, 124—126.
- 1961: Tri velike podzemeljske jame. Proteus, 24, 10—14.
- 1961: Moji spomini na prvo dejavnost Društva za raziskovanje jam (1910—1913). Naše jame, 2 (1960), 6—10.
- 1962: Naš kras. Pionir, 20, 100—107, 132—138.
- 1962: Podzemeljske lepote in bogastvo Slovenije. Slov. izsel. kol., 119—121.

Ob 90-letnici (17. 12. 1979) Pavla Kunaverja govori dr. Boris Sket. Sede z leve Aleš Kunaver, ravnateljica OŠ Prežihov Voranc, Pavel Kunaver, tov. Tavčar, dr. Miha Potočnik, Tone Bučer, P. Lešnjak.

Foto Tone Wraber

- 1963: Planinsko polje — kraški spomenik. *Proteus*, 25, 258—262.
- 1963: Klic divjine. *Planinski v.*, 63, 163.
- 1963: Lepote Križne jame. *Plan. v.*, 63, 316—320.
- 1963: Obvarujmo Planinsko polje! *Naše jame*, 4, 28—30.
- 1964: Dvotirna železnica v Postojnski jami. *Delo*, 5 št. 47.
- 1966: 4. mednarodni speleološki kongres v Jugoslaviji, od 12.—16. septembra 1965. *Varstvo narave*, 4/65, 117—119.
- 1966: Jamarstvo ni samo šport. *Delo*, 30. 3. 1966.
- 1966: Raziskave globoko pod zemljo. *Delo*, 316, 11.
- 1966: Naloge komisije za zaščito jam pri Društvo za raziskovanje jam Slovenije. *Tur. v.*, 2, 96.
- 1967: Varovanje gozdov nad ledenimi jamami. *Varstvo narave*, 5, 11—13.
- 1968: Nekaj problemov ob poizkusu ojezeritve Cerknliškega jezera. *Proteus*, 30, 131—132.
- 1968: Naše jame. *Obzornik*, 68, 11, 871—878.
- 1968: V jamah za soško fronto. *Plan. v.*, 68, 9, 420—422.
- 1969: V jamah za soško fronto. *Plan. v.*, 69, 3, 121—124, 69, 7, 300—302.
- 1969: Cerknliško jezero, fenomen svetovnega slovesa. Mednarodni mladinski raziskovalni tabor. 69, 8—12.

- 1970: Šestdeset let Društva za raziskovanje jam Slovenije. *Proteus*, 32, 9—10, 400—401.
- 1970: Naše prvo jamsko društvo. 60 let je tega, kar je bilo na Slovenskem ustanovljeno Društvo za raziskovanje jam. *Delo*, 127, 7, 13. 5.
- 1970: 60 let Društva za raziskovanje podzemeljskih jam Slovenije. *Plan. v.*, 70, 239—240.
- 1971: Ustanovitev Društva za raziskovanje jam, leta 1910. *Naše jame*, 12, 9—10.
- 1973: Po taborniško v Postojnsko jamo. *Moj mali svet*, 1, 38—39.
- 1973: Dolina Kamniške Bistrice. *Moj mali svet*, 5, 5, 235—236.
- 1982: V spomin Ivana Michlerja. *Proteus*, 45, 31—32.

Knjige:

- 1922: Kraški svet in njegovi pojavi. Učiteljska tiskarna, Ljubljana.
- 1932: V prepadih. Mohorjeva knjižnica.
- 1957: Kraški svet in njegovi pojavi. Mlad. knj.
- 1960: Pod zemljo. MK.
- 1961: Cerkniško jezero, MK.
- 1965: Škocjanske jame. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, 5, Ljubljana.
- 1966: La grotte di Škocjan. Monumenti naturali e culturali della Slovenia. 5. MK.
- 1966: Rakov Škocjan. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, 6.
- 1967: Cerkniško jezero. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, 9.
- 1974: Brezna in vrhovi. Obzorja, Maribor.
- 1979: Moje steze. Obzorja, Maribor.

KUŠČER, Dušan, dr. sc., geolog

* 24. marca 1920 v Brežicah.

Z bratom Ivanom sta od očeta sprejela široko naravoslovno znanje. V mladih letih sta se potapljala na jadranski obali in tik pred drugo svetovno vojno tudi v izvire Ljubljaničice. Tudi v letih po drugi svetovni vojni so raziskave skušali ponoviti. V po-

vojnih letih je s skupino jamarjev raziskoval na Planinskem polju.

Kot geolog se je posvetil problemom akumulacij na kraških poljih in raziskoval na Planinskem polju, Nikšičkem polju in sodeloval pri drugih projektih na krasu.

Bibliografija:

- 1945: Lubniška jama — nekdanji požiralnik. *Proteus*, 8, 39—40.
- 1945: Čuden kraški izvir. *Proteus*, 237/9.
- 1950: Šimnova jama pri Gorjah. *Proteus*, 12, 311—312.
- 1959: Ravenska jama. *Acta carsol.*, 2, 5—25 (z R. Savnikom in I. Gantarjem).
- 1963: Quelques remarques à l'hydrogéologie des Poljes de Cerknica et de Planina. *Ass. intern. Hydrogeol.*, 2 (Belgrade).
- 1964: Observations on brakish karst sources and sea swallow-holes on the Yugoslav coast. *Ass. Intern. hydrogeol. Athenes T.*, 5; 344—353 (in I. Kuščer).
- 1974: Ivan Gams: Kras — Recenzija v *Geologiji* 17, 561—564.

*Raziskovanje sifonov izvirov Ljubljance, 12. 9. 1939.
Na levi stoji A. Šerko ml., potaplja se I. Kuščer*

Foto F. Bar

KUŠČER, Ivan, dr. sc., fizik

* 17. junija 1918 na Dunaju.

Ob očetu naravoslovcu se je tudi sam razvil v naravoslovca dokaj širokega profila. Med drugim so ga v raziskovanje kraških pojavov privedla mladostna opazovanja poslanih kraških izvirov na jadranski obali in podvodnih izvirov. S slednjimi se je tudi kasneje še podrobneje ukvarjal.

Brata Kuščerja sta imela doma izdelano potapljaško opremo, maske, vrečo za obtežitev, tlačilko in 15 m dolgo cev za dovajanje zraka. Poleg tega sta imela še varovalno vrvi.

Leta 1939 sta preiskovala sifone Ljubljance na Vrhniki, Veliko in Malo okence. V Malem okencu sta dosegla

v globini 8 m ozek prehod v steni, v Velikem pa je uspelo preplavati prvi, 4 m globok sifon.

Raziskovanje so v zgodnjih 50. letih ponovili. Menda v tem času se je Ivan K. skušal potapljati tudi v Pivškem rokavu Planinske jame.

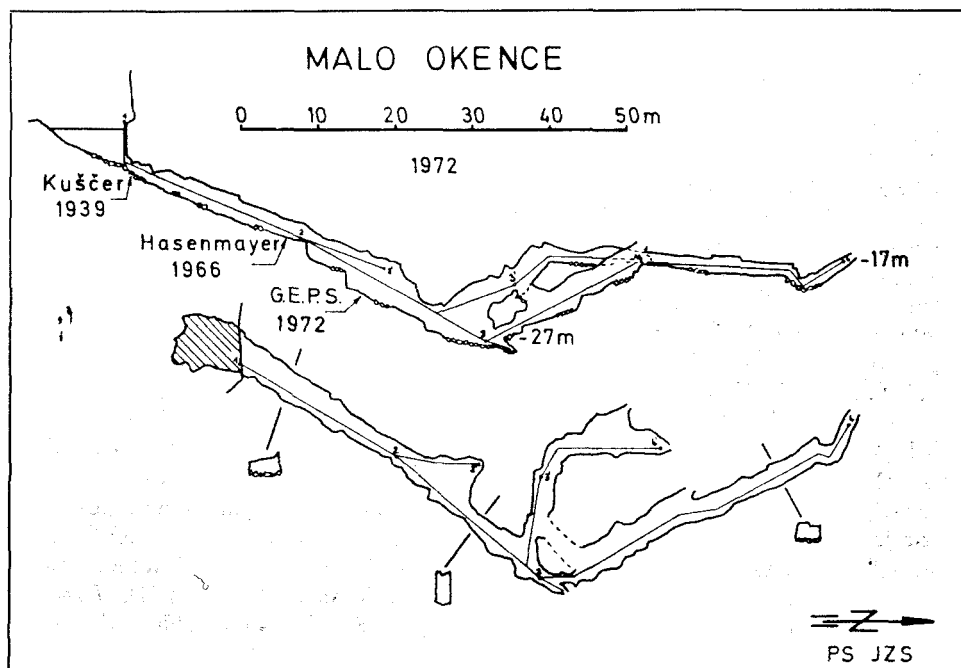
V 50. letih je bil I. K. referent za prirodoslovne krožke pri Prirodoslovnem društvu Slovenije. V tem času je uvedel v jamarstvo obsežno skupino krožkarjev, od katerih je pri jamarstvu ostala večja skupina tudi še kasneje. Prva akcija je bila pozimi 1949/50 v Mačkovicu.

Bibliografija:

Razprave:

1950: Kraški izviri ob morski obali. Razprave SAZU, 1, 97—147.

1961: Metode raziskovanja obmorskih kraških izvirov. 2. jug. spel. kongres, Split, 1958, 39—43.

*Izvir Ljubljance, Malo okence. Načrt raziskanih rogov (Po Krivic et al., 1963).
Les sources de Ljubljana, Malo okence (Le Petit Fenêtre). Le plan des galeries
explorées.*

1964: Observations on brakish karst sources and sea swallow-holes on Yugoslav coast. Intern. Hydrogeol., T. 5, Athenes (in D. Kuščer).

Članki:

- 1939: Kako smo se potapljali. Proteus, 7, 175.
 1946: Čemu smo se potapljali. Proteus, 9, 36.
 1947: Morski požiralnik pri Opatiji. Proteus, 9, 137.
 1949: Nekaj o kapnikih. Proteus, 9, 109—112.
 1963: Morski požiralnik. Sprehodi pod morjem, 103—108, Ljubljana.

KUŠČER, Ljudevit, dr. sc. biolog

* 12. avgusta 1891 v Piranu, † 8. marca 1944 v Ljubljani.

Na Dunaju študiral naravoslovje, doktoriral 1919. Suplent na dunajskih gimnazijah, kustos Nar. muzeja v

Zgb., 1923 profesor v Kranju, od 1929 dodeljen Zool. inštitutu v Ljubljani, kjer se je lahko posvetil znanstvene-

mu delu. Na številnih ekskurzijah po Jugoslaviji preučeval podzemeljske polže.

Odkril ali delno opisal je veliko število novih vrst, poglobljaj pa se tudi v ekološke in biološke probleme. Pri raziskavah iskal zoogeografske zakonitosti, saj je domneval, »da bi se iz identičnosti oziroma razlik favne dalo sklepati na obstoj ali pomanjkanje podzemeljske vodne zveze na krasu«.

Leta 1932 je opisal nov rod polžev in ga poimenoval — *Hadziella* »po J. Hadžiju... pod čigar vodstvom je Društvo za raziskovanje podzemeljskih jam ponovno vzcvetelo...«

Opisal je še nove rodove *Costellina*, *Microsalpinx*; za rod *Lanzaia* je ugotovil, da je podzemeljska vrsta.

Odkril¹ in večino opisal je 35 oblik jamskih polžev:

Iglica luxurians, *I. elongata*, *I. macedonica*; *Paladilhiosis grobbeni*, *P. mostarensis*, *P. seidli*; *Costellina turrita*; *Plagiogeyeriana mostarensis*, *P. ovalis*, *P. gladilini*; *Microsalpinx substricta*; *Lanzaia vjetrenicae*, *L. brusinai*, *L. sp. n.*; *Belgradia sp. n.*; *Belgradiella superior*, *b. umbilicata*; *Pseudamnicola subpiscinalis*, *P. (?) schlebschi*, *P. (?) sp. n.*; *Sadleriana macedonica*; *Baglivia karamani*; *Hauffenia*

michleri, *H. jadertina*, *H. jadertina sinjana*; *Hadziella ephippiostoma*; *Frauenfeldia (?) crucis*; *Valvata wagneri*; *Micromelania relictata*; *Zospeum globosum*, *Z. obesum exiguum*, *Z. frauenbleidi sspn.*, *Zospeum n. sp.*; *Amcylus fluviatilis tetensi*.

Nekatere teh vrst so sistematske uvrstitve; druge so malakologi kasneje uvrstili v druge, včasih tudi nove rodove.

Po njem je imenovana jamska školjka *Congerina kusceri*, Bole 1962. Sam je našel le lupino, kasneje so v hercegovskih, bosanskih jamah našli tudi žive primerke. V Sloveniji so našli le prazne lupine v izviru Krupa.

Po njem je poimenovana še vrsta drugih podzemeljskih mehkužcev: *Belgrandiella kusceri* Wagner 1916, *Kenkia kusceri* (Bole 1961), *Lanzaia kusceri* S. Karaman 1956, *Zospeum kusceri* A. J. Wagner 1912, *Niphargus orcinus kusceri*, *Niphargus vjetrenicensis kusceri*, S. Karaman 1950, pa tudi druge živali: *Jugogammarus kusceri* S. Karaman 1931, *Harpactes kusceri*, Kratochwill 1935, *Garypinus dimidiatus kušcheri* Hadži 1933, *Aepopis gemonensis kusceri*, (Hadžišče 1956).

Glej: Zbornik Prir. dr., 4, 1946, 8—9.

Razprave:

- 1919: Donesek k naši jamski favni. *Carniola* 9, 220—221.
 1923: Originalna nahajališča mehkužcev v Sloveniji. *Glas. Muz. dr.*, 2, 1—13.
 1923: Malakozoološka literatura Slovenije. *Glasnik hrvat, nar. muz. zool.*, 2, 13—17.
 1925: Jamski mehkužci severozahodne Jugoslavije in sosednjega Krasa. *Gl. Muz. dr. Sl.*, 3/4—6, B, 39—49.
 1925: Nabiranje mehkužcev v jamah. *Glasnik Muz. dr. za Slov.*, (1924—25), 81—82.
 1928: Drei neue Höhlenschnecken. *Gl. M. Dr. Sl.*, (1926—27), 7—8, 50—51.
 1928: Einige Fälle abnormalen Gastropodenschalen. *Ibid.*, 51—53.
 1928: Primo contributo alla fauna malacologica della Venezia tridentina: *Zospeum globosum sp. n.*, *Studi Trentini Sci. Nat.*, 9, 185—188.
 1928: Höhlen und Quellenschnecken aus dem Flussgebiet der Ljubljana. *Arch. Molluskenk.*, 64 (2), 48—62.
 1933: Prispevek k poznavanju podzemskih gastropodov Dalmacije in Hercegovine. *Prir. dosl. istraživanja kralj. Jugosl.*, JAZU, 18, 59—67, Zagreb.

- 1935: Mollusca in: St. Karaman: Die Fauna der unterirdischen Gewässer, Jugoslawiens Verh. d. intern. Ver. f. Ang. u. theor. Limnologie, 7, 52—56.
 1936: Zur Kenntnis der Molluskenfauna Südserbien und Montenegro, 1. Bull. Soc. Sci. Skoplje, 17, 101—104.

Članki:

- 1919: Erjavec kot »jamar«, Carniola, 9/3—4, 220, Lj.
 1933: Zbirateljske znamenitosti med polži in školjkami. Proteus, 1, 23.
 1933: Imenjaki našega proteja. Proteus, 1, 67.
 1934: Zgodovina redkega polža. Proteus, I, 53—54.
 1936: Nova vrsta podzemeljskih polžev izpod Gorjancev. Proteus, 3, 129—130.
 1936: Onkraj sifonov, Proteus, 4, 77—83.
 1936: Palentološki primer za razvoj novih vrst. Proteus, 4, 46.
 1936: Marifugije v Sloveniji. Proteus, 6, 108.
 1941: Kako zbiramo polže in školjke. Proteus, 9, 197.

KUŠTOR, Valerija, biolog

* 28. februarja 1951 v Celju.

Po diplomu na Biološkem oddelku Biotehniške fakultete v Ljubljani se je od 1975 do 1979 ukvarjala s sistematično živali, predvsem z endemno vrsto podzemeljskih trdoživov (*Velkovrhia enigmatica*), zbirala pa je tudi podzemeljske sladkovodne spužve.

V tem času je sodelovala na raziskavah DZRJL, kasneje pa je do 1980 delala na Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni na temi Ekologija podzemeljskih kopenskih biocenoz Slovenije.

Poleg pri etoloških poskusih na podzemeljskih vrstah hroščev je sodelovala pri zbiranju biotskih in abiotskih podatkov v jamah severnega dela Slovenije in po potrebi izdelovala ali dopolnjevala načrte jam. Ob raziskavah je tudi fotografirala.

Udeležila se je mednarodnega kongresa v Sheffieldu in speleobiološkega kolokvija v Moulisu (1979).

Po njej je imenovana pražuželka *Aerentomoni kustore*, Nosek, 1983.

Osebna informacija.

Bibliografija:

- 1976/77: Življenje v podzemlju odмира — Slovenski biologi na Popovem polju v Hercegovini. Pionir, 32, 5, 152—154.
 1977: Ožigalke sladkovodnega jamskega hidroida *Velkovrhia enigmatica* in njih sistematski pomen. Bio V, 25/1, 51—54.
 1977: Izhodišča in pristop k ekološkim raziskavam podzemeljskih kopenskih biocenoz Slovenije... Bio V, 25/2, 149—164 (in T. Novak).
 1978: Razmišljamo o »jamskih« živalih. Proteus, 40, 9—10, 380—383 (in T. Novak).
 1978: 7. svetovni speleološki kongres. Bio V, 26/1, 74 (in T. Novak).
 1979: Prüfung einiger Duftessenzen als Attraktanten der unterirdischen Fauna; Acta entomol. Jug., 15, 1—2 (in T. Novak ter N. Sivec).
 1980: Some factors influencing the efficiency of trapping two underground beetle species. Zool. Anz., 205, 5/6, 323—332, Jena (in T. Novak).

- 1980: Individual differences in trapping activity of two underground beetle species. Mem. Biolspel., 7, 77—84. (in T. Novak).
- 1980: Prispevek k poznavanju razporeditve favne v velikih rovih. Acta carsol., 9/6, 153—179 (in T. Novak, A. Kranjc ter N. Sivec).
- 1980: Življenje v nekraškem podzemlju. Proteus, 42, 7, 243—245 (in T. Novak).
- 1980: Živi svet podzemlja. Vodnik 5, Kraška muzejska zbirka, Postojna (in T. Novak).
- 1980: Soteska Huda luknja. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. Zbirka vodnikov, 102 (in T. Novak, F. Batič, M. Brodar ter R. Gospodarič).
- 1981: Prispevek k poznavanju razporeditve favne v velikih rovih. Acta carsol., 9/6, 149—179 (z A. Kranjcem, T. Novakom in N. Sivcem).
- 1982: Zur Fauna der Wände dreier Höhlen Nordostsloweniens (Jugoslawien). Die Höhle, 33/3, 82—89 (in T. Novak).
- 1982: Contribution à la connaissance de la biomasse et du bilan energetique de la faune des entrées de grotte en Slovénie (Yougoslavie). Mém. Bio spel., 8, 27—32 (in T. Novak).
- 1983: On *Troglophilus* (Raphidophoridae, Saltatoria) from North Slovenia (Yu). Preliminary note. Mém. Bio spel., 10, 127—137 (in T. Novak).
- 1983: On the ecology of an alpine ice cave. Mém. Bio spel., 10, 117—125 (in T. Novak).

KVAS, Srečko, tekstilni tehnik

* 27. februarja 1952 v Celju.

V jamarski klub v Preboldu se je včlanil leta 1970. Sodeloval na skoraj vseh raziskovalnih akcijah, npr. v Bezgečevo jamo, Rupe, Pekel, Tajno jamo, Neskončno brezno, Brezno presenečenj, Jamo na Golteh, Snežnico na Raduhi, Snežno jamo itd. ter na I. jugosl. odpravi v Ekvador.

V JK Črni galeb bil 1972—76 načelnik in urejal arhiv, 1976—78 bil predsednik kluba, zatem pa znova ureja arhiv. Od 1981 je vodja raziskovalnega programa za ObRS Žalec.

Ima več priznanj in odlikovanj.

Bibliografija:

- 1977: Osamljeni kras v Savinjski dolini. NJ, 18 (1976), 13—15.
- 1980: Kraške jame v Ekvadorskem tropskem krasu in Galapaških otokih, NJ, 20/1979, supl., 63—85.

LADIŠIČ, Borivoj, dipl. ing. kemije

* 27. februarja 1949 v Karlovcu.

Član JK Vinko Paderšič-Batreja od leta 1977. Aktiven član, raziskovalec in vodja katastra.

Bil je mentor učencev srednje šole pri raziskavah temeniškega podolja

(Krkina nagrada). Sodeloval je na 8. jugoslovanskem speleo kongresu v Boru. Sodeluje pri raziskavah onesnaženih vodnih virov v občini Novo mesto.

Bibliografija :

- 1980: Hidrografske in speleološke odlike Temeniškega podolja, 8. jug. speleokongres, 75—89, Beograd.
- 1982: Hidrografske in speleološke karakteristike Temeniškega podolja, Dolenjski kras, 42—48.
- 1982: Jama Pihalnik nad Podturnom, l. c., 51—53.
- 1982: Gaberska jama, l. c.; 56—60.
- 1987: Speleološke in hidrografske raziskave prispevnega območja izvirov Težke vode, Naše jame 28, 1986, str. 26—31.

L A J O V I C, Aleš, inženir metalurgije

* 1. aprila 1951.

Z jamarstvom se je začel ukvarjati po maturi (1969). Skupaj z Johnom T. Russomom je l. 1970 v Pološki jami izboljšal nekaj desetletij star jugoslovanski globinski rekord. Posebej ga je zanimala problematika Bohinjskih gora, kjer je študiral podzemeljski dotok Govica v jezero. Pogosto je raziskoval tudi drugod — Kočevski Rog,

Suha krajina, Polhograjski Dolomiti. Ob tem se je dodatno izobraževal in dosegel dokajšnje geološko in hidrogeološko znanje.

JS PD Železničar in kasneje JK Železničar je vodil od 1974 do 1981, hkrati pa je bil tudi predsednik Društva jamskih potapljačev PROTEUS. Član Tehnične komisije JZS.

Članki :

- 1978: Uspeh jamarjev-železničarjev. Nova proga, 32/16—17.
- 1982: Govic, Naše jame, 23—24, 5—15.
- 1983: Govic, Naš krš, 6/12—13, Sarajevo.
- 1982: Potapljaške raziskave v Govicu, NJ, 23—24, 82—86.
- 1982: Postojnski jamski sistem končno povezan, NJ, 23—24, 87—89.
- 1984: Hrustovača pri Sanskem mostu, NJ, 25, 41—44, (in F. Malečkar).
- 1984: Sledenje podzemeljskih voda z bajalico, NJ, 25, 55—61.
- 1985: Naprava TaC (za plezanje in spuščanje po vrveh) NJ, 27, 11—17.

L E B E N, France, dr. sc., arheolog

* 4. julija 1928 v Škofji Loki.

Leta 1947 je maturiral na realki v Ljubljani in 1954 diplomiral iz arheologije na filozofski fakulteti v Ljubljani. Doktoriral je leta 1971 na univerzi v Zagrebu z disertacijo Kulturna pripadnost jamskih najdb na področju jugovzhodnih Alp v prazgodovinskem

obdobju. Je znanstveni svetnik ZRC SAZU.

Znanstveno in strokovno delo usmerja raziskovanju starejših prazgodovinskih obdobj — neolitika in eneolitika na območju jugovzhodnih Alp. Še posebej se posveča arheološki kulturni

zapuščini holocenskih sedimentov v jamah na Slovenskem. Aktivno je sodeloval pri raznovrstnih arheoloških izkopavanjih doma in v tujini. Med drugimi samostojnimi raziskovanji arheoloških najdišč je vodil tudi sistematična izkopavanja v Roški špilji in Tomincevi jami v Škocjanskih jamah, v Kevdercu in Lubniški jami, v Šibernici na Bledu, v Pavlakovi jami pri Zrečah, Trhlovci in Mali Triglavci pri Divači, Velikem zjotu pri Vinici, Stražbenici pri Šibeniku, Lukenjski jami pri Prečni itd. Poskusna in kontrolna sondiranja je opravil v Žegnani jami, Ovčarskem spodmolu, Brlovki, Turščevi in Martinovi skedenci, Ajdovski hiši, Dovji griči, Križni jami. Rekoznosciral je nad 30 arheoloških jam v raznih delih Slovenije, v sev. Istri, na Goriškem in v Furlaniji. Vodi in ureja arheološko karto jamskih najdišč in antropospeološko bibliografijo Slovenije in sosednjih pokrajin.

F. Leben je opravil vrsto študijskih potovanj in se aktivno udeležil domačih in tujih strokovno-znanstvenih se-

stankov in zborovanj, jugoslovanskih in mednarodnih speleoloških kongresov (Sarajevo, Lipica, Ljubljana, Olomouc) in zborov slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa. Bil je predsednik Jamarske zveze Slovenije (1972—1976), je častni član DZRJ Kranj in ima srebrno in zlato značko JZS. Sodeluje pri Slovenski kraški terminologiji in je član uredniškega odbora Naših jam. Odlikovan je s srebrno plaketo B. Kidriča za zasluge pri širjenju tehnične kulture v Sloveniji in z zlato plaketo gibanja Znanosti mladini Jugoslavije. Je član Jamarskega društva v Laichingenu.

Viri:

Biblioteka in publikacije SAZU v letih 1952—1971, Ljubljana, 1973.

Bibliografija publikacij SAZU v letih 1972—1980, Ljubljana, 1982.

Biografije in bibliografije znanstvenih in strokovnih sodelavcev SAZU, Ljubljana, 1976, str. 69—73.

Primorski slovenski biografski leksikon, 9. snopič. Gorica 1983, str. 268—269.

Bibliografija:

- 1955: Kulturni ostanki davnih prebivalcev Pivške kotline. Turistični vestnik 3, 318—320. Ljubljana.
- 1955: Predzgodovinsko najdišče v Roški špilji. Slovenski Jadran 4, 18. 1. 1955. Koper.
- 1956: Poročilo o izkopavanjih v Roški špilji leta 1955. Arheološki vestnik 7, 242—258. Ljubljana.
- 1956: Sondiranje v jami Brlovki. Arheološki vestnik 7, 441—443. Ljubljana.
- 1957: Arheološki sprehod po Škocjanskih jamah in okolici. (Po stopinjah davnih prednikov.) Slovenski Jadran 6, št. 3—6. Koper.
- 1957: Nove arheološke najdbe v jamah na Notranjskem. Arheološki vestnik 8, 302—316. Ljubljana.
- 1958: Arheološko odkritje na Lubniku pri Škofji Loki. Slovenski poročevalec, 6. 10. 1958. Ljubljana.
- 1959: Nova arheološka odkritja v okolici Škofje Loke. Loški razgledi 6, 83—90. Škofja Loka.
- 1959: Prazgodovinske najdbe v jamah na Lubniku. Naše jame 1, 72—74. Ljubljana.
- 1959: Dosedanje arheološke najdbe v jamah okoli Divače. Acta carsologica 2, 231—249. Ljubljana.
- 1960: Izkopavanja v Kevdercu in Lubniški jami. Loški razgledi 7, 219—220. Škofja Loka.
- 1960: Sistematski opis jam v okolici Škofje Loke. Loški razgledi 7, 157—178. Škofja Loka. (Soavtor B. Kiauta.)

- 1960: Brlovka pri Orehku; Ovčarski spodmol pri Orehku; Turščeva in Martinova skednenca; Žegnana jama pri Orehku; Kevderc. Varstvo spomenikov 7 (1958—59), 277, 278, 287, 195, Ljubljana.
- 1960: Jama Kevderc. Varstvo spomenikov 7 (1958—59), 312—313. Ljubljana. (Sovtor J. Korošec).
- 1962: Lubniška jama — nalazište ranog bronzanog doba. Arheološki pregled 4, 53—54. Beograd.
- 1963: Materialna kultura in izsledki arheoloških izkopavanj v Kevdercu in Lubniški jami. Acta carsologica 3, 213—251. Ljubljana.
- 1963: Jama Kevderc v odnosu do drugih arheoloških jamskih najdišč. Treći jugoslavenski speleološki kongres, Sarajevo, 175—180.
- 1965: Lubniška jama nad Škofjo Loko. Varstvo spomenikov 9 (1962—64), 132—133. Ljubljana.
- 1966: Tominčeva jama v Škocjanskih jamah. Varstvo spomenikov 11, 117. Ljubljana.
- 1967: Stratigrafija in časovna uvrstitev jamskih najdb na Tržaškem krasu. Prispevek k poznavanju jamske arheologije na slovenskih tleh. Arheološki vestnik 18, 42—109. Ljubljana.
- 1967: Zijalka v Dovji griči na Veliki planini. Varstvo spomenikov 12, 105—106. Ljubljana.
- 1969: Arheološka podoba dolenskih jam. Naše jame 11, 25—40. Ljubljana.
- 1970: Prispevek k poznavanju najstarejše zgodovine na Krasu. Akti študijskega srečanja o Krasu. Veliki Repen—Trst 1970, 21—24.
- 1970: Značilnosti in pomen nekaterih arheoloških jamskih najdišč na področju jugovzhodnih Alp. Adriatica praehistorica et antiqua (Miscelanea G. Novak dicata), Zagreb, 409—437.
- 1970: Arheološko vrednotenje jamskih najdb na slovenskem krasu. Naše jame 12, 63—72. Ljubljana.
- 1971: Kulturna pripadnost jamskih najdb na področju jugovzhodnih Alp v prazgodovinskem obdobju. Škofja Loka 1971. (Disertacija, tipkopis.)
- 1971: Prispevek k poznavanju najstarejše zgodovine na Krasu. Jadranski koledar, Trst, 197—199.
- 1971: Študijsko srečanje o Krasu. Argo 10, 315. Ljubljana.
- 1972: Höhlenforschung in der Steiermark. Naše jame 14, 70—71. Ljubljana.
- 1973: Opredelitev neolitske in eneolitske keramike iz jamskih najdišč jugovzhodne alpskega prostora. Arheološki vestnik 24, 143—158. Ljubljana.
- 1973: Zur Kenntnis der Lasinja-Kultur in Slowenien. Symposium über die Entstehung und Chronologie der Badener-Kultur, Bratislava, 187—197.
- 1973: Outlines of Prehistory in South-Eastern Alpine Karst Caves. Abstracts of Papers submitted to the 6th Intern. Congress of Speleology, Olomouc 1973, 163—164.
- 1973: Pomen lubniških izkopanin za slovensko prazgodovino. Loški razgledi 20, 19—28. Škofja Loka.
- 1974: Jama Veliki zjot pri Vinici. Varstvo spomenikov 17—19 (1971—73), 182—184. Ljubljana.
- 1974: Jamska arheologija matičnega krasa. Acta carsologica 6, 241—256. Ljubljana.
- 1975: Analiza speleo-arheoloških raziskovanj v Sloveniji. Proteus 37, 1974—75, 261—264, Ljubljana.
- 1975: Arheološke jamske postaje na Gorenjskem. Naše jame 17, 85—99, Ljubljana.
- 1975: Arheološka najdišča Slovenije, Ljubljana (70 gesel arheoloških jamskih najdišč).
- 1976: Ein Abriss der Jungsteinzeit auf dem Karst. Jahresschrift für mitteldeutsche Vorgeschichte 60, 23—30. Berlin.

- 1976: The First Adriatic Neolithic in Slovenia. *Archaeologia Jugoslavica* 17, 3—7, Beograd.
- 1977: Abris der Vorgeschichte in den Karsthöhlen des Südostalpenraumes. *Proceedings of the 6th Intern. Congress of Speleology* 6, Praha, 91—99.
- 1977: Podoba lubniškega podzemeljskega sveta. Lubnik, Vodniki po loškem ozemlju 1, Škofja Loka 1977.
- 1978: Osteološke in kultne najdbe prazgodovinskega človeka iz kraških jam Slovenije in mejnega ozemlja. *Arheološki vestnik* 29, 13—35, Ljubljana.
- 1979: Prispevek Slovencev k antropospeleologiji. *Naše jame* 21, 47—50, Ljubljana.
- 1979: Progress and achievements of thirty years of research into early prehistory in Slovenia. *Arheološki vestnik* 30, 29—40, Ljubljana.
- 1979: Obdobje starejše prazgodovine v »Zgodovini Slovencev«. *Arheološki vestnik* 30, 543—547, Ljubljana.
- 1980: Pogled v kulturno dediščino starejše prazgodovine. Rešena arheološka dediščina Slovenije 1945—1980. Ljubljana, 13—15.
- 1980: Nekaj eneolitskih najdb iz Bezgavčeve jame. *Situla* 20—21, 25—31, Ljubljana.
- 1981: Pogled na kulturno nasledje starije praistorije. Spaseno arheološko blago Slovenije 1945—1980, Ljubljana, 8—10.
- 1983: Arheološki prispevek k zaščiti Škocjana in okolice. Mednarodni simpozij Zaščita Krasa ob 160-letnici turističnega razvoja Škocjanskih jam, Sežana, 71—76.
- 1984: Arheološki prispevek k zaščiti Škocjana in okolice. *Varstvo spomenikov* 26, 7—10, Ljubljana.
- 1984: K arheološkemu raziskovanju jam na Sežanskem. *Sežanski kras*, Sežana—Lipica, 24—29.
- 1986: Novoodkrite prazgodovinske plasti v jamah na Krasu. *Arheološka istraživanja u Istra i Hrvatskom Primorju, Pula* (v tisku).
- 1986: 30 Jahre Freundschaft. Helmut Frank zum 60. Geburtstag. *Laichinger Höhlenfreund* 21, 77—80, Laichingen.
- 1987: V spomin Srečku Brodarju, odkritelju slovenskega paleolitika. *Naše jame* 29, 62—66, Ljubljana.
- 1987: Zadnji »Srečno« Helmutu Franku. *Naše jame* 29, 68—70, Ljubljana.

F. Leben je napisal še vrsto drugih strokovnih poročil in znanstvenih člankov ter ocen, recenzij in spominskih člankov v strokovnih revijah.

LESJAK, Zoran, uslužbenec

* 13. oktobra 1946 v Tolminu.

Z jamarstvom se je pričel ukvarjati leta 1971, ko so štirje člani ustanovili Jamarsko sekcijo pri Planinskem društvu Tolmin.

Odtlej je sodeloval na skoraj vseh akcijah sekcije. Leta 1972 je sodeloval pri raziskavah Pološke jame in pri odkopavanju zgornjega vhoda. Napravil je skice prek 50 jam in brezen.

Raziskal Malo Boko, Rakovec, Kavkno jamo (350 m) in Zadlaško jamo, kamor je bilo potrebno 10 akcij.

Od leta 1983 se skupina, ki jo vodi, posveča breznu M-16 na tolminskem Migovcu.

Napravil izpit za jamarske reševalce.

Osebna informacija.

Bibliografije:

1977: *Sistem Male Boke*. NJ, 18 (1976), 78—82.

Naše jame 30, 1988

L I N D N E R, Anton Friderik, začetnik moderne spelologije
* 22. julija 1800, † 19. oktobra 1841 v Trstu.

Studiral matematiko, fiziko, mehaniko, hidrologijo in rudarstvo.

Od leta 1830 je služboval v Trstu.

Zaupali so mu nalogo, da oceni možnosti izkopavanja premoga pri Lipici in v Vremski dolini. S tem je dobil vpogled v geološko zgradbo in vodne razmere tega ozemlja. Ko je tržaški mestni svet razmišljal o oskrbi z vodo mesta, je L. predlagal, da bi poiskali podzemeljsko Reko v kakem breznu kje bliže Trsta.

Povezal se je z nadzornikom tržaških vodnjakov Jakobom Svetino in napravila sta 8 odprav v brezna pri Trebčah. Preiskala sta 270 m globoko

Padriško brezno. Vode tudi v drugih breznihi nista našla.

Na opozorilo, da je severovzhodno od Trebč v neki vrtači po deževju čutiti, kako silijo na dan zračne gmote, je z rudarji odkopal vhod v brezno. Šele po dveh letih so skozi 15 stopenj dosegli veliko dvorano s podzemeljsko reko, vendar le 12 m nad gladino morja. L. je že nekaj mesecev po tem odkritju umrl. To brezno, 329 m globoka Labodnica ali Trebenska jama, je bilo skoraj 80 let najgloblji kraški objekt na svetu.

Glej: PSBL.

L O G A R, Srečko

* 31. decembra 1909 v Idriji, † 1. marca 1988 v Idriji.

Na iniciativo člana IZRK dr. R. Savnika je pri Mestnem muzeju, ki ga je vodil, ustanovil jamarški oddelek z eksponati, ki so prikazovali kraške pojave na Idrijskem in Cerkljanskem. Z IZRK sodeloval pri raziskavah jam in do njegovega odhoda so opisali več kot 200 objektov. Pri Muzeju so vodili

tudi kartoteko kraških objektov. 1953 ustanovljen Jamarski klub, ki ga je kot prvi načelnik vodil dolga leta. Mnogo pozornosti so posvetili Ravenski aragonitni jami, ki so jo ponovno odprli. Večjo pozornost so usmerili tudi Kanomljici in njenim pritokom. Prvopristopnik v 55 jam.

Bibliografija :

- 1957: S postojnskimi jamarji po idrijski okolici. PV, 57, 91.
- 1958: Z jamarji po Cerkljanskem. PV, 58, 539.
- 1959: Jama Olerija, kat. št. 1887. NJ, 1, 74—75.
- 1960: Z jamarji preko Vojskarske planote. PV, 60, 117.
- 1960: Letni obračun naših jamarjev. Idr. razgl., 5, 24—25.
- 1961: Kraške zanimivosti v idrijski okolici. Idr. razgl., 6, 19—20.
- 1961: Obračun naših jamarjev. Idr. razgl., 6, 19—20.
- 1961: Uspehi podružnice DZRJS v Idriji. NJ, 2, 75—77.
- 1961: Kraške zanimivosti v idrijski občini. Tur. v., 9, 151—152.
- 1962: Naši jamarji. Idr. razgl., 7, 28.
- 1965: Zaganjalke. Proteus, 28, 56.

MACHER, J., profesor prirodopisa, matematike in fizike
* 2. avgusta 1857, † 11. marca 1919.

Pri Slovenskem planinskem društvu je bil po letu 1905 v odboru zadolžen za znanstveno delo. Predaval je na tečajih za gorske vodnike, pisal potopis-

ne črtice in učbenike prirodopisa. Sodeloval pri strokovnem delu DZRJ od ustanovitve do I. svet. vojne.

Glej: SBL, 5, 1933.

MAHORČIČ, Jožef, župan v Naklem
* 1803, † 10. maja 1871.

V času, ko so bile raziskave Škocjanskih jam na višku, je bil vaški veljak in lastnik mlina v Malnih pri ponorih Reke J. M. tudi župan v Naklem. Pod njegovo občino so sodile tudi Škocjanske jame z naselji Škocjan in Mafavun. Želel je razglasiti slavo Škocjanskih jam širom po svetu in s turizmom razviti tudi svoje pasivne kraje. Čeprav ni dokazov, domnevajo, da je ustanovil vodniško službo in odprl za ogled jame pod Škocjanom, ka-

terih del se sedaj po njem tudi imenuje. Navdušil je takratnega okrajnega glavarja Tominca, da je dal nadelati pota do Velike doline.

Mahorčič je s 1. 1. 1819 dal v uporabo vpisno knjigo *Liber Cavernae St. Canziani*, ki pa je bila leta 1924 uničena.

Vir:

Prešernov koledar, 1988.

MALEČKAR, Franci, strok. delavec
* 24. decembra 1956 v Kopru.

V 70. letih se je razvil v strokovno podkovanega in tehnično vrhunsko izurjenega jamarja, ki je v nekaterih akcijah, na meji avanturizma, premagoval najtežje kraške objekte. Udeleževal se je vseh večjih jamarskih akcij, bil je udeleženec različnih odprav v evropsko podzemlje in član mednarodnih odprav v Papuo-Novo Gvinejo, v Kolumbijo. Prvopristopnik v 106 jam.

Absolviral je na geološkem odseku FNT.

Leta 1971 se je vključil v JK Dimnice in bil več let njegov podpredsed-

nik, vodja katastra, vodja obalne jamarske sekcije idr. Po letu 1980 je član DZRJ Luka Čeč.

V organih JZS je bil knjižničar, sourednik Novic, vodja strokovne komisije, komisije za odprave in komisije jamskih vodičev. Zadnja štiri leta vodi tehnično komisijo Zveze speleologov Jugoslavije.

Raziskoval je na dinarskih visokih planotah, visokogorskem (Brezno pri gamsovi glavici) in osamljenem krasu, na Hrvaškem (Titina jama), Bosni in Črni gori. Vodil je JJO v Complexe

Pierre-St. Martin in v več globokih jam v Evropi.

Skrbi za posodabljanje jamarske opreme in se ukvarja tudi z jamsko fotografijo.

Prejel je študentovsko Prešernovo nagrado za izvirne zamisli o razvoju krasa v flišu. Zaslužni član Zveze speleologov Jugoslavije.

Bibliografija:

- 1972: »Dimnikarji« v jamah. Primorske novice, 10, 50, 9, Koper.
- 1973: O dosedanjem delu OJS. Dimnice, 1, 2, Koper.
- 1973: Program ustanovnega zbora Obalne jamarske sekcije. Dimnice, 1, 7.
- 1973: Veliki upi in načrti. Primorske novice, 11, 50, 6.
- 1974: 70 let Dimnic. PN, 12, 31, 6.
- 1974: Raziskovanje Banove pečine v Matarskem podolju. Geogr. obz. 21/2—3, 37—40.
- 1975: Epohalni odkritji slovenskih jamskih potapljačev. PN, 21, 10, 13.
- 1975: Mladi raziskovalci so pregledali prve uspehe. PN, 29, 3, 14.
- 1975: Obisk v turističnih jamah na Primorskem. PN, 13, 41, 11.
- 1975: Odkrili so deset kraških jam. PN, 29, 8.
- 1975: Poročilo o delu mladih raziskovalcev na V. morskem raziskovalnem taboru v Strunjanu. Proteus, 37/9—10, 441—445.
- 1975: Veliki raziskovalni uspehi. PN, 13, 39, 3.
- 1976: 14 nesreč v britanskih jamah. Novice JZS, 5.
- 1976: Iz dejavnosti tržaških in zagrebških jamarjev. Novice JZS, 19—20.
- 1976: La speleologia subacquea in Jugoslavia. Speleologia emiliana, 13/5—6, 8—9.
- 1976: Najgloblje in najdaljše jame v Združenih državah Amerike. Novice JZS.
- 1976: Nekaj o velikih raziskavah leta 1974. Novice JZS, 2—4.
- 1976: Novice iz Srbije. Novice JZS, 4—5.
- 1977: »Novo« brezno pri Lipici. PN, 31, 21, 12.
- 1977: Jamarji odkrivajo nesnago. PN, 31, 51.
- 1977: Bržanija — zveza med Krasom in Šavrinskim gričevjem. PV, 77, 11, 702—705.
- 1977: Knjižnica Jamarske zveze Slovenije zakaj, kako, kdaj in kje. Novice JZS, 17/2, 3—4.
- 1977: Najgloblje in najdaljše jame. Proteus, 39/7, 268.
- 1977: Najstarejša jama na svetu. PN, 31, 28.
- 1977: Nekaj jam z »okroglimi« katastrskimi številkami. Novice JZS, 17/2, 21.
- 1977: Nekraške jame na svetu. Geogr. obz., 24/3, 44—46.
- 1977: Novice iz jamarskega sveta. Proteus, 39/7, 267—268.
- 1979: Poročilo o delu jamarjev na Mladinskem raziskovalnem taboru v Postojni. NJ, 20, 94—97.
- 1979: Posvetovanje o izdelavi načrtov jam, Sebešič, 10.—12. novembra 1978. NJ, 20, 101.
- 1979: Tečaj o reševanju v jamah s pomočjo improviziranih sredstev, pogorje Margueris, Italija (14.—20. avgusta 1978). NJ, 20, 100—101.
- 1979: Tehnički nacrti pečina. Naš krš, 5/7, 88—96, Sarajevo.
- 1979: Tehnični načrti jam. Bilten JKŽ, 15.
- 1980: Brezno pri gamsovi glavici. Pionir, 35/7, 224.
- 1980: Glasila slovenskih jamarskih enot. NJ, 21, 97—99.
- 1980: Jugoslovanska jamarska odprava v najgloblja brezna sveta. Novice JZS, 15, 4, 21—25.
- 1980: Kratko poročilo o delu jugoslovanske jamarske odprave v najgloblja brezna sveta. Črni galebi pišejo, 6, 6, 30—34, Prebold.

- 1980: Med raziskovalci podzemlja: svet brez zvezd. Pionir, 35, 7, 200—201.
- 1980: Nekaj misli o nadaljnjem razvoju slovenskega jamarstva. Novice JZS, 15/4, 18—21.
- 1980: Slovenski speleolozi u hrvatskim jamama. Speleolog, 26—27, 56, Zagreb.
- 1980: Yugoslavia's Deepest Caves. Caves and Caving, 9, 7—9, Sheffield.
- 1981: Exploration successes. Caving International Magaz., 13, 5, Edmonton.
- 1981: Jama Gnojnica pri Velikih Munah (Čičarija). Bilten JKŽ, 15, 28—29.
- 1981: Jugoslavšti jeskinary doma i zahranichi. Stalagmit, 81, 4—5, 11, Praha.
- 1981: Jugoslovanska jamarska odprava v najgloblja brezna sveta. 8. jug. spel. kongres, 237—240, Beograd.
- 1981: Zapis s potovanja po Novi Gvineji. Jedro, 7/1—2, 8, Ljubljana.
- 1981: Novi rovi v Dimnicah. PN, 35/75, Koper.
- 1981: Kras v svetu. Proteus, 44/1, 16—18.
- 1981: Odgovor na mnenje TK o tehniki YUSAR in mojem članku. Novice JZS, 16/3—4, 29—31.
- 1981: Organizacija jamarskih odprav. 8. jug. spel. kongres, 233—235, Beograd.
- 1981: Uno jugoslavo al Corchia. Sottoterra, 20/59, 42—43, Bologna.
- 1982: Izginule jame. PN, 36, 87—89.
- 1982: »Oživeli« postojnski jamarji. Proteus anguinus, 11, 2, 13, Postojna.
- 1982: Šiba jama... Teleks, 38, 32, 37, Ljubljana.
- 1982: 11. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa. NJ, 23—24, 3—4 (in A. Kranjc, D. Novak).
- 1982: Activités 81—82 des spéléos slovènes. Spelunca, 8, 17—18, Paris.
- 1982: Brezno pri Leški planini — dopolnilne raziskave. NJ, 23—24, 73—78 (in A. Kranjc).
- 1982: I rilievi tecnici della grotte. Progressione, 5/1, 14—16, Trst.
- 1982: Iz jamarskega dnevnika. Proteus anguinus, 11/4, 12, Postojna.
- 1982: Kraško podzemlje v Postojni. Proteus anguinus, 11/3, 12, Postojna.
- 1982: La geologia della grotta Dimnice (Matarsko podolje). Atti V. Convegno Reg. Spel. Friuli: VG, 243—249, Trst (in R. Gospodarič).
- 1982: La scena speleologica slovena. Mondo sotterraneo, 6/1—2, 13—14, Udine.
- 1982: Mednarodna jamarska razstava v Pordenonu. Proteus anguinus, 11/2, 13, Postojna.
- 1982: Pomembnejši uspehi slovenskih jamarjev v letu 1981 in prvi polovici leta 1982. Proteus, 45/2, 69—70.
- 1982: Poročilo o 8. kongresu speleologov Jugoslavije (23.—27. oktober). NJ, 23—24, 102—105 (in M. Kranjc, A. Kranjc, A. Sojar).
- 1982: Priprave kraškega muzeja v Postojni. Proteus anguinus, 11/1, 12, Postojna.
- 1982: Tehnični načrti jam. NJ, 23—24, 67—72.
- 1983: Dopolnilne raziskave podzemeljskih ledenikov na Nanosu. NJ, 25, 66—68.
- 1983: Ekскурzija v Abisso Gortani na Kaninu. NJ, 25, 95.
- 1983: Fenomeni carsici nel flysch della Šavrinska Brda (Istria — Jugoslavia). Atti VI. Convegno Spel. Friuli — VG, 307—312, Pordenone.
- 1983: Jama Hrustovača pri Sanskem mostu — predlog turistične uredive. NJ, 25, 41—44 (z A. Lajovic).
- 1983: Jamarstvo po svetu. Proteus, 46, 41.
- 1983: L'écho des profondeurs — Yougoslavie. Spelunca, 10, 20, Paris.
- 1983: Poročilo jugoslovanske jamarske odprave v Snežno jamo, Poljska. NJ, 25, 91—93.

- 1983: Skalonova jama v Matarskem podolju. NJ, 25, 62.
- 1983: Slovenski jamarji na dnu najglobljih francoskih jam. NJ, 25, 94—95.
- 1983: Uporaba topofila (gliste). NJ, 25, 45—46.
- 1983: Valorizacija jame Dimnice. Medn. simp. »Zaščita krasa ob 160-letnici turistič. razvoja Škocjan. jam, 101—104, Sežana.
- 1984: 30 let jugoslovanskih speleoloških kongresov. 9. jug. spel. kongres, 776—779 (z M. Kranjc).
- 1984: Attivita speleologica per gli stranieri nella repubblica socialista di Slovenia (Nord Jugoslavija). Boll. del Gruppo speleol. imperiese CAI, 14/23, 40, Imperia.
- 1984: Druga jugoslovanska jamarska odprava v južno Ameriko — »Kolumbija 84«. NJ, 26, 100—105 (z D. Naraglavom).
- 1984: Janičja jama v luči raziskovanja Matarskega podolja. NJ, 26, 31—39 (in S. Morel).
- 1984: Povojna jamarska odkritja v Matarskem podolju. Sežanski kras, 30—37, Sežana (in S. Morel).
- 1984: Preliminarni rezultati 2. jugoslovanske ekspedicije v Južno Ameriko — »Kolumbija 84«. 9. jug. spel. kongres, 381—389, Zagreb.
- 1984: V podzemlju El Dorada. Arena, 12—14, 32—33, 34—35, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, Zagreb.
- 1985: »Nove« primorske jame. PN, 39/27, 9.
- 1985: Colombia. British Caver, 94—95, New Milton.
- 1985: Colombie — l'expédition yougoslave. Spelunca, 17/8—9, Paris.
- 1985: Jugoslavenska speleološka ekspedicija u sistem Jaskini Snježnej. Speleolog, 30—31, 2—5, Zagreb.
- 1985: Kraško površje v Postojni. PN, 39, 38, 11.
- 1985: Naši v kolumbijskem podzemlju. Proteus anguinus, 14/2, 12, Postojna.
- 1985: Novo v Erazmovem podzemlju. PN, 39/33, 8.
- 1985: Reke pod džunglo. PN, 39, 16—27, 3.
- 1985: Speleologie u Jugoslavii v roce 1984. Speleoforum, 66—71, Brno.
- 1985: Večeri jamskih filmov. PN, 39/40, 6.
- 1985: Yougoslavie. Spelunca, 17, 9, Paris.
- 1985: Yougoslavie, Spelunca, 19, 17, Paris (s C. Simon).
- 1985: Sejem jamarske opreme. Obrtnik, 16, 5, 45.
- 1986: Yougoslavie — Jugoslavija. Atlas des grandes cavités mondiales (P. Courbon, C. Chabert), 234—235, Paris (in A. Kranjc, M. Kranjc).
- 1981: Poročilo z jugoslovanske jamarske odprave v najgloblja brezna sveta v letu 1980. Globine gorenjske, 3—43, Kranj.
- 1984: Preliminarni rezultati II. jugoslovanske spiljske ekspedicije u Južno Ameriku. 9. jug. spel. kongr., Zagreb, 381—394 (in I. Avdagić, Z. Goršek, S. Ramšak, K. Kolar, T. Vedenik, B. Sket).

Knjige:

- 1981: Jamarska tehnika nekoč in danes. Vodnik KMZ, 5, Postojna.
- 1982: Kraško podzemlje pri nas in v svetu. Vodnik KMZ, 7, Postojna (s. F. Šušteršičem).

MARINIČ, Jožef, trgovec

* 4. oktobra 1838 v Trstu, † 6. decembra 1916.

Tržačan. Že leta 1884 s Hankejem prodril s čolnom v Malo dolino v Škocjanskih jamah, kasneje pa v Svetinovo dvorano do 6. slapu ter leta 1887 do 14. slapu v Hankejevem kanalu. 6. septembra 1893 je po 9 letih raziskovanja dosegel končni sifon v Mrtvem jezeru. Pri tem so premagali 25 slapov, jezer in brzic.

Pod njegovim vodstvom so naredili poti po stenah vzdolž podzemlske Reke. Njegova zamisel je tudi turistična ureditev Škocjanskih jam.

V letih 1891—1895 je raziskoval tudi Kačno jamo, ki so jo prej obiskovali Žiberna, Hanke in drugi. Dosegel je globino 305 m. Po njem se imenuje Mariničeva jama pod Škocjanom. V sistemu Škocjanskih jam je vodil tudi arheološka izkopavanja.

Vir:
PSBL.

Bibliografija:

- 1896: La Kačna jama en Istrie. Mem. Soc. Spel., I/3, 1—20, Paris.
1896: La hautes eaux dans la Kačna jama. Spelunca, II, 148.
1896: La Kačna jama (Istrie), nouvelle exploration. Bull de la Soc. spél.
1904: La Grotte des Surprises à Saint Canzian. Spelunca, 5/37, 97—100, Paris.

MARUSSIG, Miran, dipl. ing. gradbeništva

* 26. aprila 1932 v Ljubljani.

Član skupine mladih jamarjev DZRJ iz 50. let. Iniciator in soustanovitelj Jamarske sekcije PD Železničar (1955), kasneje se je vrnil k Društvu za raziskovanje jam Ljubljana, kjer je od leta 1962 do 1965 vodil komisijo za speleološko opremo. Uvedel

je preizkus jamarskih lestvic in vrvi ter uvedel v rabo t. i. »škripček«.

Kasnejše delovanje tehnične komisije temelji na teh začetkih.

Po diplomu se aktivneje z jamarstvom ni več ukvarjal.

Bibliografija:

- 1956: Jamarstvo v luči alpinizma. PV, 56, 657.
1957: Logarček. PV, 57, 506.
1958: Tri dni v Križni jami. PV, 58, 196—206.

- 1958: Odjuga v Tatrah. PV, 58, 588.
 1959: Merjenje kraških jam. NJ, 1, 19—22.
 1959: Gradišnica, kat. št. 86. NJ, 1, 24—28 (z F. Velkovrhom).
 1959: Škripček. NJ, 1, 38.
 1959: Pugljevo brezno. Dolenjski list, 10, 18—20, Novo mesto.
 1962: Osnovna znanja iz speleologije. Komisija za speleologiju PSH, Zagreb, 1961. NJ, 3 (1961), 41—42.
 1963: Iz dejavnosti komisije za preiskovanje jamarske opreme. NJ, 4 (1962), 56.
 1963: Nosilnost jamarskih lestvic. NJ, 4 (1962), 40—44.
 1963: Nove jame v Rakovem Škocjanu. PV, 63, 167.
 1963: Cadoux Jean i dr.: Operacija — 100. Prevedla H. Kunaver. PV, 63, 406.
 1965: Pomožne vrvice — bistveni del jamarske opreme. NJ, 6 (1964), 41—43.

MARTINČIČ, Andrej, dr. sc., biolog

* 22. maja 1935 v Ljubljani.

V Ljubljani je diplomiral na biologiji leta 1958, 1965 pa je zagovarjal doktorsko disertacijo.

Težišče njegovega dela so raziskave ekologije ekstremnih biotopov, ekofiziologija rastlin in primarne produkcije. Med temi je tudi že zaključena večletna raziskava: Primarna produkcija v jamskih ekosistemih.

Leta 1967 je za delo Elementi mahovne flore Jugoslavije in njihova hološka in ekološka problematika prejel nagrado Sklada Borisa Kidriča.

Za svoje delo je prejel zlati znak Planinske zveze, Red dela s srebrnim vencem in Red zasluge za narod s srebrno zvezdo.

Bibliografija:

- 1973: Reliktna flora v Škocjanskih jamah in njena ekologija. Biov V, 21/2, 117—126.
 1979: Vpliv jamskega biotopa na neke morfološko-anatomske karakteristike cvetnic, I. Bio V, 27/2, 135—146 (in F. Batič).
 1981: Flora v jamah Slovenije z umetno osvetlitvijo. Bio V, 29/2, 27—36 (in D. Vrhovšek, F. Batič).
 1982: Ekologija rastlin v jamah. Simpozij »Zaščita krasa«, Lipica, 84—86.
 1985: Fotosintetska aktivnost vrste *Phyllitis scolopedrium* (L.) Newn v jamskem okolju. 7. simp. JDFB, Arandjelovac. Glasn. inst. za bot. i bot. bašte, Univ. v Beogradu, 19, 282.

MATJAŠIČ, Janez, dr. sc., biolog, dopisni član SAZU

* 14. maja 1921.

Preučeval je epizoične protozoje, parazitske vrtničarje — podzemeljske temnocefale, dekapodne rake itd.

Leta 1957 je doktoriral s tezo: Sistematika, biologija in zoologija evropskih temnocefalov.

Opisal je 12 novih vrst in 4 nove rodove parazitov na troglokarisu, speleokarisu in postranici in novo vrsto izmed marifugijske favnule. Podzemeljski temnocefali, ki jih je opisal, so znani le z jugoslovanskega krasa. Opisal je tudi novo vrsto *Speleocaris pretneri* iz Hercegovine.

Po njem je imenovano več podzemeljskih živali, npr. polž *Anagastina matjasici* (Bole, 1961), vrsta *Monolistra matjasici* Sket, 1964, E. Pretner pa je

leta 1959 po njem imenoval vrsto *Ceutomonocharis matjasici*.

Bil je nosilec raziskovalne naloge Favna kraških jam in podzemeljskih voda s posebnim ozirom na podvodne povezave.

O delu je poročal na domačih in mednarodnih kongresih biologov in speleologov.

Letopis SAZU, 28, 1977, 83—85.

Razprave:

1952: Izvor in zoogeografija jamskih hroščev Slovenije. Biol. v. i., 90—98.

1956: Trematod z jamske kozice *Troglocaris*. Biol. v., 5, 74—75.

1956: Opazovanja na jamskem suktoriju *Speleophrya troglocaridis* Stammer. Biol. v., 5, 71—73.

1956: Ein neuer Höhlendecapode aus Jugoslawien. Zool Anzeiger, Bg. 157, H. 3/4, 65—68, Leipzig.

1956: Eine neue Höhlengarnele aus Herzegowina. BSY, T. 3, No. 1, 8.

1958: Postembrionalni razvoj jamske kozice *Troglocaris*. Biol. v., 6, 76—79.

1959: Vorläufige Mitteilungen über europäischen Temnocephalen. Biol. v., 6, 60—65.

1959: Morfologija, biologija in zoogeografija evropskih temnocefalov in njihov sistematski položaj. Razprave SAZU, IV, 5, 141—181.

1960: O vjetreniških troglokarisih. Biol. v., 7, 75—80.

1961: Iz življenja naših jamskih temnocefalov. 2. jug. spel. kongres, 1958, 167—169.

1962: Nova jamska folikulinda (Euciliata, Heterotriche) iz Hercegovine. Biol. v., 10, 49—53.

1963: Marifugijska favnula. 3. jug. spel. kongres, 1962, 155—156.

1963: Die epizoische Höhlenfauna und ihre Beziehung zu den Wirtstieren. 4. intern. Congres Spel., Ljubljana.

1966: Developpement larvaire du *Serpulien cavernicole Marifugia cavatica* Absolon et Hrabe. Intern. Journ. Spel., 9—16 (z B. Sketom).

1967: Biologie und Zoogeographie der Europäischen Temnocephaliden. Vehr. DZG, 447—482, Graz.

1969: Biospeleološke raziskave Jugoslavije v obdobju 1962—1967 v okviru Instituta za biologijo Univerze v Ljubljani. Biol. v., 17, 167—171 (z B. Sketom).

1971: Jamski hidroid s slovenskega krasa. Biol. v., 19, 139—146 (z B. Sketom).

1980: Taksonomska problematika družine *Scutariellidae* (*Turbellaria*, *Temnocephalidae*). Bio v., 28/2, 189—197.

Članki:

1962: Živali v jamah. Pionir, 20, 187—189.

1965: Profesor Jovan Hadži — osemdesetletnik. NJ, 6 (1964), 3—4.

MEDLE, Alojz, obrtnik

* 6. junija 1937 v Jugorju.

Ustanovni član JK Vinko Paderšič-Batreja leta 1962. Leta 1963 je bil klubski gospodar, leta 1964 pa predsednik. Predsednik je bil še med leti 1978 in 1983.

Bil je pobudnik ustanovitve jamskih sekcij v Kostanjevici in v Črnomlju, ki sta sedaj samostojni društvi.

Med najbolj zaslužnimi za aktivno društveno delovanje.

Leta 1981—82 je bil podpredsednik JZS, 1978—84 pa član izvršnega odbora ZOTK Novo mesto.

MEGUŠAR, Franc, dr. phil., biolog

* 8. decembra 1876, † 3. avgusta 1916 na bojišču na Poljskem.

Ukvarjal se je z jamsko favno. Na napreden način se je lotil preučevanja biotopa v jamah, razvoja in prilagoditev v različnih okoljih, predvsem v zvezi z jamsko meteorologijo. Pridružil se je eksperimentalni biološki struji. Jeseni 1912 je preiskoval v številnih jamah na Kranjskem. V Postojnski jami je postavil meteorološke instrumente in zbiral potrebne podatke, v jami in na prostem. Preučeval je tudi CO₂ v jamskem zraku.

Obiskal je brezno pri Divači, Divaško jamo, Ajdovsko jamo itd. Leta 1902 zaposlen na zoološki postaji v Trstu, 1904 asistent na biološkem poskusnem zavodu na Dunaju. 1905 promoviran v dr. phil., 2. maja 1913 je na seji cesarske akademije poročal o ekologiji jamskih živali.

Viri:

SBL, Carniola, 7, 1916.

Bibliografija:

1913: Megušar Fr., Eksperimentalno-biološke razprave 1906—1912. (G. Sajovic) Carniola, IV/1—2, 68, 1913.

1914: Ökologische Studien an Höhlentieren. Carniola, 5, 4, 64—83.

MICHLER, Ivan, učitelj

* 10. novembra 1891, † 8. aprila 1982.

V družbi enako mislečih se je že v mladosti zapisal planinstvu in alpinistiki. Bil je med najboljšimi alpinisti v letih pred prvo svetovno vojno, poleti ali pozimi. Prav skupina Dren, katere aktiven član je bil, je prva začela obiskovati gore tudi pozimi.

Kasneje je skupina Dren postala aktiven raziskovalni člen Društva za raziskovanje jam za Kranjsko. Michler je postal izvedenec predvsem v tehničnih vprašanjih raziskovalnih metod. Prvi je bil, ki se je po nalivih spustil v Marjanščico in se v Pod-

peški jami z »dreomobilom«, iz dveh sodov sestavljenih plovilom, spustil po podzemskem toku.

Leta 1914 je bil mobiliziran. Vodil je Höhlenforschergruppe Ltn. Michler, ki je raziskovala podzemeljske jame na Banjščici in na Trnovskem gozdu. Tam so skupaj s P. Kunaverjem raziskali 106 objektov. Že pred koncem vojne so nadaljnja raziskovanja opustili. Po obnovitvi društva leta 1924 je leta 1937 prevzel tehnično usmerjanje in tehnično organizacijo več kot 200 ekskurzij. Od leta 1929 do 1935 je vodil raziskovanje Križne jame in porečja Ljubljani, kjer so preiskali še neznane dele tokov med Planinskim poljem in Vrhniko. Verjetno je odkritje Najdene jame leta 1937 v veliki meri njegova zasluga. Kasneje je vodil raziskovanje Vjetrenice na Popovem polju in Logarčka pri Lazah.

Leta 1913 je bil v Golešički v Istri žrtev resnejše jamarske nesreče, ko ga je ranil kos odkrhnjene sige.

Po 2. svetovni vojni je usmeril pozornost na območje podzemeljske Pivke med Postojno in Planino. V Planinski jami je izmeril malo znani Rakov rokav in odkril bifurkacijo.

Raziskal je tudi Veliko ledenico v Paradani itd. Kot vodja odprave je uspešno iskal in reševal truplo prof. Kosmatina, ki ga je Pazinščica odnesla v Pazinsko Fojbo.

V letih 1950—1960 je bil zunanji so-delavec IZRK SAZU.

V ekipi, ki je odkrila in opisala 168 jam.

Ukvarjal se je tudi s problematiko dokumentacije jam.

Bil je tajnik DZRJ 1945—48, predsednik DZRJ 1948—1953. Proglašen za častnega predsednika DZRJS, častni član Zveze speleologov Jugoslavije.

L. Kuščer je po njem imenoval vrsto jamskega polža *Haufenia michleri*, Kuščer 1932.

Glej: PV 81/12 s fotogr. NJ, 23—24, s fotogr., Proteus, 45/1.

Bibliografija :

- 1929: Gradišnica ali Vražja jama. Plan. v., 29, 80—84, 104—108.
 1931: Čari podzemlja. Vodnikova pratika, 1931, 39—42.
 1934: Križna jama. Proteus, 1, 97—102.
 1934: Nova odkritja v Križni jami, Proteus, 1, 188—195.
 1933: Primorski kras. Jadranska razstava, 31.
 1949: Velika in Mala ledena jama v Trnovskem gozdu. Proteus, 12, 209—214.
 1949: Društvo za raziskovanje jam v Ljubljani. Proteus, 12, 87.
 1950: Ob štiridesetletnici društva za raziskovanje jam. Proteus, 13, 46—46.
 1950: Društvo za raziskovanje jam v Ljubljani. Proteus, 13, 283.
 1950: Naš kras. Tovariš, 13.
 1951: Huda luknja. Proteus, 13, 335—338.
 1951: Društvo za raziskovanje jam v Ljubljani. Proteus, 14, 292—293.
 1952: Velika ledena jama v Paradani. Proteus, 14, 310—315.
 1952: Barvanje ponikalnice Lokve pri Predjami. Proteus, 14, 338—342.
 1952: Ledene jame. Planinski vestnik, 8, 212—219.
 1953: Nova odkritja v sistemu Postojnskih jam. Proteus, 15, 214—219.
 1953: Magdalensko brežno. Proteus, 15, 248—253.
 1953: Vodni smrki ali sifoni. Proteus, 14, 16—19.
 1954: Vrtače in doline. Proteus, 16, 204—209.
 1954: Planinska dolina. Proteus, 17, 10—16.
 1955: Hidrografija Črne jame. Proteus, 18, 15—18 (soavtor France Hribar).
 1955: Rakov rokav Planinske jame. Acta carsol., 1, 73—90.
 1958: Nikšičko polje. Proteus, 20, 241—250.

- 1959: Sistem Postojnskih jam. *Proteus*, 22, 193—200 (soavtor France Hribar).
 1959: Prispevek k poznavanju podzemeljske Pivke. *Acta carsol.*, 2, 157—195 (soavtor France Hribar).
 1961: Jama Čednikova kašča. *Proteus*, 24, 201—206 (soavtor France Hribar).
 1963: Matevžev rov v Črni jami. *Proteus*, 26, 48—52.
 1963: Zvezni hodnik med Črno jamo in Postojnsko jamo. *Proteus*, 26, 176—279.
 1964: Brečne kaverne v Črni jami. *Proteus*, 27, 9—13.
 1964: *Diskusija o Logarčku*. NJ, 5, 63—70.
 1965: Zveza Črne jame in Pivke jame dokazana. *Proteus*, 27, 220—222.
 1967: Začetki naših vzponov. PV, 67/5, 222—226.
 1973: O raziskovanju Velike Karlovice, NJ, 14, 66.
 1974: Prof. dr. Albin Seliškar. NJ, 15 (1973), 135—126.
 1978: Iz sončnih višav v temno podzemlje. *Proteus*, 40, 171—172.
 1978: Srečanje s Putickom in Perkom. *Proteus*, 40, 361—363.

Knjige:

- 1952: Postojnska jama in druge zanimivosti krasa. DZS. Knjigo je pričel pisati že A. Šerko. Kasneje je bilo še več izdaj in v tujih jezikih.

MIHEVC, Andrej, dipl. geograf

* 15. decembra 1952 v Logatcu.

Član jamarskega društva v Logatcu od 1968 leta. Aktivno sodeloval pri raziskovanju jam v okolici Logatca (Šemonovo brezno, Turkova jama, Brezna ob ledeniški poti itd.). Izdeloval opremo in leta 1972 sodeloval pri prvih obiskih v Kačni jami. Navzoč pri odkrivanju novih delov za Marušičevo pasažo. Po letu 1974 je vodil in usmerjal delo društva v Kačni jami, bil pobudnik odprav v Veliko ledenico v Paradani in drugih na Trnovskem gozdu.

Organiziral je jamarske odprave v Črno goro leta 1975, 1978 in 1982, ko so raziskovali Duboki Do, Lipsko in Začirska jamo ter brezna na Orjenu. Leta 1982 se je udeležil tudi odprave v Lamprechtsoffen in v Ponor na Bunnjevcu.

V društvu je bil predsednik, tajnik, blagajnik, orodjar in fotograf.

Osebna informacija.

Bibliografija:

- 1979: Nova odkritja v Veliki ledenici v Paradani. NJ, 20, 7—20 (z I. Gamsom).
 1982: Onesnaženje Kačne jame. Medn. simpozij Zaščita krasa ob 160-letnici turističnega razvoja Škocjanskih jam, 57—60, Sežana.
 1982: Kačna jama, eno največjih jamarskih odkritij v Sloveniji. *Obzornik*, 11, 821—826 (z A. Kranjcem).
 1983: Moravska in Smokavska vala ter jama pod Krogom. *Acta carsol.*, 11, 77—98 (s P. Habičem, R. Gospodaričem in F. Šušteršičem).
 1983: Lipska in Začirska pečina, dve veliki Črnogorski jami. NJ, 25, 37—40.
 1984: Nova spoznanja o Kačni jami. NJ, 26, 11—21.
 1984: Kačna jama. *Zbornik 9. jug. spel. kongresa*, 417—422, Zagreb.

1986: Geomorfološka karta ozemlja Logaških Rovt. Acta carsol., 14—15, 205—218.

1986: Tehnika obvladovanja vhodnega brezna Kačne jame. Naš krš, V. 12., No. 20, 45—50.

MLINAR, Ciril, konstruktor, jamski potapljač

* 9. septembra 1954 v Ljubljani.

Sprva potapljač v morju se je šele kasneje pričel ukvarjati z jamskim potapljanjem. Potapljal se je v triglavskih jezerih, v Krnskem jezeru in v podvodne izvire, brojnice. Raziskoval je Obrh v Beli krajini, izvir Ombala, izvir Ljute in Gurdič, izvir Bune, Crno oko, izvire v Romuniji in na Češkem. Podvodni snemalec in fotograf. Napravil je več filmov o jamar-

skem potapljanju in uredil nekaj oddaj za TVB.

Na I. razstavi speleološke fotografije v Splitu 1985 je dobil prvo nagrado za barvno fotografijo. Na drugi, leta 1986, pa drugo nagrado za kolekcijo barvnih fotografij.

Osebna informacija.

Filmi:

Med jamskimi potapljači, soavtor M. Krašovec, S. 8, barvni, 17. min.

Nagrada: posebna nagrada žirije za kvaliteto podvodnega snemanja v La Chapelleen-Vercorse, 7. medn. festival spel. filma, 1984.

Cave diving, soavtor M. Krašovec, S. 8, barvni, 13 min.

Nagrada: zlata »Hans Hass Medaille 1986« na med. festivalu podvodnega filma v Linzu, 1986.

Speleonauti, barvni, 16mm, 30 min.

U carstvu čovječe ribice, barvni, 16 mm, 45 min., za oba soavtor Marko Krašovec.

Bibliografija:

1984: Potapljanje v jamsko-potapljaških objektih in kratek pregled naših pomembnejših raziskav v letu 1984. 9. jug. spel. kongres. 405—410 (in M. Krašovec).

MODRIJAN, Silvo

* 8. decembra 1926, † 1. julija 1963.

Sprva vodnik v Postojnski jami, kasneje tehnični sodelavec na IZRK. Spreten sodelavec v kabinetu in na terenu.

Sodeloval na številnih akcijah tudi po Jugoslaviji: Habečkov brezen, Triglavsko brezno, Jazben, Kačna jama,

Slivje na Nikšićkem polju, Skakavac v Bosni, Prekonoška pečina v Srbiji itd. Prvopristopnik v 177 jam.

Gospodar DZRJ Luka Čeč.

Glej: NJ, 5, 1963, 1964, s fotogr.

MRAMOR, Vanč

* 30. aprila 1935, † 10. novembra 1969.

Med ustanovitelji jamarskega kluba v Ribnici in njegov dolgoletni tajnik, sodelavec pri gradnji prve jamarske koče, Francetovega doma.

Organiziral jamarsko skupino v Kočevju.

Fotografiral v jamah. Aktiven in požrtvovalen član, čeprav se sicer strokovno s problematiko krasa ni ukvarjal.

NARAGLAV, Darko, tekstilni tehnik

* 7. junija 1952 v Gor. Pijavškem pri Krškem.

Kot 17-letnik je bil med ustanovitelji jamarskega kluba Črni galeb v Preboldu. Kot gospodar kluba je poskrbel za osnovno opremo. Od 1979—1985 predsednik kluba.

Vodja številnih akcij, odkritelj nekaterih zanimivih objektov (Brezno presenečenj, Tajna jama, deli jame Pekel). Vodja odprav na bosensko-hercegovski kras, 1980, 1981, 1982, 1983. Udeleženeec in namestnik vodje

odprav v Ekvador, 1978 in v Kolumbijo, 1984. V številnih člankih in prispevkih je populariziral jamarstvo in svoj klub, kar je nedvomno pomagalo, da je o tovrstni dejavnosti pričelo razmišljati in z jamarji simpatizirati občinstvo v krajevnem in občinskem merilu.

Ima zlato častno značko JZS in vrsto drugih priznanj.

Bibliografija:

Vrsto člankov je prispeval za društveno glasilo Črni galebi pišejo. Napisal je tudi tekste za filmski arhiv društva, in to za filme V objemu Raduhe, V objemu podzemlja, Odprava v Kolumbijo in za vsakoletni filmski pregled dela.

1974: Skrivnost zvonika v zemlji — Svetokrižko brezno. An, 21. 11.

1975: Jamarski klub »Črni galeb« Prebold v Klemenškovem breznu, PV, 75/2, 90—92.

1975: Jamarski pohodi za javnost. An, 29. 5.

1975: Dobrovlje — Lepo brezno. NT, 5. 6.

1975: Klemenškov pekel. NJ, 17, 117—122.

1975: Dr. prof. France Habe. NT, 17. 5.

1975: Postojna — Modrijanov pohod. NT, 20. 11.

1975: Srečanje na Čreti. NT, 30. 10.

1976: Po gorah in jamah vzhodnih Alp — Prebold. NT, 25. 3.

1976: Prebold — Razstava jamske fotografije. Večer, 25. 5.

1976: Jamska fotografija. NT, 27. 5.

1976: Prebold — Nove delovne zmage. Večer, 25. 5.

1976: V breznu presenečenj. NT, 3. 6., št. 21.

1976: Prebold — Visoko priznanje. NT, 23. 9.

1976: Žalec — Orientacijska tekmovanja. NT, 4. 11.

1977: Nov predsednik jamarjev. Večer, 11. 1.

1977: Občni zbor jamarjev v Preboldu. Mladina, 27. 1.

1977: Skrb za jamarstvo. Večer, 25. 2.

- 1977: Izreden uspeh jamarjev — Raziskali so 471m globoko brezno. Večer, 13. 7.
1977: Preboldski jamarji 471 m pod zemljo. NT, 14. 7.
1977: Trideset ur v objemu podzemlja. ND, 14. 8.
1977: Tekmovanje v mraku. NT, 29. 9.
1977: Močni in delavni. Mladina, 24. 11.
1977: I. Republiško jamarsko orientacijsko tekmovanje. PV, 12, 782—785.
1977: Kljub porazu v Argentino. An, 15. 12.
1977: Še Argentina 78. NT, 22. 12.
1978: Argentina 78. Mladina, 15. 1.
1978: Zgodovinski pregled raziskav osamljenega krasa v Savinjski dolini. NJ, 18, 17—22.
1977: Jamarji so zborovali. PV, 4, 232.
1978: Beg iz teme. PV, 6, 352—354.
1978: Bogastvo ni samo denar. PV, 1, 78—79.
1978: Prebold — Priprave na odpravo. NT, 16. 3.
1978: Priprave na Argentino tečejo. Mladina, 30. 5.
1978: Jamarska orientacija Ponikva '78. Naša obramba, 3.
1978: Preboldski jamarji 30 ur v objemu podzemlja. PV, 4, 235—238.
1978: Prebold — Po gorah in jamah. NT, 13. 4.
1978: Brezno presenečenj. NJ, 19, 70—76.
1978: Življenje kapnikov. NT, 13. 7.
1978: Raduha skriva lepote... NT, št. 36, 14. 9.
1978: Vse nared za odpravo v Južno Ameriko. Savinjski občan, 23. 9.
1978: Vse nared za pot. NT, 10. 10.
1978: Skrbne priprave. NT, 5. 10.
1978: Enajst v odpravi. NT, 12. 10., št. 40.
1978: Jamarji so pisali. NT, 21. 12., št. 49.
1978: Pozdrav iz Ekvatorja, Večer, 27. 12.
1979: Fotoreportaža 1979 — Naši jamarji v Ekvadorju. Savinjski občan.
1979: Reportaža — Preboldski jamarji v Ekvadorskem podzemlju. ND, 25. 2.
1979: Pot je bila uspešna. NT, 11. 1.
1979: Od Ljubljane do Guayaquila. NT, št. 7.
1979: Med potomci Inkov. NT, št. 8.
1979: Darwinov raj sredi Pacifika. NT, št. 9.
1979: Vroč galapagoško sonce. NT, št. 10.
1979: Quito — prestolnica Ekvadorja. NT, št. 11.
1979: V objemu tropskega pragozda. NT, št. 12.
1979: Ekvadorski kras. NT, št. 13.
1979: Proti domu. NT, št. 14.
1979: Odkrivanje lepote podzemeljskega sveta. Savinjski občan, št. 8.
1979: V treh urah 330 m globoko. NT, št. 30.
1979: 10 let delovanja. Večer, 21. 9.
1979: Jubilej organiziranega jamarstva. NT, 20. 9.
1979: Jamarski jubilej. NT, 27. 9.
1979: Iz Pekla v Južno Ameriko. ND, 7. 10.
1979: Črni galebi najboljši. ND.
1979: Orientacija Ponikva. Naša obramba.
1979: Ob jubileju dve razstavi. Savinjski občan, št. 11/79.
1979: Ustanovitev in razvoj J. K. Črni galeb, Prebold. NJ, 20, supl. 10—25.
1979: Popotni dnevnik — Od Ljubljane do Galapagoških otrokov. 1. c., 48—62.
1979: Jame v vulkanskih kamninah otočja Galapagos. 1. c., 63—76 (in Srečko Kvas).
1979: Kraške jame v ekvadorskem tropskem pasu. 1. c., 77—85 (in Srečko Kvas).
1979: Občina Žalec in njen razvoj. NJ, 20, supl., 92—93.
1980: Jamarske maškare, NT, 1.

- 1980: Jamarjev dnevnik. Mladina, 4.
 1980: V Galapagoškem podzemlju. Mladina, 5.
 1980: Pod ekvadorsko džunglo. Mladina, 6.
 1980: Jamo Jumandi smo pretipali do obisti. Mladina, 7.
 1980: Z Michelom v jami Yana Yacu, Mladina, 8.
 1980: Zadnji raziskovalni dnevi. Mladina, 9.
 1980: Iz podzemlja na sonce in domov. Mladina, 10.
 1980: Jamarski pohod po Ponikvanski planoti. Savinjski občan, 4.
 1980: Zanimiva in poučna ekskurzija. Savinjski občan, 4.
 1980: Pokal ostal jamarjem. Savinjski občan, 9.
 1980: Več za zaščito podzemlja. NT, 4. 12.

NOVAK, Anton, biolog

* 16. maja 1950 v Slovenj Gradcu.

Kot dijak osnoval in nekaj let (1968—1973) vodil jamarsko skupino v Slovenj Gradcu. Raziskovali so predvsem v območju Radelj in Hude luknje. Leta 1979 diplomiral na biološkem oddelku Biotehnične fakultete. — Prispevek k poznavanju dinamike favne treh štajerskih jam. Delo je bilo nagrajeno s študentsko Prešernovo nagrado. Pozornost mu je pritegnila podzemeljska favna, zato se že leta

1975 zaposlil na Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni. Kasneje se je leta 1980 preselil v Mursko Soboto in 1987 v Slovenj Gradec. Taksonomsko obdeluje suhe južine, ukvarja pa se tudi z ekološkimi raziskavami v kopenskih podzemeljskih okoljih.

Suha južina (*Euscotolemon novaki* Hadži 1973) je bila poimenovana po njem.

Bibliografija:

Razprave:

- 1977: Biološke raziskave v pegmatitnih jamah pri Ravnah. Naše jame 18 (1976), (Ljubljana), p. 39—45 (z N. Sivec).
- 1977: Biological researches of pegmatite caves in Slovenia (Yugoslavia). Proc. 7th ISC (Sheffield), p. 328—331 (z N. Sivec).
- 1977: Izhodišča in pristop k ekološkim raziskavam podzemeljskih kopenskih biocenoz Slovenije in primer mentacije abiotskih pogojev v jami, ustrezno obdelani za vodenje v biološkem katastru IZRK. Biol. vestn. 25, Ljubljana, 149—164 (z V. Kuštor).
- 1978: Golerjev ali Jamniški pekel pod Olševo. Naše jame 19 (1977), p. 29—36 (in A. Kranjc).
- 1979: Prüfung einiger Duftessenzen als Attraktanten der unterirdischen Fauna. Acta entomol. Jugosl. 15, (Zagreb), 1—2, p. 103—109 (z V. Kuštor in N. Sivec).
- 1980: Some factors influencing the efficiency of trapping two underground beetle species. Zool. Anz., 205, 5/6, p. 323—332. Jena (z V. Kuštor).
- 1980: Individual differences in trapping activity of two underground beetle species. Mem. Biospel., 7, p. 77—84, Moulis (z V. Kuštor).
- 1980: Ueber Landasseln (Isopoda terrestria) aus Höhlen Sloweniens. Anz. math.-naturw. Kl. d. Oesterr. Akad. Wissensch. 5 (Wien), p. 75—81 (s F. Potočnik).

- 1981: Prispevek k poznavanju razporeditve favne v velikih rovih. *Acta carsologica*, (Ljubljana), 9/6, p. 149—179 (z V. Kuštor, A. Kranjcem in N. Sivcem).
- 1982: Contribution à la connaissance de la biomasse et du bilan énergétique de la faune des entrées de grotte en Slovénie (Yougoslavie). *Mém. Biospéol.* 8, p. 82—89 (z V. Kuštor).
- 1982: Zur Fauna der Wände dreier Höhlen Nordostsloweniens (Jugoslawien). *Die Höhle* 33, (Wien), 3, p. 82—89 (z V. Kuštor).
- 1983: On the ecology of an alpine ice cave. *Mém. Biospéol.* 10, p. 117—125 (z V. Kuštor).
- 1983: On Troglophilus (Rhaphidophoridae, Saltatoria) from North Slovenia (YU). (Preliminary note). *Mém. Biospéol.* 10, p. 127—137 (z V. Kuštor).
- 1984: Remarks on Opilions from Cavities in Slovenia (Yugoslavia). *Mém. Biospéol.* 11; 185—197 (z J. Gruber ter L. Slana).

Članki:

- 1971: Problem razvoja speleologije na Koroškem in Štajerskem. *Jamar*, 1 (Glasilo Jamarskega kluba Slovenj Gradec), p. 10—15.
- 1971: Izkopavanja v Koprivniški luknji. *Jamar*, 1, p. 23—25.
- 1971: Kratek pregled dosedanjih ugotovitev iz področja biospeleologije štajerskih in koroških jam. *Jamar*, 1, p. 28—33.
- 1971: Še o Hudi luknji. *Proteus*, 34, 3, p. 127—128.
- 1975: Huda luknja zanimiva tudi za biologa. *Moj mali svet*, 7, 8, p. 55—56.
- 1977: Po največjih črnogorskih jamah. *Proteus*, 40, 1, p. 40—44.
- 1978: Razmišljamo o »jamskih« živalih. *Proteus*, 40, 9—10, p. 380—383 (z V. Kuštor).
- 1978: 7. svetovni speleološki kongres. *Biol. vestn.* 26, 1, p. 74 (z V. Kuštor).
- 1980: Življenje v nekraškem podzemlju. *Proteus*, 42, 7, p. 243—245 (z V. Kuštor).
- 1980: Soteska Huda luknja. (Poglavje: Uvod, Živalski vrvež, V srcu Tisnika). *Odsevanje*, 2 (Glasilo Občinske kulturne skupnosti Slovenj Gradec), 4, p. 22—23 in 2, 5/6, p. 22—24 (s F. Batičem, M. Brodarjem in R. Gospodaričem ter V. Kuštor).
- 1983: In memoriam Egon Pretner (1896—1982). *Mém. Biospéol.* 10, p. 7—9 (in A. in M. Kranjc).

Knjige:

- 1980: Živi svet podzemlja. (Stalna razstava Kraške muzejske zbirke ZRC IZRK SAZU, Postojna), z vodnikom: Živi svet podzemlja. *Vodnik* 5, KMZ ZRC IZRK SAZU, pp. 12 (z V. Kuštor).
- 1980: Soteska Huda luknja. Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, vodnik, 102. Zavod SR Slovenije za varstvo nar. in kult. ded., pp. 32 (z V. Kuštor, F. Batičem, M. Brodarjem in R. Gospodaričem).

NOVAK, Dušan, mgr. sc., geolog

* 27. julija 1931 v Ljubljani.

Leta 1949 se je priključil skupini mladih jamarjev, ki je pričela z delovanjem v Društvu za raziskovanje jam v Ljubljani. Sodeloval je pri raziskovanju postojnskega in planinskega

podzemlja. Leta 1954 je med ustanovitelji samostojne jamarske sekcije pri PD Železničar v Ljubljani. Posvetil se je raziskavam v Triglavskem narodnem parku in Kočevske (Stojna, Ve-

lika gora, Rog). Načelnik sekcije je bil do 1959. Prvopristopnik v preko 150 jam.

Po diplomi z diplomsko nalogo Hidrogeološke razmere med Vremami in Ospom se je posvečal značilnostim kroženja vode v krasu, kemičnim in bakteriološkim značilnostim ter onesnaževanju kraške podzemeljske vode. Izvedel je nekatere sledilne poskuse v predalpskem svetu (Jelovica, Pokljuka, Kanin, 1. trigl. jezero) in na Dolenskem ter s tem ugotovil zaledja nekaterih večjih izvirov.

1973 magistriral v Zagrebu s tezo Hidrogeološka rajonizacija slovenskega krasa.

Bil je med aktivnimi sodelavci pri sestavljanju slovenske kraške terminologije.

Od 1972—1982 in 1986—1988 tajnik Jamarske zveze Slovenije, 1972—1976 tajnik Speleološke zveze Jugoslavije, 1982—86 blagajnik JZS. Sourejal revijo in upravljal njeno poslovanje od 1978 dalje.

Ima zlati častni znak JZS, zaslužni član ZSJ.

Razprave:

- 1950: Koprivnica, Mala Vratnica in Jama v kleti. *Proteus*, 1950/1, 20.
- 1955: Nekaj o jamah iz okolice Mozlja na Kočevskem. *Speleolog* 3/3—4, 17—20, Zagreb.
- 1960: Pomen hidrogeoloških raziskovanj na krasu za vodno gospodarstvo, preskrbo in melioracije. *Nova proizvodnja*, 10, 304—307.
- 1960: Jame in brezna v gozdnih revirjih Loškega Snežnika. *Speleolog*, 5—6 (1958), 14—20, Zagreb.
- 1961: Raziskovanje podzemnih vodnih tokov, njegov pomen in metode. *Nova proizvod.*, 12/2—3; 108—111.
- 1961: Forschungen in Hochgebietskarst Sloweniens (Researching the highmountainous karst in Slovenia). *Die Höhle*, 12/2—3, 114. Wien.
- 1962: Kvantitativno določanje barvila pri barvanju podzemeljskih vodnih tokov na krasu. *Nova proizvod.* 13/4.
- 1962: Nekaj rezultatov hidrogeološkega in speleološkega raziskovanja v Triglavskem narodnem parku in njegovi okolici. *Varstvo narave*, 1, 35—44.
- 1962: Kraške pojave u porječju Meže. *Geogr. glasnik*, 24, 39—50. Zagreb.
- 1962: *Natura carsica nel dintorno del Idria e Cerkno*. *Rass. spel. Italiana*, 1962/4, 347—361. Como (soavtor Miran Iskra).
- 1962: Kraška terminologija. *GV*, 34 (z I. Gams, J. Kunaver, F. Jenko in R. Savnik).
- 1962: Kraški pojavi na Loškem Snežniku. *Vesnik, Zavod za geol. geof. istr.*, B, 2, Beograd, 125—131.
- 1963: Crvolike forme-hieroglifi u kraškim jamama. *Sedimentologija*, 2/3. Zavod za geol. geof. istr., 1962/63, 161—167, Beograd.
- 1963: Vodnjak — značilna oblika visokogorskega krasa. III. jugosl. speleološ. kongres, Sarajevo, 1962, 131—137.
- 1964: Prepadna jama pri Suhorju, kat. št. 2566. *NJ*, 5, 30—36.
- 1964: Trosi kot metoda raziskovanja podzemeljskih vodnih tokov. *Nova proizvod.*, 5/1964, 1—3.
- 1964: Karst phenomena on Loški Snežnik Mt. *Vestnik*, B, 2, Zav. geol. geof. istr., Beograd, (angleška izdaja Vesnika).
- 1965: Hidrologija območja Osapske Reke. *Vesnik, Zavod za geol. geof. istr.*, B, 4/5, 81—91 Beograd.
- 1965: Hidrogeologija območja Gozda pri Kamniku. *NJ*, 6, 20—25.
- 1966: Nova metoda za določanje podzemnih vodnih tokov. *NP*, 1966/36—37.
- 1966: Karst springs in hydrogeology. *Problems of the speleological research*, Brno, 1964, 155—162.

- 1966: Hydrogeological conditions of the area of Gozd near Kamnik. Bull. Scient., A, 11, 217.
- 1966: Researching the highmountainous Karst in Slovenia. 3rd Intern. Congress of Speleol. Bd. V/109, Wien.
- 1966: Brezno ob zgornji lenčajski cesti, kat. št. 937. NJ, 8, 37—37 (z A. Kranjcem).
- 1967: Hydrogeology of the Osapska Reka Area. Bull. Inst. geol. Res., B, 4—5. Beograd (angleška izdaja Vesnika).
- 1967: Zaganjalke. Varstvo narave, 5, 15—28.
- 1967: Še o metodah določanja podzemeljskih tokov na krasu. NP, 18/2—3.
- 1967: Kotnica in njeno hidrografsko zaledje. Varstvo narave, 6/1967, 25—36. Ljubljana.
- 1968: Ponikve v Kočevskem Rogu. NJ, 10 (1968), 89—91.
- 1969: Bakteriološke lastnosti podzemeljskih voda na slovenskem krasu. NP, 20/1—2, 26—27.
- 1969: Barvanje potoka v Križni jami. GV, 41/1969, 75—79.
- 1970: Klasifikacija podzemeljskih voda na slovenskem krasu po njih fizikalno-kemičnih lastnostih. 5. jug. spel. kongr., 1968, Skopje, 59—70.
- 1970: Nekaj značilnosti izvira Hubelj. NP, 21—23/2—3.
- 1970: Kraške zanimivosti iz okolice Luč. PV, 70/9.
- 1970: Hidrogeološke značilnosti osrednje Dolenjske. NJ, 11, 17—24.
- 1971: Hidrofacija kraških voda v Sloveniji. NJ, 12, 53—56.
- 1971: Nekaj zanimivosti o izviri ob Kolpi. NP, 22 (1971), 26—32.
- 1971: Kraški izviri v hidrogeologiji. Geogr. obzornik, 1971, 27—29.
- 1971: Prispevek k poznavanju fizikalno-kemičnih lastnosti podzemeljskih voda na krasu. Krš Jugoslavije, 7/5, 171—188, Zagreb.
- 1971: Značilnosti fizikalno-kemičnih lastnosti podzemeljskih voda na slovenskem krasu. NP, 22, 139—143.
- 1973: Ledena jama na Stojni (kat. št. 143). NJ, 14, 35—42.
- 1974: Nekaj fizikalno-kemičnih značilnosti Divjega jezera pri Idriji. Naše jame, 16, 79—83, Ljubljana.
- 1974: Aragonitno gorsko mleko iz Mežice. NJ, 16, 101—106.
- 1974: Osameli kras v podravskem delu Slovenije. Acta carsol, 6/4, 59—78, SAZU, Ljubljana.
- 1974: Nekaj o vodnih razmerah na kočevskem polju. Acta carsol. SAZU, 6/26, 369—394.
- 1976: Prispevek k sledilnim poizkusom v Sloveniji, NP, 26 (1975), 4—5, 129—133.
- 1976: Hidrogeološke značilnosti primorskega krasa. Simpozij o valorizaciji primorskega krasa. Split, oktober 1976.
- 1976: Hidrogeološka opazovanja v Volaki. Loški razgledi, 23, 182—185.
- 1979: Nekatere raziskave podzemeljskih voda alpskega krasa. NJ, 20 (1978), 31—36.
- 1979: Sledenje podzemeljskih kraških voda v Alpah. NJ, 20, 37—40.
- 1979: Hidrogeološka rajonizacija slovenskega krasa. Vestnik, ser. B. Zavod za geol. geof. istr. Beograd, 14/15, 1974—75, 39—62.
- 1980: Možnosti onesnaženja voda v Sloveniji. Naše okolje, 4 (1979), 191—192. Ljubljana.
- 1980: Prispevek slovenskih jamarjev k poznavanju kraških voda. Naše jame, 21 (1979), 31—46 (s P. Habičem).
- 1980: Nekaj misli o regionalizaciji krasa. Sedmi jug. spel. kongr. Herceg Novi, 1976. Titograd 1980, 339—341.
- 1982: Kraški svet v porečju Savinje. Celjski zbornik, 1977—1981, 345—370, Celje.
- 1982: Hidrogeološke raziskave na Dolenjskem. Dolenjski kras, Novo mesto, 22—27.
- 1982: Škocjan na Slovenskem. NJ, 23—24, 49—53.
- 1982: Možnosti onesnaženja podzemeljskih voda v Sloveniji. Vesnik, 16—17, S. B. Zavod za geol. geof. istr. Bgd.; 49—60.

- 1983: Nekaj opazovanj izvira Studeniškega potoka pod Bočem. Zbornik občine Slovenska Bistrica. 507—509, Slov. Bistrica.
- 1986: The Pollution of the Karstic Ground Water, the Example of Krupa. 9. Cong. Intern. de Espeleol. V 1, 87—88, Barcelona.
- 1986: Zaščita kraške podzemeljske vode. Jugosl. posvet. o zaščiti vodnih virov za oskrbo z vodo. Split.

Članki in poročila :

- 1950: Tridnevna ekskurzija prirodoslovnih krožkov na Kras. Proteus 1949/50, 10, 356 (in Mitja Bartenjev).
- 1951: Smo res našli novo Postojnsko jamo? Proteus 13, 222—226 (in Nada Čadež).
- 1951: Da-li smo zaista pronašli novu Postojnsku špilju? Priroda, 38/9, 359—326, Zagreb.
- 1951: Izlet po avstrijskem krasu. Proteus 14, 233.
- 1952: Z jamarji po Avstriji. PV, 52, 382.
- 1953: Po podzemeljski Ljubljani. PV, 53, 1—5, 28—32, 125—129, 178—182, 221—225
- 1953: 42 dni pod zemljo. Proteus, 1955/53, 260.
- 1953: Barvanje ponikalnice Hotenjke. Proteus 16/6, 154.
- 1954: Občni zbor Društva za raziskovanje jam. PV, 54/3, 170.
- 1954: Človek in jame. Speleolog, 2/1, 29—31, Zagreb.
- 1954: Material za bibliografijo o krasu 1945—1954. Speleolog, 2/1, 2, 43—46, 60—61, Zagreb.
- 1954: S poti po Hrvaškem. PV, 54, 378.
- 1955: Notranjska Reka. PV, 55/4.
- 1956: Malone pozabljene Željnske jame. Tur. v., 4/12, 416—419.
- 1956: Željnske jame. Proteus, 1973, 79—83.
- 1956: Raziskovanje visokogorskega krasa. Gorenjski glas 13. 7. 1956, Kranj.
- 1956: Nekaj malo znanih podrobnosti iz speleologije na Koprskem. Turist. v., 1956/3.
- 1957: Željnske jame. Kočevske Novice, 2, 33, Kočevje.
- 1958: Raziskovanje kraških pojavov na Kočevskem. Kočevske Novice, 3, 15, 1958, Kočevje.
- 1958: Brezno pod Malimi Belimi stenami. Proteus 21/3, 89—91.
- 1958: Brezno pod Malimi Belimi stenami. Lj. Pravica, 22. 7. 1958.
- 1959: Raziskovanje jam v okolici Grčaric. Kočevske Novice, maja 1959.
- 1959: Vražji kotel pri Tonionu. Proteus 22/3, 91, 59/7.
- 1959: Še nekaj zanimivosti s kočevskega kraškega sveta. PV, 59/2, 70—72.
- 1959: Z jamarji na Kočevsko. TT, 1959/2 (z N. Čadež).
- 1960: Jamarji Planinskega društva Železničar raziskujejo naše podzemlje. Železniški vestnik, 14, 237—238.
- 1960: Speleologija in Slovenija. Rass. spel. Italiana 12, 85, Como.
- 1960: Govic. PV, 60/1, 27—30.
- 1960: Izviri Ljubljani. Tur. v., 1960/2.
- 1960: Temenica. Proteus, 23/1, 24—25.
- 1960: Veliki Zjod. Proteus. 23/2, 50—51.
- 1960: Speleološka razstava. PV, 60/11, 555—556.
- 1960: 50 let Društva za raziskovanje jam. PV, 60/11, 556.
- 1960: Speleologija na Poljskem. PV, 60/11.
- 1960: 10 let. Železniški vestnik, 60/4.
- 1960: Jamarska sekcija. Železniški vestnik, 60/6.
- 1961: Vražji kotel pod Tonionom. Nova prog, 15/3.
- 1961: Votla peč pri Ravnah. Proteus, 24/5.

- 1961: Kiklopovo oko. PV, 61/7, 333—334.
- 1961: Iskalci zakladov našega podzemlja. Obzornik, 8/61, 583—585.
- 1961: O delu SS PD Železničar. Speleolog, 9, 1961, 30.
- 1961: Mednarodni speleološki simpozij v Italiji. 1. c.; 30.
- 1961: Mednarodni študentski speleološki seminar v Tatrah, 1. c, 31.
- 1961: Convegno-Assemblea di Societa speleologica Italiana. 1. c.; 31.
- 1962: III. mednarodni speleološki kongres. Nova proga, marec 1961.
- 1962: II. jugoslovanski speleološki kongres. PV, 1962/3.
- 1962: Aragonit v kraških jamah. Proteus, 1962/63, 1.
- 1962: III. mednarodni kongres speleologov. Np, 16/3.
- 1962: III. mednarodni speleološki kongres. GV, 1962.
- 1962: Poročilo o delu SS PD Železničar v Triglavskem narodnem parku. Varstvo narave, 1, 165.
- 1963: Speleologija v Romuniji. Speleološke vesti z japonskih otokov. Proteus, 1963/8.
- 1963: Raziskovanje krasa v Češkoslovaški. PV, 63/8.
- 1963: Brezni pri Treh križih. NJ, 4 (1962), 23—25.
- 1963: Nove raziskave v povodju Notranjske Reke. Proteus, 24/8, 219—220.
- 1964: Mednarodno zborovanje hidrogeologov v Beogradu. GV, 35, 104—106.
- 1964: Ješičev prepad pri Gozdu. PV, 64/9.
- 1964: Novosti v metodah raziskovanja podzemnih vodnih tokov. NJ, 5, 61—62.
- 1964: Kraška ozemlja na Jamajki in v Gvatemali. NJ, 5, 62—63.
- 1964: Navidezni kras. Proteus, 27/4—5, 131—132.
- 1965: Obisk na Moravskem. Tur. v., 2, 51.
- 1965: Novi pogledi na bajanico. Proteus, 27/6.
- 1965: Češkoslovaški kraški svet. Proteus, 27/7.
- 1965: Zaganjalka. Proteus, 27/8, 232—233.
- 1965: Izviri Ljubljani. Proteus, 1965/66/1.
- 1965: Geološke raziskave na krasu. Proteus, 28/4—5, 115—122.
- 1965: Ljubljana—Cerknica—Postojna. Guide l'excursion travers le Karst Dinarique, 19—23. IV. Congres Intern. Spel. en Yougoslavie, Ljubljana.
- 1965: Mednarodna speleološka konferenca v Brnu. NJ, 6, 53—55.
- 1966: Kras v Južni Ameriki. Proteus, 1966/67/1.
- 1966: Mednarodna strokovna konferenca o metodah določevanja podzemeljskih vodnih tokov v Gradcu. NJ, 8, 86—89 (in Slavko Janežič).
- 1966: Poročilo o barvanju v Križni jami. NJ, 8, 89.
- 1967: K diskusiji o nekaterih kraških oblikah visokogorskega krasa. PV, 67/4, 169—174.
- 1967: Kraške znamenitosti ob slovenski planinski transverzali. PV, 67/7, 310—306.
- 1967: Kako raziskujemo podzemeljske vode na krasu. Življ. in tehnika, 1967/5.
- 1967: Mednarodno posvetovanje o preučevanju metod raziskovanja podzemeljskih vodnih tokov v Grazu, 1966. Geografski glasnik, 24, 94—100, Zagreb.
- 1968: Suša na krasu, 1967. Proteus, 30/7.
- 1968: Prva in tririsoča jama. Proteus, 30/8, 220.
- 1968: Kako postanem jamar. Proteus, 30/8.
- 1968: Raziskovanje visokogorskega krasa. PV, 68/6, 73—76.
- 1968: Nove raziskave v Križni jami. Proteus, 30/9—10, 257.
- 1968: Še nekaj o bajanici. Proteus, 31/2, 122.
- 1968: Francetova jama pri Ribnici. Proteus, 31/2, 61 (s Stankom Buserjem).
- 1968: Ponovno o bajanici. Proteus, 31, 54.
- 1968: Občni zbor Društva za raziskovanje jam Slovenije. Proteus, 31, 29.
- 1968: Kongres jugoslovanskih speleologov. Proteus, 31, 129.

- 1969: Deset let jamarske sekcije PD Železničar. Gora — zbornik ob 20-letnici PD Železničar, 29—36, Ljubljana.
- 1969: Še o najglobljem breznu. *Proteus*, 32, 78.
- 1969: Nova najdba aragonita v kraških jamah. *Proteus*, 31/9—10, 278.
- 1970: Geološki in speleološki oddelek Mestnega muzeja v Idriji. *Proteus*, 32, 417.
- 1970: Izvir Bilpe. *Proteus*, 32/8, 340.
- 1970: Občni zbor Društva za raziskovanje jam Slovenije PV, 70/8.
- 1970: Preučevanje podzemeljskih voda na slovenskem krasu. *Proteus*, 33, 2, 63.
- 1971: Za jamarski jubilej — na Atlas. PV, 71/4, 171—174.
- 1971: Jamarsko zborovanje PV, 71/8.
- 1971: Jamarji ocenili svoje delo. Np, 25/3—4.
- 1971: Jamarsko zborovanje. Np, 25/11.
- 1971: Člani JK Železničar v Atlasu (N. Afrika). NJ, 12, 97—98.
- 1972: Kratak obisk v Atlasu. *Proteus*, 34, 380—377.
- 1972: Najdaljše jame v Avstraliji, *Proteus*, 34, 326.
- 1972: Občni zbor Jamarske zveze Slovenije. PV, 72/7, 344.
- 1972: Vesti iz jamarskega sveta. *Proteus*, 35, 81—82.
- 1972: Brezno pri gamsovi glavici. Naše jame, 13, 123.
- 1972: Nekaj o največjih jamah v Švici. *Proteus*, 35, 180.
- 1973: Najdaljše podzemeljske jame v ZDA. *Proteus*, 35, 324.
- 1973: Ledena jama na Stojni. PV, 73/4, 180—181.
- 1973: 6. kongres speleologov Jugoslavije. PV, 73/1, 40—41.
- 1973: Jamarske novice. *Proteus*, 35, 434.
- 1973: Sedimenti v kraških izvirih. NJ, 14 (1972), 56.
- 1974: Novi predsednik mednarodne speleološke zveze. *Proteus*, 36/7, 326.
- 1974: O krasu in speleologiji v Triglavskem narodnem parku. *Proteus*, 36/9—10, 402—404.
- 1974: Globinski in daljinski rekordi v podzemlju. *Proteus*, 36/9—10, 422.
- 1974: Pekel, severno od Šempetra. *Proteus*, 36/9—10, 422.
- 1974: Občni zbor Jamarske zveze Slovenije. PV, 74, 444—445.
- 1974: Muzej slovaškega krasa v Liptovskem Mikulašu. *Proteus*, 37, 122—123.
- 1974: Jamarji o naših jamah. Np, 28/14.
- 1975: Jamarji letos. Nova prog, 29/2.
- 1975: Nekaj o izviri Ljubljani. NP, 25 (1974), 3, 89—93.
- 1975: Speleološke raziskave v Sloveniji po drugi svetovni vojni. *Proteus*, 37/6—7, 255—260 (s. F. Šušteršič in J. Bole).
- 1975: Poročila o preučevanju krasa v Proteusu. *Geogr. obz.*, 22, 38—44.
- 1976: Zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa in občni zbor Jamarske zveze Slovenije. *Proteus*, 39, 101.
- 1976: 7. kongres speleologov Jugoslavije, Herceg Novi, 9—14. 10. 76. *Proteus*, 39, 146.
- 1976: Nekaj o speleologiji in njenem pomenu. NP, 26/3, 103—107.
- 1976: Občni zbor Jamarske zveze Slovenije. PV, 76/10, 504.
- 1976: 7. kongres speleologov Jugoslavije. Herceg Novi, 9.—14. 10. 1976. PV, 76/12, 624.
- 1976: Modra jama v Boki Kotorski. *Proteus*, 39/4, 146—148.
- 1976: Simpozij o ekološki valorizaciji primorskega krasa. *Proteus*, 39/6, 235.
- 1978: Razstava Meteorologija in hidrologija v Sloveniji. NJ, 19, 109—111.
- 1978: Občni zbor Jamarske zveze Slovenije. *Proteus*, 41, 124.
- 1978: 10. zborovanje slovenskih jamarjev, Idrija. PV, 78/10, 259.
- 1978: Hidrodinamične cone v krasu. Naše jame, 19 (1977), 62—65.
- 1978: Levstikova nagrada za leto 1976 — knjižici o krasu. NJ, 19, 107—109.
- 1979: 10. zborovanje slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa. Idrija. NJ, 20 (1978), 86—88.
- 1979: Dr. Valter Bohinec — osemdesetletnik. NJ, 20, 111—112.

- 1979: Kazalo za letnike 11—20. NJ, 20.
 1980: Pavel Kunaver — devetdesetletnik. NJ, 21, 108.
 1980: Dr. Lavo Čermelj. NJ, 21, 111.
 1980: 25-letnica jamarske sekcije. Nova proga, 34/14.
 1981: Jamarski »naj«... Proteus, 43/5—6; 198.
 1981: Odkod prihaja voda k izvirov Krke. Proteus, 43/9—10, 353—357.
 1982: V Kozini se je odprla jama... Proteus, 44, 361—362.
 1982: Občni zbor Jamarske zveze Slovenije. PV, 82/8, 448.
 1982: Bajanica — znanost ali magija. NJ, 23—24, 93.
 1982: Protej na travniku. NJ, 23—24, 93.
 1982: Občni zbor Jamarske zveze Slovenije. NJ, 23—24, 97.
 1982: Ivan Michler. NJ 23—24, 113—114.
 1982: France Bar — osemdesetletnik. NJ, 23—24, 115.
 1983: Knjižnica Jamarske zveze Slovenije. Knjižnica, 1—4; 97—98 (in J. Urbanc).
 1983: Barvanje potoka v Podpeški jami. NJ, 25, 75.
 1983: Barvanje Ravniščice na Blokah. NJ, 25, 76.
 1983: Jamarska informativna dejavnost. NJ, 25, 114.
 1984: 9. jugoslovanski speleološki kongres. PV, 84/12, 566.
 1984: Onesnaženje kraške podzemeljske vode na primeru Krupe. Naše okolje, 5—6, letnik 9, 119—120.
 1984: Barvanje Črmošnjice. NJ, 26, 95—96.
 1985: Kraška podzemeljska voda kot vir oskrbe z vodo. Naše okolje, 10/1—2, 18—21.

Knjige:

Tolmač inženirsko-geološke, karte Jugoslavije, 1:500 000 (prevod v slovenščino).

NOVAK, Josip, artilerijski častnik v Trstu in na Dunaju.

* 17. junija 1848 na Češkem, † 5. decembra 1952 na Dunaju.

Ko je med leti 1886 do 1902 služboval v Trstu, je bil član jamarske skupine primorske sekcije DÖAV. Sodeloval pri raziskavah z Mariničem in Hankejem, posebno pri raziskovanju Škocjanskih jam.

Skrbel za dinamit, ki je bil potreben pri nadelavi poti v stenah. Po Hankejevi smrti je z Mariničem vodil po Škocjanskih jamah Martela in sam

opazoval gibanje gladine podzemeljske vode Reke.

Skrbel za dela vse do zaključka leta 1904. Dne 20. 8. 1893 je tudi on prodrl z Mariničem do Mrtvega jezera.

Leta 1895 je raziskoval v Kačni jami, kamor se je spustil petkrat.

Viri:

PSBL, 512, NJ, 3/1961, 3.

NOVIKOV, P.

Kot absolvent tehnike je v letih po letu 1924 (leta 1926) izmeril Županovo

jamo in Logarček. V jamah je tudi fotografiral.

OSOLE, France, dr. sc. biolog, kvartarolog

* 1. oktobra 1920 v Celju.

Leta 1952 je diplomiral iz biološko-geološke skupine. Leta 1960 je doktoriral z disertacijo Parska golobina, paleolitska postaja v Pivški kotlini. Leta 1964 izvoljen za docenta, predaval je kvartarologijo in paleolitik Jugoslavije. Po izvolitvi za izrednega profesorja leta 1969 je za S. Brodarjem prevzel tudi vsa njegova predavanja na oddelku za arheologijo. Leta 1975 je postal redni profesor in predstojnik katedre za kvartarologijo FNT.

Znanstveno-raziskovalno delo je osredotočil odkrivanju in raziskovanju pleistocenskih jamskih sedimentov, njihovi paleontološki vsebini in paleolitskim kulturam v Sloveniji, predvsem pa v jamah na Notranjskem in Primorskem ter območjih osamelega krasa. Aktivno je sodeloval pri številnih paleolitskih izkopavanjih v okviru univerze in akademije (Betanol, Otoška jama, Postojnska jama, Parska globina, Mokriška jama, Roška špilja, Črni Kal), samostojno raziskoval vrsto paleolitskih jamskih postaj: Ovčjo jamo in Zakajeni spodmol nad Prestrankom, Županov spodmol pri

Sajevčah, Babjo jamo nad Dobom, Matjaževe kamre pri Rovtah, Marovško zijalko v Mačjem dolu, Lukenjsko jamo pri Prečni in opravil dokaj sondažnih akcij (Jama pod Herkovimi pečmi, Trhlovca, okolica Moravč).

F. Osole se je aktivno udeležil vrste znanstvenih kongresov in strokovnih simpozijev doma in v tujini, med njimi tudi mednarodnih in jugoslovanskih speleoloških kongresov ter zborov slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa. Bil je podpredsednik Jamarske zveze Slovenije in predsednik njene disciplinske komisije, devet let predsednik DZRJ Ljubljana in sedaj njegov častni član, je imetnik častne zlate značke JZS, bil je član uredniškega odbora Naših jam in sodelavec Slovenske kraške terminologije.

Viri:

Biografije in bibliografije univerzitetnih učiteljev in sodelavcev (ULBB): I — 1957, II — 1969, III — 1979. Ljubljana. Kartoteka Inštituta za arheologijo ZRC SAZU. Ljubljana.

Bibliografija:

- 1958: Pomen jamskih sedimentov za speleologijo. *Proteus* 20, 1957/58, 181—185, Ljubljana.
- 1959: Analiza pleistocenskih jamskih sedimentov. *Geologija* 5, 123—128, Ljubljana.
- 1959: Ovčja jama kod sela Prestranek. *Arheološki pregled* 1, 7—8, Beograd.
- 1959: Roška špilja u Škocjanskim jamama kod Divače. *Arheološki pregled* 1, 8—9, Beograd.
- 1960: Ovčja jama; Roška špilja. *Varstvo spomenikov* 7 (1958—59), 310, Ljubljana.
- 1961: Orodje ledenodobnega lovca. *Proteus* 24, 1961/62, 138—142, Ljubljana.
- 1961: Ovčja jama i Zakajeni spodmol — paleolitsko nalazište. *Arheološki pregled* 3, 10—11, Beograd.
- 1961: Parska golobina, paleolitska postaja v Pivški kotlini. *Razprave 4. razr. SAZU*, 6, 437—498, Ljubljana.
- 1961: Izkopavanja v paleolitski postaji Ovčja jama pri Prestranku. *Geologija* 7, 326—327.
- 1962: Ovčja jama pri Prestranku; Zakajeni spodmol pri Prestranku. *Varstvo spomenikov* 8 (1960—61), 221, 222, Ljubljana.
- 1962: Ovčja jama — paleolitska stanica. *Arheološki pregled* 4, 5—7, Beograd.

- 1963: Akademik prof. dr. Srečko Brodar, sedemdesetletnik. Arheološki vestnik 13—14, 7—11, Ljubljana.
- 1963: Mlajši paleolitik iz Ovčje jame. Arheološki vestnik 13—14, 1962—63, 127—157, Ljubljana.
- 1964: Podzemeljska jama, arheološko najdišče. Jamarski priročnik, Ljubljana 1964, 88—92.
- 1965: Ovčja jama pri Prestranku. Varstvo spomenikov 9 (1962—64), 131, Ljubljana.
- 1965: Zakajeni spodmol pri Prestranku. Varstvo spomenikov 9 (1962—64), 167, 189, Ljubljana.
- 1965: Izkopavanje v paleolitski postaji Ovčja jama pri Prestranku v letu 1961. Geologija 8, 139—159, Ljubljana.
- 1965: Les stations paléolithiques dans des grottes en Yougoslavie. Naše jame 7, 33—40, Ljubljana.
- 1965: Županov spodmol, Sajeveče, Hruševje — paleolitska stanica. Arheološki pregleđ 7, 7—9, Beograd.
- 1965: Županov spodmol pri Sajevečah. Varstvo spomenikov 10, 190—191, Ljubljana.
- 1965: Paleolitik Slovenije. Arheološki vestnik 15—16, 1964—65, 9—20, Ljubljana.
- 1965: Še neobjavljena kamena orodja iz Parske golobine. Arheološki vestnik 15—16, 1964—65, 175—178, Ljubljana.
- 1966: Sondiranje v kraških jamah iz okolice Prestranka. Acta carsologica 4, 141—150, Ljubljana.
- 1966: Županov spodmol pri Sajevečah. Varstvo spomenikov 11, 113—114, Ljubljana.
- 1966: Županov spodmol, Sajeveče (Postojna) — paleolitska stanica. Arheološki pregleđ 8, 7—9, 207, Beograd.
- 1967: Županov spodmol pri Sajevečah. Varstvo spomenikov 12, 80—81, Ljubljana.
- 1967: Sledovi ledenodobnega lovca v Babji jami pri Gorjuši. Občinski poročevalec (uradni vestnik obč. Domžale) 4, št. 8, 15. 10. 1967.
- 1967: Zakajeni spodmol, jamska paleolitska postaja. Arheološki vestnik 18, 25—42, Ljubljana.
- 1967: Oris poselitve Slovenije v pleistocenu. Arheološki vestnik 18, 241—246, Ljubljana.
- 1967: Babja jama pri Gorjušah nad Dobom. Varstvo spomenikov 12, 80, Ljubljana.
- 1968: Jamski sedimenti Notranjsko-Primorskega krasa kot posledica pleistocenskih klimatskih nihanj. Prvi kolokvij o geologiji Dinaridov I, Ljubljana, 197—201.
- 1968: Postojnska jama, bivališče ledenodobnih lovcev. 150 let Postojnske jame 1818—1968, Postojna 1968, 79—87.
- 1969: Paleolitske postaje v Pivški kotlini. Proteus 30, 1968/69, 273—274, Ljubljana.
- 1969: Spätgravettien Sloweniens. Actes du IVe Congrès International de Spéléologie 4—5, Ljubljana, 379—382.
- 1969: Babja jama nad Dobom pri Domžalah. Varstvo spomenikov 13—14, 1968—69, 145—147, Ljubljana.
- 1970: Živalske podobe iz ledene dobe. Proteus 32, 1969/70, 203—205, 216—219, Ljubljana.
- 1970: Matjaževe kamre pri Rovtah. Varstvo spomenikov 15, 139—141, Ljubljana.
- 1971: Županov spodmol — station paléolithique. Epoque préhistorique et protohistorique en Yougoslavie, Recherches et résultats, Beograd, 238—241.
- 1971: Paléolithique et mesolithique. Actes du VIIIe Congrès International des sciences préhistorique et protohistoriques III, Beograd, 245—263, (Soavtor M. Malez.)
- 1971: Babja jama, zatočišče ledenodobnih lovcev. Naše jame 13, 35—40, Ljubljana.
- 1973: Matjaževe kamre pri Rovtah. Varstvo spomenikov 17—19, 90—92, Ljubljana.
- 1973: Babja jama nad Dobom. Varstvo spomenikov 17—19, 178—180, Ljubljana.
- 1973: Akademik prof. dr. Srečko Brodar — osemdesetletnik. Proteus, 35, 370.

- 1974: Paleolitska kulturna zapuščina v Matjaževih kamrah. Loški razgledi 21, 24—40, Škofja Loka.
- 1974: Radiokarbonske datacije v slovenskem paleolitiku. Situla 14—15, 25—33, Ljubljana.
- 1975: Poselitev Pivške kotline v ledeni dobi. Ljudje in kraji ob Pivki. Postojna, 24—36.
- 1975: Poselitev Slovenije v pleistocenu. Arheološka najdišča Slovenije, Ljubljana, 43—45.
- 1975: Arheološka najdišča Slovenije. Ljubljana (15 gesel jamskih paleolitskih postaj).
- 1975: Marovška zijalka v Mačjem dolu. Arheološki pregled 17, 9—11, Beograd.
- 1976: Marovška zijalka, novo starokamenodobno najdišče na Dolenjskem. Bilten jamarske sekcije PD Železničar 14, 19—23, Ljubljana.
- 1976: Matjaževe kamre, paleolitsko jamsko najdišče. Arheološki vestnik 27, 13—41, Ljubljana.
- 1976: Paleolitik iz Županovega spodmola pri Sajevčah. Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji 5, 7—28, Ljubljana.
- 1976: Paleolit u Sloveniji. Velika arheološka nalazišta u Sloveniji, Beograd, 7—14.
- 1977: Pekel pri Šempetru v Savinjski dolini. Varstvo spomenikov 21, 159—162, Ljubljana.
- 1977: Zijalka v Mačjem dolu (Šentlovrenc na Dolenjskem). Varstvo spomenikov 21, 162—165, Ljubljana.
- 1977: Lukenjska jama pri Prečni na Dolenjskem. Varstvo spomenikov 21, 171—172, Ljubljana.
- 1977: Trhlovca pri Divači. Varstvo spomenikov 21, 173—175, Ljubljana.
- 1977: Jama pri Macetovem mlinu (malnu) pri Moravčah. Varstvo spomenikov 21, 338—340, Ljubljana.
- 1977: Vrišnikova jama pri Pečah. Varstvo spomenikov 21, 340—342, Ljubljana.
- 1979: Marovška zijalka, nova paleolitska postaja na Dolenjskem. Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji 7, 5—14, Ljubljana.
- 1979: O ledeni dobi in paleolitskih kulturah. Ledenodobne kulture v Sloveniji (razstavni katalog), Ljubljana, 7—18.
- 1979: Ledenodobne kulture Slovenije. Ledenodobne kulture v Sloveniji (razstavni katalog), Ljubljana, 19—25.
- 1979: Rad na istraživanju paleolitskog i mezolitskog doba u Sloveniji. Praistorija jugoslavenskih zemalja I, Sarajevo, 129—134.
- 1979: Nalazišta paleolitskog i mezolitskog doba u Sloveniji. Praistorija jugoslovenskih zemalja I, Sarajevo, 135—157. (Soavtor M. Brodar.)
- 1979: Paleolitske i mezolitske regije i kulture u Sloveniji. Praistorija jugoslavenskih zemalja I, Sarajevo, 159—194. (Soavtor M. Brodar.)
- 1980: Paleolitik iz jame pod Herkovimi pečmi. Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji 8, 7—26, Ljubljana.
- 1980: Spoznavanje ledenodobnih kultur po osvoboditvi. Rešena arheološka dediščina Slovenije 1945—1980, Ljubljana, 1980, 11—12.
- 1981: Upoznavanje ledenodobnih kultura odkrivenih posle oslobodjenja. Spaseno arheološko blago Slovenije 1945—1980, Ljubljana 1981, 6—8.
- 1982: Lukenjska jama. Varstvo spomenikov 24, 132—133, Ljubljana.
- 1982: Lukenjska jama, arheološko najdišče. Dolenjski kras, Novo mesto, 34—37.
- 1983: Epigravettien iz Lukenjske jame pri Prečni. Poročilo o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji 11, 7—32, Ljubljana.
- 1985: O stari kameni dobi in njeni zapuščini na Slovenskem. Proteus 43, 1984/85, Ljubljana. Razvoj vede o paleolitiku, 31—33, Stara kamena doba v Sloveniji, 92—95, Mlajši paleolitik, 175—177, Najmlajše paleolitske kulture, 254—256.

F. Osole je izdelal več elaboratov in ekspertiz o raziskovanih za Sklad B. Kidriča in Raziskovalno skupnost Slovenije in napisal vrsto ocen, recenzij in prikazov v strokovnih glasilih.

OTOREPEC, Staško, geološki tehnik

* 3. novembra 1954 v Ljubljani.

Član Društva za raziskovanje jam Ljubljana od 1972 do 1981, nekaj let njegov blagajnik.

Aktivno se je udeleževal raziskav Brezna pri gamsovi glavici, Pološke

jame, Medvednjaka, brezna na Kaninu, na Veliki planini, po lastni izjavi predvsem znanih »kopaških« akcij, ko je bilo treba prekopati ožine v nove dele jam.

PATERNU, Marko, študent geologije

* 8. avgusta 1961 v Ljubljani.

Član DZRJL je od leta 1977.

Sodeloval je pri raziskavah globokih objektov na našem krasu, Triglavskega brezna, Brezna pri gamsovi gla-

vici, Majske jame, Pološke jame, na Kaninskih podih, sežanskem krasu itd.

Vodja komisije za jamarsko reševanje pri JZS od 1984.

PEHANI, Hubert, dr. phil., dr. med., biolog

* 1. novembra 1900 v Trebnjem.

Naravoslovje je študiral v Ljubljani in na Dunaju, kjer je leta 1925 doktoriral, zatem je v Ljubljani, Zagrebu in v Gradcu študiral še medicino in promoviral 1936. leta.

V študentskih letih se je na Dunaju srečal s Seliškarjem in kasneje postal njegov najbolj zvest sodelavec pri preučevanju neotenijske pri amfibijah, predvsem pri človeški ribici.

Sodeloval je pri številnih raziskovalnih akcijah v jame, omenimo le največje: Križna jama, Logarček, Gradašnica, Vjetrenica, Postojnska jama in podzemeljski tok Pivke. Merili so, jemali vzorce, opazovali in zbirali jamsko živalstvo.

V jamskem laboratoriju v Postojnski jami sta s Seliškarjem, med drugim v povezavi z odkritjem neotenijskih triglavskih tritonov ter s problemom nastanka in stalnosti neotenijske, v steklenih posodah gojila poskusne živali, od večjih človeške ribice, neotenijske in

metamorfozirane tritone raznih vrst in tritonske ličinke. Pri tem sta pri poskusih uporabljala hormone in fizikalne faktorje in tudi s presadki kože (neot. metam. in obratno) skušala dognati, kaj vpliva na nastanek in na stalnost neotenijske. Razen tega sta opravljala iste meritve razmer v jami in tekoče vode kot prej v Podpeški jami.

Sodeloval je tudi pri ustanavljanju podzemeljskega laboratorija v jami Tular v Kranju.

V Društvu za raziskovanje jam je bil v letih pred II. sv. vojno nekaj časa tudi odbornik, posvečal pa se je prvenstveno znanstvenemu delu, eksperimentalni biologiji in genetiki.

Častni član Prirodoslovnega društva in več let njegov predsednik. Red dela z zlatim vencem, 1957.

Osebna inform.

Bibliografija :

- 1935: *Limnologische Beiträge zum Problem der Amphibienneotenie*. Verh. der Intern. Ver. f. theor. u. angew. Limnologie. Bd 7, pp. 263—294.
- 1941: O dozdevni metamorfozi heteroplastičnih transplatantov kože neoteničnih amfibij. Zbornik prirod. dr., 2, 119—121 (soavtor A. Seliškar).
- 1950: O razvoju jamskih živali. *Proteus*, 13, 190.
- 1962: Novi podatki o razmnoževanju človeške ribice. *Proteus*, 24, 216—217.

PERKO, Ivan Andrej, speleolog

* 14. novembra 1876 v Volovskem, † 14. aprila 1941 v Trstu

Pisal je predvsem v nemščini in italijanščini. Bil je prvi slovenski speleolog, ki mu je bilo raziskovanje krasa poklic. Raziskoval je jame v Istri. Leta 1905 je odkril Dimnice, urejal je Jamo v Briščikih (sedaj Grotta Gigante). Leta 1909 je prevzel dolžnost tajnika jamske komisije v Postojni, pod Italijo pa je bil upravnik jame.

Leta 1905 je z Mühlhoferjem raziskoval vodni rov v Magdaleni jami in odkril tudi rov, ki povezuje Pivko in Črno jamo in se sedaj imenuje po njem. Raziskoval je tudi hidrografske zveze in starost sige.

Kot upravnik jame je imel vrsto predavanj o Postojnski jami in krasu, s čimer je širil znanje o naši deželi, mnogo je pisal v turistično literaturo.

Prizadeval si je, da bi Postojna dobila jamski muzej mednarodnega pomena in speleološki inštitut kot znanstveno speleološko središče. V jami je predvidel laboratorij oziroma biospeleološko postajo.

Osnovan je že bil odbor in tudi pripevki so že pritekali, vendar je prva svetovna vojna načrte prekinila. Po italijanski okupaciji Primorske je Perko postal upravnik Postojnske jame. Začel je uresničevati načrte. Leta 1929 je bil ustanovljen Speleološki inštitut z glasilom Grotte d'Italia,

v letih 1930—31 so odprli biospeleološki laboratorij in pripravljali ustanovitev muzeja.

Leta 1910 je napisal vodnik po Postojnski jami, leta 1912 pa je bil soavtor popisa jam v avstroogrski mo-

narhiji. Več je pisal v kasnejših letih, ko ni več aktivno raziskoval.

Njegovo knjižnico je sin Leopold prodal Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU v Postojni.

Raziskovalci podzemeljske favne so po njem poimenovali dve vrsti polža:

Lartetia percoi (H. Wagner 1932) in *Moserius percoi* Strouhal 1940.

Glej: 150 let Postojnske jame, Acta carsol., 1, 1955, Turist. v., 3/7, 1955, NJ, 19, 37—42, Le Grotte d'Italia, 4 (1941).

Bibliografija:

- 1894: Die Riesengrotte. Hades, Mitt. a. d. Karste, 2, Trieste.
 1895: La salita al M. Uremšica. Il Tourista, 2, 44, Trieste.
 1895: Scavi nella Grotta degli Orsi presso Gabrovizza. Il Tourista, 2, 60.
 1895: Sulla scomparsa del carbon fosile a Cosina, Vrem, Skoffie e Lipizza. Il Tourista, 2, p. 51.
 1895: La voragina di Bresovizza. Il Tourista, 2, p. 84—108.
 1895: La Caverna di Pausane. Ibid., p. 105.
 1895: La grotta di Ternovizza. Ibid., p. 58—60 (s Petričem).
 1896: Caverne (Pečine) nei pressi di Nabresina. La grota Ercole (Velika pečina). Il Tourista, 3, p. 15—16.
 1896: La grotta del vecchio vilagio (Jama na Staro selo, Pri Taicevi nivii), Grotta Ferfoggia (Jama Ferfoggia), Grotta Ukmar (Jama pri Stajcah). Il Tourista, 3, p. 70.
 1896: La grotta di Fernetich — Opcina, Grotta Azzura (Modrasica jama), Grotta Revolver (Scuretova pečina), Jama pri Basagrca. Il Tourista, 3, p. 94.
 1896: La fovea di Cosina (Jama na mali vrh), La Grotta verde (Jama na Škerkovi ogradi Rustia), La Grotta Tilde (Jama na Škerkovi ogradi Tenze). Il Tourista, 3, p. 32—33.
 1896: Grotta Tilde (Jama na Škerkovi ogradi Rustia). Il Tourista, 3, p. 40—41.
 1896: Die Tilde — Grotte bei St. Croce. Triester Tagbl., p. 5084—85.
 1896: Die Riesengrotte bei Brisciki. Triester tagbl., 15. dic. 1896.
 1896: Fovea Titanethes. Il Tourista, 3, p. 53.
 1896: Fovea Martel. Il Tourista, 3, p. 53 in 62.
 1896: Fovea delle Rocce. Il Tourista, 3, 53.
 1896: La Fovea Maciah Lusa presso Brisciki. Il Tourista, 3, p. 76—77.
 1897: Osmrtnica za Francem Krausom. Il Tourista, 4, p. 16.
 1897: Cenni geologici per turista nel Carso. Ibid., p. 16.
 1897: La Grotte Gigante. Ibid., p. 30—32, 35—38.
 1897: La fovea del Diavolo (Jablenca jama), La Grotta di Draga (Pečina sopra Bottaz), La Fovea romana presso Zgonik (Golobinka), L'abisso cieco di Zgonik, La grotta nell'orto (Jama na vrtu). Il Tourista, 4, p. 46—48.
 1897: Grotta Noe, Le grotte presso Salles. Ibid., p. 53—58.
 1897: La Fovea Hades, Fovea di Gropada. Il Tourista, 4, 66—67.
 1897: Les nouveaux gouffres du Karst. Spelunca, 3, Paris.
 1897: Neue Höhlen. Triester tagbl., p. 5168.
 1898: Pozzo sotto il Kokus. Il Tourista, 5, p. 14.
 1904: Speleologia (Descrizione di 21 caverne). Il Tourista, 11, 3, p. 43—85.
 1904: La fauna diluviale nella Caverne degli Orsi presso Nabresina. Il Tourista, 11, 86—90.
 1905: Die Riesengrotte (Grotta Gigante) bei Triest-Opcina. Österr. Touristen Ztg., 25, n. 20, 250—252.
 1905: Die Entdeckung der neuen grossen Tropfsteinhöhle »Dimnice« bei Markovscina (Istrien). Triester tagbl., n. 7638—7639.

- 1905: Die Graf Falkenheyn-Höhle in Planinatale. Laib. Ztg., n. 7844.
- 1905: Die Höhlen von Bresovizza (Istrien). Triester Tagbl., n. 7844.
- 1906: Die Riesengrotte (Grotta Gigante) bei Triest-Opcina. Globus, LXXXIX, n. 10, p. 152—157, Braunschweig.
- 1906: Grotta di Hoticina (Hotiška jama) et. al. Il Tourista, 11/1904, 44—85.
- 1906: Höhlenfauna. Triester Tagbl., n. 5460—5464.
- 1907: Aus der Unterwelt des Karstes. Globus, XCII, 23—24, 359—383.
- 1907: Die Noe-Grotte bei Nabresina. Österr. Touristen Ztg., N. 22, 297, N. 24, 24.
- 1907: Die Prähistorische Niederlassung in der Fremdenhöhle bei Triest. Laibacher Ztg., n. 295—296.
- 1907: Die Moser-Höhle im Karst bei Nabresina. Laibacher Ztg., 12. 9.
- 1908: Die Noe-Grotte (Triester Karst). Prometheus 19, 497—502, 513—516, Berlin.
- 1908: Die Riesengrotte bei Triest. Das Wissen für Alle, N. 44, 45, 46.
- 1908: Der Zirknitzer See in Krain. Prometheus, 19, 626, 643, 664, Berlin.
- 1908: Zur Hydrographie des istrischen Karstes. Globus, XCIV, n. 19.
- 1908: Der Magdalenschacht bei Adelsberg. Der Naturfreund, n. 39—40.
- 1908: Die Tropfsteinhöhle von Slivno bei Nabresina (Triester Karst). Mitt. k. k. geogr. Gess., LI, n. 11—12.
- 1908: Die Adelsberger Grotte. Fremdenverkehr, n. 8, Wien.
- 1908: Die Rauchgrotte (Dimnice) bei Markovsina-Istrien. Grazer Tagbl., n. 195.
- 1908: Die wissenschaftliche Erforschung der Österreichischen Karsthöhlen. Laibacher Ztg., n. 182—187.
- 1908: Einiges über die Felsenhöhlen (Pecine) von Nabresina. Ibid., n. 222—223.
- 1908: Ein erschlossenes Karstwunder. Interessante Blatt, n. 41, Wien.
- 1908: Im Karst is kein Grundwasser. Laibacher Ztg., n. 176—179.
- 1908: Die Adelsberger Höhlengegend. Kurzeitung, n. 19—20, Abbazia.
- 1909: Die weltberühmte Adelsberger Grotte in Krain. Arbeiter Stenograph, 13, Nr. 9, Wien.
- 1909: Die weltberühmte Adelsberger Grotte. Von Guten das Beste, n. 42. München in v Österr. Illustrierte Ztg., n. 42.
- 1909: Die weltberühmte Adelsberger Grotte. Urania, 2, n. 33, 517, Wien.
- 1909: Ein geschichtlicher Rückblick auf die Innerkrainer Höhlen und eine kurze Beschreibung derselben. D. Ransch. f. Geogr. u. Statistik, 31, H. 7, 8. p. 289, 350, Wien.
- 1909: Unbekanntes aus der weltberühmten Höhlengegend von Adelsberg in Krain. Österr. Touristen Ztg., n. 3, p. 27.
- 1909: Über die neolithischen Höhlenniederlassungen von Nabresina. Urania, 2, n. 8. p. 113.
- 1909: Postojnska spilja. Zagreb.
- 1909: Die Adelsberger Grotte. Polae Tagblatt, n. 1246. Pola.
- 1909: Die Tropfsteinhöhle von Corgnale. Laibach. Ztg., n. 238.
- 1909: Das neuer Wunder in der Adelsberger Grotte. Laib. Ztg., n. 131 in v Österr. tour. Ztg., n. 1, Wien.
- 1909: Das Höhlenschloss Lueg bei Adelsberg. Laib. Ztg., n. 154.
- 1909: Naturwissenschaftliche Betrachtungen in der Adelsberger Grotte. Ibid., n. 156.
- 1909: Neues von der Adelsberger Grotte. Wiener Ztg., n. 186.
- 1909: Vom Karste. Grazer Tagbl., n. 284.
- 1909: Nach Adelsberg. Laib. Ztg., n. 16—20.
- 1909: Das Zeitmass der Tropfsteinbildung. Kurzeitung, n. 24, Abbazia.
- 1909: Von Innerkrainer Karste. Urania, n. 44, Wien.
- 1909: Von Innerkrainer Karste. Laib. Ztg., 27. 8. 1909.
- 1909: Zur Geschichte des Tropfsteines. Laib. Ztg., 29—30.
- 1909: Die Rauchgrotte (Dimnice) bei Markovscina und die Hydrographie des istrischen Karstes. Ibid., n. 240—244.

- 1909: Aus der weltberühmten Adelsberger Grotte in Krain. Interessante Blatt, n. 19, Wien.
- 1909: Die Noe-Grotte bei Nabresina. Triester tagbl., n. 7958—7959.
- 1909: Die Tropfstein- u. Wasserhöhle »Dimnice« bei Markovsina in Istrien. Mitt. k. k. geogr. Ges., LII, Wien.
- 1909: Karsttrogodyten. Adria, n. 9, Graz.
- 1909: Die Adelsberger Grotte in Krain. Der Naturfreund, n. 10, Wien.
- 1909: Das Karstphänomen. Ibid., n. 11.
- 1909: Die K. K. Adelsberger Grotte bei Triest. Jugendpost, n. 19, Berlin.
- 1909: Das weltberühmte Adelsberger Grotte. Fremdenverkehr, 1, Wien in Der Jugendfreund, n. 28, Wien 1910.
- 1910: Die Adelsberger Grotte, ein Beitrag zur modern Höhleforschung. Reise u. Sport., n. 7, Wien.
- 1910: Zur Österreichischen Karsthöhlenforschung. Deutsch. Rundsch. f. Geogr. u. Statistik, 32, 1—22, Wien und Leipzig.
- 1910: Die Adelsberger Grotte. Der Fremdenverkehr, n. 26, p. 3.
- 1910: Die Adelsberger Grotte. Des Süden, 2, H. 1—2, Abbazia.
- 1910: Die weltberühmte Adelsberger Grotte. Der deutsche Jugendfreund, 2., n. 3, p. 9, Wien.
- 1910: Svetovnoznana Postojnska jama. Planinski vestnik, 14, 93.
- 1910: Svetovnoznana Postojnska jama. Zvonček, 11, 129.
- 1910: Das Alter der Tropfsteine. Des Stein der Wissen, 23, H. 23, 291—295.
- 1910: Das Grösste Naturwunder der Welt. Dei Adelsberger Grotte. Kurzeitung, n. 31.
- 1910: The Grotto of Fantastic Shapes. London News, oct. 1910.
- 1910: Die Erzherzog Johann Grotte in Adelsberg. Laib. Ztg., n. 179.
- 1910: The World renowned Adelsberger Grotte in Krain (Carniol). The British-American Post, n. 27, Wien.
- 1910: Neolithische Kunstgegenstände der Karsttrogodyten. Grazer Tagbl., n. 51.
- 1910: Die Adelsberger Grotte. Daheim, n. 20, Berlin.
- 1910: Die neuentdeckten Höhlenwunder in der Adelsberger Grotte. Jugendfreund, n. 3.
- 1911: Ein Wunder der Unterwelt bei Adelsberg. Der Naturfreund, 15, H. 5, 126—130.
- 1911: Die Adelsberger Grotte. Adria, 3, H. 8, Triest.
- 1911: Postojnská jeskyňa v Krajine. Turistický ozbor, 2, 10, 96.
- 1911: Postojnska jeskyňa v Krajine. Tur. obzor, 2, 11, 106—110, 2, 12, 116—117.
- 1911: Bergeszauber. Der Naturfreund, H. 9, 237.
- 1911: Ein Höhlenforscher Institut in Österreich. Mit. f. Höhlenkunde, 4, H. 1, 4.
- 1911: Das Innerkrainer Höhlengebiet. Das Gebirgsfreund, 22, H. 2, 14, Wien.
- 1911: Die weltberühmte Adelsberger Grotte in Krain. Kärntner Tauern, Adria Ztg., n. 19, Klagenfurt.
- 1911: Die k. k. Adelsberger Grotte. Interess. Blätter für alle, n. 56, Stuttgart.
- 1911: Das neues Weltwunder von Adelsberg. Brioni Ztg., n. 20.
- 1911: Die Adelsberger Grotte in Krain. Die Saison, n. 8, München.
- 1911: Zwei Stunden in der Adelsberger Grotte. Kurzeitung, n. 15—17.
- 1911: Okoli Postojny. Slovenský Turista, Praha.
- 1911: Eine Fahrt in die grösste Wasserhöhle Europas (Planinagrotte). Tagespost, n. 106, Linz.
- 1911: Ein Wunder der Unterwelt: Die Zirknitzer See. Kurzeitung, n. 2—3, Abbazia.
- 1911: Die k. k. Adelsberger Grotte. Das Kränzchen, n. 43, Stuttgart.
- 1912: Die Adelsberger Grotte in Krain. Bayerisches Familienblatt, 9, H. 38, p. 668—672, München.
- 1912: Die prähistorische Niederlassung in der Fremdenhöhle bei Triest (Vlašca jama). Der Naturfreund, 16, H. 1, p. 12, Wien.
- 1912: Die Adelsberger Grotte. Natur, N. 9, p. 181.

- 1912: Die »Neue Grotte« von Adelsberg. Der Fremdenverkehr. N. 12, p. 3.
- 1912: La mondkonata groto apud Adelsberg. Deutsch.-österr. Esperantist n. 4, Wien.
- 1912: Mein Traum unter der Erde. Kur-u-Bade Ztg. der Österr. Riviera, Abbazia.
- 1912: Die neue Wundergrotte in Adelsberg. Neues Wiener Tagbl., n. 125.
- 1912: Der Höhlenmensch. Laibacher Ztg., n. 79.
- 1912: Die Adelsberger Grotte. Frauen-Rundschau, n. 2 Berlin.
- 1912: Der Zirknitzer See. Adria, n. 4—5, Trieste.
- 1912: Die Weltberühmte Adelsberger Grotte. Ocean Ztg., Bremen.
- 1912: Die Weltberühmte Adelsberger Grotte. Kurtztg., n. 11—12, Abbazia.
- 1912: Die Adelsberger Grotte in Krain. Bayerisches Familienblatt., n. 38, München.
- 1912: Die »Neue Grotte« von Adelsberg. Prometheus, n. 1171. Berlin in Urania, n. 11, Wien.
- 1912: Die Adelsberger Grotte, eine geologische Studie. Die Natur, n. 9, Leipzig.
- 1912: Die Adelsberger Grotte, ihre Entstehung und Erforschung. Die Erde, n. 2, Berlin.
- 1912: Die Adelsberger Grotte, ihre Entstehung und Erforschung. Himmel u. Erde. 24, n. 6.
- 1912: Die Adelsberger Grotte. Edelweis, n. 9, St. Pölten.
- 1913: Tropfsteinbildungen in der Adelsberger Grotte. Hamburg Fremdenbl m. 84.
- 1913: Die weltberühmte Adelsberger Grotte. Imergrün, 25, H. 12.
- 1913: Die Adelsberger Grotte — ein Weltwunder im Küstenland. Die Flagge, 8, N. 4, p. 126, N. 6, p. 231, Wien.
- 1913: In der Adelsberger Grotte. Der Weltcourier, 8, N. 19, Berlin.
- 1913: Die weltberühmte Adelsberger Grotte. Ocean Ztg., 6, 5, p. 11.
- 1913: Die weltberühmte Adelsberger Grotte. Ztsch. d. Verb. der österr. Bahnhof-Restauratoren, n. 2, p. 1.
- 1913: Die Grotte in Adelsberg und St. Kanzian. Moderne I 11. Ztg., n. 17, Wien.
- 1913: Die Adelsberger Grotte. Die Saison, n. 22. München — Hamburger Fremdenbl., n. 264. — Haifelder Wochebl., n. 22.
- 1913: Die Wunder der Unterwelt an der Adria. Kurtztg., n. 30.
- 1913: Proteus Anguineus. Laib. Ztg., n. 282.
- 1913: Die Entstehung der Adelsberger Grotte. Himmel u. Erde, 24, Berlin.
- 1913: Die weltberühmte Adelsberger Grotte in Krain. Kurorte Ztg., n. 8, Wien.
- 1914: Die Wunder der Unterwelt. Der Fremdenverkehr., 7, n. 9, p. 5.
- 1922: Die Adelsberger Grotte bei Triest. Deutsch. Jugendbuch, Berlin.
- 1923: Il sogno della vita e della morte nelle Grotte di Postumia. Noi e il Mondo., n. 8. Roma.
- 1923: Le fantastiche architetture delle Grotte di Postumia. Eco di Bergamo. 22. 8. 1923.
- 1923: Nei domini del fantastico. Il Corriere di Cannelli. 23. 8.
- 1923: Il mondo sotterraneo di Postumia. Vedetta d'Italia. 23. 8.
- 1923: Il piu grande fenomeno sotterraneo della terra: Le Grotte di Postumia. Corriere di Novara 24. 8.
- 1923: Il mondo favoloso sottoterra. Il Polesine. 25. 8. 1923, Adria.
- 1923: La fantastica e smagliante bellezze delle celebri Grotte di Postumia. Il Cittadino. 26. 8, Asti.
- 1923: Nelle viscere della terra. La Valcamonica. 26. 8, Breno.
- 1923: Il mondo sotterraneo delle celebri Grotte di Postumia. Unione, 30. 8, Lodi.
- 1923: Una realtà di sogno: Le Grotte di Postumia. Azione, 30. 8, Pola.
- 1923: Il mondo sotterraneo delle celebri grotte di Postumia. Unione, 31. 8, Tunis.
- 1923: Le celebri Grotte di Postumia. Mare, 1. 9, Rapallo.
- 1923: L'ottava meraviglia del mondo. Lega Liberale. 8. 9, Alessandria.
- 1923: Nel mondo sotterraneo. Le meraviglie della Grotta di Postumia. Corriere d'America. 7. 12, New York.
- 1923: Le incantevoli Grotte di Postumia. Rinascimento. 16. 12, Pisa.
- 1924: La Grotta di Postumia (Adelsberg). Almanaco Italiano, Firenze.

- 1926: La Grotte di Postumia. *Le Tre Venezie*, 2, n. 7, p. 29.
- 1926: Importanza mondiale delle Grotte di Postumia. *La Riviera del Carnaro*, 4, n. 3, p. 1, Fiume.
- 1926: La RR Grotte Demaniali di Postumia. *L'Illustrazione*, 3, p. 16—17.
- 1926: A Postumiai cseppköbarlang, Budapest.
- 1926: Das Alter der gestürzten Säule in der weltberühmten Adelsbergergrotte. *La Riviera del Carnaro*, 4, n. 7, p. 12, Fiume.
- 1926: La piu grande meraviglia sottoterrena del mondo. *Fantasia d'Italia*, n. 73—76, Milano.
- 1927: Sottoterra a Postumia. *Fèrant-Alpes*, 4, n. 3/4, p. 21, Milano.
- 1927: A Postumiai (Adelsbergi) paradicsombarlang. *Panorama*, 7, 24—27, Majelenik.
- 1927: La storia delle stalattiti. *Le Grotte d'Italia*, 1, n. 1, p. 7—11, Postumia.
- 1928: Der Karst und die Paradies Grotte von Postumia (Adelsberg). *La Riviera del Carnaro*, 6, n. 4/5, p. 11.
- 1928: Il movimento turistico alle Regie Grotte Demaniali di Postumia e l'attività dell'Azienda Autonoma durante l'anno 1927. *Le Grotte d'Italia*, 1, n. 1, p. 31—32.
- 1928: Rilievi ed esperimenti con sostanze chimiche e coloranti sulla Piuca e sul Rio dei Gamberi. *Le Grotte d'Italia*, 2, p. 129—143 (s. sodelovanjem I. Gariboldija in E. Boegana).
- 1929: Die Adelsberger Grotte. In *die weite Welt*, 6, n. 3, p. 5, Wien.
- 1932: Pozzi e Caverne nel pressi di Trieste. *Le Grotte d'Italia*, 7, p. 25—29, Postumia.
- 1935: Le Grotte di Postumia. *Sapere*, n. 20, p. 265, Milano.
- 1936: Il *Proteus anguineus* delle Grotte di Postumia. *Sapere*, n. 47, p. 419—420, Milano.
- s. a. Die Adelsberger Grotte. *Deutschland Jugend*, B. 20, p. 167.

Knjige:

- 1906: Die Riesengrotte bei Triest in Wort und Bild (soavtor F. Mühlhofer).
- 1910: Die Adelsberger Grotte in Wort und Bild. pp. 78, 2. izd., 1929, Adelsberg.
- 1913: Le meraviglie del mondo sotteraneo di Adelsberg, Adelsberg.
- 1912: Die Höhlen Österreich-Ungarn. Österr.-ung. Reisehandbuch, 2^e ed. (s. sodel. H. Boch, A. Graf, G. Lahner, T. Hönig).
- 1924: Elenco delle pubblicazioni di speleologia e idrologia nei materiali per la bibliografia dell'Istria, Mondovi.
- 1924: Postumia ed il mondo fantastico delle sue celebri Grotte (s. sodel. S. Gradeniga). *Postojna*, 1924, 1929, 1935, 1940.

PERME, Jože, kmet

* 30. julija 1874 v Ponovi vasi, † 14. aprila 1940.

Kmečki sin, obiskoval je ljudsko šolo v bližnjem Šentjurju. Učitelj je razlagal o krasu in napovedal, da bodo blizu že znane Ledence bržčas odkrili še kakšno jamo. To je dečka pritegnilo, da je sam ali s prijatelji brskal po okoliških jamah. Spustil se je tudi v tedaj znano brezno pri Opolzkem

kamnu. Skušal je najti povezavo z bližnjo ledenico. Tako je raziskoval tja do svojega 24. leta, ko pa je postal občinski odbornik, ni hotel, da bi ga zasmehovali zaradi njegove »čudaške« vneme. Zaradi svoje razumnosti in marljivosti je kmalu napredoval, postal je tudi šentjurški župan (glej S.

Valentinčič, 1969: Prizadevanja župana Jožeta Parmeta. Zbornik ob. Grosuplje, 1).

Vendar se jamarske žilice ni mogel znebiti. Leta 1926 je njegov sin s še štirimi mladimi sovaščani sklenil, da pogledajo zopet v Brezno pri Opolzkem kamnu. Zlezli so vanj in kasneje o tem pripovedovali Permetu. Skupaj so sklenili, da bodo ta obisk ponovili.

V sredo, 26. maja se je Jože Perme v spremstvu svojega sina in soseda odpravil k breznu. Perme se je lotil iskanja nadaljevanja, sprva ob vzhodni steni. Za razsvetljavo so imeli dve baterijski svetilki, nekaj baterij, sveče in vžigalice.

Dva manjša rova sta se izkazala za neprehodna. Že na povratku je povsem slučajno opazil votlino v jugozahodni steni jame. Kljub utrujenosti so zlezli vanjo in našli zaželeno nadaljevanje jame. Ostranili so nekaj skal in prišli do dveh velikih kapnikov (to sta kasnejša Svečnika), zatem pa v večjo dvorano. Svetilke so začele pojemati in s težavo so splezali na prosto.

Župan Perme je tri dni kasneje o najdbi obvestil Muzejsko društvo, kjer so ga napotili na Društvo za raziskovanje jam. Kmalu so pripravili odpravo v novoodkrita jama. Župan Perme se je trudil, da bi jama čimprej postala dostopna javnosti. Z velikimi, tudi lastnimi stroški je začel

v jami graditi poti, namestil lestve in petrolejske svetilke in celo ustanovil Društvo za ureditev podzemeljskih jam v Ponovi vasi.

Že leta 1927 je lahko vabil k otvoritvi podzemeljske jame na Taboru. Naslednjega leta ga ni zapustila misel, da je treba najti zvezo med novoodkrita jama in Ledenico. Večkrat je v Ledenici dal zakuriti ogenj in res se je v novo jama prisukljal dim. Skozi podor, ki je zadelal povezavo, se je župan Perme v sedmih zimah potrpežljivo prekopal.

Ko je bil leta 1935 ta umetni rov dograjen, so povezali obe jami v skupen objekt, vhod v prvo jama pa pokrili z betonsko ploščo. Ko je bilo to končano, je Perme pričel jama elektrificirati. Zgraditi je bilo treba 3 km dolg vod in tudi to je bilo naslednje leto končano.

Leta 1937 je Perme s svojima sinovoma odkril nove dele, morali so tudi kopati. Prišli so v t. i. Matjaževo dvorano. Tudi te dele so uredili za obisk.

Županova jama je bila med obema vojnama za naše kraje izrednega pomena, saj nam je nadomestila izgubljeno Postojnsko jama.

Vir:

Zbornik občine Grosuplje, 1, 1969, 10, 1978.

Bibliografija:

1935: Kako je bila odkrita Županova jama. PV 35, 220—222.

1939: Kako je bila odkrita Županova jama. Slovenec, 67, 121, 28. 5.

PETKOVŠEK, Janko, študent geologije

* 14. septembra 1948 v Logatcu, † 23. avgusta 1974.

Član jamarskega društva Logatec od leta 1964, do leta 1974 tudi idejni in organizacijski vodja društva. Oprav-

ljal je tudi predsedniške, tajniške in blagajniške posle v društvu. Meril je jame, risal in o njih tudi pisal.

Še pred vstopom v društvo je s skupino prijateljev hodil po jamah s pomočjo vrvi za perilo.

Raziskoval je jame v okolici Logatca, 1968 je vodil raziskovanje in merjenje Šamonovega brezna, 1969, brezen v Mali Hrušici, 1970 brezen ob Ledeniški poti na Hrušici in v Turkovi jami. Vodil je spust v Brezno na Lepupah in v Lipiško brezno 1971. Lotil se je izdelovanja aluminijastih lestvic in organiziranja plezalnih treningov v Kačni jami, pri čemer so odkrili podzemeljski tok Notranjske Reke v tej jami. Do leta 1974 je vodil vse razisko-

valno delo, velik del meritev in izdelavo načrtov.

Kopal je po logaških koliševkah, da bi prodril do aktivnega vodnega toka. V zadnjih letih se je lotil tudi potapljanja. Njegova zadnja akcija žal ni uspela. Iz Tkalca jame, kamor se je potopil sam, se ni več vrnil.

Zapustil nam je dnevnik, v katerem je vestno pisal osebne in društvene ekskurzije.

Vir:

NJ, 15, 41—46.

Bibliografija:

1972: Naši jamarji v Križni jami. Logaške novice, 8, 7.

1974: Odkritje toka Notranjske Reke v Kačni jami pri Divači. NJ, 15, 41—46 (in I. Kenda).

PETRIČ, Matija, urar v Postojni
* 1846, † 1921.

Soustanovitelj Antrona. Z Antonom Burgerjem sta se udeleževala pri opazovanju kraške dinamike in F. Krausu poročala o vodnih razmerah na Pivki.

Sodeloval s Putickom pri rekognosciranju površja nad Postojnsko jamo.

Bil je tudi član Jamske komisije.

PICK, Karel, dr. sc. hidrotehnik

* 25. februarja 1878 v Pardubicah na Češkem, † jeseni 1944 v Banski Bistrici.

V Ljubljano je prišel leta 1902 po dokončanih študijih kot stavbni praktikant in se do leta 1910 povzpел do šefa hidrografske službe pri deželni vladi v Ljubljani. Takrat se je poglobil tudi v študij kraških vodotokov, zlasti v območju Postojnske jame. Sodeloval s člani DZRJ in hodil tudi v jame.

Med prvo vojno leta 1915—17 je projektiral in gradil kraški vojaški

vodovod, leta 1919 pa se je vrnil na Češko.

Leta 1921 je doktoriral v Brnu iz teme Problemy krasové hidrografie.

Opravil je številna barvanja, marsikdaj pa je imel tudi nepravilne interpretacije. Vendar pa je njegovo delo bilo temelj za vsa nadaljnja hidrografska in hidrotehnična dela.

Vir:

SBL.

Bibliografija:

1920: Hidrografija in vodno gospodarstvo krasa. Tehniški list, Zagreb.

PINTAR, Gregor, študent geologije
* 31. oktobra 1961 v Ljubljani.

Z jamarstvom se ukvarja od leta 1977.

Raziskoval oziroma sodeloval pri raziskavah skoraj vseh večjih jamskih objektov, kot so Majška jama, Triglavsko brezno, Brezno pri gamsovi

glavici, Brezno Martina Krpana, Pološka jama itd., ter se udeležil odprav v globoke francoske jame, objekte v Italiji, Švici in Angliji.

Dolgoletni gospodar DZRJL, pri JZS referent za stike s tujino.

PIRC, Franjo, novinar

* 8. februarja 1872 v Drski, † 18. septembra 1950 pri Lenartu v Slov. goricah.

Po različnih zaposlitvah je postal novinar in dopisoval v različne časopise. Leta 1905—06 je izdajal list Dolenjec. Pisal je prirodoznanske in domovinoznanske članke, tudi o jamah in krasu. Prizadeval si je da bi poznavanje krasa bilo širše. Pripravljaj je javnost na to, da bi nekatere jame opremil tudi za turistični obisk.

Z A. Hrovatom, pa tudi sam, je obiskoval in raziskal nekatere jame, npr. Hudičevo jamo, Malo jamo, Župenco in druge okrog Dobrniča. Raziskal je 14 jam, med njimi 70 m globoko Veliko Vratnico. K raziskavam M. in Velike Vratnice je povabil čla-

ne društva Hades iz Trsta. Na Dolenjsko sta prišla F. Mühlhofer in V. Martin in o obisku poročala v Dolenjcu 2. julija 1906.

Po ustanovitvi Društva za raziskovanje jam za Kranjsko leto 1910, je kritiziral njegovo vodstvo, češ da nima raziskovalnega programa in da ga ne vodijo primerni strokovnjaki. Leta 1911 je sodeloval pri raziskavah Marjanščice in se vanjo menda tudi spustil.

Viri:

SBL, Dolenjski kras 2 (s fotogr.).

Bibliografija:

- 1906: Jakšetova Rupa. Dolenjc, 24. 2. in 11. 3.
- 1906: Požiralnik Jezero na Dolenjskem. Dolenjc, 17. 3.
- 1906: Naša Dolenjska v prirodi. Dolenjc, 17. 3.
- 1906: Jakšetova Rupa. Dolenjske Novice, 1. 4.
- 1906: Koprivniška jama. Dolenjske Novice, 1. 5.
- 1906: Velikansko brezno na Gorjancih. Dolenjske novice, 1. 5.
- 1906: Koprivniška jama. Dolenjc, 7. 5.
- 1906: Velikansko brezno na Gorjancih. Dolenjc, 7. 5.
- 1906: En dan, 6 jam, 6 fara. Dolenjc, 2. 6., 16. 6., 2. 7.

- 1906: Društvo Hades v Dolenjskih jamah. Dolenjc, 2. 7.
 1911: Vladni jamolazci. Jutro, 20. 7.
 1911: Eine Fahrt in die Grösste Schauhöhle Europas. Frankfurter Ztg., 10. 8.
 1911: Nova kapniška jama nad Cerknjskim jezerom. Jutro, 14. 8.
 1911: 90 m pod zemljo. Jutro, 15. 8.
 1911: Kraške jame v črnomaljski okolici. Slovenec, 6. 9.
 1912: Ein offenes Wort zur Karstforschung. Triester Tagblatt, 25. 2. (?)

PIRNAT, Jože, dipl. psiholog

* 20. oktobra 1950.

Član jamarskega društva od 1963. neje se posvetil izboljšavam jamarske
 Krajši čas aktiven raziskovalec, kas- tehnike. Med prvimi v 61 jamah.

Bibliografija:

- 1972: Štirje dnevi pod zemljo. TT, 18. 10 (in T. Planina).
 1972: Drugo mednarodno srečanje jamskih reševalcev, 17.—20. sept. 1971, Namur, Belgija. NJ, 13, 132—133.
 1974: Brezno pri gamsovi glavici v Julijskih Alpah. NJ, 15, 47—55 (in T. Planina).

Knjige:

- 1972: Jamarska tehnika, JZS.

PIRNAT, Stane, prof. matematike in fizike

* 23. julija 1942

Z jamarstvom začel na šolskih vseh nad južnim sifonom v Logarčku
 ekskurzijah, po letu 1962 pa se aktivno 1959, na Kaninskih podih 1962.
 udeleževal dela v DZRJ Ljubljana pri Med prvimi v prek 60 jamah.
 raziskavah na Notranjskem, Dolenj- Osebna informacija.
 skem in Gorenjskem. Bil pri raziska-

PLANINA, Tomaž, dipl. biolog

* 17. marca 1934.

Aktiven jamar od leta 1948. Vodja pomembnih raziskav v 60. in 70. letih v visokogorskem krasu, kasneje organizator tehničnih izboljšav in preizkušanja jamarske opreme.

Sodeloval je pri raziskavah Triglavskega brezna, v Kačni jami, vodil raziskave v Žankani jami, Jazbenu in v Gotovžu. Med prvimi v 102 jamah.

Med leti 1962 in 1968 vodja komisije DZRJS za topografske znake, kasneje vodi komisijo za opremo in pri JZS vodja tehnične komisije.

Tri leta je bil predsednik DZRJL. Ukvarja se tudi z jamsko fotografijo.

Dolgoletni član uredniškega odbora Naših jam. Leta 1982 je prejel zlato častno značko JZS.

Bibliografija :

- 1954: Jamarski topografski znaki. 1. jam. kongres Postojna 1954 (manuskript).
- 1955: Jame in drugi kraški pojavi v okolici Škofje Loke. Loški razgledi 164—171.
- 1958: Morfologija jam visokogorskega krasa Malih podov pod Skuto. 2. jam. kongres, Split (manuskript).
- 1963: Zaščita jamarske opreme pred korozijo. Naše jame IV. 1962/45—47, Ljubljana.
- 1970: Vzdrževanje jamarske opreme. O tehniki raziskovanja globokih brezen. Tečaj o tehniki raziskovanja jam. Gorjuša 20—21. 12. 1969 (manuskript). Poročilo Naše jame 16./1969; 11. Ljubljana.
- 1974: Brezno pri gamsovi glavici, Naše jame 15 (1973), 47—55 (in J. Pirnat).
- 1974: Kako vpliva plezanje po vrvi na njeno trdnost. Naše jame, 15 (1973), 105—109.
- 1975: Preprečevanje rasti vegetacije ob lučeh v turističnih jamah. Naše jame 16 (1974), 31—35.
- 1976: Contribution to the Knowledge of Climbing Ropes Wearing out. Naše Jame, 17 (1975), 101—109.
- 1978: Sodelavec pri »Turistične jame v Sloveniji« Kraška skupnost za varstvo okolja, Ljubljana.
- 1978: Tehnika fotografiranja na raziskovalnih ekskurzijah. Simpozij o znanstveni fotodokumentaciji krasa in jam. Postojna.
- 1978: Climbing ropes wearing out with rope brakes. Naše jame 19: 1977, Ljubljana 1978 str., 15—22.
- 1978: The Influence of Cave Loam on the ropes wearing out. Naše jame 19: 1977, Ljubljana str., 23—27.
- 1979: Prispevek k poznavanju elastičnosti vrvi. Naše jame 20 (1978), 63—65 Ljubljana.
- 1980: Tehnika fotografiranja na jamarskih raziskovalnih ekskurzijah. Proteus 43 (1980) 115.
- 1980: Vpliv jamske ilovice na obrabo vrvi. Sedmi jugoslovenski speleološki kongres. Herceg Novi 9.—14. 10. 1976, 363—367, Titograd.
- 1982: Dvokolutna varnostna zavora. (Soavtorja Zvone Korenčan in Miro Preisinger.) Naše jame 23 (1981) 59—88, Ljubljana 1982.
- 1982: Problematika varnosti vrvne tehnike in obrabe vrvi. Naše jame 23 (1981), 23—24, Ljubljana.
- 1983: Varnostna vrvna zavora tipa »MIRO«. (Soavtorja Zvone Korenčan in Miro Preisinger.) Naše jame 25 (1983), 33—35, Ljubljana.
- 1983: Prispevek k poznavanju pritrdilnih elementov. Naše jame 25 (1983), 49, Ljubljana.
- 1983: Vrvna tehnika. Tehnična komisija JZS (manuskript).
- 1984: Varnost pri vrvni tehniki. Naš krš X., No 16—17, str. 169—176, Sarajevo.
- 1984: Dvokolutna varnostna vrvna zavora. (Soavtor Zvone Korenčan.) Naš krš X., No 16—17, str. 177—185, Sarajevo.
- 1985: Preskušanje plezalnih naprav za vrvno tehniko. (Soavtorja Boštjan Hočevar, Jošt Lorbek.) Naše jame 26 (1984), 47—51, Ljubljana.
- 1985: Vozli primerni za jamarstvo. Naše jame 26 (1984), 53—58, Ljubljana 1985.
- 1985: Zagotavljanje varnosti pri vrvni tehniki. Naše jame 27 (1985) str. 23—27, Ljubljana.

POČKAJ, Lojze, mejni turistični referent

* 17. februarja 1832 v Kozini.

Ustanovil in vodil je jamarski klub Dimnice od ustanovitve 1965 do leta 1983. V Matarsko podolje je vodil številne raziskovalne pohode in dal pobudo za ureditev in osvetlitev jame Dimnice.

Kot fotograf se je udeležil številnih razstav in na razstavi Foto-Espeleolo-

gica, 1974 v Španiji prejel 3. nagrado. S tem gradivom je imel predavanja tudi v CAI in v Slovenskem klubu v Trstu. Vodil po naših jamah številne tuje jamarje.

PODPAC, Ljubo

* 17. avgusta 1901 na Slov. Javorniku, † 9. septembra v Ljubljani.

Med obema vojnama je bil kot narednik posrednik med vojsko in Društvom za raziskovanje jam pri raziskovanju jam in podzemeljskih voda v zaledju nekdanje državne meje proti

Italiji. Že takrat je bil aktiven tudi kot jamar. Po drugi svetovni vojni je bil član upravnega odbora DZRJL, dolgoletni tajnik in blagajnik.

Zaslужni član SSJ.

Bibliografija:

1975: Tudi jamarji so v naši občini. Dogovori, sept. 1975, 7.

PRAPROTNIK, Anton, zdravnik

* 14. maja 1940.

Aktiven organizator jamarskega potapljanja in sam uspešen jamarski potapljač. Sistematično je raziskoval sifonske izvire po slovenskem krasu, posebej pa se je posvetil raziskovanju Divjega jezera pri Idriji. Vidni potapljaški uspehi v Tkalca jami, Osapski

jami, v izvirih Ljubljanice, v Govicu itd.

Predsednik komisije za jamarsko potapljanje ZSJ 1976—80. Vodja jamarske potapljaške skupine JZS 1963 do 1982.

Bibliografija:

1970: Potapljanje ljubljanskih jamskih potapljačev v Divjem jezeru. More 13/2, 8 (in P. Krivic).

1970: Akcije potapljaške sekcije DZRJS v drugi polovici leta 1979. More, 13, 26—27 (in P. Krivic).

1971: Raziskovanje sifonov v Rakovem rokavu Planinske jame. More, 14, 31—32 (in P. Krivic).

1973: Jamsko potapljanje v Sloveniji. NJ, 14 (1972), 3—13 (in P. Krivic).

- 1975: Nove raziskave sifonov v porečju Ljubljane. NJ, 17, 123—135 (in P. Krivic).
 1983: Potapljaške raziskave Divjega jezera (kat. št. 5000). NJ, 25, 7—10 (in P. Krivic ter R. Smerdu).
 1986: Potapljaške raziskave v jami Govic nad Bohinjskim jezerom. Proteus 48, 291 (in J. Prestor).

PREISINGER, Davorin, ing. strojništva

* 26. novembra 1939.

Z jamarstvom se je srečal 1958 v DZRJ Ljubljana, zatem od ponovne oživitve dela v DZRJ Kranj, kjer je bil predsednik, vodja katastra in gospodar.

Predsednik JZS 1980—84, član predsedstva ZSJ 1985—89.

Sodeloval je na večjih odpravah v Jazben, v Brezno pri gamsovi glavici, na Kanin, Brezno pri Leški planini na Vršiču. Organiziral in vodil je odpravo

v Triglavsko brezno leta 1977. Kot član GRS se posebej zavzema za primerno jamarsko opremo in pripravlja nove oblike jamarske tehnike. Udeležil se je mednarodnega zbora jamskih reševalcev v Zakopanah, Poljska, 1979.

Organiziral in vodil je društvene odprave v Makedonijo, 1979, na Moravski kras, 1980 in v Romunijo, 1984, Švabsko Albo, 1985.

Uredil Globine Gorenjske, 1981.

Bibliografija :

- 1978: Triglavsko brezno, NJ, 19, 66—69.
 1979: Brezno pri Leški planini — 536. NJ, 20, 76—78.
 1979: Tudi to se zgodi. Glob. Gor., 1979/16.
 1980: Prva društvena odprava v Makedonijo. Glob. gor., 1980/8—13. Poročilo s pete medn. konfer. jamskih reševalcev, Zakopani. Glob. Gor., 1980/35.
 1981: Druga društvena odprava v ČSSR 80. Glob. gor., 1981/56—58.
 1982: Raziskovanje brezen na Vršiču 1969—75. Glob. Gor., 1982/34—38.
 1982: Jamarska zveza Slovenije, Dolenjski kras. Novo mesto, 18.
 1982: Tomaž Koželj. NJ, 23—24, 116—117.

PRESTOR, Joerg, študent

* 29. aprila 1961 v Ljubljani.

V delo Društva za raziskovanje jam v Ljubljani se je vključil leta 1978 in se posvečal predvsem raziskovanju visokogorskega krasa v območju Pršivca v Bohinjskih gorah (Majska jama,

Brezno pri gamsovi glavici). Ukvarja se tudi z jamskim potapljanjem in je raziskoval v izviri Ljubljane, v Govicu in v jami v Ospu.

Piše v Glas podzemlja.

Bibliografija :

- 1986: Potapljaške raziskave v jami Govic nad Bohinjskim jezerom. Proteus, 48, 291 (in T. Praprotnik).

PRETNER, Egon, koleopterolog

* 22. februarja 1896 v Trstu, † 4. februarja 1982 v Ljubljani.

Egon Pretner pred Gorjansko jamo pri Bledu, 21. 5. 1939. Foto F. Bar

Po izobrazbi sicer komercialist, se je že v dijaških letih pričel ukvarjati z raziskovanjem krasa in živalstva v kraškem podzemlju. Njegov profesor J. Müller ga je usmeril v raziskovanje hroščev. Pod njegovim vodstvom je brskal po tržaški okolici in že leta 1929 objavil prve rezultate svojih raziskav.

Po drugi svetovni vojni ga je na prošnjo Uprave Postojnskih jam Predsedstvo vlade LRS kot priznanega krasoslovca zaposlilo pri tej upravi in že naslednje leto je po smrti dr. Šerka postal v. d. upravnika podjetja Kraške jame Slovenije.

Po letu 1952 je delal kot biolog na Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU. Sistematično je raziskoval jame po Sloveniji in tudi po Dinarskem krasu. V 74 letih je obiskal in opisal 1492 jam, v Sloveniji je prvopristopnik v 445 jam. Nabral je mnogo gradiva in

ga posredoval različnim specialistom. Le-ti so opisali mnogo novih vrst in rodov. Svojo lastno zbirko jamskih hroščev je deloma že sam obdelal, za obdelavo pa je ostalo še mnogo novitet.

Bil je jamar, ki je obiskal največ jam v Jugoslaviji. Leta 1968 je sestavil seznam živalstva iz Postojnske in Črne jame. Seznam obsega 131 vrst, med njimi je 37 takih, katerih *locus typicus* je postojnski jamski sistem.

Posebno pomembna za nas so njegova povojna poročila o napredku speleologije pri nas. Uspešno je predstavljal slovensko in jugoslovansko speleologijo. Govoril in pisal je več svetovnih jezikov. Znanje nemške stenografije mu je omogočilo dešifriranje zapiskov L. Weiratherja. Tako je odkril vrsto nahajališč v Jugoslaviji.

Med nabranim gradivom je 6 infuzorijev opisal J. Hadži, edinega polža je opisal L. Kušcer, več kot 25 novih vrst diplopodov je opisal K. Stras-ser itd. Po njem so imenovali naši in tuji strokovnjaki vrsto najrazličnejših živali:

— vrtinčar *Bubalocerus pretneri* Matjašič 1958;

— polžek *Zospeum pretneri* Bole 1961;

— pajka *Stalita pretneri* Deeleman-R. 1971 in *Troglohyphantes pretneri* Deeleman-R. 1978; suhi južini *Paranemastoma acrospinus pretneri* Hadži 1973 in *Stankiella pretneri* Hadži 1973;

— dvoklopnik *Pseudocandona pretneri* Danielopol 1978; jamski ježek *Monolistra pretneri* Sket 1964; postranica *Niphargus aquilex pretneri* Sket 1959; jamska kozica *Spelaeocaris pretneri* Matjašič 1958;

— stonoge *Scolopendrellopsis pretneri* Juberthie-Jupeau 1963, *Attemsia pretneri* Strasser 1933, *Acherosoma pretneri* Strasser 1940, *Leptoilulus pretneri* Strasser 1940 in rod *Egonpretneria* Strasser 1966;

— jamska kobilica *Troglophilus pretneri* (nomen nudum ?); ter hroščki: *Anophthalmus egonis* J. Müller 1923, *A. ajdovskanus pretneri* J. Müller 1913, *A. micklitzii pretneri* J. Müller 1913, *A. milleri pretneri* J. Müller,

Speonesiotes pretneri G. Müller 1934, *Leptodirus hochenwarti pretneri* G. Müller 1926, *Calopus pretneri* G. Müller ter rod *Pretneria* G. Müller 1931.

Odlikovan je bil z Redom dela z zlatim vencem. Častni član SSJ, 1976.

Viri:

SBL, NJ, 23—24; Acta entomol. Jug. 18; Mém. de Biospéleol., 10, 7—9; PSBL 3, 102—103.

Bibliografija:

- 1931: Die Fauna der Nordfriauler Höhlen. Mitteilungen über Höhlen- und Karstforschung, 3, 84—90 (s K. Strasserjem).
- 1949: Prispevek k poznavanju anoftalmov (Coleoptera, Carabidae) iz Slovenije. Contribution à la connaissance des Anophthalmus (Coleoptera, Carabidae). Razprave SAZU, 4, 121—141.
- 1949: *Aphaobius* (*Aphaobiella* subgen. nov.) *budnar lipoglavški* spec. nov., *A. (A.) tisniciensis* spec. nov. in opis samca vrste *Pretneria saulii* G. Müller (Coleoptera, Silphidae). Razprave SAZU, 4, 143—158.
- 1953: Die geographische Verbreitung der der Höhlenkäfer in Slowenien. Congr. Intern. Spel., 3, 179—184. Paris.
- 1955: Rodovi *Oryotus* L. Müller, *Pretneria* G. Müller, *Astagobius* Reitter in *Leptodirus* Schmidt (Coleoptera). Acta carsol., 1, 41—71.
- 1958: *Tranteeviella bulgarica* gen. nov. spec. nov. iz Bolgarije in *Redensekia likana* subsp. *kosiniensis* nov. iz Like (Coleoptera, Bathysciinae), Fragm. Balc. Mus. Maced. Sci. Nat., 2 (9), 59—66, Skopje.
- 1959: Doneski k poznavanju rodu *Aphaenopsis* J. Müller. Acta carsol. SAZU, 2, 77—95, Ljubljana.
- 1959: Rod *Ceuthmonocharis* Jeanel (Coleoptera, Catopidae). Acta carsol. 2, 263—284.
- 1963: Distribuzione geografica della *Sphaeromides virei* Brian. 2-me cong. Intern. Spel., Bari., 2, 70—72. Putignano.
- 1963: Osservazioni all'elaborato italiano riguardante la documentazione speleologica. L. c., 2, 276—281.
- 1963: Appunti sugli *Aphaobius* Abeille (Coleoptera, Bathysciinae) della regione di Škofja Loka (Carniola superiore). 2-eme Congr. Intern. Spel., 2, 59—66, Putignano.
- 1963: Novi *Duvalius* iz Makedonije (Coleoptera, Trechinae). *Duvalius gogalai* spec. nov. de la Macedoine yougoslave. Fragm. Balc. Mus. Maced. Sci. Nat., 4 (24), 185—190, Skopje.
- 1963: Biološke najdbe v Skakavcu. Acta carsol., 3, 131—135.
- 1963: Biospeleološka istraživanja u Srbiji. Acta carsol., 3, 137—147.
- 1963: Kako zaštititi pečinsku faunu Vjetrenice kod Zavale. 3. kongres Jug. spel., 169—174, Sarajevo.
- 1966: Najdišče jamskega hrošča *Spelaeodromus pluto* Reiter 1881. Acta carsol., 4, 221—227.
- 1968: Živalstvo Postojnske jame. 150 let Postojnske jame, 1918—1968. 59—78, Postojna.

- 1968: Catalogus Faunae Jugoslaviae, III/6: Coleoptera, Fam. Catopidae, Subfam. Bathysciinae. Acad. Sci. Art. Slovenica, 3/6, 1—59. Ljubljana.
- 1970: *Leptodirus hochenwarti velebiticus* ssp. nov. in *Astagobius hadzii* sp. n. z Velebita, *Astagobius angustatus deelemani* ssp. n. in *Astagobius angustatus driolii* ssp. n. iz Like (Coleoptera). Acta carsol., 5, 321—340.
- 1970: Pripomba h katalogu v Laneyriejevi klasifikaciji subfam. Bathysciinae (Coleoptera) in pojasnila h katalogu subfam. *Bathysciinae*. Catalogus Faunae Jugoslaviae (Pretner, 1968). Acta carsol., 5, 341—365.
- 1970: *Antrosedes longicolis* sp. n. iz Bosne, razprostranjenost vrste *Blattodromus herculeus* Reiter in rod *Pheggomisetes* v Srbiji (Coleoptera: Bathysciinae in Trechinae). Delo, SAZU, cl. IV. 13 (4), 153—164.
- 1972: La Biospeleologia in Jugoslavia nel dopoguerra. Boll. di Zool., 39 (4), 491—520, Padova.
- 1973: Fauna Coleopterologica Subterranea Croatiae — Koleopterološka fauna pećina i jama Hrvatske sa historijskim pregledom istraživanja. Krš Jugoslavije, 8/6, 1—239.
- 1974: Zgodovinski pregled koleopteroloških raziskovanj v jamah Slovenije. 6. kongr. spel. Jug., Lipica. Acta carsol., 6 (23), 307—316.
- 1974: Zasluge Leona Weiratherja za jugoslovansko biospeleologijo. Acta Entomol. Jug., 10 (1—2), 7—13. Zagreb.
- 1974: On the ecology of the allegedly cavernicolous beetles, with remarks on the classification of the alleged cave fauna. 6th Cong. Intern. Spel. Olomouc, 221, Praha.
- 1977: Geschichte der Biospeleologische Forschungen in Bosnien, Herzegowina und angrenzenden Gebieten. Glasnik zemalj. muzeja N. S., sv. 15—Prirodne nauke, 243—253, Sarajevo.
- 1977: Prilog poznavanju faune koleoptere pećina i jame Hrvatske. Krš Jugoslavije, JAZU, 9/5, 239—274, Zagreb (in B. Jalžić).
- 1977: Pregled podzemne faune koleoptera Crne gore. Glasnik CANU, 2, 91—186, Titograd.
- 1979: *Lovricia jalzici* novi rod i nova vrsta podzemnog kornjaša (Coleoptera, Carabidae) iz Dalmacije. Rad JAZU, knj. 373, 377—385, Zagreb.
- 1979: Podzemeljska koleopterska fauna umetnih votlin. Acta Entomol. Jug., 15, 1, 98—102, Zagreb.

Članki:

- 1951: Dr. Alfred Šerko. Rass. Spel. Ital., 3, 66, Como.
- 1952: Ledene jame v Slovenskem Primorju. Slovenski Jadran, Koper.
- 1952: Podzemeljski svet Slovenskega Primorja. Slovensko Primorje v luči turizma. 135—166.
- 1952: Raziskovanje Škocjanskih jam. Slov. poroč., 7, 8.
- 1954: V turističnih jamah Francije. TV 2/7.
- 1954: Kras in njegove jame na Dolenjskem. TV 2/4.
- 1954: Der Grottenolm (*Proteus anguinus* Laur.). Aus der Heimat, 62, 213—216, Tübingen.
- 1955: Postojnski kras — zibelka biospeleologije. Tur. vestnik, 3/7, 320—321.
- 1959: Conosci d'Italia. (1957, 1958, 1959). NJ, 1, 40.
- 1959: Speleološka dejavnost v Bolgariji. Naše jame, 1, 39—40.
- 1959: Prekonoška pećina. NJ, 1, 65—69.
- 1960: Pierre-Alfred Chappuis. NJ, 2, 86.
- 1961: Speleološka istraživanja u Crnoj gori i spisak ovdašnjih pećina i jama. II. jug. spel. kongres, Split, 1958, 219—235, Zagreb.
- 1961: Dott. Stanko Karmaman. Rass. spel. ital., 13, 67, Como.
- 1961: Karel Absolon. NJ, 2, 84—85.

- 1961: Jean Petrochilos. NJ, 2, 85—86.
 1963: Človeška ribica (*Proteus anguinus Laur.*) na Hrvatskem. NJ, 4, 31—33.
 1964: Paul A. Remy. NJ, 5, 64—65.
 1966: Zadušljive jame. NJ, 8, 61—63.
 1968: Živalstvo Postojnske jame. 150 let Postojnske jame, 1818—1968, 59—78, Ljubljana.
 1974: Resultats des expeditions biospeleologique Cubano-Rumanies a Cuba. I. Edit. Acad. RS Rum., Buc. 1973. NJ, 16—129.
 1975: Podzemeljsko živalstvo Pivške kotline. Ljudje in kraji ob Pivki, 37—54.
 1982: In memoriam Dr. h. c. Karl Strasser, mit Veröffentlichungen von K. Strasser. Senkenbergiana biologica, Bd. 63, no. 1—2, S. 1—7, Frankfurt a/M.

PUC, Matjaž, geograf

* 21. maja 1946 v Ljubljani.

Jamarstvo ga je pritegnilo kot mladeniča, posebej ga je ob študiju geografije zanimala odtočna stran Planinskega polja. Prvopristopnik v 102 jami.

V 70. letih je uredil kataster JZS ter ga urejal in dopolnjeval tudi kasneje. Ukvarja se z varstvom naravne dediščine, posebej krasa.

Bibliografija:

- 1964: Lippertova in Najdena jama. NJ, 5, 37—43.
 1965: Nova odkritja v Najdeni jami. NJ, 6, 11—17.
 1968: Ko sem prvič plezal v brežno. PV, 68, 410.
 1969: Speleologija Lanskega vrha pri Planini. NJ, 10, 67.
 1970: Kraško podzemlje ob severovzhodnem robu Planinskega polja. Acta carsol. 5, 205—270, (s Fr. Šušteršičem).
 1975: Brežno brez dna. Iz življenja jamarjev. Mladina 4. 12. 1975, 12.
 1978: Joško Jurečič-Koko. NJ, 19, 119—12.
 1983: Kraški regijski park. Medn. simp. »Zaščita Krasa«, Lipica, 65—67.
 1985: Predlagani notranjski regijski park kot prvi kraški park na svetu. Naš krš, V, 11, No 18—19, 157—160.

Knjige:

1985: Hodil po zemlji sem naši. 171 str., Celje.

PUTICK, Viljem, gozdarski inženir, speleolog

* 7. julija 1856 v Popůvki pri Brnu, † 21. januarja 1929 v Ljubljani.

Na Dunaju je poslušal tudi geologijo, mineralogijo in petrografijo. Služboval je na Dunaju, v Gorici in v Ljubljani, kjer je bil leta 1924 upokojen.

Posebno je pomemben kot speleolog. Deloval je v dobi, ko se je ob priza-

devanjih za melioracijo krasa pričelo tudi sistematično raziskovanje kraškega ozemlja. Po letu 1879 se je kot član Kraškega komiteja po velikih povodnjih na Notranjskem lotil raziskovanja jam, zlasti v območju Pivke. Pri kontrolnih meritvah Postojnske

V. Putick med svojimi delavci. Na njegovi desni sedi delovodja J. Šturm.

jame je ugotovil napako in jamo ponovno izmeril. Sledilo je raziskovanje krasa med Planino in Vrhniko, da bi napravil načrte, kako preprečiti vsakoletne poplave.

Meril je vode in v obrobju Planinskega polja odkrival sisteme požiralnikov in podzemeljskih vodnih tokov, jih raziskoval in kopal jaške. Dokazal je, da glavčina podzemeljske vode priteka na Planinsko polje iz Planinske jame z Unico, ne pa kot Hotenka, kot so domnevali dotlej.

Leta 1886 je raziskoval Gradišnico. To je bila ena redkih jam, ki je dobro opisana in raziskave dokumentirane.

Izmeril je Planinsko jamo in menil, da doteka voda iz več smeri. Prvi je

dokazal, da pripadajo vsa notranjska polja sistemu Ljubljaniče, tj., da so izviri Ljubljaniče le konec velikega podzemeljskega toka. To je ovrglo tudi Grundovo teorijo o kraški podzemeljski vodi.

Leta 1893 se je njegovim raziskavam pridružil Martel. Obiskala sta podzemeljsko Pivko in dokazala zvezo Postojnske jame z vodami Magdalenske jame. Med leti 1888—90 je raziskoval v Loški dolini in na Cerkniškem polju.

Putickov načrt melioracije sloni na ombroloških meritvah in vsebuje nekaj prekopov, zveznih predorov, poglobitev struge na dnu jezera, jez, poglobitev ponorov, nove odtočne rove.

Na Planinskem polju so do l. 1894 opravili boljševalna dela, med katerimi sta dva umetno zgrajena ponora. Tam so se poplave skrčile v največjem obsegu od dotedanjih 6—8 na 2 dni. Njegov načrt je bil razmeroma uspešen tudi v Loški dolini, voda je hitreje odtekala v Golobino. Le pri Cerkniskem jezeru se dela niso premaknila z mrtve točke. Le počistili so nekaj požiralnikov in jih znižali, da so jih dosegle tudi srednje vode. Na Dolenjskem je uredil 3 ponore, uredil strugo Tržišnice in razbremenilnik, pri čemer so odkrili Tentero.

Preiskoval je odtočne možnosti v Strugah, podprl osuševalna dela na Luškem polju, si prizadeval, da bi izrabil podzemeljsko vodo Pivke kot pitno vodo za okoliške vasi, poskrbel marsikje za pitno vodo in predvidel dve možnosti za osušitev Čepiškega polja in polja Rakite.

Vsa njegova dela na terenu niso rodila pričakovanega sadu, pridobil pa si je izkušenj, ki služijo še današnjim raziskovalcem ter pomenijo obogatitev vede o krasu.

Putick je samo v letih 1886—1889 raziskal prek 110 jam, koliko in katere je obiskal v svojem življenju, pa ne vemo. Omenimo le najpomembnejše: Postojnski jamski sistem, Planinska jama, Najdena jama, Logarček, Vranja jama, Karlovci, Tkalca jama, Gradišnica, Tentera, Lippertova, Golobina, Viršnica itd.

Njegovi jamarski podvigi tudi v današnjem času zaslužijo pozornost, kaj šele v pionirskih časih jamarstva. V Gradišnico so prodirali 2 dni, Pivški rokav Planinske jame so merili 4 tedne, Logarček je raziskoval 43 dni. Z Martelom sta se spustila do kraja Škocjanskih jam in prva obiskala si-

fon v Pazinski Fojbi. V njegovem času je močno odmevala reševalna akcija (celo posebni vlak za Puticka) ko je voda preprečila jamarjem izhod iz Lurgrotte v Avstriji in je Putick uspešno izpeljal reševanje.

Kot strokovni pisec je bil Putick usmerjen predvsem v troje področij: največ njegovih del obravnava hidrologijo slovenskih kraških polj v zvezi s poplavami, drugi članki opisujejo razne speleološke zanimivosti in novosti predvsem iz naših krajev, tretje pa je pisanje jamskih vodnikov, kar je na splošno manj znano.

Verjetno je Putick edini naš speleolog (saj ga lahko štejem za slovenskega speleologa, naši deželi je posvetil vse svoje delo in postala mu je druga domovina), ki je aktivno sodeloval pri celotnem porajanju slovenskega organiziranega jamarstva: že prva leta po ustanovitvi dunajskega jamarskega društva je bil član v njegovi Karst kommission, skupaj s člani Antrona je raziskal postojnski kras in bil končno tudi med pobudniki za ustanovitev Društva za raziskovanje jam na Kranjskem leta 1910 v Ljubljani.

Njegovega imena ne najdemo med predsedniki in funkcionarji društev. Vendar brez njega ni šlo nikjer pri pomembnejših raziskavah na terenu.

Po Puticku se imenuje Putickova dvorana v Škocjanskih jamah, imenovana ob njegovem obisku leta 1893, Putickova jama nad Planinskim poljem, Putickova dvorana in Putickova štirna v Najdeni jami ter Putickova pasaža v Logarčku. Po njem je imenovana tudi jamarska sekcija v Lazah.

Viri:

GV, 4/1928; SBL, 8/1952; NJ, 22/1980.

Bibliografija:

- 1887: Gradišnica — die Teufelshöhle, die tiefste der bisher bekannten Karstköhlen. Laibacher Zeitung 121 (1027—1028), 122 (1035—37), 123 (1043—44), 124 (1051—52), 126 (1069—70), Laibach.
- 1887: Zur Erforschung der hydrographischen Verhältnisse des Innerkrainer Karstes. Centralblatt für des gesammte Forstwesen, 13/3, 126—135.
- 1887: Über die Erforschung der Wasserverhältnisse am Karste. Mitt. d. Sect. f. höhlenforschung, 1, p. 1.
- 1887—88: Die Höhlenburg Lueg im Krain. Österr.-ungarns Naturschönheiten in Wort und Bild, III. Wiener Volkszeitung, 15, 16.
- 1887—90: Die unterirdischen Flussläufe von Innerkrain — Das Flussgebiet der Laibach. Mitt. Geogr. Gess., Wien, 1887, 227—289, 561, 1889, 57—74, 1890, 483—517.
- 1888: Die Dolinen bei Planina. Laibacher Zeitung, 199 (1683—84), 200 (1691—92), 202 (1711—12), 203 (1719—20), 204 (1727—28), 205 (1735—36), 207 (1755—56), Laibach.
- 1888: Ueber die Entwässerungsarbeiten am Karste von Innerkrain. Wochenschr. Österr. ing. u. Arch. Ver., 13, Wien.
- 1888: Das Kesselthal von Planina und dessen unterirdische Wasserläufe. Mitt. d. Sec. f. Höhlenkunde, p. 24.
- 1888: Ursachen der Ueberschwemmungen in den Kesselthälern von Innerkrain. Wochenschr. d. Österr. ing. u. Arch. Ver., 34/35, 1—10, Wien.
- 1888: Ueber die Geschichte der Untersuchungen des Innerkrainer-Karstes. Mitt. krain-küstenl. Forstver., 11, 40—11.
- 1888: Die Fischerei am Zirknitzer See. Mitt. österr. Fischerver., 27.
- 1889: Das Kesselthal von Planina und dessen unterirdische Wasserläufe. Laibacher Zeitung, 69 (599—560), 70 (567—68), 72 (585—86).
- 1889: »Mrzla jama« ein Wind-und Wetterloch in Krain. Laibach. Z., 205 (1743—45), 206 (1755—56).
- 1889: Höhlenforschungen in Krain im Jahre 1888. Mitt. d. Sect. f. Naturkunde d. österr. Touristen Klub., I, 3/4, p. 28.
- 1889: Die hydrologischen Geheimnisse des Karstes und seine unterirdischen Wasserläufe. Himmel und Erde, II, 39—51, 86—99, Berlin.
- 1889: Mrzla jama, ein Wind-und Wetterloch in Krain. Mitt. d. Section f. Naturkunde, I, 7, p. 50.
- 1889: Die Katavothrons im Kesselthale von Planina in Krain. Selbstverlag d. Verfassers Spiess et. Co., Wien; tudi: Wochenschr. d. österr. ing. u. Arch. Ver., 46, 47.
- 1889: Über hydrologische Forschungen in Höhlenflüssen des Karstes. Centr. gesamt. Forstw., 15, 179—184, 16, 44—47.
- 1889: Die unschädliche Ableitung der Hochwässer aus den Kesselthälern in Innerkrain. Mitt. krain u. küstenl. Forstver., 13, 132—42. Laibach.
- 1889: Die Kronprinz Rudolf Grotte im Küstenlande. Mitt. Geogr. Gess., 74—79, Wien.
- 1889: Die unterirdischen Flüßläufe von Innerkrain, das Flussgebiet der Laibach. Mitt. Geogr., Gess., 32, 57—79, Wien (N. F. 22).
- 1889: Die Ursachen der Überschwemmungen in den Kesselthälern von Innerkrain. Wochenschr. österr. Ing. Arch. Ver. 46/47, Wien.
- 1890: Die unterirdischen Flussläufe von Inner-Krain, das Flussgebiet der Laibach. Mitt. Geogr. Gess., 33, 483—517 (N. F. 23.), Wien.
- 1892: Zur Entwässerung der Kesselthäler von Reifniz und Gotschee. Laibacher Zeit., 51 (419—20); 52 (427—28).
- 1894: Das Lurloch im Steiflicht der Technik. Wochenschr. österr. ing. Arch. Ver., 36, Wien.

- 1902: Der Zirknitzer See und Seine geologischen Verhältnisse. Festschr. zur Erinnerung a. d. Feier. d. 50-jährigen Bestandes d. deutsch. Staats-Oberrealschule in Brünn, 273—281.
- 1903: Die Lindwurmquelle bei Oberlaibach. Laib. Zeit., 134 (1172—73), 135 (1181), 136 (1189), Lanbach.
- 1903—04: Die Lindwurmquelle bei Oberlaibach. Erdbebewarte, III, 1—6.
- 1907: Eine Skizze der hydrographischen Verhältnisse Innerkains. Laib. Zeitung, 108 (997), 19 (1005), 110 (1015—16).
- 1912: Die Eishöhlen und die Wassernot am Karstgebiete. Österr. Forst — u. Jagdzeitung 21, Wien.
- 1912: Eine geologische Skizze des Zirknitzer Sees. Laib. Zeit.: 288 (2771), 289 (2791), 291 (2809), 292 (2819), Laibach.
- 1919: Der Zirknitzer See und seine geologischen Verhältnisse. Forsch. Realschule Brünn., 273.
- 1920: Contributi sul idrografia sotterranea della Venezia Giulia. Le Grotte d'Italia, II/4, 145—152.
- 1922: Das Karstgebiet in Jugoslavien. Wiener Allg. Jagd. Zeit. 40, p. 9, Wien.
- 1923: Der Karst im Bezirke Adelsberg. Wiener Allg. Jagd. Zeitung, 41, p. 93, 250, Wien.
- 1923: Die Karstgebiete der ehemaligen Provinz Krain. Wiener Allg. Jagd. Zeit., 41, 27—28, Wien.
- 1923: Gradišnica ali Vražja jama pri Logatcu v Sloveniji. Šumarski list, g. 47 (1923), 593—602, g. 48 (1924), 107—111, Zagreb.
- 1926: Rezultati istraživanja slovenskog krša. Pola stoljeća šumarstva 1876—1926, 614—622, Zagreb.

Knjige:

- 1892: Führer in die Grotten und Höhlen, sowie in die Umgebung von Adelsberg, Lueg, Planina, St. Canzian und Zirknitz in Krain, (von W. P. von Alben, Schäber, 1—60) Adelsberg.
- 1893: Descrizione illustrata della rinomata Grotta d'Adelsberg in Carniola (W. P. de Alben, R. Schäber, 1—32, Adelsberg).
- 1905: Descrizione illustrata della rinomata Grotta d'Adelsberg in Carniola, 1—32, Adelsberg.
- 1906: Führer in die Grotten und Höhlen sowie in die Umgebung von Adelsberg, Lueg, Planina, St. Canzian und Zirknitz in Krain. Katol. tisk. dr., 1—69, 1. pril. Adelsberg, ponatis istega leta in leta 1911.
- 1912: Průvodce jeskyněmi a okolím Postojny, Prejamy, Planiny a Cirknice — Sv. Kancianu u Krajine. M. Šeber, Postojna.

RAMŠAK, Silvo, kemijski tehnik

* 10. aprila 1957 v Celju.

Z jamarstvom se ukvarja v Jamar-skem klubu Črni galeb v Preboldu.

Prva večja akcija je bil spust v Brezno presenečenj na Dobrovljah,

odtlej pa se udeležuje vseh večjih klubskih akcij. Udeležil se je vseh treh odprav v Črno goro in obeh v Južno Ameriko, 1978 in 1984.

Bibliografija:

Dopisuje v klubsko glasilo, jamarske novice v Delu in v Cinkarnarja. 1984—85: Jamarji v Kolumbiji. Cinkarnar, 1984/8, 9, 1985/1—3.

RAZTRESEN, Marjan, novinar

* 24. marca 1936 v Ljubljani.

Med soustanovitelji Jamarske sekcije pri PD Železničar leta 1954 in med leti 1959 in 1962 tudi njen vodja. Aktiven sodelavec pri raziskavah na Kočevskem in v Triglavskem narodnem parku med leti 1954 in 1970. V

zadnjih letih si posebno prizadeva za razvijanje informativne dejavnosti in publiciranje jamarskega delovanja in ureja Jamarske novice v ponedeljkovem Delu.

Bibliografija:

- 1961: Karakteristika kraških objektov na Kočevskem. 2. jug. spel. kongr., 1958, 111—119.
- 1962: Jamarji v Triglavskem breznu. Nova proga, 16/1.
- 1962: Lepi in kruti hercegovski kras. Rodna gruda, 9, 244—246.
- 1966: Zadnji zdihljaji umirajočega jezera. Lj. dnevnik, 165, 5.
- 1966: Tritisoča raziskana jama. Lj. dnevnik, 277, 4.
- 1970: Leden mraz v vročem afriškem poletju. Nova proga, 24/16—17.
- 1974: Prisluškovanja zgovorni naravi. Starosta slovenskih naravoslovcev Pavel Kurnaver bo v četrtek star 85 let. Dnevnik, 17. 12. 1974, 10.
- 1975: Krasoslovni zbornik. Odkrivanje neznank slovenske zemlje. Dnevnik, 24 št. 171 str. 5.
- 1976: Surovina kraške zemlje. Sledenje podzemeljskih voda. Delo, 2. 10. 1976; 231, 19.
- 1976: Zadnje skrivnosti kraške zemlje. Pred tretjim mednarodnim simpozijem o sledenju podzemeljskih voda. Delo, 14. 4. 1976, 91, 21.
- 1980: Slovenski jamarji v francoskem podzemlju. Delo, 22 št. 233 str. 8.
- 1984: Rado Smerdu. Delo, 26 št. 197 str. 5.

REBEC, Slavko, učitelj

* 23. septembra 1928 v Idriji.

Za jamarstvo se je zanimal od mladih let, aktivneje pa se vključil v letu 1964 v delo Gruppo Speleologico Goriziano. 26. junija 1969 je v Jami na Vrhu ustanovil Jamarski odsek Slovenskega planinskega društva, ki je bil takrat, za Krpljevci, prva slovenska jamarska skupina v zamejstvu. Odsek je štel le 5 članov.

Udeležil se je odkrivanja Pološke jame.

Po odkritju jame Kraljica na Vrhu (Sovodnje), se je osnovala nova jamarska skupina, ki se je 1972 priključila Jamarskemu odseku SPD in si nadela ime JK Kraški krti. Rebec je bil njen predsednik do leta 1982.

Ukvarjal se je z arheološkimi raziskovanji in jamarško fotografijo.

Leta 1974 je bil odlikovan s srebrnim častnim znakom JZS.

Bibliografija :

1972: Nekaj razmišljanj od odkritju naših slovenskih jamarjev. Prim. dn., 20. 5. 72/119.

1972: Še nekaj o jami v »Leščah«. Prim. dn. 23. 5. 72/121.

1974: Kraljica krasa, prirodni biser pri Doberdobu. Dan, 8. 10—11.

ROBIČ, Simon, duhovnik in prirodoslovec

* 11. februarja 1824 v Kranjski gori, † 7. marca 1897 na Šenturški gori.

Kaplan v Metliki, kasneje na cerkvenih dolžnostih še v Loškem potoku, od 1857—1859 na Dobu, v Preddvoru, Borovnici, Šenčurju itd. ter nazadnje 23 let na Šenturški gori.

Zanimala ga je narava, geološka zgradba in okamnine, rastlinstvo in živalstvo. Zbiral je hrošče in polže, kasneje okamnine, nazadnje pa ga je zanimala botanika in je zbiral mahove.

Njegove številne zbirke so po šolah in muzejih. Zbirka hroščev in mehkužcev je v Prirodoslovnem muzeju Slovenije, kjer so tudi herbariji.

Odkril je Mokriško zijalko in v njej kosti jamskega medveda. V tej jami je opisal tudi jamsko mleko. V Tunjicah in v okolici je odkril neogene sedimente, pregledal in opisal je številne jame, med njimi Ledenico na Veliki

planini, Vetrnico, Brezno na Kofci, jame v okolici Dornic in Doba, Porečko jamo in Dolgo jamo v Šumberku, Babjo jamo na Gorjuši, Studensko jamo itd.

Njemu je posvečenih nekaj vrst hroščev, mehkužcev in drugih npr. *Astagobius robicii* Joseph, *Iglica robiciana* (Sajovic 1908), *Lithoglyphus robicianus* (Clessin 1890), *Bithinella robici* (Clessin 1887) iz izvira Krke, *Amalia robici* Simoth 1883 iz Mokrice, *Bathyocia khevehülleri* var. *robic*, *Centhonomacharis robici*, *Paladiekia robiciana* (Clessin 1882) itd.

Primerke nabranega gradiva so mu določevali Müller, Stussiner pa Brusina, Clessin, Frauenfeld in drugi.

Prim.: SBL, NJ, 13; GMD, 3—6, B, 1—4.

Bibliografija :

1862: Über einige Grotten und Höhlen in der Umgebung von Aich. 3. Jahresh. d. Verein d. Krain. Landesmuseum, 165—7.

1877: Hoja v Mokriško jamo. Novice, 268, 276—277, ponatis NJ, 28.

1879: Ledenica na Veliki planini kamniški. Novice 220.

ROGELJ, Janez, geološki tehnik

* 18. novembra 1947.

Član borovniške skupine JK Železničar do okoli 1970, ko se je prenehal ukvarjati z jamarstvom.

Raziskoval predvsem v okolici Preserja pod Krimom in Borovnice.

Poklicno sodeluje pri raziskovanju podzemeljske vode na krasu.

Bibliografija :

1968: Golobja jama nad Brezovico. Np, 22/17.

1969: Speleolog, Glasilo speleološkega odsjeka Planinskega društva Železničar, Zagreb, 12—13, 1964—65. NJ, 10, 121.

ROJŠEK, Daniel, geograf, entolog

* 1. septembra 1956 v Ljubljani.

Od leta 1971 je član Društva za raziskovanje jam v Ljubljani. Bil je tajnik 1975—81. Največ časa je posvetil jamarstvom izobraževanju, ko je med leti 1976 in 1980 vodil jamarško šolo pri društvu.

Med leti 1972—1979 sodeloval skoraj na vseh odpravah DZRJL v Brez-

no pri gamsovi glavici, leta 1979 jo tudi vodil. Vodja odprave »Kanin 1975«, »Starod 1976«, raziskav in meritev Škocjanskih jam od leta 1976 naprej.

Vodja odprav »Banjšice 1976 in 1977« itd. Prvopristopnik v 64 jam.

Bibliografija :

Članki in poročila v Glasu podzemlja (glasilo DZRJL) od leta 1975. Skupaj 15 prispevkov o krasu in jamarstvu za oddajo »Živimo z naravo« na 2. programu Radia Ljubljana od leta 1979.

1983: Hidrogeografske značilnosti in degradacija porečja Notranjske Reke ter Škocjanskih jam. Medn. simpozij »Zaščita krasa ob 160 letnici turističnega razvoja Škocjanskih jam«; 52—56, Sežana.

1984: Vodne razmere v porečju Reke in v Škocjanskih jamah leta 1983. NJ, 26, 69—71.

1985: Jame in brezna, del naše najpomembnejše naravne dediščine. Uvodni članek v ciklu oddaj »Slovenski podzemeljski svet« na 2. programu Radia Ljubljana.

1986: Primer zavarovanja speleoloških objektov v SR Sloveniji. Naš krš, V. 12, No. 20, 69—76.

RUDOLF, Ivan, rudarski inženir

* 9. maja 1821 v Sp. Lomu nad Črnim vrhom pri Idriji, † 1863 neznano kje.

Od leta 1847 služboval v Idriji, od 1854 v Rablju. Zvest spremljevalec raziskovalca A. Schmidla. Z njim sta leta 1850—1854 raziskovala podzemeljsko Pivko in Reko. Rudolf je risal jamske načrte.

Izdelal načrt Rakovega rokava Planinske jame. Manjši stranski rov v tem delu jame je poimenovan po njem

— Rudolfov rov. Skupno je Schmidl izmeril 11 jam v skupni dolžini 19 km.

V Škocjanskih jamah je prodrl do 4. slapu. Po njem je imenovana dvarana v sistemu Škocjanskih jam.

Viri:

Acta cars. I, 1955; SBL, III, 1960—71.

RUS, Jože, geograf in zgodovinar

* 20. marca 1888, † 25. marca 1945.

Delal je v licejski knjižnici v Ljubljani vse od leta 1924 do leta 1944, ko so ga odgnali v taborišče.

V tem času se je posvetil znanstvenemu delu, predvsem osnovnim regionalnim študijem slovenskega ozemlja glede na kraškohidrografske pojave.

Uvajal je domače izraze v strokovno izrazoslovje. Ob tem je občasno sodeloval tudi z jamarji, čeprav z njimi organizacijsko ni bil povezan.

Leta 1911 so ga domačini s pomočjo vitla in vrvi s cerkvenega zvonika kot prvega spustili v brezno Žiglovice.

Bibliografija:

- 1925, 1926: Morfogenetske skice z notranjskih strani. GV, 1925, 29—32 1926, 105—120.
- 1933: O geomorfoloških vzrokih ojezeritve Cerkniškega polja. Zbornik radova III. kongr. slov. geogr. in etn., Bgd., 94—95.
- 1934: Ribnica in Suha Krajina. Proteus, 139—45.
- 1938: Kratek zemljepisni pregled Dolenjske. Zbornik Dolenjska. 47—63, Ljubljana.

RUŽIČKA, Jan, geometer

* 27. maja 1854, † 17. oktobra 1930 v Ljubljani.

Služboval na Češkem, v Dalmaciji, na Dunaju in od 1883 v Ljubljani in Postojni. V Postojni aktivno deloval v društvih, propagiral večji obisk v Postojnsko jamo. Bil je tako med najboljšimi člani leta 1889 ustanovljenega društva Antron.

Sodeloval pri raziskavah Otoške jame, Lepih jam za Veliko goro. Leta

1893 je bil med spremljevalci francoskega speleologa Martela po podzemeljski Pivki. Izdelal načrte, ki jih je Martel objavil. Njegove načrte je uporabil tudi J. Schmidt, ki je leta 1891 izdelal načrt Postojnske jame.

Viri:

SBL, III. 1960—71 fotogr.; PV 79/9.

SANCIN, Stojan, dipl. kemik

* 19. januarja 1947.

Aktiven jamar od 1978, ko je bila pri Slovenskem planinskem društvu v Trstu ustanovljena jamarska sekcija.

Zanimajo ga podzemeljske kraške vode, sodeluje pri raziskavah bližnje okolice Trsta in v obrobju Krasa.

Bibliografija:

- 1984: Ocizeljska pečina. NJ, 26, 89—93 (in Klavdij Bratoš).
- 1988: Izvirni pod socerbsko planoto. Jadranski koledar, 247—256.

SAVNIK, Roman, dr. sc., geograf in zgodovinar

* 11. februarja 1902, † 22. oktobra 1987.

Študij geografije in zgodovine dokončal v Ljubljani in tam leta 1925 promoviral.

Od leta 1951 do 1962 znanstveni sodelavec in v. d. upravnika Inštituta za raziskovanje krasi v Postojni, kjer je do leta 1963 izdelal seznam jam v Sloveniji z že 2525 objekti (1379 brezen, 646 brezen z jamami, 1024 jam). Prvopristopnik v 342 jam.

Organiziral prvi jugoslovanski speleološki kongres in uredil njegov zbornik, 1954.

Leta 1959 skupno z V. Bohincem osnoval izdajanje revije *Naše jame* in

bil do 1965 njen sourednik. Sourednik *Acta carsologica* in Jamarskega priročnika. Pomembno mesto zavzema kot leksikograf. Pri tem delu zbiral biografske podatke zaslužnih Slovencev, kar je v prid tudi pri poznavanju zgodovine slovenske speleologije in jamarstva. Leta 1965 prejel zlato častno značko Društva za raziskovanje jam Slovenije.

Viri:

GV, 1982; 137—8; SBL; Delo 4. 3. 87 in 27. 10. 1987.

Razprave:

- 1953: La Spéléologie en Yougoslavie. Bull. Scien. 1. 1953, 100—103, Zagreb.
 1953: Contribution à la connaissance de l'hydrographie karstique en Slovénie. Bull. Scien., 1953, 18.
 1953: Beitrag zur Kenntnis der Karsthydrographie in Slowenien. Première Congrès Intern. de Spel., 2. 1953, 241—246. Paris.
 1954: La première session des Congrès spéléologique de la Yougoslavie. Stalactite, 1954, 2, 10. La Chaux-de-Fond.
 1955: Razvoj domače speleologije in nekatere njene aktualne naloge. Acta carsol., 1, 5—23.
 1955: Podzemeljski svet Prestranškega in Slavinskega ravnika. I. c., 91—147 (s Francetom Habetom in Francetom Hribarjem).
 1955: Barvanje Lokve pod Jamskim gradom. Acta carsol., 1. 1955, 173—175.
 1955: Kataster kraških objektov in problemi naše kraške nomenklature. Prvi jugosl. speleol. kongres, 1954, 123—125.
 1955: Die jugoslawische Karstforschung und die Schweiz. Stalactite 1955, 6, 1 La Chaux-de-Fond.
 1957: Kraško podzemlje v goriškem okraju. Goriški zbornik, 66—71, Nova Gorica.
 1958: Iz zgodovine Postojnske jame, I. Kronika, 6, 138—145.
 1959: Ob logaških vratih idrijske pokrajine. Idr. razgledi, 4, 1959, 7—9.
 1959: Izviri Vipave. NJ, 1, 1959, 30—32.
 1959: Slovensko speleološko izrazoslovje. NJ, 1, 1959, 22—23.
 1959: Kraško podzemlje na Idrijskem. Acta carsologica, 2, 107—155 (z J. Gantarjem).
 1959: Ravenska jama. Acta carsol., 2, 2—25 (z Janezom Gantarjem in Dušanom Kuščerjem).
 1960: Iz zgodovine Postojnske jame, II. Kronika 8, 99—110.
 1960: Hidrografsko zaledje Planinskega polja. GV, 32, 213—223.
 1961: Prvi raziskovalci našega kraškega podzemlja. NJ, 2, 1960, 16—24.
 1961: Markiranje jam. NJ, 2, 1960, 82—83.
 1961: Speleološki topografski znaki i speleološka nomenklatura. Drugi jug. spel. kongres, 1958, 209—211.
 1962: Nekateri problemi kraške hidrografije na Dolenjskem. Dolenjska zemlja in ljudje, 15—30. Novo mesto.

- 1963: Draga pri Ponikvah. Acta carsol., 3, 85—101 (s Srečkom Gromom in Francetom Hribarjem).
 1968: Matej Tominc in Jakob Svetina. Prispevek k zgodovini raziskovanja Škocjanskih jam. NJ, 9, 1967, 66—67.

Članki :

- 1952: Postojnska jama in njeni obiskovalci. Slovenski Jadran, 1. in 8. II. 1952.
 1953: Dosedanja raziskovanja jam v Sloveniji. GV.
 1953: I. mednarodni speleološki kongres v Parizu. GV.
 1953: Predjama pri Postojni. Slovenski Jadran, 31. 7.—28. 7. 1953.
 1955: Naši zaslužni raziskovalci in propagatorji Postojnske jame. TV 3/7, 325—327.
 1953: Naše kraške jame kot prirodni muzej. Bori, 1, 1955, 168—169.
 1955: Preučevanja Idrijskega krasa. Idrijski razgledi, 1, 1955, 168—169.
 1955: Speleologija in turizem. TV, 3, 1955, 442.
 1956: Podzemeljski svet v širšem okolišu Kopra. TV, 4, 1956, 118.
 1958: Dosedanje raziskave najglobljeja kraškega podzemlja Slov. poroč. 12. 8. 1958.
 1958: Jamski ali Predjamski grad? TV, 6, 1958, 9—10.
 1958: Stoštirideset let Postojnske jame. Naši razgl., 8, 240—241.
 1959: Madžarski glas o Slovenskem krasu. NJ, 1, 1959, 39.
 1959: Drugi jugoslovanski speleološki kongres. NJ, 1, 1959, 32—33.
 1960: Škocjanske jame. Kol. Moh. dr., Celje, 131—147.
 1962: Jamoslovna dejavnost na Kubi. NJ, 3, 1961, 37—39.
 1962: Jožef Cerkvenik. NJ, 3, 1961, 40.
 1962: Poimenovanje kraških jam. Geogr. v., 34, 1962, 133—135.
 1963: Matija Vilhar. NJ, 4, 1962, 58—59.
 1963: Josip Poljak. NJ, 4, 1962, 59—60.
 1964: Ob 70-letnici akademika dr. Srečka Brodarja. NJ, 5, 1963, 3—5.
 1964: Silvu Modrišanu v spomin. NJ, 5, 1963, 64.
 1966: Prijatelju Zorku Jelinčiču v slovo. NJ, 8, 1966, 90—92.
 1968: Stopetdeset let turistične Postojnske jame. 150 let Postojnske jame, 1918—1968. Postojna.
 1969: Ob visokem življenjskem jubileju dr. Valterja Bohinca. NJ, 10, 1968, 101—102.
 1969: Slovenska Koroška in naš kras. Plan. v., 59, 1969, 462—463.

SBRIZAJ, Ivan, inženir hidrotehnik

* 27. decembra 1866, † 12. februarja 1946.

Od 1894 inženir mestnega gradbenega urada v Ljubljani. Imel odgovorno delo pri urejanju Ljubljane po potresu. Kasneje kot nadsvetnik pri Kranjskem deželnem odboru in po 1920 kot generalni inšpektor ter 1924—1930 kot referent za hidrotehniko pri

Velikem županstvu izdelal vrsto projektov za vodovode, ukvarjal se z osuševanjem barja in odpravljanjem poplav na kraških poljih.

Vir:

SBL.

Bibliografija :

- 1906: Kraški svet in kraške vode. Notranjec. Ponatis predavanja dne 21. 1. 1906 v Cerknici.

- 1908: Zur Karsthydrographie Krains. Carniola, 1, 1—9, Laibach.
 1912: Ljubljansko Barje in poplavi v notranjskih kraških dolinah. Vijesti hrvat. društ. inž. i arhit. u Zagrebu i društ. inž. v Ljubljani, 33/4, 53—55, 80—82, Zagreb.

SCHMIDT, Ferdinand Jožef, trgovec, naravoslovec

* 20. februarja 1791 v Šopronju, † 16. februarja 1878 v Ljubljani.

Leta 1831 je že kot priznan naravoslovec, strokovnjak za žuželke določil prvega jamskega hrošča pri nas. Luka Čeč ga je našel v Postojnski jami in ga izročil Hohenwartu, le-ta pa ga je dal v določitev Schmidtu. Ta ga je opisal in imenoval *Leptodirus hoehnewartii* in mu oskrbel celo domače slovensko ime drobnovratnik.

Ta najdba je Schmidta preusmerila na raziskovanje jamskega živalstva. Odkril je veliko živali, zbirka mu je

zelo narasla, in mnoge se imenujejo po njem.

Na svojih potovanjih je sodeloval tudi s Schmidlom. Pregledala sta ozemlje ob južni železnici in drugod po Sl. Prizadeval si je tudi za izboljšanje poljedelstva na krasu, meril je rast kapnikov in opazoval močerila.

Govoril je slovensko.

Vir:

SBL.

Bibliografija:

- 1840: Einige Beobachtungen über die verschidenen in Krain vorkommenden Arten der Fluss-Perlenmuschel. Bull. Soc. Nat. Moscou, p. 430.
 1844: Über die Süßwasserconchylien Krains. Amtl. Ber. über die 21. Vers. d. N. und Ö. in Grätz., p. 180.
 1847: Systematisches Verzeichnis der in der Provinz Krain vorkommenden Land- und Süßwasserconchylien, mit Angabe der Fundorte. Laibach. Jos. Blasnik Druck.
 1849: Besuch der Se'eler Grotte der Bergruine Friedrichstein bei Gottschee und der Grotten von Podpeč, Kompolje und Laschitz, im August 1848 — Schischka im April 1849.
 1849: Varietäten der Helix leucozona Z. und Helix montana Stud. Haidingers Berichte, 6, 178.
 1850: Helix phalerata Z auch wenn sie, was selten, ohne Band ist, durch den Mangel des Kieles von der französischen alpina F. B. verschieden. Haidingers Bericht, 7, 68.
 1855: Beschreibung zweier neuer Höhletiere. Abh. zool. bot. Ges. 5, 1.

SELIŠKAR, Albin, biolog, fiziolog, dr. sc., prof.

* 5. junija 1896 na Vranskem, † 30. aprila 1973 v Ljubljani.

Mladost je preživel na Vrhniki, kar je verjetno spodbudilo njegovo zanimanje za dogajanja na krasu.

Ker so ga zanimala fiziološke osnove ekologije, je raziskoval tudi vodo in jame na krasu in gorska jezera.

Na Dunaju je promoviral s tezo Die männlichen Duftorgane der Höhlenschrecke Troglöphilus.

Leta 1928 je s Kenkom in Pehanijem osnoval v Podpeški jami jamski laboratorij. V njem je v 14-dnevnih

Meritve Logarčka, 10. 8. 1927.

Foto F. Bar.

Od leve: Nekdaj aktiven sodelavec DZRJ z značilno poškodbo nosu. Njegove identitete nismo uspeli odkriti. Sedi A. Seliškar, spredaj leži F. Bar, pri teodolitu Kotlušek.

obiskih sprva s Kenkom, kasneje pa s Pehanijem opazoval in meril parametre okolja.

Leta 1935 se je z bratoma Kuščerjema lotil tudi potapljaških raziskav izvirov Ljubljani.

Leta 1946 je s Pehanijem nadaljeval delo v speleološkem laboratoriju v Postojnski jami. Tam je skušal dognati, kaj vpliva na nastanek in na stalnost neotenije. Opravljala sta podobne meritve in opazovanja kot prej v Podpeški jami. Podatkov raziskav nista objavila. Rezultati so bili menda pod prevelikim vplivom od zunaj, zlasti vode, ki je bila napeljana iz postojnskega vodovoda.

Zanimale so ga tudi bakteriološke značilnosti podzemeljskih voda. Bil je

iniciator raziskav podzemlja in voda med Postojnsko in Planinsko jamo, sodeloval je pri raziskavah Rakovega rokava in prvi opazil, da se voda na kraju Rakovega rokava preliva v notranjost jame in ne več proti sotočju Pivke in Raka.

Prvopristopnik v 71 jam.

Suha južina (*Nemastoma /Stridulostoma/ seliskari* Hadži 1973) je poimenovana po njem.

Predsednik DZRJ 1945—1949, podpredsednik 1949—1953, kasneje tajnik.

Viri:

Biol. v., 21/1, 1973; NJ, 15; 1974; Proteus, 1948—49, 33—35; SBL.

1916: J. Müller. Zur Kenntnis der Höhlen und Subteramfauna von Albanien, Serbien, Montenegro, Italien und des Österreichischen Karstgebieten. Carniola, 7/2. (Knjižno poročilo.)

- 1918: Prirodopisec Josip Stussiner. Carniola NO. 9; 94, Ljubljana.
 1923: Die männlichen Duftorgane der Höhlenheuschrecke Troglophilus. Zool. Anzeiger, 57; 253—268.
 1931: Študije o ekologiji jamskih živali, I. Meteorološka in hidrološka opazovanja v Podpeški jami, Prirodosl. razprave, 1; 5—24 (z R. Kenkom).
 1935: Limnologische Beiträge zum Problem der Amphibienneotenie. Verh. dr. Intern. Ver. f. Theor. u. angew. Limologie., Bd. 7. pp. 263—294.
 1941: O dozdevni metamorfozi heteroplastičnih transplantatov kože neoteničnih amfibij. Zbornik prir. dr., 2; 119—121.
 1941: Opazovanja o aktivnosti inkretoričnih žlez pri triglavskih tritonih. Zbornik prir. dr., 2; 124—128.
 1948: Dr. A. Šeško. Proteus, '48/49; 33.
 1949: O starem proteju. Proteus, 49/50; 105.

SEMLER, Janez, šofer

* 10. avgusta 1932 v Spitalu, Avstrija.

K jamarskemu društvu je pristopil leta 1965, in to k sekciji v Ribnici. Odtlej sodeluje vsa leta, kar se je kočevsko društvo osamosvojilo. Med leti

1967 in 1969 je bil predsednik kočevske sekcije.

Vodi raziskovalne akcije in je član reševalne skupine.

SILA, Ravedo, dipl. geolog

* 30. novembra 1930, † 15. junija 1978.

Zaposlen pri Zavodu Postojnske jame kot tehnični vodja do 1964, zatem kot vodja splošne službe do 1974, ko je na Dunaju prevzel mesto pomočnika šefa predstavništva Turistične zveze Jugoslavije.

Včlanjen je bil v DZRJ Luka Čeč, nekaj let je bil tajnik JZS. Za vodnike Postojnske jame je napravil

skripta za vodenje domačih in tujih obiskovalcev. Sodeloval pri jamarskih manifestacijah in tudi aktivno pri raziskovanju na Pivškem in Postojnskem.

Vir:

NJ, 20 (1978), 1979 s fotogr..

SIVEC, Ignac, dipl. biolog

* 4. junija 1947 v Celju.

VPisal je podiplomski študij iz speleobiologije. Raziskoval je žuželke in nekatere hidrobiološke probleme. Sodeloval je pri raziskovanjih favne Slovenije in občasno pri raziskovanju

ekologije podzemeljskih biocenoz v območju Pivke.

Je član DZRJL od leta 1969. Sodeloval je na akcijah v Ljubljansko jamo, Pološko jamo, Brezno pri gam-

sovi glavici in še v druge podzemeljske objekte.

Po njem je imenovana vrsta polža *Vitrea siveci* Riedel et Velkovrh 1976 ter vrste žuželk *Neoperla siveci* Zwick

1980 in *Paduniella siveci* Chantaramongkol et Malicky 1986.

Sedaj obdeluje vrbnice (*Plecoptera*).

Osebnostna informacija.

Bibliografija:

- 1977: Biološke raziskave v pegmatitnih jamah pri Ravnah. NJ, 18, 139—145 (in T. Novak).
- 1977: Biological Researches of Pegmatite Caves in Slovenia (Yugoslavia). Procc. 7th Int. Spel. Congr. Sheffield, 328—331 (in T. Novak).
- 1979: Notes on the drift of stoneflies (Plecoptera) in subterranean environment of the sinking river Pivka (Slovenia, Yugoslavia) Gewässer und Abwässer, H. 64, 39—44.
- 1980: Prüfung einiger Duftessenzen als Attraktanten der unterirdischen Fauna. Acta entom. Jug., 15, 1—2 (in V. Kuštor ter T. Novak).
- 1981: Prispevek k poznavanju razporeditve favne v velikih rovih. Acta carsol., 9/6, 149—179 (in T. Novak, V. Kuštor in A. Kranjc).
- 1983: Study on Invertebrate drift in Sinking River Pivka (Slovenija, Jugoslavija). Mem. Biospel., 8, 43.

SKET, Boris, dr. sc., biolog

* 30. julija 1936 v Ljubljani.

Na Univerzi v Ljubljani je diplomiral leta 1958.

Doktorsko tezo Problemi speciacije pri naših sladkovodnih izopodih, ki obravnava zlasti podzemeljske vrste, je obranil leta 1961.

Okoli leta 1950 se je včlanil v sedanje DZRJ Ljubljana. Med leti 1976 in 1980 je bil predsednik Jamarske zveze Slovenije, pozneje pa član nekaterih vodstvenih teles te zveze. Kot predsednik si je zlasti prizadeval za povezovanje med društvi.

Udeležil se je odprav v Romunijo (IZRK SAZU), v Ekvador (1978) in Kolumbijo (1984). Slednji je organiziral JK Črni galeb. Sam pa je biološko raziskoval jame tudi na Bermudih, na Floridi, Sri Lanki, na Kitajskem in v Keniji.

Na VTOZD za biologijo Biotehniške fakultete predava med drugim predmet speleobiologija. Je vodja skupine,

ki se ukvarja z večstranskim biološkim raziskovanjem podzemeljskih habitatov, zlasti jamskih in talnih voda. Taksonomsko in favnistično obdeluje predvsem pijavke (Hirudinea) ter izopode (Isopoda) in postranice (Amphipoda). Obravnava tudi zoogeografijo, izvor in razvoj podzemeljske favne. Na ekološkem področju raziskuje razmere v onesnaženih jamskih vodnih tokovih ter v obmorskih (anhialinih) podzemeljskih vodah. Daje in utemeljuje predloge za varstvo biološko zanimivih kraških objektov. Je član skupine za jamske živali pri Mednarodnem združenju za ohranitev narave (IUCN).

Sodeloval na domačih in mednarodnih simpozijih in kongresih, ki so vključevali speleobiološko tematiko.

Je član uredniških odborov revij Naše Jame, International Journal of Speleology in Stygologia. Zasnoval in

pripravil je razstavo o jugoslovanskem krasu za 4. medn. speleol. kongres v Ljubljani, 1965.

Kot študent je dvakrat prejel Prešernovo nagrado (obakrat za speleobiološki nalogi), leta 1965 pa Nagrado Kidričevega sklada za raziskovalno delo.

Po njem je imenovan »Borisov rov« v Najdeni jami ter več rodov, vrst in podvrst podzemeljskih živali;

— polžki *Dalmatella sketi* Velkovrh 1970; *Hadziella sketi* Bole 1961; *Orygoceras sketi*, nomen nudum; *Saxsurinator sketi* (Bole 1960);

— maloščetinci *Rhyacodrilus sketi* Karaman S. 1974; *Dendrobaena sketi* Karaman S. 1972; *Trichodrilus sketi* Karaman S. 1976; *Sketodrilus* S. Karaman 1977;

— pajek *Troglohyphantes sketi* Deeleman-R. 1978;

— suhe južine *Peltonychia borisi* (Hadži 1973); (*Sketia borisi* Hadži

1973); *Paranemastoma sketi* Hadži 1973; *Mitostoma sketi* Hadži 1973;

— ceponožec *Troglodiptomus sketi* Petkovski, 1978;

— jamski ježek *Monolistra sketi* (Deeleman 1971); podzemeljski vodni osliček *Proaselus sketi* Henry 1975;

— podzemeljski postranici *Niphargus brevicuspis sketi* G. Karaman 1966 in *Idunella sketi* G. Karaman 1980; rakovica *Neostrengeria sketi* Rodrigues 1976 iz Kolumbije;

— strige *Eupolybothrus sketi* Matic 1970; *Troglolithobius sketi*, Mat. et Darabantu 1962; dvojnonoga *Schismohe-tera sketi* Mršić 1987.

Napisal je poljudno knjižico o podzemeljskem živalstvu, bil je sourednik in soavtor Jamarskega priročnika, napisal je več poljudnih člankov in znanstvenih prispevkov.

Osebna informacija.

Bibliografija :

Razprave :

- 1957: Einige neue Formen der Malacostraca (Crust.) aus Jugoslawien. Bull. Scientif., 3 (8), 70—71, Zagreb.
- 1957: Über Zoogeographie und Phylogenie der Niphargen. Verh. Deutsch. Zool. Ges., Graz, p. 484—486.
- 1958: Prispevek k poznavanju naših amfipodov — Beitrag zur Kenntnis unserer Amphipoden. Biološki vestnik, 6, 66—67, Ljubljana.
- 1958: Einige interessante Funde der Malacostraca (Crust.) aus der Herzegowina und Crna gora. Bull. Scientif., 4 (2), 53, Zagreb.
- 1959: Einige neue Formen der Malacostraca aus Jugoslawien, II. L. c., 4 (4), 105—106.
- 1960: Einige neue Formen der Malacostraca aus Jugoslawien, III. L. c., 5 (8), 73—75.
- 1961: Najdbe pijavk (Hirudinea) v podzemeljskem okolju. — Über die Höhlenfunde der Hirudineen. Congrès Yougoslave de Spéléologie, Deuxième Session, Split 1958, p. 185—188, Zagreb.
- 1961: K problematiki naših monolistrinov (Isopoda, Monolistrini). — Über unsere Monolistrini (Isopoda). Congrès Yougoslave de Spéléologie, Deuxième Session, Split 1958, p. 171—178, Zagreb.
- 1962: *Karamaniella pupetta* n. g., n. sp., ein neuer Amphipode aus Slovenien. Izdanija, Publ. Zav. rib. NRM, 3 (2), 27—32, Skopje.
- 1963: *Asellus slavus* Remy (Crust., Isopoda) v Jugoslaviji. — *Asellus slavus* Remy (Crust., Isopoda) in Jugoslawien. Dissertationes, Cl. IV: Historia naturalis et Medicina, SAZU, 7, 177—197, Ljubljana.
- 1964: Nova aberantna vrsta postranic (Crust., Amphipoda) iz Slovenije. — Eine neue aberrante Art der Flohkrebse (Crust., Amphipoda) aus Slovenija. Biološki vestnik, 12, 147—152, Ljubljana.

- 1964: Genus *Sphaeromides* Dollfus 1897 (Crust., Isopoda, Cirolanidae) in Jugoslawien. — Rod *Sphaeromides* Dollfus 1897 (Crustacea, Cirolanidae) v Jugoslaviji. L. c., 12, 158—168.
- 1964: Primer akcidentalne superregeneracije pri močerilu (*Proteus anguinus* Laur.), Biol. vestn., 12, 109—113 (koavtor: M. Aljančič).
- 1964: Östliche Gruppe der Monolistrini. I. Systematischer Teil. Internat. Journ. of Speleology, 1 (1. 2), 168—189, Weinheim.
- 1965: Östliche Gruppe der Monolistrini. II. Biologischer Teil. L. c., 1(8), 249—267.
- 1965: Taksonomska problematika vrste *Asellus aquaticus* (L.) Rac. (Crust., Isopoda) s posebnim ozirom na populacije v Sloveniji. — Die taxonomische Problematik der Art *Asellus aquaticus* (L.) Rac. mit besonderer Rücksicht auf die Populationen in Slowenien. Dissertationes Cl. IV: SAZU, 8: 177—221, Ljubljana.
- 1965: Subterrane *Asellus*-Arten Jugoslaviens (Crustacea, Isopoda), Acta Mus. Maced. Sci. natur., 10 (1), 1—25, Skopje.
- 1966: Development larvaire du Serpulien cavernicole *Marifugia cavatica*. Intern. Journ. Spel., 2/1, 9—16, 1966 (z J. Matjašičem).
- 1967: Crustacea, Isopoda (aquatica): Catalogus Faunae Jugoslaviae. Cons. Acad. sc. R. S. F. Jugoslaviae, 3/1—21.
- 1967: Sladkovodne ribe — Pisces. Ključi za določevanje živali, I. Inst. biol. Univerze, Ljubljana.
- 1967: Dvoživke — Amphibia. Ključi za določevanje živali II. Ibid., Ljubljana.
- 1968: K poznavanju favne pijavk (Hirudinea) v Jugoslaviji. — Zur Kenntnis der Egel-Fauna (Hirudinea) Jugoslawiens. Dissertationes, Cl. IV: SAZU, 11, 127—197, Ljubljana.
- 1968: Probleme der Speziation bei unseren Süßwasser-Isopoden, Bull. scientif., Sect. A, 13 (3—4), 87—88.
- 1969: Eine neue Art der Stenasellinae (Isopoda, Asellota) aus Senegal, Ibid., 14 (11—12), 386—387.
- 1969: Biospeleološka raziskovanja Jugoslavije v obdobju 1962 do 1967 v okviru Inštituta za biologijo Univerze v Ljubljani, Biol. vestn., 17, 167—171 (soavtor: J. Matjašič).
- 1969: Über die Verbreitung einiger Malacostraca (*Hadzia*, *Salentinella*, *Neogammarus Jaera*) längs der jugoslawischen Adria—Küste, Bull. scientif., A, 14 (5—60), 147—148.
- 1969: Über einige mit der Evolution der Höhlentiere verbundene Probleme. Actes IVe Congrès Internat. Spéléologie en Yougoslavie, 4—5, 225—280, Ljubljana.
- 1969: *Atlantasellus cavernicolus* n. g., n. sp. (Isopoda, Asellota, Atlantasellidae n. fam.) from Bermuda. Bio. V., 27/2, 175—184.
- 1970: Über Struktur und Herkunft der unterirdischen Fauna Jugoslawiens. — O sestavi in izvoru podzemeljske favne v Jugoslaviji. Biol. vestnik, 18, 69—78, Ljubljana.
- 1970: Predhodno poročilo o ekoloških raziskavah v sistemu kraške Ljubljanice. — Vorläufige Mitteilung über die ökologischen Untersuchungen im Systeme des Pivka Flusses im Karste Sloweniens. L. c., 79—87.
- 1970: Presenetljive novosti v jamski favni Bosanske krajine. — Überraschende Novitäten der Höhlenfauna in der Bos. Krajina. Naše jame, 11 (1969), 98—100, Ljubljana.
- 1971: Problem zaštite podzemnih voda v krasu. Simpozij o zašiti prirode u našem kršu. Jugosl. Akad. znan. umjetn., Zagreb, p. 185—191.
- 1971: Zur Systematik und Phylogenie der Gammarini (Amphipoda), Bull. scientif., sect. A, 16 (1—2), 6.
- 1971: Vier neue aberrante *Niphargus*-Arten (Amphipoda, Gammaridae) und einige Bemerkungen zur Taxonomie der *Niphargus*-ähnlichen Gruppen. Razprave SAZU, cl. IV., 14 (1), 1—25, 1 priloga.

- 1971: Morfologija želodca pri družinah Asellidae in Stenasellidae (Isopoda, Asellota) in njeni filogenetski vidiki. — The morphology of the stomach within the families Asellidae and Stenasellidae and its phylogenetic aspects. *Ibid.*, 19, 131—138, (soavtor P. Ličar).
- 1971: Jamski hidroid s slovenskega krasa. *Biol. v.*, 19, 139—146 (z J. Matjašičem).
- 1972: Die *Niphargus jovanovici*-Gruppe (Amphipoda, Gammaridae) in Jugoslawien und NO-Italien, taxonomisch, zoogeographisch und phylogenetisch betrachtet. *Razprave SAZU*, cl. IV., 15 (5), 99—141.
- 1972: Zaščita podzemeljske favne se ujema z življenjskimi interesi prebivalstva. *Zelena knjiga; Prirodosl. društvo Slovenije*, p. 137—140, Ljubljana.
- 1974: *Niphargus stygius* (Schiödte) (Amphipoda, Gammaridae) — die Neubeschreibung des Generotypus, Variabilität, Verbreitung und Biologie der Art. *I. Bio V.*, 22/1, 91—104.
- 1976: Celulolitična aktivnost podzemeljskega toka reke Pivke. *Radovi 3 kongr. mikro-biol. Jug.*, 618—619 (z I. Mahne in F. Megušar).
- 1977: On the nature of some organic covers on the cave walls. *Proc. 6. th. Intern. Congr. Spel.*, Olomouc, 5 (in F. Megušar).
- 1977: Gegenseitige Beeinflussung der Wasserpollution und des Höhlenmilieus. *Proc. 6. th. Intern. kongr. Spel.*, Olomouc, 5, 253—262.
- 1977: *Niphargus* im Brackwasser. *Crustacea*, Suppl. 4, 188—191.
- 1977: Eine interessante unterirdische Hydrodien-Art aus Jugoslawien. *Proc. 6. th. congr. Intern. spel.*, Olomouc, 5, 263—265 (in J. Matjašič).
- 1978: The discovery of *Proteus*-eggs (*Proteus anguinus*. Laurenti, Amphibia) in seminatural conditions. *Intern. Journ. Spel.*, 10/2, 205—209 (in F. Velkovrh).
- 1979: Jamska favna Notranjskega trikotnika (Cerknica—Postojna—Planina), njena ogroženost in naravovarstveni pomen (The cave fauna in the triangle Cerknica—Postojna—Planina (Slovenia, Yugoslavia), its conservational importance), *Varstvo narave (Ljubljana)*, 1 2, 45—59.
- 1979: Fauna jame Cavernas de Jumandi (Fauna in the Cavernas de Jumandi, Ecuador), *Naše jame (pos. izd.)* 20, 86—91.
- 1980: Bogastvo in ogroženost jamske favne v področju Popovega polja (The richness and threateness of the cave fauna in the Popovo polje region), 7. jugosl. speleol. kongr. (Hercegnovi, 1976), p. p. 403—409.
- 1980: Cave fauna from Bermuda. *Int. Revue ges. Hydrobiol.*, 65, 871—882 (z T. Iliffe).
- 1981: Postojnsko-planinski jamski sistem kot model za preučevanje onesnaženja podzemeljskih voda. *Naše jame*, 22, 25—44 (in F. Velkovrh).
- 1981: Razširjenost, ekološki značaj in pomen panonske slepe postranice *Niphargus valachicus* (Amphipoda, Gammaridae). *Bio. V.*, 29/1, 87—203.
- 1981: *Niphargobates orophobata* n. g., n. sp. (Amphipoda, Gammaridae, s. 1.) from cave waters in Slovenia (NW Jugoslavia). *Bio. V.*, 29/1, 105—118.
- 1981: Fauna of anchialine (coastal) cave waters, its origin and importance. *Proc. 8th intern. spel. congr.*, Bowling Green, 645—647.
- 1981: Phreatische fauna in Ljubljansko polje (Ljubljana Ebene, Jugoslawien) ihre ökologische Verteilung und zoogeographische Beziehungen. *Intern. J. Spel.*, 11, 105—121 (in F. Velkovrh).
- 1981: Podzemeljske živali v termalnih vodah. *Biol. V.*, 29/2, 91—120 (in F. Velkovrh).
- 1981: Organizmi kot indikatorji podzemnih vodnih povezav. *Naš krš*, 6/10—11, 243—252 (in J. Bole) s popravljenim povzetkom v *NK*, 6/12—13, 115—117.
- 1982: New Protojaniridae (Isopoda, Asellota) from Sri Lanka ad some corrections of the taxonomy of the family. *Bio. V.*, 30/1, 127—142.
- 1982: Some news about the subgenus *Microlistra* (Isopoda, Sphaeromatidae) in the subterranean waters of Yugoslavia. *Bio. V.*, 30/1, 143—154.
- 1984: Prethodni izveštaj o nalazima slatkovodnih spužvi (Porifera, Spongillidae) u spiljama Jugoslavije. 9. jug. spel. kongr., 553—557 (in M. Velikonja).

- 1986: Ecology of the mixohaline hypogean fauna along the Yugoslav coast. *Stygologia*, 2 (4): 317—338.
- 1986: Morfološke, hidrološke in biološke značilnosti obalnih (anhialnih) jam (na primeru dveh jam na Kornatih, Jugoslavija). *Naš krš*, V. 12, No. 20, 59—61.

Članki:

- 1977: S poti po Keniji — kratek potopis biologa jamarja. *Proteus*, 40, 1, 4—8.
- 1978: Speleological investigations in Bermuda. Newsletter. Bermuda biological station for research. V. 7, no. 2/3.
- 1978: Na grobišču orjaške opice. *Proteus*, 41, 1, 7—11.
- 1979: Poročilo predsednika JZS za obdobje 1976—1978. *NJ*, 20, 88—92.
- 1979: Higropetrik v jamah. *Proteus*, 41, 8, 312—313.
- 1979: Vrt sredi oceana. *Proteus*, 42, 1, 3—7.
- 1981: Presenečenja izpod domačega praga. *Proteus*, 44, 4, 135—137.
- 1982: Biološke raziskave dolenskih podzemeljskih voda. Dolenjski kras. Jamarsko društvo V. P. — Batreja. Novo mesto, 30—31.
- 1982: Odnos ohridske jezerske favne do favne kraških voda. 6. kongres biologa Jug. Izvodi, Novi Sad.
- 1983: Predlog za zaščito biološko pomembnih področij v krasu. Medn. simp. »Zaščita krasa«, Lipica, 79—81.
- 1985: Je marifugija res ubežnik iz morja? *Proteus*, 46/3, 102—104.
- 1985: Hadžija, hadžiana, hadziela (*Hadzia*, *Hadziana*, *Hadziella*) — nekaj utrinkov o slavljencu. *Proteus*, 47/3, 86—91.

Knjige:

- 1980: Življenje v kraškem podzemlju. Zbirka Pelikan, MK.

S M E R D U, Rado, biolog, jamski fotograf

* 16. junija 1949, ponesrečil se je v Predaslju 18. avgusta 1984.

Aktiven jamar od 1968 leta. Član DZRJL in med leti 1981—84 tudi njegov predsednik. V jamarski organizaciji je deloval v različnih smereh. Bil je vodja jamarske reševalne skupine, vsekakor pa je prvo in največjo pozornost posvečal varstvenim problemom slovenskega podzemlja, s čimer se je ukvarjal tudi poklicno. Sprva se je posvečal pretežno entomologiji, kasneje pa se je preusmeril na varstvo. Temeljno njegovo delo je prispevek k varovanju Planinskega polja kot dela najpomembnejše dediščine.

Pisal je pretežno poljudnoznanstvene prispevke, strokovnih prispevkov pa je razmeroma malo. Zato ostaja v ozadju važen del njegovega dela. Ome-

niti je zato treba njegov delež pri izidu Inventarja najpomembnejše dediščine 1976, revije Varstvo narave, kjer je tehnično uredil številke 7—12, pripravljal je Vestnik Zavoda za varstvo NKD št. 6 ter sodeloval pri številkah 7—9 itd.

Pomembna stran njegovega delovanja je tudi pripravljanje in snemanje filmov. Prve poskuse je napravil že leta 1964, kasneje pa je dejavnost razvil do profesionalnosti. Na 3. mednarodnem festivalu speleološkega filma 1979 je za film Kje so tiste stezice dobil posebno nagrado žirije, dve leti kasneje pa je bil že član žirije tega festivala.

Glej: Delo, 24. 8. 1984.

Bibliografija :

- 1972: Obročkan netopir v jami Marijino brezno pri Škofji Loki. *Proteus*, 34/8, 374.
- 1972: V svetu brez sonca. *Pionir*, 27/5, 143—145.
- 1972: Štirje dnevi pod zemljo. *TT*, 18. 10. (in J. Pirnat).
- 1978: S filmsko kamero v Triglavskem breznu. *Glas podzemlja*, 6—7.
- 1978: Podzemeljski ledenik pod Triglavom. *Proteus*, 40/7, 248—250.
- 1978: Kras na jugozahodnem robu Trnovskega gozda. *Teleks*, 34/24, 68.
- 1978: Križna jama. *Teleks*, 34/37, 65.
- 1978: Zatrep in udor pri Ospu. *Teleks*, 34/37, 65.
- 1978: Drugi mednarodni festival speleološkega filma. *NJ*, 20.
- 1979: Živalski svet kraškega podzemlja. *MMS*, 11, 10.
- 1979: Planinsko polje kot del najpomembnejše dediščine Slovenije. *Varstvo narave*, 12, 65—73.
- 1981: Slovenski jamarski filmi. *NJ*, 22, 143—144.
- 1981: Podzemlje Divjega jezera pri Idriji. *Proteus*, 44/2, 73.
- 1982: Planinsko polje — del najpomembnejše dediščine v Sloveniji. *Mohorjev koledar*, 1982, 149—151.
- 1982: Biseri Brinščice. *MMS*, 14/3, 15.
- 1982: Učna pot po Rakovem Škocjanu. *Proteus*, 45/1, 25—27.
- 1983: 90 let odkritja Mrtvega jezera v Škocjanskih jamah. *Proteus*, 46/3, 115—118.
- 1983: Potapljaške raziskave Divjega jezera (kat. št. 5000). *NJ*, 25, 7—10 (in P. Krivic in A. Praprotnik).
- 1983: Nekaj misli ob 4. in 5. mednarodnem festivalu speleološkega filma. *NJ*, 25, 99—100.
- 1983: Varstvo naravne in kulturne dediščine na območju Škocjanskih jam. *Medn. simp. »Zaščita Krasa«, Lipica*, 67—71.
- 1984: Dopolnitev pregleda slovenskih jamarskih filmov. *NJ*, 26, 83—87.
- 1984: Iz zgodovine krasoslovnih raziskovanj Divjega jezera. *Primorska srečanja*, 7/44, 440—442.
- 1984: Kaj je zaščiteno v jamah. *Pionir*, 40/4, 24—26.
- 1984: Od izvirov do izliva Ljubljaničice. *Proteus*, 46/6, 216—229.
- 1984: Ob robu velikih kraških znamenitosti — Jama pod Babjim zobom. *MMS*, 16/9, 45.
- 1984: Ob robu velikih kraških znamenitosti — Kostanjeviška jama. *MMS*, 16/10, 44—45.
- 1984: Open air museum around the Divje jezero near Idrija (Slovenia, Yugoslavia). *Musealscient.*, I, 3—4, 285—288 (s S. Peterlin in B. Svetličič).

Filmi :

- 1972: Skrito življenje, podnaslov (Iz terenskega dnevnika entomološke sekcije Štefana Micheliija) (S-8, 150 m, 34 min, glasba).
- 1972: V svetu brez sonca (S-8, 101 m, 22 min, glasba, komentar).
- 1973: Rakov Škocjan (S-8, 27 m, 6 min, glasba).
- 1975: Življenje umirajoče jame.
Film je bil posnet po scenariju B. Sketa v treh različicah:
— 8 min za TV,
— 23 min za Inštitut za biologijo,
— 9 min »za domačo rabo«.
- 1978: Triglavsko brezno (16 mm, 150 m).

- 1979: Neizhojene poti (16 mm, 261 m, 22,5 min, glasba).
 1979: Kje so tiste stezice (16 mm, 290 m, 25 min, glasba, komentar).
 1981: Ledena jama na Stojni (16 mm, 70 m, 6 min, TV).
 1982: Biseri Brinščice (16 mm, 127 m, 11 min).
 1982: Učna pot po Rakovem Škocjanu (16 mm, 133 m, 11,5 min).
 1982: Soteska Huda luknja (16 mm, 127 m, 11 min).
 1983: Od izvirov do izliva Ljubljanice (16 mm, 325 m, 28 min).

STEINBERG, Franc, Anton, geodet, mehanik, rudar

* 28. oktobra 1684 na Kalcu pri Zagorju, † 7. februarja 1765 v Ljubljani.

Notranjski rojak, ki je bil menda celo slovenskega rodu. Bil je uradnik, rudar, preiskovalec gozdov in cest ter morja, nadzornik deželnih cest, upravitelj rudnika v Idriji itd.

Kot lastnik pristave Marof pri Cerknici je v letih 1718—1720 preiskoval Cerkniško jezero, posebej še po letu 1747, ko je odšel v pokoj.

Obiskal je tudi Postojnsko jamo in Jamo pod gradom. Največ časa je posvetil vodnim pojavom, pregledal je vodne jame in požiralnike.

Izsledke 15-letnih opazovanj je 1758. objavil v knjigi Gründliche Nachricht

von dem in dem Inner-Crain liegenden Czirknitzer See. Laybach. Knjiga je 1761. izšla v nemškem jeziku v Grazu in v francoskem v Bruxellesu.

Knjiga je posebej zanimiva tudi zato, ker so vsa imena v slovenščini, popisuje pa tudi takratni način življenja ob jezeru, polhanje itd.

Kot dober slikar je priložil tudi vrsto risb in slik. Kot Kircher in Valvasor pa si dinamiko jezera razlaga z namišljenimi podzemeljskimi jezери in vmesnimi sifoni.

Prim.: SBL, Acta carsol., I, 1955.

STRANETZKY, Kajetan, profesor

* 27. junija 1879 v Idriji, † 24. septembra 1918 na Dunaju.

Posvečal se je raziskovanju geološke zgradbe in mineraloškim zanimivostim idrijske okolice. Objavil je opis 9 jam na Vrsniku in okrog Ledin. Opisal je tudi požiralnike okrog Žirov in opozoril na Matjaževe kamre.

Bil je v zvezi z DZRJ, vendar ni bil njegov član. Zanimal se je tudi za ljudsko imenoslovje.

Umril je za posledicami strahot, ki jih je doživel v doberdobskih strelskih jarkih.

Glej: SBL.

Bibliografija:

- 1912: Kapniki in vapnenčeve sige v idrijskem rudniku. Carniola, 3, 293, Ljubljana.
 1913: Jame, brezna in požiralniki na Vrsniku in okrog Ledin. Carniola, 4, 105—114, Ljubljana.
 1916: Jame in požiralniki okrog Žirov. Carniola, 7/1, 84—85.

STRAŽAR, Stane, elektrotehnik
* 9. novembra 1929 v Škocjanu pri Dolu.

Ker ga je zanimala okolica domačega kraja, njegove znamenitosti, značilnosti in zgodovina, si je prizadeval in leta 1961 ustanovil Društvo za raziskovanje jam Simon Robič. Odtlej je njegov predsednik. Pobudnik gradnje jamarškega doma na Gorjuši, kjer je zadnja leta tudi spominska zbirka Si-

mona Robiča. Bližnjo Železno jamo so na njegovo pobudo uredili za turistični obisk.

Dal je tudi pobudo za kulturno dejavnost in DZRJ Simon Robič sodeluje pri vsakoletnih prireditvah Adama Ravbarja.

Bibliografija:

- 1963: Studenska jama. NJ, 3/1—2, 25—27.
 1963: Železna jama. Ob. poroč., št. 4.
 1964: Miševa jama. Ob. poroč., št. 1.
 1964: Jamarji v Domžalah. Obč. poroč., št. 7.
 1965: Nova odkritja jamarjev. Obč. poroč., št. 5.
 1966: Miševa jama se nadaljuje. Obč. poroč., št. 1.
 1966: Otvoritev Jamarškega doma na Gorjuši. Obč. poroč., št. 6.
 1966: Angleški jamarji v Domžalah. Obč. poroč., št. 8.
 1967: Jamarji so zborovali. Obč. poroč., št. 2.
 1967: Obiščite Železno jamo. Obč. poroč. št. 5.
 1967: Pomembne arheološke najdbe v Babji jami. Obč. poroč., št. 6.
 1967: Raziskovalci podzemlja. Mladina, 20, 3.
 1968: Kaj delajo Domžalčani. Naše jame, 9/1—2, 83—86.
 1969: 150 m globoko pod zemljo. Obč. poroč., št. 6.
 1969: Izkopavanje v Babji jami. Obč. poroč., št. 6.
 1969: Poljski jamarji v Domžalah. Obč. poroč., št. 10.
 1971: Jamarji so zborovali. Obč. poroč., št. 3.
 1971: Peti zbor jamarjev in odkritje v Osoletovi jami. Obč. poroč., št. 6.
 1971: Dve akciji — dve novi jami. Obč. poroč., št. 10.
 1972: Zgodovina speleoloških raziskovanj na Domžalskem. NJ, 13, 5—9.
 1972: Odkrito novo bivališče pračloveka na Gorjuši. Obč. poroč., št. 4.
 1972: Poljski jamarji v Domžalah. Obč. poroč., št. 7.
 1972: Volavfov kevder — nova jama. Obč. poroč., št. 10.
 1972: Kaj delajo jamarji? 14 ur v Majčevi jami. Obč. poroč., št. 11.
 1973: Srečanje jugoslovanskih jamarjev na Gorjuši. Obč. poroč., št. 5.
 1973: Kaj delajo jamarji? Izkopavanja v Babji jami. Obč. poroč., št. 8.
 1974: Simpozij o jamskem katastru, Domžalski jamarji praznujejo 150-letnico rojstva Simona Robiča. Obč. poroč., št. 4.
 1974: Simon Robič dobi spomenik. Simpozij o jamskem katastru. Obč. poroč., št. 5.
 1975: Jamarji so zborovali. Obč. poroč., št. 8.
 1975: Domžalski jamarji v Predjami. Obč. poroč., št. 19.
 1976: Domžalsko društvo za raziskovanje jam — od začetka do danes. Klub, 1—2, 2—6.
 1982: Nova odkritja v jamskem svetu. Obč. poroč., št. 1.
 1984: Ob 160-letnici rojstva Simona Robiča. Obč. poroč., št. 5.
 1984: Zgodovina slovenskega jamarstva. Kratki napotki za zbiranje in urejanje gradiva. NJ, 26, 67—68.
 1985: Jamarški filmi Društva za raziskovanje jam »Simon Robič«, Domžale. NJ, 27, 53.

- 1985: Jamarska šola v Osoletovi jami. Obč. poroč., št. 3.
 1985: Raziskovanje studenskega jamskega sistema. Obč. poroč., št. 15.
 1986: S posvetovanja o zgodovini slovenskega jamarstva v Domžalah. NJ, 28, 82.
 1986: Speleologija že ima svojo zgodovino. Obč. poroč., št. 4.
 1986: Jamarski občni zbor. Obč. poroč., št. 5.
 1986: Simpozij o zgodovini jamarstva. Obč. poroč., št. 7.
 1986: V petih urah iz Osoletove jame. Obč. poroč., št. 15.
 1986: Pred srebrnim jubilejem domžalskih jamarjev. Obč. poroč., št. 15.
 1986: Srebrni jubilej domžalskih jamarjev. NJ, 28, 85.

Poglavja o krasu in jamah v knjigah:

Kronika Doba, 1970, 247—252.

Ihan, 750.

Svet pod Taborom, 1974, 13—14.

Moravska dolina, 1979, 27—33.

Črni graben, 1985, 31—32.

S U W A, Anton — Sulc, strojni ključavničar

* 23. januarja 1940 v Ljubljani, † oktobra 1969.

Med jamarje je stopil leta 1962, še kot dijak. Deloval je v ljubljanskem jamarskem društvu. Sodeloval pri raziskavah na kaninskih podih in v akcijah v globoka brezna (Gotovž, Žankana jama) in leta 1968 tudi v Gouffre Berger).

Ponesrečil se je pri raziskovanju v jami Pekel v Savinjski dolini. To je bila prva smrtna nesreča v slovenskih jamah.

Glej: NJ, 11/1970.

S V E T I N A, Jakob, zidarski in vodnjakarski mojster v Trstu.

* 24. julija 1807 pri sv. Ivanu v Trstu, † 26. okt. 1872 v Trstu.

Aktiven raziskovalec Škocjanskih jam. E. A. Martel je za Svetino menil, da je on prvi raziskovalec podzemeljskih voda na Krasu. Pri prvem poskusu (1839) prodiranja v Škocjanske jame je prišel 200 m daleč. To je bil začetek edinstvenega raziskovanja, ki je trajalo nekaj let. Šele po 54 letih so raziskovalci leta 1893 zagledali zadnji sifon na kraju Hankejevega kanala.

Z A. F. Lindnerjem je Svetina raziskoval jame v tržaški okolici in leta 1822 prodril do podzemeljske Reke v 329 m globoki Labodnici.

Leta 1839 je 21. julija s splavom prodiral po podzemeljski Reki in dosegel v Rudolfovi dvorani 3. slap. Ta spust je ponovil že naslednje leto. V letih 1851—1852 sta raziskave nadaljevala Schmidl in Rudolf. Menda je sodeloval z njima tudi pri raziskavah v Pivki in Planinski jami.

Po njem se imenuje ena od dvoran ob podzemeljski Reki.

Viri:

Koledar Mohorjeve družbe 1960/61, NJ, 9, Proteus 46/3, SBL.

ŠEBER, Maks, tiskar in založnik v Postojni.

* 8. oktobra leta 1862 v Postojni, † 26. julija 1944 v Ribnici na Pohorju.

Še kot mladenič je bil aktiven sodelavec Antrona. S Kraigherjem, Ružičko in Ditrichom je hodil na večdnevne pohode po jamah postojnskega krasa, po podzemeljski Pivki, v Otoško jamo itd.

Leta 1893 se je spustil v Magdalensko jamo. Med prvimi je preiskoval podzemeljska jezera Črne jame in Karlovice.

Izdal in tiskal je vrsto jamskih vodnikov in v jamah mnogo fotografiral. Njegove fotografije so uporabljali Martel, Kraus in drugi avtorji. V nje-

govi založniški hiši se je z jamskimi vodniki oblikovalo slovensko jamsko in speleološko izrazoslovje, ki je nastajalo vzporedno z izdajanjem del o krasu v slovenskem jeziku.

V njegovi zbirki so motivi s postojnskega krasa, Postojnske jame, fotografije izvirov Bistrice v Ilirski Bistrici, Rakovega Škocjana, Cerkniškega in Planinskega polja.

Vir:

SBL.

ŠERKO, Alfred, zdravnik, dipl. geograf

* 17. februarja 1910 v Münchnu, † 7. septembra 1948.

Leta 1934 v Grazu promoviral medicino, študiral geografijo, fiziko in geologijo. Diplomiral leta 1940 v Ljubljani. Pripravljal je disertacijo o porečju Ljubljane.

Po demobilizaciji 1945 znanstveni referent pri Postojnski jami, od 1947 tudi vodja Zavoda za raziskovanje krasa SAZU, pred tem upravnik Postojnske jame.

Po obnovitvi DZRJ leta 1924 med najbolj aktivnimi člani in po letu 1938 do druge svet. vojne tudi tajnik društva. Prvopristopnik v 97 jam.

Uveljavil izčrpen obrazec terenskega zapisnika, posebej ker je po l. 1930 prišlo do dotoka bolj športno usmerjenih članov, ki za dokumentacijo ekskurzij niso imeli posebnega smisla.

Uvedel je Michlerjevo zamisel o terenskih skicah kot izsekih topografskih kart ter dokončno uvedel katastrsko številko jame kot nosilca identifikacije jame.

Leta 1938 sestavil seznam jam, urejen po katastrskih številkah; ima že 648 jam z imenom, izhodiščem, opisom dostopa, koordinatami, merami in številko ekskurzije.

V dopolnilo sta bili kartoteki z imenom, številko in krajem ter izhodiščem.

Prim:

GV, 1948—49, 339—341, Proteus, 1948—49, 33—35, PV, 1948, 364—365, NJ, 18/1976 s fotogr., SBL, III, 11, 1971.

Bibliografija:

- 1938: Obrh Kolpe, Toplice v jami. GV, 1939, 128—130.
 1946: Barvanje ponikalnic v Sloveniji. GV, 18/1946, 125—139.
 1947: Kraški pojavi v Jugoslaviji. GV, 19, 43—70.

1949: Kotlina Škocjan pri Rakeku. GV, 20—21, 195—202.

1949: Kras. Proteus, 12, 81—86.

1951: Ljubljana. GV, 23, 3—16.

Knjige:

1952: Postojnska jama in druge zanimivosti krasa. Uredil I. Michler. DZS, ponatis 1957, prevodi.

1952: Postojnska jama. Tur. p. Kraške jame Slovenije (soavtor I. Michler). Ponatis 1965, prevodi.

1952: Škocjanske jame pri Divači. Tur. p. Kraške jame Slovenije (soavtor I. Michler), prevodi.

ŠKRABEC, France

* 29. junija 1923 v Ribnici.

Iniciator in med ustanovitelji podružnice Društva za raziskovanje jam Ljubljana v Ribnici leta 1957. Podružnica se je leta 1958 preimenovala v Jamarski klub, leta 1972 pa je nastalo samostojno DZRJ v Ribnici. Bil je vse do 1984 predsednik te jamarske enote. Kasneje so to dolžnost prevzeli mlajši člani.

Vodil je raziskave v Mali in Veliki gori. Prva raziskovalna dela je vodil v Francetovi jami in dal iniciativo za ureditev le-te za turistični obisk. Za turistični obisk so jama odprli 8. 8. 1959 in že prvo leto imeli nad 400 obiskovalcev. Maja 1959 so izvedli prvi spust v Žiglovice po letu 1911, eno najzanimivejših brezen v Mali gori.

Leta 1965 so pri Francetovi jami odprli prvi jamarski dom v Sloveniji; zgrajen je bil po njegovih prizadeva-

njih. Jamarsko skupino v Ribnici je vodil tako, da so se lahko leta 1982 pohvalili tudi z več ko 250 raziskanimi in dokumentiranimi objekti.

Ukvarjal se je predvsem z organizacijo. Leta 1969 so izvedli tretje zborovanje slovenskih jamarjev, na katerem je bil posebej poudarjen pomen razvijanja jamarskega turizma, ki ima na Dolenjskem poleg Taborske jame, Kostanjeviške jame in jamarskega doma pri Francetovi jami že trdne temelje.

Sodeloval na jugoslov. speleol. kongresu 1962 v Sarajevu in 1970 v Skopju.

Častni predsednik in član DZRJ Ribnica, prejel zlato častno značko JZS.

Osebna informacija.

Bibliografija:

1963: Poročilo o gradnji jamarske koče kraj Francetove jame pri Ribnici na Dolenjskem. NJ, 4 (1962), 50—53 (in J. Gorše).

1970: Dvanajst let raziskovalnega dela Jamarskega kluba Ribnica. NJ, 11 (1968), 41—43.

ŠTIRN, Jože, dr. sc., biolog

* 1. decembra 1934 v Ljubljani.

V Ljubljani je študiral biologijo, diplomiral leta 1965 in leta 1978 promoviral z disertacijo Pelagial severnega Jadrana. Raziskovalno delo je pričel na področju speleologije in hidrobiologije. Leta 1955 je za delo Bločičsko polje prejel študentovsko Prešernovo nagrado. Kasneje je v Prispevkih k favni mehkužcev Hercegovine prvič opisal jamsko školjko *Congeria kusceri* n. sp., dela pa žal ni objavil.

Pretner je po njem imenoval vrsto hrošča *Adriaphaenops stirni*, Pretner, 1959.

Pozneje se je usmeril v raziskovanje morskega ekosistema, vpliva odpadnih vod ter fito- in zooplanktona severnega Jadrana. S teh področij je postal viden strokovnjak in svetovalec FAO.

V mlajših letih je bil tudi jamski potapljač, raziskoval je izvire pri Žerovnici na Cerknškem polju.

Bibliografija:

1952: Jamski polži, *Proteus*, 14, 330.

1954: Visokogorski kras na Malih podih pod Skuto. *Proteus*, 16, 252.

1955: Nova odkritja na Malih podih. *Proteus*, 17, 247.

1961: Društvo za raziskovanje kopnega ter morja in podvodne športe SRS. *NJ*, 2 (1960), 79—80.

ŠTURM, Jože, jamski nadzornik v Idriji

* 28. maja 1855, † 25. maja 1911.

S Putickom je sodeloval pri raziskavah v Istri, Postojni, Planini. Raziskal je tudi Ravbarsko jamo nad Podrotejo, zatočišče tihotapcev in onih, ki so skrivaj žgali živosrebrno rudo (1904).

Pri raziskavah Gradišnice ga omenja Putick kot svojega delovodjo, ki je z zaupanja vredno natančnostjo pripravil vse tehnične priprave pred spustom v brezno.

Pri teh raziskavah so sodelovali še France Dolenc z Velikega Otoka in njegov sin Andrej.

Na znani fotografiji sedi na Putickovi desnici. (Sl. str. 150.)

Viri:

IdrR, 21, 1—2, 1976, *Šumarski list*, 47, št. 10, str. 593, 1923, župnišče.

ŠUBELJ, Janez, veterinar

* 14. marca 1930 v Ljubljani.

V letih 1950—1956 aktiven v skupini »mladih jamarjev« pri DZRJ in med ustanovitelji Jamarske sekcije PD Željezničar v Ljubljani.

Med študijem v Zagrebu aktivno sodeloval pri akcijah JO PD Željezničar v Liki.

Sodeloval pri raziskovanjih v Triglavskem narodnem parku in pri raziskovalnih delih na Kočevskem, posebej v Šahnu.

ŠUBELJ, Miran, učitelj telesne vzgoje

* 3. novembra 195 v Ljubljani.

Jamarjem se je pridružil 1970. leta in aktivno sodeloval pri raziskavah Brezna pri gamsovi glavici in na Kočevskem.

Predsednik Jamarskega kluba Željezničar leta 1983.

Bibliografija:

1970: Jamarji na mednarodnem jamarskem taboru. Np, 24/20.

1971: Sto ur pri »Luciferju«. Np, 25/15—16.

1972: Lepotica pod Velikimi Laščami ali jamarjev vsakdan. Np, 26/1—2.

1972: Jamarji letos. Np, 26/10—11.

1972: Zapuščena Divaška jama. Np, 26/14—15.

1976: Neznani svet v globini gora. Np, 30/21.

ŠUŠTERŠIČ, France, dr. sc., geolog

* 8. junija 1945.

Jamar od 60. let naprej, po diplomii se ukvarjal z raziskovanjem krasa tudi poklicno. Prvopristopnik v 383 jam.

Leta 1985 promoviral s tezo Uporabnost Fourierjeve analize v fizikalni speleologiji.

V okviru Jamarske zveze urejal jamski kataster, ukvarjal se je z izobra-

ževanjem jamarjev in je sestavljalca izobraževalnega programa. Na terenu se je posvečal raziskavam odtočnega dela Planinskega polja in metodiki merjenja jam in drugih kraških objektov.

Osebna informacija.

Bibliografija:

1965: Dve leti in pol Najdene jame. Proteus 28, 47—52, Ljubljana.

1966: Sledovi odtoka severnega dela Planinskega polja. Proteus 28, 213—217, Ljubljana.

- 1968: Nekaj o nastanku kraških udornih dolin. NJ, 9, 58—66, Ljubljana.
- 1969: Odnosi med geološko zgradbo in jamskimi objekti v Lanskem vrhu. Izvleček iz predavanja na 2. zborovanju slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa v Postojni. NJ, 10, 68, Ljubljana.
- 1970: Jama v Partu »Pri ogradi«, Proteus 32, 385—387, Ljubljana.
- 1970: Nove raziskave v Žankani jami pri Rašporju. NJ, 11, 57—66, Ljubljana.
- 1971: Raziskave večjih brezen v okolici Sežane in Divače. NJ, 12, 92—96, Ljubljana.
- 1973: K problematiki udornic in sorodnih oblik visoke Notranjske. GV, 45, 71—86, Ljubljana.
- 1974: Med Škocjanom in Labodnico. Proteus 35, 212—215, 239, 281—287, 320—322, Ljubljana.
- 1974: Nekateri metrični problemi udornic. GV, 46, 27—46, Ljubljana.
- 1974: Najgloblje jame v Sloveniji. Proteus 37, 119—120, Ljubljana.
- 1975: Principi vodenja jamarskega katastra JZS. NJ, 17, 15—27, Ljubljana.
- 1977: Preračunavanje jamskih poligonov z žepnim računalnikom TEXAS SR 51-A. NJ, 13, 46—54, Ljubljana.
- 1977: Kraški pojavi na Snežniku. v: Snežnik P. d. Ilirska Bistrica, 46—50, Ilirska Bistrica.
- 1978: Nekaj misli o zasutih brezni in njihovem polnilu. NJ, 19, 7—14, Ljubljana.
- 1978: Prispevek k poznavanju pritočnega dela Planinskega polja in Postojnskih vrat. GV, 50, 51—63, Ljubljana.
- 1978: Najgloblje jame v Sloveniji. NJ, 19, 86—95, Ljubljana.
- 1979: Kaj je speleometrija. NJ, 20, 21—29, Ljubljana.
- 1979: Some principles of the cave profiles simulation. Actes du Symposium international sur l'érosion karstique UIS, 125—131, Aix en Provence, Marseille, Nimes.
- 1980: Dimenzioniranje kraških votlin. NJ, 21, 61—73, Ljubljana.
- 1982: Morfologija in hidrografija Najdene jame, Acta carsologica 10, 131—155, Ljubljana.
- 1982: Hidrografske razmere v Najdeni jami. Naš krš 6, 11—21, Sarajevo.
- 1982: Nekaj misli o oblikovanosti kraškega površja. GV, 54, 19—21, Ljubljana.
- 1983: Determination of the unknown cave passage length by means of fractal analysis. New trend in speleology. Proceedings, 61—62, Dobrihovice.
- 1983: Movraška in Smokavska vala in Jama pod Krogom. Acta carsol., 11/1982, 77—98. (P. Habičem, R. Gospodaričem in A. Mihevcem.)
- 1985: Speleometrična izhodišča za preučevanje jamskih prečnih rezov. Naš krš, V. 11, No. 18—19; 81—87.
- 1985: Določanje dolžine neznanih jamskih rogov s pomočjo fraktalne analize. Naš krš, V. 11? No. 18—19, 89—93.
- 1985: Metoda morfometrije in računalniške obdelave vrtač. Acta carsol. 13/1984, 79—98.
- 1986: Zaprte kraške globeli, problematika interpretacije in kartografskega prikaza. Acta carsol. 14—15, 89, 98.
- 1986: Model čistega krasa in nasledki v interpretaciji površja. Acta carsol. 14—15, 59—70.

Članki:

- 1972: Brezno pri Oglenicah, 200 m hoje s podzemeljskim slapom. TT, 16. 8. 1972.
- 1974: Najgloblja brezna v Sloveniji. — Največje vertikale v Sloveniji. NJ, 16, 115—118.

- 1975: Speleološke raziskave v Sloveniji po drugi svetovni vojni. *Proteus*, 37/6—7, 255—260 (in J. Bole in D. Novak).
- 1977: Medeot. S. L.: Una tragedia speleologica di 50 anni fa; L' Abisso Bertarelli (1925—1975) Atti e Memorie. Trieste, 1975.
- 1982: Še o Ivanu Michlerju, *Proteus*, 45, 32.

Knjige:

- 1982: Kraško podzemlje nekoč in danes. Vodnik 7, KMZ (in F. Malečkar).

TARMAN, Kazimir, dr. sc., biolog
* 4. marca 1930 v Mariboru.

Študiral je v Ljubljani, kjer je leta 1953 tudi doktoriral.

Član Društva za raziskovanje jam Ljubljana je od leta 1954, vendar deluje na ožjem strokovnem področju.

Odkril edinega nemertina v kraških jamah.

Po njem je imenovana pršica *Mi-nunthozetes tarmani* Feuder, Vasiliu et Čalugar, 1971.

Bibliografija:

- 1958: Soil Fauna in Caves. *Fragm. Balcanica*, II/3, 9: 15, Skopje.
- 1961: Edafska favna v kraških jamah. Zbornik 2. jug. spel. kongr. Zagreb, 179—182.
- 1961: *Prostoma hercegovinense* n. sp., jamski nemertin iz Hercegovskih jam. Zbornik 2. jug. spel. kongr., 183—184.
- 1969: The Origin of Acarofauna. *Proc. 4th. Intern. Congr. Spel.*, 4—5, 253—256, Ljubljana.

TOMINC, Matej, sodnik in deželni svetnik

* 7. decembra 1790 v Sp. Lomeh nad Idrijo, † 17. avgusta 1832.

Kot okrajni glavar je služboval v Sežani in v drugih krajih. Nakelski župan Jožef Mahorčič, lastnik mlina v Malnih pri ponoru Reke, ga je menda navdušil za razvoj turizma v Škocjanskih jamah.

Mahorčič je že 1. januarja 1819. leta dal v uporabo prvo vpisno knjigo, ki pa je bila med vojnama uničena. Ustanovil je tudi vodniško službo. Tominc

je menda leta 1823 dal nadelati pot v Veliko dolino in v sedanjo Tominčevo jamo, arheološko bogati del Škocjanskih jam. V tej jami so bile tudi večkrat veselice. Tominca štejejo za začetnika turizma v Škocjanskih jamah, čeprav menda sam ni hodil po jamah.

Viri:

NJ, 9; 66, Prešernov koledar, 1988.

TOŠAJ, Dušan, kemijski tehnik
* 19. avgusta 1946 v Celju.

Z jamarstvom se ukvarja od leta 1969. Pri delu se posveča meritvam in risanju načrtov raziskanih jam, pa tudi drugim delom. Med leti 1972 in 74 je bil predsednik društva v Kočevju, od leta 1982 dalje je znova predsednik.

Bibliografija:

1972: V kraljestvu teme, kapnikov in močerilov. Kako so kočevski jamarji odkrili »Jamo dveh močeradov«. Dol. list, 20. 1. 1972, Novo mesto.

TRČEK, Iztok, grafični tehnik
* 11. oktobra 1949.

Dolgoletni sodelavec JS PD Železničar (od 1963), dolgoletni odbornik, predsednik JKŽ (dva mandata) 1982 in 1983, referent za SLO pri IO JZS. Posebej ga je zanimala Bela krajina, sodeloval je pri raziskavah na Kočevskem in v Triglavskem narodnem parku.

Članki:

1968: Obisk v Beli krajini. Nova proga 22/16.

1965: Uspešno delo jamarske sekcije PD Železničar. Np, 19/10.

TROBIČ, Milan, novinar
* 22. avgusta 1961 v Ljubnem ob Savinji.

Član jamskega društva v Logatcu je od leta 1975, tajnik, tehnični vodja.

Sodeloval je pri raziskovanjih Velike ledenice v Paradani, Kačne jame, udeležil se je odprave v najgloblje

francoske jame (1980). Leta 1983 je bil član odprave v Črno goro.

Predsednik komisije za izobraževanje JZS 1981.

TRŠAN, Uroš, zdravnik, alpinist
* 6. junija 1926, † 22. julija 1969.

Leta 1961 je v študentskem klubu Omega dal pobudo za ustanovitev jamarske sekcije v Novem mestu, ki je kmalu prerasla v samostojno jamar-

ska društvo. Bil je prvi predsednik te skupine (1962). Leta 1963 je odšel v Ljubljano, kjer je aktivno sodeloval pri DZRJ Ljubljana-matica.

Več let je vodil jamarsko reševalno skupino in sodeloval na nekaterih manifestacijah mednarodnih jamarskih reševalnih skupin.

Posebej aktivno obiskoval Triglavsko brezno in Križno jamo.

Glej: Dolenjski kras, 1982; 13—14; Zdr. v. 1969/368, 424.

TURK, Ivan, arheolog, paleontolog
* 31. marca 1946 v Ljubljani.

Že kot študent arheologije se je redno udeleževal večine tedanjih paleolitskih jamskih izkopavanj (Županov spodmol, Babja jama, Matjaževe kamere), sondiranj in rekognosciranj pri prof. F. Osoletu. Po diplomi leta 1971 in kasnejši zaposlitvi na Inštitutu za arheologijo ZRC SAZU leta 1976 se je udeleževal predvsem jamskih izkopavanj te ustanove, in sicer v Ciganski jami, Vilharjevi jami, Divjih babah, Trhlovci, Mali Triglavci in Postojnski jami. V zadnjih desetih letih je tako aktivno sodeloval v več kot dvajsetih arheoloških sondiranjih v

kraških jamah širom Slovenije. Razen arheološkim ostankom v jamah, je od študentskih let dalje posvečal pozornost tudi paleontološkim najdbam in kostnim živalskim ostankom v arheoloških kontekstih jamskega izvora. Vsa omenjena raziskovalna dela je opravljal skupaj z Janezom Dirjecem, dipl. arheologom.

Vir:

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti, 33.—37. knj. (1982—1986), Ljubljana 1983—1987.

Bibliografija:

- 1982—1986: Reka, Divje babe I. Varstvo spomenikov 24—29, 133—138, 185—187, 191—193, 189—191 in 221, 239—240, 233. Ljubljana. (Soavtor J. Dirjec.)
- 1982: Podvolovjek, »Zijalka pod Starimi štalami«. Varstvo spomenikov 24, 214—215. Ljubljana.
- 1982: Divje babe nad Reko, Slovenija — jamsko paleolitsko najdišče. Arheološki pregled 23, 12.—14. Beograd.
- 1984: Spodnja Bilpa, Bilpa IV. Varstvo spomenikov 26, 201—202, Ljubljana. (Soavtorja J. Dirjec, G. Hirschbäck-Merhar.)
- 1985: Divje babe. Pomembno najdišče iz stare kamene dobe na Idrijskem. Idrijski razgledi 26—28, 1981—1983, 154—156, Idrija.
- 1985: Reka, Divje babe II. Varstvo spomenikov 27, 191—192, Ljubljana. (Soavtor J. Dirjec.)
- 1985: Laze, Vandloh. Varstvo spomenikov 27, 213—214, Ljubljana. (Soavtor J. Dirjec.)
- 1985: Arheološka izkopavanja v Divjih babah pri Šebreljah. Primorska srečanja 52, 106—107, Nova Gorica.
- 1986: Prva najdba ledenodobnega leoparda v Sloveniji. Proteus 48, 1985—1986, 33—35, Ljubljana. (Soavtor J. Pavšič.)
- 1986: Arheološka izkopavanja v Divjih babah pri Šebreljah. Idrijski razgledi 29—31, 1984—1986, 5—12, Idrija.
- 1987: Postojna, Postojnska jama. Varstvo spomenikov 29, 232—233, Ljubljana. (Soavtor J. Dirjec.)
- 1987: Šebrelje, Podstanajca. Varstvo spomenikov 29, 295, Ljubljana. (Soavtor J. Dirjec.)

1987: Laze, Vandloh. Varstvo spomenikov 29, 294, Ljubljana. (Soavtor J. Dirjec.)

1987: Kratko poročilo o arheoloških izkopavanjih v Divjih babah v letu 1986. Idrijski razgledi 32, 134—136, Idrija.

TURK, Jakob, prvi slovenski inženir kemije

* 2. julija 1872, † 19. oktobra 1935.

Med ustanovitelji Društva za raziskovanje podzemeljskih jam za Kranjsko v letih 1910 do 1914, odbornik, tajnik ter prvi in dolgoletni blagajnik. Med odborniki ga zasledimo tudi še v povojnem obdobju v obnovljenem društvu. Leta 1929 ga vidimo kot bla-

gajnika pri krstu prvega jamarskega čolna.

Aktiven jamar ni bil nikdar.

Viri:

Proteus, 47/3; Proteus, 46/2, fotogr. NJ, 1960, fotogr., SBL, 13; ZGNT, 5—6, 248, 1981 s fotografijo.

URBANC, Janko, geolog

* 15. junija 1958 v Ljubljani.

Po osnovni šoli je obiskoval gimnazijo v Kamniku in leta 1983 diplomiral na Univerzi v Ljubljani z nalogo Stratigrafski razvoj Zeleniških špic v osrednjih Kamniških Alpah. V obravnavi je imela pomembno vlogo Kamniška jama.

Raziskuje stabilne izotope v sigah iz slovenskih jam kot paleoekološki indikator in z izotopsko hidrogeologijo.

Z jamarstvom se je pričel ukvarjati leta 1977 v Jamarskem klubu Kamnik. Večina terenskih raziskav je

bila usmerjena v Kamniške Alpe, kjer so našli in raziskali nekaj večjih jam, npr. Kamniško jamo, Brezno pod Gamsovo čeljustjo, Jesensko jamo, Brezno na Kofcah itd. Leta 1982 je sodeloval na odpravi v brezno Propantes v Grčiji, kjer je posnel in izdelal film. Film Propantes je bil predvajan na televiziji, na festivalu športnega filma v Vercorsu (Francija) in Diableretsu (Švica) ter na več prireditvah v Sloveniji.

V jamarskem klubu je bil zadolžen za kataster in knjižnico, do leta 1984 je urejal tudi knjižnico JZS.

Bibliografija:

1981: Kako smo odkrivali Kamniško jamo. Globine Gorenjske. Kranj.

1982: Kamniška jama. NJ, 23—24, 25—34.

1982: O snemanju filma Propantes. Globine Gorenjske, Kranj.

1982: Lestvica najglobljih in najdaljših jam. Proteus, 44/2, 203.

1983: Maričkina jama v Planjavi. PV, 83/2, 85—86.

1983: Knjižnica Jamarske zveze Slovenije, Knjižnica, 27, 1—4, 97—98 (in D. Novak).

1984: Brezno pod gamsovo čeljustjo, NJ, 26.

1984: O izotopih kisika in ogljika v jamskih vodah in sigah Slovenije. *Acta carsol.*, 13, 99—112 (s J. Pezdič, T. Dolenc in S. Perko).

Krajša poročila v Jamskih novicah Dela, v Dnevniku, Novicah JZS in Kamniškem občanu.

Film Propantes, 1982, 16 mm, 18 min, barvni, zvočni.

URBAS, Anton, duhovnik, strokovni publicist

* 13. septembra 1822 v Idriji, † 22. septembra 1899.

Leta 1848 kaplan v Planini pri Rakeku in kasneje ter prej še drugod po slovenskih krajih. Zanimale so ga podzemeljske jame. Leta 1848 je organiziral in vodil prvo odpravo v Planinsko jamo. Prodril do sotočja in v pivškem rokavu našel močerila.

Raziskal Vranjo jamo. Na druge pomembne objekte, Škratovko, požiralnike pod Stenami, izvire pod Grča-

revcem, jame v Kališah in drugod opozoril v svojih člankih.

V svojih zapiskih je prispeval k širitvi pojma Kras. Ločil je zahodni ali Primorski Kras, srednji ali Notranjski Kras in vzhodni — Suhokrajnski Kras.

Vir:

SBL, 13/302.

Bibliografija:

1849: Die Grotten und Abgründe bei Planina. IB 32, 34, 37.

1874: Die oro- und hydrographyschen Verhältnisse Krains. Z. d. und österr. Alpenverein, Wien.

1877: Die Gewässer von Krain. Z. d. und österr. Alpenverein, Wien.

1886: Die Grotten und Abgründe bei Planina. Mitt. Sect. Höhlenk. Oesterr. Touristen-Club., 2, 24—30.

VADNJAL, Alojz

* 21. junija 1930 v Slovenski vasi (O. Postojna).

Najprej se je zaposlil kot poštar, 2. 11. 1962 pa na Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU kot jamski vodnik za neturistične jame.

Član JK Luka Čeč od 1958.

Pred 1962 je kot jamar sodeloval pri raziskavah krasa v postojnski občini, tudi pri prebitju Zahodnega rova v Jami (Predjama). Udeležil se je raziskav Jazbena (1959) in tehnično pri-

pravil vhod v Kačno jamo za spust z vitlom (1962).

V času dela na Inštitutu se je udeleževal takorekoč vseh večjih raziskovalnih akcij v podzemlju: Snežniško brezno. Kačna jama, Pološka jama, Planinska jama, jame na Cerkniškem polju, itd. Kopal je zgornji vhod v Pološko jamo, kamin iz Postojnske jame na površje, sodeloval pri števil-

nih tehničnih delih v jamah, pri meritvah in pri miniranjih. Zabeležen je kot prvoprstopnik v 137 jam.

Sodeloval je tudi pri Inštitutovih raziskavah v Hercegovini, Črni gori in Romuniji.

Dobitnik zlate značke (1987) JZS ter srebrnega priznanja Civilne zaščite za reševanje iz jam.

(AK)

VALVASOR, J. V., predhodnik krasoslovja in jamarstva

* 1641 v Ljubljani, † 1693 v Krškem.

Zbiratelj, risar, založnik, vojak, Kranjec po domovini, sodi med najznamenitnejše može, ki so delali in živeli na slovenski zemlji. Bil je tedaj edini na Slovenskem, ki je sledil razvoju fizikalnih znanosti in leta 1687 postal član Kraljeve družbe v Londonu (Royal Society).

Sam Valvasor je čutil pokrajinsko pripadnost, štel se je za Kranjca, obvladal je slovenščino — deželni jezik — in poleg nemških uporablja tudi domača krajevna imena.

Valvasor je leta 1687 v reviji *Philosophical Transactions* objavil obširen opis Cerkniškega jezera v angleškem, 1692 v *Acta Eruditorum* v Leipzigu pa v latinskem jeziku. S tem je prispeval, da je Cerkniško jezero kot kraški pojav dobilo svetovni sloves. Valvasorju sta ta dva opisa prinesla svetovno slavo. Glavnina gradiva o krasu pa je seveda v »Slavi«.

Antični in nekateri drugi pisci sicer omenjajo nekatere naše kraške pojave in tudi Cerkniško jezero, vendar gre za omembe in ne podrobnejše opise, spodbudili pa so Valvasorja, da se je lotil raziskovanja in opisovanja Cerkniškega jezera, ker z deli svojih predhodnikov ni bil zadovoljen.

Opis Cerkniškega jezera v *Philosophical Transactions* obsega 17 strani, v Slavi pa 77, Jami pod Socerbom namenja 28 strani, Rakovemu Škocjanu

7 in Postojnski jami 5 strani. V Slavi je omenjenih okrog 60 kraških jam, 30 kraških izvirov in ponikalnic. To kaže na avtorjevo posebno zanimanje za kras in jame. Že na zgodnejših potovanjih je vedno obiskal kako tako znamenitost. V Valvasorjevem času je bilo seveda znanih le manjše število podzemeljskih jam.

Poleg jam je v Slavi omenjenih še kakih 40 kraških vodnih pojavov v Sloveniji.

Poleg množice zbranega gradiva pa se Valvasor ni ustavil le pri opisih, pojave je skušal tudi razlagati. Večkrat razlaga procese, ki so vzrok tem pojavom in to ga uvršča med predhodnike kasneje nastalega krasoslovja. Podatke je zbiral iz pripovedovanja domačinov, pri čemer je bil marsikdaj premalo kritičen, čeprav sam mnogokrat poudarja, da je hotel čimveč stvari na lastne oči videti in preskusiti. Sam je hotel videti vsaj vhode v jame in izprašati osebe, ki so videle oziroma vedele povedati o nenavadnih pojavih. Prvi je poročal o spustu v navpično kraško brezno. Veliko jam, o katerih je pisal, je tudi sam obiskal. Seveda ogled in opazovanje često nista bila dovolj za razumevanje pojava, za oceno razdalj. Spust po Raku pod Velikim naravnim mostom v Rakovem Škocjanu z ribiškimi čolnom do Tkalce jame pa je bil za takratne čase pravi podvig.

Slava je bogat vir ljudskega izročila in bajeslovja o jamah. Prvič bremo o paru volov, ki je padel v kraško brezno, bremo o zdravilnih jamah, jamah, v katerih zapiha veter in se pripodi nevihta s točo itd.

Med najbolj pomembnimi prispevki k jamoslovju je objava načrta Podpeške jame v Dobrem polju. To je drugi tiskani načrt kake kraške jame na svetu in je izšel le šest let za prvim, v Angliji objavljenim načrtom neke angleške jame.

Valvasorjevo poznavanje vodnih razmer na našem krasu odseva tedanje ljudsko mišljenje, ki pa je bilo kasneje z modernimi metodami pogosto le potrjeno. Piše, da je Ljubljana tretji izvir ene in iste reke, Temenico povezuje s Prečno, Notranjsko Reko s Timavom, za požiralnik v Loškem potoku meni, da je povezan z Obrhom na Loškem polju.

Za poplave in delovanje kraških izvirov išče razlago v podzemeljskih jezerih. Podzemeljska jezera povezuje s sifoni in nategami ter tako razlaga tudi delovanje Cerknškega jezera.

Žal pa ni izrabil priložnosti, da bi postal odkritelj človeške ribice. Opisal mu jo je vrhniški poštar. Izbruhal

naj bi jo bil Lintvern in so jo imeli domačini za mladega zmaja. Valvasor je sicer pravilno, vendar omalovažujoče ugotovil, da gre za »kuščarju podobnega podzemeljskega črva in mrčes, kakor se jih tu in tam tudi sicer več nahaja« ...

Zanimiva so njegova opazovanja kapnikov in sige. Sicer v Slavi nikjer ne pove, kako nastajajo, razumeti pa je, da nastajajo iz kapljajoče kamene vode, da kapljajoča voda okamni, kar je bila za tiste čase zelo napredna ideja. Ugotavljal je, da na nekaterih mestih »voda mnogo hitreje okamni« kot na drugih.

Glede na to, koliko kraških pojavov je opisal v svojih delih, se je dotaknil kraške topografije, hidrografije, nastajanja kapnikov, izdelal in objavil načrt kraške jame na Slovenskem, je upravičeno, da ga štejemo za predhodnika in pionirja tako slovenske kot svetovne speleologije in krasoslovja. Naš Kras je dal ime vedi, naš človek pa je med prvimi opisoval kraške pojave.

Vir:

Obzornik, 84/2, 1984.

Bibliografija:

- 1687: An Extract of a letter written to the Royal Society out of Carniola, being a full and accurate description of the wonderfull Lake of Zirknitz in that Country. Philosoph. Transact. R. Soc., 191, 411—426, London.
- 1689: Die Ehre dess Herzogtums Crain. Endter — Nürnberg.
- 1692: Lacus Cirenicensis rarissimi Carnioliae Cimelii potiora phaenomena etc. Acta Erudit., Lipsensium, 634—644.

VEDENIK, Tone, hotelski tehnik
* 16. junija 1947 v Preboldu.

Član JK Črni galeb v Preboldu je od ustanovitve. Predsednik je bil od 1969 do 1976, nato tajnik.

Organiziral in udeležil se je vseh večjih raziskovalnih akcij, med njimi Brezno presenečenj, Klemenškov pe-

kel, Tajna jama, Snežna jama, organiziral in vodil je tudi jugoslovansko odpravo v Ekvador, drugo v Kolumbijo. Animator dejavnosti v klubu. Vodi jamski klubski kataster.

Organizira in tudi sodeluje pri organizaciji jamarske razstave, predavanj, različnih tekmovalj, orientacijskih pohodov itd.

Avtor več tisoč diapozitivov in vrste filmov S 8 mm:

I. jugoslovanska jamarska odprava Ekvador, '78 — nemi;

V deželi El Dorada, II. jugoslovanska jamarska odprava v Kolumbijo '84;

Srečanje s podzemljem, 1981 — ton, 28 min, S 8, barvni;

V objemu Raduhe, 1982 — ton, 21 min, S 8, barvni (in D. Naraglav);

Pregled dela za leto 1980—81 — ton;

Pregled dela za leto 1982 — ton;

Pregled dela za 1983, Drobci — ton;

Pregled dela za 1984 — Drobtinice — ton; itd.

Bibliografija:

1969: Kar že obstaja, ni ponovno ustanovljivo. NT, 29, 10.

1971: »Bele golobice« med Črnimi galebi. NT, 29, 4.

1971: Začeli odkrivati nov svet. NT, 8, 3.

1971: Kje je plul graščak. NT, 2, 9.

1971: Odkritelj kraške jame na Dobrovljah. TT 15, 7.

1972: V Jarekovi jami. NT, 26/14.

1972: Preboldski jamarji, NT, 26/29.

1972: Jamarski tabor na Golteh. NT, 26/32.

1974: Svet pod rušo. Črni galebi pišejo, 1.

1974: Pekel. Črni galebi pišejo, 1.

1974: Klemenškov pekел, 330 m globok. NT, 19/74.

1975: Trije uspehi NT, 29/1.

1975: Biser pod odpadki. NT, 29/19.

1976: IX. zbor slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa v Preboldu. Črni galebi pišejo, 3.

1977: Strah. Črni galebi pišejo, 4.

1977: Brezno presenečenj osvojeno. Črni galebi pišejo, 4.

1978: Poročilo o poti I. jugoslovanske jamarske odprave v Ekvador '78. Črni galebi pišejo, 5.

1979: Za uvod. NJ, 20, suppl., 8—9.

1979: Priprave pred potjo. l. c. 39—41.

1979: Udeleženci odprave. l. c. 42—43.

VELKOVRH, France, biolog

* 24. februarja 1934 v Ljubljani.

Leta 1958 je kot absolvent biologije dobil Prešernovo nagrado za delo Nove najdbe in pripombe k dosedanjim opisom podzemeljskih gastropodov iz porečja Ljubljane.

V Društvu za raziskovanje jam Ljubljana je bil dolga leta član upravnega odbora, gospodar, leta 1964 načelnik reševalne skupine, 1968/70 pa član komisije za jamarsko opremo.

Poklicno raziskuje na področju sistematike jamskega živalstva, ekologije in zoogeografije jamskih mehkužcev. V podzemlju slovenskega krasa in v Jugoslaviji je našel mnogo novih vrst in nekatere opisal.

Pri raziskovanju jamskih polžev sodeluje z J. Boletom, pri ekoloških raziskovanjih pa z B. Sketom.

Po njem je imenovan jamski ožigalkar *Velkovrha enigmatica* Sket et Matjašič, 1971 iz Planinske jame. Po njem so imenovali še polža *Acroloxus velkovrhi* Bole, 1965, cepnožca *Ela-phoidella franci*, Petkovski, 1983 in jamskega ježka *Monolistra velkovrhi*, Sket, 1960.

Osebna inform.

Bibliografija:

- 1959: Nabiranje jamskih mehkužcev. NJ, 1, 77—79.
 1970: Dve novi podzemeljski hidrobiidi (Gastropoda). Bio V, 18, 97—106.
 1971: Nove najdbe vrste *Acicula stussineri* (Boettger) 1884 (Gastropoda, Prosobranchia). Bio V, 19, 203—206.
 1972: Eine neue unterirdische Hydrobiidae aus West-Istrien (Gastropoda, Prosobranchia), Bio V, 19, 159—166.
 1972: Pripomba k razširjenosti dveh vrst rodu *Spelaeodiscus* Brusina 1886 (Gastropoda, Pulmonata). Bio V, 20, 121—126.
 1974: Razširjenost gastropodov po drobnih razpokah v krasu. Referat na 6. kongresu spel. Jug., Lipica, 1972.
 1978: Drei neue balkanische Zonitiden (Gastropoda) und neue Funde einiger seltener Arten. Bio V, 24, 219—227 (in A. Riedel).
 1979: The discovery of Proteus-eggs (*Proteus anguinus* Laurenti, Amphibia) in seminatural conditions. Int. Jour. of Spel., 10 (1978), 205—209 (in B. Sket).
 1980: Travertin kot interesstični biotop pleistocenskih in recentnih gastropodov. Sedmi jug. spel. kongres, Herceg Novi, 1976, 417—423.
 1981: Postojnsko-planinski jamski sistem kot model za preučevanje onesnaženja podzemeljskih voda. NJ, 22, 27—44 (z B. Sketom).
 1981: Phreatische Fauna in Ljubljansko polje (Ljubljana Ebene, Jugoslawien), ihre ökologische Verteilung und zoogeographische Beziehungen. Intern. J. Spel., 11, 105—121 (in B. Sket).
 1982: Podzemeljske živali v termalnih vodah. Bio V, 29 (2), 91—120 (in B. Sket).
 1986: Mollusca from continental subterranean aquatic habitats. v Botosaneanu L. (edit): Stygofauna Mundi. A Faunistic Distributional and Ecological Synthesis of the World Fauna inhabiting subterranean Waters, 177—208, Leiden, 1—740 (in J. Bole).

VERBIČ, Viktor, strojni ključavničar
 * 16. septembra 1927 v Logatcu.

Eden od ustanoviteljev logaške podružnice Društva za raziskovanje jam Luka Čeč iz Postojne. Bil je predsednik, tajnik in blagajnik ter orodjar. Bil je tudi eden od pobudnikov gradnje jamske kočice.

Sodeloval je na društvenih ekskurzijah v Jazben, Triglavsko brezno in v Kačno jamo, v Habečkov brezen in je raziskoval v okolici Logatca. Pripravil in organiziral je tudi popularne spuste za javnost v Gradišnico.

VERBOVŠEK, Renato, geolog

* 29. januarja 1951 v Ljubljani.

Diplomiral je v Ljubljani in se pol leta izpopolnjeval v Montpelieu. Z jamarstvom se je srečal kot dijak okoli leta 1966. Vključil se je v Društvo za raziskovanje jam Ljubljana in se nekaj let kasneje pričel ukvarjati tudi z jamskim potapljaštvom, kar je kas-

neje postalo glavni del njegovega jamarstva. Med prvimi raziskovalci v 107 jamah.

Bil je tajnik in gospodar društva, kasneje pa je bil tudi referent za stike s tujino pri IO JZS.

Bibliografija:

1976: Hydrogeologic Interpretation of Underground Water Connections. Underground Water Tracing. Investigations in Slovenia 1972—1975, 3rd Intern. Symp. (et all), tudi v Steir. Beitr. zur Hydrogeol. Graz, 1976.

VIDMAR, Roman, zdravnik

* 9. avgusta 1904 v Štorjah, † okoli 1982, verjetno v Izraelu.

Deloval je kot zdravnik v Velenju. V kroniki župnije sv. Martina je omejneno, da je dr. Vidmar leta 1935 zdravil tamkajšnjega župnika Potokarja, ki si je zlomil nogo, in tudi škalskega župnika in dekana Rotnerja.

Ukvarjal se je tudi z raziskovanjem jam, predvsem Hude luknje. Po odkritju Potočke zijalke je leta 1933 v Velenju ustanovil jamarsko društvo Speleos, ki je imelo leta 1938 že 28 članov. V tem obdobju je v jami Špehovki odkril paleolitske ostanke. Pomagali so pri raziskavah. Imeli so na seznamu že okoli 200 jam iz svoje okolice.

Tovarna v Rušah je že takrat jamarje zalagala s karbidom. Zelo si je prizadeval za turistično ureditev Hude luknje. V zvezi s tem se eden

takratnih udeležencev slavnosti pri odprtju jame spominja, da sta igrali dve godbi na pihala, ena v votlini pred vhodom, druga v sami jami. Za to priložnost je celo vlak z izletniki ustavil pri sami jami, da potniki ne bi imeli predolge poti od oddaljenih železniških postaj.

Med drugo svetovno vojno je bil interniran v Dachau. Sotrpini se ga spominjajo kot zelo altruističnega in ustrežljivega zdravnika, ki je mnogim pomagal iz težav. Bil je tudi med obsojenci t. i. dachauskih procesov iz leta 1949, obsojen na dosmrtno ječo, leta 1951 pomiloščen in leta 1971 rehabilitiran.

Viri:

Proteus, 30/2; ing. B. Fakin, ing. Seher, župnišče.

VILHAR, Matija, električar

* 4. februarja 1899, † 17. februarja 1962.

Do leta 1935 je bil vodnik v Postojnski jami. Ponovno je vanjo vodil v letih 1945—54. Leta 1922—23 je od-

kril Ozki in Kristalni rov in stranske rove v Malih jamah v sistemu Postojnske jame.

Bil je dober poznavalec podzemeljske Pivke. Udeležil se je odprav, ki jih je v podzemlje vodil že Perko, tja do Rakovega Škocjana in proti Pre-

stranku. Pomagal je tudi pri iskanju dihalnikov v smeri proti Planinski jami.

Glej.: NJ, 4; 58 s fotogr.; SBL, 62; 58—9.

VILHAR, Jože, jamski delavec

Podrobnejši podatki o njem niso znani. Bil je z Otoka pri Postojni. 18. avgusta 1889 sta s F. Dolencem odkrila vhod v Otoško jamo

Bil je tudi jamski vodnik, aktiven pri raziskovanju notranjih delov Po-

stojnske jame. Po njem se imenuje rov med sistemom Postojnske jame in Črne jame, ki so ga odkrili 1890. leta.

Menda je hodil na odprave tudi s Putickom (?).

VOGRIČ, Marko, gradbeni inženir

* 8. februarja 1950.

V 60. letih aktiven jamar in potapljač pri DZRJL. Okoli 10 let je bil tudi član odbora.

Dolga leta je skrbel za urejanje in upravljanje Križne jame.

Večje akcije, ki se jih je udeležil, so bile v Žankano jamo, raziskovanje Ljubljanske jame, Pološka in Brezno

pri gamsovi glavici. Se tudi potaplja. S Krivicem sta prodrla v Boko, potapljal se je še v Ukovniku, Pivki jami, Izviru pod orehom v Retovju, v Žirovnici, Peklu, Planinski jami, v Divjem jezeru itd.

Prvopristopnik v 52 jam.

Osebna inform.

WIZJAK, Srečko, železniški uradnik

Podrobnejši podatki niso znani.

Sodeloval je pri delu Društva za raziskovanje jam v letih pred izbruhom prve svetovne vojne. V času borb je bil na Pickovo posredovanje do-

deljen kot jamar Bockovi jamarski skupini, ki je pod Michlerjevimi vodstvom raziskovala jame v Trnovskem gozdu.

ZAFRED, Franc, jamski delavec

* 19. novembra 1894, † 6. februarja 1974.

Že 16-leten je kot jamski delavec našel delo v Škocjanskih jamah. Pozneje postal jamski vodnik. Pomagal je graditi predor v Globočak, Hankejev most in most v Mahorčičevi jami ter urejal pota po jami.

Kasneje je uvajal mlajše vodnike. Bil je zadnji predstavnik »avstrijske generacije« škocjanskih vodnikov.

Prim.: NJ, 16, 1974 s fotogr.

ŽELE, Zmago

* 9. avgusta 1934 v Topolšici.

Z jamarskim raziskovalnim delom je pričel leta 1950 v okviru TVD Partizan v Prestranku. Leta 1952 je bil med ustanovitelji sekcije DZRJ v Postojni. Ko se je sekcija preimenovala v podružnico in ob ustanovitvi DZRJ Luka Čeč je bil član odbora in vodja akcij na terenu. Med 1959 in 1964 je bil predsednik društva, 1964 do 1967 njegov tehnični vodja in od 1967 do 1974 zopet predsednik društva.

Leta 1963 se je zaposlil na Inštitutu za raziskovanje krasa, od konca tega leta pa pri Postojnski jami. Leta 1964 je bil upravitelj Škocjanskih jam in nato do leta 1974 pomočnik tehničnega vodje v Postojnski jami.

Raziskoval je predvsem na postojnsko-pivškem krasu, obiskoval pa je

objekte tudi na divaško-sežanskem področju, na Snežniku, Nanosu in v Trnovskem gozdu. Izdelal je prek 150 načrtov jam ali njih delov.

Bil je tudi v Triglavskem breznu, v okolici Kovačevega polja in na Vran planini, na Nikšičkem polju, v Jazbenu, Kačni jami itd.

Leta 1956 je bil med reševalci italijanskih speleologov v Škocjanskih jamah.

Nekatera njegova opazovanja so pomagala pri odkrivanju kulturnih plasti v Jami v Lozi, v Postojnski jami, v Kambrcah in v Dedkovem Trebežu.

Osebna inf.

ŽIBERNA, Gregor, imenovan Tentava

* 9. marca 1855 v Divači, † 17. februarja 1929 v Divači.

Žiberna je 11. maja 1884 odkril Divaško jamo in jo takrat imenoval Rudolfova jama. S Hankejem je sodeloval pri raziskovanju Kačne jame. Prvi se je leta 1889 spustil do dna okoli 200 m globokega vhodnega brezna in leta 1895 s še štirimi domačini od vrha do tal zgradil pot do dna vhodnega

brezna, vključno 18 lesenih lestev, oprtih na stene.

Žiberna je raziskoval z manjšo skupino, ki ni bila vezana na nobeno takratno jamarsko društvo, in je raziskoval brez večjih znanstvenih ambicij.

ŽITKO, Igor, električar

* 26. aprila 1950.

Bil je med aktivnimi sodelavci Jamarske sekcije PD Železničar vse od začetka njenega delovanja. Posebno ga je zanimalo Kočevsko, kamor je vodil

ali hodil na večdnevne akcije. Bil je tudi vodja raziskovalne skupine pri raziskovanju Brezna pri gamsovi glavici v letih 1971 in 1972.

Bibliografija:

1970: Jamarji na Kočevskem. Np, 24/4.

IMENSKO KAZALO

Aljančič Marko
Anđjelić Jurij

Bar Franci
Belar Albin
Bohinec Valter
Bole Jože
Boltez Martin
Brancelj Anton
Breščak Danilo
Brinšek Bogumil
Brodar Mitja
Brodar Srečko
Bučar Zdravko
Bukovec Marjan
Butkovič Bogdan

Cerar Ivan
Cerk Josip
Cerkvenik Jože
Cerkvenik Jože
Cerkvenik Jurij
Coraci Jože

Čadež Nada
Čar Jože
Čeč Luka
Černač Matevž

Dolar Ivan
Drame Leon
Drovenik Božo

Erič Milan
Erjavec Fran
Eržen Milan

Gams Ivan
Gantar Janez
Garzarolli Elo
Globočnik Anton
Golob Jože
Gospodarič Rado

Grom Srečko
Gustinčič Jože

Habe France
Habič Peter
Hadži Jovan
Hafner Janko
Hafner Matej
Hočevar Alojz
Hoffman Nikolaj
Holc Janez
Hostnik Slavko
Hribar France
Hrovat Alojz
Hudoklin Andrej

Istenič Lili

Jakopin Primož
Jančigaj Tomaž
Jelinčič Zorko
Jelovšek Jože
Jenc Anton
Jenko Franc
Jeršinovič Josip
Josipovič Draško
Jurenčič Jože

Katern Janko
Kebe Gregor
Kenda Ivan
Kenk Roman
Kiauta Boštjan
Klepec Stanislav
Kodrič Vladimir
Kogovšek Janja
Koman Boris
Korenč Drago
Korenčan Zvone
Korošec Josip
Kosič Stanko
Kotlušek Ivan
Kraigher Alojz

Kralj Luka
 Kranjc Andrej
 Kranjc Maja
 Kraševac Tone
 Krašovec Marko
 Krivic Primož
 Kulovec Darko
 Kunaver Jože
 Kunaver Jurij
 Kunaver Karel
 Kunaver Pavel
 Kuščer Dušan
 Kuščer Ivan
 Kuščer Ljudevit
 Kuštor Valerija
 Kvas Srečko

Ladišić Borivoj
 Lajovic Aleš
 Leben France
 Lesjak Zoran
 Lindner Anton
 Logar Srečko

Macher Josip
 Mahorčič Jožef
 Malečkar Franci
 Marinič Jožef
 Marussig Miran
 Martinčič Andrej
 Matjašič Janez
 Medle Alojz
 Megušar Franc
 Michler Ivan
 Mihevc Andrej
 Mlinar Ciril
 Modrijan Silvo
 Mramor Vanč

Naraglav Darko
 Novak Anton
 Novak Dušan
 Novak Josip
 Novikov P.

Osole Franc
 Otorepec Staško

Paternu Marko
 Pehani Hubert
 Perko Ivan Andrej
 Perme Jože
 Petkovšek Janko
 Petrič Matija
 Pick Karel

Pintar Gregor
 Pirc Franjo
 Pirnat Jože
 Pirnat Stane
 Planina Tomaž
 Počkaj Lojze
 Podpac Ljubo
 Praprotnik Tone
 Presinger Davorin
 Prestor Joerg
 Pretner Egon
 Puc Matjaž
 Putick Viljem

Ramšak Silvo
 Raztresen Marjan
 Rebec Slavko
 Robič Simon
 Rogelj Janez
 Rojšek Daniel
 Rudolf Ivan
 Rus Jože
 Ružička Jan

Sancin Stojan
 Savnik Roman
 Sbrizaj Ivan
 Schmidt Ferdinand Jožef
 Seliškar Albin
 Semler Janez
 Sila Ravedo
 Sivec Ignac
 Sket Boris
 Smerdu Rado
 Steinberg Franc Anton
 Stranetzky Kajetan
 Stražar Stane
 Suwa Anton
 Svetina Jakob

Šeber Maks
 Šerko Alfred
 Škrabec France
 Štirn Jože
 Šturm Jože
 Šubelj Janez
 Šubelj Miran
 Šušteršič France

Tarman Kazimir
 Tominc Matej
 Tošaj Dušan
 Trček Iztok
 Trobič Milan

Tršan Uroš

Turk Ivan

Turk Jakob

Urbanc Janko

Urbas Anton

Vadnjal Alojz

Valvasor Janez Vajkard

Vedenik Tone

Velkovrh France

Verbič Viktor

Verbovšek Renato

Vidmar Roman

Vilhar Matija

Vilhar Jože

Vogrič Marko

Wizjak Srečko

Zafred Franc

Žele Zmago

Žiberna Gregor

Žitko Igor

Iskra je največja gospodarska organizacija v Sloveniji in hkrati na področju elektroindustrije in elektronike največja v Jugoslaviji. Temeljni dejavnosti Iskre sta proizvodnja in ponudba sodobnih elektronskih in elektromehanskih elementov, sestavov, naprav in sistemov na področju telekomunikacij, računalništva, informacijskih tehnologij, optoelektronike, avtomatike, merilnoregulacijske tehnike, kibernetike in robotike, avtoelektrike, elektromotorjev ter izdelkov za široko rabo.

Iskra

POSTOJNSKA JAMA

URNIK:

1. Januar, februar, marec, november, december: 9.30 in 13.30
sobota, nedelja: 9.30; 11.30; 13.30
in 15.00
2. April, oktober: 8.30; 9.30; 10.30;
11.30; 12.30; 13.30; 15.00; 16.00 in
17.00
3. Maj: 8.30; 9.30; 10.30; 11.00; 11.30;
12.30; 13.30; 14.00; 15.00; 16.00;
17.00 in 18.00
4. Julij, avgust: 8.30; 9.30; 10.00;
10.30; 11.00; 11.30; 12.00; 12.30;
13.00; 13.30; 14.00; 14.30; 15.00;
15.30; 16.00; 17.00 in 18.00
5. Junij, september: 8.30; 9.30; 10.00;
10.30; 11.00; 11.30; 12.30; 13.30;
14.00; 14.30; 15.00; 15.30; 16.00;
17.00 in 18.00

INFORMACIJE IN REZERVACIJE:

Postojnska jama, turistično hotelska
organizacija
66230 Postojna — Jugoslavija
TOZD »JAMA POSTOJNA«,
66230 Postojna
Tel.: 067/23 041; telex: 34 106 YU JAMA

OPENING TIME:

1. January, February, March, November, December: 9.30 a. m. and 1.30
p. m.
Saturday, Sunday — 9.30 a. m.,
11.30 a. m., 1.30 p. m. and 3.00 p. m.
2. April, October: 8.30 a. m., 9.30 a. m.,
10.30 a. m., 11.30 a. m., 12.30 p. m.,
1.30 p. m., 3.00 p. m., 4.00 p. m. and
5.00 p. m.
3. May: 8.30 a. m., 9.30 a. m., 10.30
a. m., 11.00 a. m., 11.30 a. m., 12.30
p. m., 1.30 p. m., 2.00 p. m., 3.00 p. m.,
4.00 p. m., 5.00 p. m. and 6.00 p. m.
4. July, August: 8.30 a. m., 9.30 a. m.,
10.00 a. m., 10.30 a. m., 11.00 a. m.,
11.30 a. m., 12.00 a. m., 12.30 p. m.,
1.00 p. m., 1.30 p. m., 2.00 p. m., 2.30
p. m., 3.00 p. m., 3.30 p. m., 4.00 p. m.,
5.00 p. m. and 6.00 p. m.
5. June, September: 8.30 a. m., 9.30
a. m., 10.00 a. m., 10.30 a. m., 11.00
a. m., 11.30 a. m., 12.30 p. m., 1.30
p. m., 2.00 p. m., 2.30 p. m., 3.00
p. m., 3.30 p. m., 4.00 p. m., 5.00
p. m., and 6.00 p. m.

INFORMATION AND RESERVATIONS:

Postojnska jama, turistično hotelska
organizacija
66230 Postojna — Jugoslavija
TOZD »JAMA POSTOJNA«,
66230 Postojna
Tel.: 067/23 041; telex: 34 106 YU JAMA